

Berxwedan

Sat 9
Hejmar 130
31 Tirmeh 1991
Buha 2.50 DM

Rojnameya 16 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Temmuz sıcağı... Devrim sıcağı...

KÜRDİSTAN '91 YAZINDA DEVRİMİ YAŞIYOR

ŞEHİRLERE DALGA DALGA GERİLLA AKINLARI SÜRÜYOR

● Farqîn(Silvan), Şax(Çatak)-Girêsor (Narlı), Qilaban (Uludere), Mûş, Mûş-Kızılağaç, Misric(Kurtalan) ve Hezro il, ilçe ve nahiye merkezlerine gerilla baskınları

Haberleri 6-7. sayfalarda

● Şemzînan Silo Yayla-sı'ndaki karakol baskınında 1 üsteğmen ile çok sayıda asker, Pişemrê çarpmasında da 12 asker öldürüldü
● Şimex-Bişî Raş'te intikam eylemi: 1 üsteğmen ile 14 asker, Sipîvyan da ise 1 ko-

nucubası muhter öldürüldü
● ARGK gerillalarının Dih'-da bir dizi pusu, saldırı ve baskın eylemi: korucular silah bırakmayı sürdürüyor
● Êlih de bir işbirlikçi-ajan ölümüyle cezalandırıldı
● Berwarf'da çok sayıda karakol baskını: Onlarca

düşman askeri öldürüldü, öte yandan tutunamayan bazı sömürgeci taburlar geri çekiliyor
● G. Kürdistan'daki ARGK kamplarına saldıran TC ordu birliklerine ağır kayıplar verildi
● Sêrt'te halkın korucula-

ra nefreti
● Hezex'de gerilla saldırısı: Sömürgeci birlikler paniğe kapılıp birbirleriyle çarpıştı, 3 asker öldü, birçoğu yaralandı. Bafê köyünde halk karakola saldırdı. Hezex'de 4 bin gösterici belediye başkanının istifasını istedi
● Mahseret'te 25 asker öldürüldü
● Nisêbîn'de polis aracı tarandı
● Gûngum'da askeri araçta gerilla saldırısı: 3 öldü, çok sayıda yaralı
● Cezîra Botan-Têbêl'de bir askeri araç içindekilerle hava ya uçuruldu
● Serhedan-Tendûrek Dağları'nda 20 asker ile 7 korucu, Awkevîr ve Gihadîn'de 4 düşman askeri öldürüldü, Qamuşan'da ise gerillanın köy baskını
● Dara Hênê de 1 yüzbaşı ve 6 asker öldürüldü
● Gerillanın Mûş-Gûmgûm, Çewlik-Mûş, Mûş-Bongilan karayollarını kesme eylemleri
● Licê ve Hênê arasındaki çarpışmada 1 helikopter yara aldı, ardından düşerek infilak etti
● İstanbul'da gerillanın intikam eylemleri: Avcılar'da karakol baskını gerçekleşti, ayrıca taranan bir polis otosunda 5 polis ölümlü 5'i de yaralandı
● Mersin'de Amed katliamına yanıt
● Antalya'da bir işbirlikçi-ajan ölümüyle cezalandırıldı

Foto: Berxwedan

Serfîhildan'ın ardından

Amed'deki yüzbinlerle birlikte bütün Kürdistan haykırdı:

“Bijî PKK”, “Bijî Serok APO”

4. sayfa

“Kask û sor û zer” renklerinden gül demetleriyle yürüdüler yeniden doğuşun bereketli topraklarına... Başı dik milyonlar govende kalkmış yürüyor ufuklarında...

BAZARCIX DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

13. sayfa

İÇİNDEKİLER

Direnış kahramanımız Hasan BENEK	2
Sömürgeci uygulamalar	14-17
Terörle Mücadele Yasası'ndaki yeni değişiklikte TC'nin ikiyüzlülüğü ve asıl niyeti	18
YCK Avrupa Örgütü III. Kongresi'ni yaptı	19
ARGK ile dayanışma eylemleri	20
TC'yi protesto eylemleri	20
Ulusal Onur Günü'nde açlık grevleri	21
Okuyucu mektupları	23
Adım Adım Kürdistan: KOÇGIRI	24

ABD EMPERYALİZMİNİN YENİ MANEVRALARI ÇERÇEVESİNDE TC'YE BİÇİLEN ROL VE BUNUN MÜCADELEMİZE ETKİLERİ

Kendini ne denli güçlü ve kudretli gösterirse göstere, “Dünyaya yeni bir düzen verme” iddiasındaki ABD emperyalistlerinin Ortadoğu bölgesinde bir çıkmaza çakılıp kaldıkları görülmektedir. Yeryüzünün tek egemeni olma doğrultusundaki politikalarını hayata geçirebilmenin bir anlamda ilk pratik somut adımlarını atmak istediği bu alanda ABD emperyalizminin bir çıkmaza yaşamamasının önemi büyüktür. Sözümona büyük zaferler kazandığı Ortadoğu alanında bile herhangi bir siyasal çözüm bulma yeteneğinde olmadığı, hatta daha da dar ve somut bir örnekle, bir Irak'ta bile bunu yapamadığı ve Saddam'a bile bir alternatif bulmaktan aciz olduğu gözler önündeyken; ABD emperyalizminin “Dünyaya yeni düzen verme”sinin öyle sanıldığı kadar kolay olmayacağı açıktır.

Hölgede son günlerde yoğunlaşan gelişmeler, askeri planda almış olduğu bazı sonuçlara göre siyasal planda da belli düzenlemeler yapma çabalarının sergilenmesidir. Hatta buna ekonomik alandaki emperyalist çıkarlarını örgütlenme çabaları da eklenebilir. ABD başkanı Bush'un Yunanistan ve Türkiye gibi bölge ülkelerine yapmış olduğu geziler, yine ABD dışişleri bakanı ve benzeri diğer emperyalist yetkililerin Ortadoğu ülkelerinde yaptıkları yoğun temaslar ve bazı bölge ülkeleri başkentleri arasında mekik dokumaları, benzer amaçlı faaliyetlerdir.

Devamı 3. sayfa

Şemzînan-Pişemrê'da 1, Qilaban'da 12, Serhedan-Tendûrek Dağları'nda 3, Dara Hênê'da 2 ARGK gerillası sömürgeci güçlerle girdikleri çarpışmalarda kahramanca direniş içinde şehit düştüler

Haberleri 8-12. sayfalarda

İsveç cezaevinde Nurl Candemir ve Zülküf Kılınç açlık grevinde

18. sayfa

**Direniş
kahramanlarımız**

İnsanlar ilk dünyaya geldiklerinde ve küçük bir bebek iken, aç veya rahatsız olduklarını annelerine veya kendilerine anne gövdesi gösterecek kişiye durumlarını karutlamak istercesine iç güdülerıyla, ağlamakla seslendirirler, kendilerinden bir şeylerin çıkık olduğunu hissettirirler. Buradan hareketle, insanların yaşam evrelerinin dört grupta toplanması gerektiğine ve bunlardan birinin de, insanın ölüm pahasına da olsa özgürlük yürüyüşünde benliğini feda etmesi olduğuna inanıyorum. İşte, en zor ve amansız koşullar altında özgürlük mücadelesinde yürüyen yolcularımızdan biri de, yakından tanıdığımız ve buna en iyi örnek gösterilebilecek olan Hasan BENEK (Rêzan) yoldaştır. Mücadele safalarını katılmasından gelişti düştüğü ana kadar azimle, inançla, vatanın özgürlük mücadelesinde yerini alan Rêzan yoldaş, doğanın acımasız koşullarında çok edilmiş, daha küçük yaşlarda iken bu koşulların son derece ağır sonuçlarına katılmak zorunda kalmış ve türlü acıları çok yönleriyle yaşamıştır.

Rêzan yoldaş, 1969 yılında Qilahan (Uludere)'ın Hêlal köyünde doğdu. Orta halli bir aileden gelmektedir. Ne var ki, babasının çok ağır ve ilkel bir feodal yapıya sahip olması nedeniyle, ailesinin bu orta halli durumundan yararlanamamıştır. Henüz 8-9 yaşlarındayken, babası tarafından çobanlığa koşturulur ve 15 yaşına gelinceye kadar, ailenin tüm ağır ve zor işlerini omuzlamak zorunda kalır. Bu yetmiyormuş gibi babası, kızkardeşini imkalarına berrdel (takas) yöntemiyle vererek ikinci bir evlilik yapar. Bu türden bir üvey anneliği ve kızkardeşinin evlendirilmesini içine sindiremeyeceğini hemen kavrayan Rêzan yoldaş, bu evliliklere tavır koyarak karşı çıkar. Büyük bir anlaşılmazlığın ortaya çıkması üzerine, evden ayrılır ve iki yıl boyunca dayısının yanında yaşar. 2 yıl sonra, durumu değiştiremeyeceğini görünce, tekrar babasının evine dönmeye karar verir. Aile içinde düzeltmeye gitmek ve huzur tesis etmek için, tüm zorluklara göğüs germeye çıkar. Aile içindeki feodal ya-

Sömürgeciliğe ve haksızlığa isyanın adı, nadide ve onurlu militan:

Hasan BENEK

mayı kırmak için de, ciddi bir yönelimi ve yapıya karşı durmayı bir özelliğine dönüştürür. Bir yandan yapıya büyük bir tahammül ve sabırla yönelirken, öte yandan amacına ulaşmak için ailenin tüm yükünü üzerine alır ve bu duruma yıllarca katlanır. Bu ise, O'nun örnek alınması gereken bir şahsiyete dönüştürme anlamına da geliyordu. Fakat bir türlü o feodal yapıyı yıkıp yerine yeni bir düzeni aile yapısına oturtamıyor, çabalarında başarılı olamıyordu. Babasının maddi durumunun iyi olması nedeniyle, tüm akrabalara babasını destekliyor ve bu koşullarda Rêzan yoldaş, çabalarında hep yalnız kalıyordu.

Duruma daha fazla dayanamayacağını anlayan Rêzan yoldaş, bozulan ve yıllarca düzeltilmeyen aile huzuru nedeniyle farklı arayışları tercih etmeye yönelir. Nihayet annesini ikna ederek küçük kardeşiyle birlikte, baba evinden ayrı yaşamaya başlarlar. Dayısının kendilerine verdiği bir odalık evde üçü birlikte yaşamalarını sürdürürler. Bu durumda babası onlara yardım etmeyi kesinlikle kabul etmez. O koşullarda zengin sayılmaları rağmen, Rêzan yoldaşın ve annesi ile kardeşinin bu durumdan yararlanmasına olanak tanımaz. Evin tüm ihtiyaçları Rêzan yoldaş tarafından karşılanır, imkan olmadığında da dayısı ile komşuları destek olmaya çalışırlardı. Annesi ve kardeşi de, mecbur olduklarından ve perişan olmamak için başkalarının işlerinde çalışır, her türlü ağır işleri yaparlardı.

Rêzan yoldaş, daha genç yaşında böylece ağır bir yükün altına girmiştir. Ağa ve geyh kurumundan, gerici feodal yapıdan nefret etmesine rağmen, bu çevrelerin işlerinde çalışmak zorunda kalır. Bu durum zoruna çok gidiyor ve altında eziliyordu.

Ve 1985 yılında partili bazı arkadaşlarla tanışır. Kısa bir süre içinde ilişkilerini güçlendirir. Daha partili arkadaşlarla tanışmadan önce de kalbinde, güçlü bir ulusal kurtuluş ve toplumsal değişim özlemi, amaçlar ve temiz bir yurtseverlik duygusu vardı. Bu da O'nun, partiye yaklaşmasını ve bağlanmasını hızlandıran önemli bir unsurdur. 1988 yılına gelince partiye olan sempatisini yitirmemesine inşaat etti. Sempatizan olarak kaldığı sürede içinde de, üzerine düşen görevleri eksiksiz yerine getirmek için tam bir direniş ve azim içinde oldu. Çoğunlukla halk arasında bir milis olarak faaliyet yürütüyordu. Yaşatlarını, çevredeki arkadaşlarını örgütlemek ve on-

Foto Berxwedan

ları partiye tanıştırmak için büyük bir çaba harcıyor ve bu görevine büyük önem veriyordu.

1988 yılının ilk aylarında TC ordusuna askerlik yapma zamanı gelmiş, bununla hayatının en zorlu ve kabul edemeyeceği anı yaşamış gibi çaresiz kalmıştı. Uzun bir süre gitmemek için didindi. Muayene kaçış durumuna da düşmüştü. Fakat kendisini o koşullarla çaresiz görmesi, bilinç bakımından da henüz zaafı taşıması itibarıyla, sonunda kadere boyun eğerek askerliğe gitme tercihini yaptı.

Sömürgecilere 6 ay askerlik yaptıktan sonra, bir aylık izine ayrılır. Köyüne gelir gelmez aktif bir tarza kitle faaliyetlerine koyulur. Arkadaşlarını her gün küçük odada toplar, onlara TC'nin vahşet ve barbarlığını anlatır. Askerlik anılarında başkalarının tersine, sık sık günları anlatırdı. "...TC çapulçudur. TC, vahşeti ve barbarlığı temsil ediyor. O'nun amacı biz Kürtler'i yoklaştırmaktır, insanlarımızı insanlıktan çıkarıp hayvanlaştırmaktır. Vatanı hizmet adı altında bizi yok etmeye yemin etmiştir. Elini, kolunu bağladığı Kürt gençlerini 'Mehmet-

çik' tanıtmamasıyla polkpolk maktla, fakat onurlarına, kişiliklerine taciz etmektedir. Seni senin ammanın düşmanın yapmaktadır. Bu nedenle TC sömürgeciliğine askerlik yapmak alçaklıktır, bu bizim işimiz olamaz, olmamalı. Bizim gerçek işimiz, bizim asker olmamız gereken yer, yüce dağlarımızdır. Onurumuzu ancak orada koruyabiliriz."

İzinde olduğu kısa bir süre içinde en az 10 gününü gözaltında ve karakolda geçirir. Ardından 8 arkadaşıyla birlikte yakalanarak, 1.5 ay da işkence altında kalır. İzni, zaten o işkence altındayken bitmiştir. Serbest bırakıldığı ve askerliğe tekrar döneceği günün bir önceki gününde evinde topladığı arkadaşlarına, "Hepinizin kururunda TC'nin karavana yemeğinden hayatım boyunca bir daha yemeyeceğime söz veriyorum" der ve aynı gün dağa çıkarak ARGK birliğine katılır.

Kaçış gün serbest bırakılmıştı. Bu nedenle 3 gün geçmeden askerlik şubesinden soruşturulur. Kendisiyle ilgili operasyon başlatılır ve kitleli tutuklamalara gidilir. Çok sayıda köylüsü, akrabası ölmek tehdit edilir. Rêzan yoldaş, durumdan haberdar olan gerillalarla bir durum değerlendirilmesine gidilmesini ister. İşkence ve tutuklamaların durdurulması için gerillalara askere tekrar gitme önerisinde bu-

lunur. Öneriyi değerlendiren gerillalar, durumun vahşetini karşısında gitmesini onaylarlar ve O'nu göndermeyi uygun görürler.

Rêzan yoldaş, çok üzgün ve yitilmiş bir ruh haliyle askerlik şubesine teslim olur. Hemen ifadesini alırlar. Ifadesinde, babasından ayrı yaşadığını, parasının olmadığını ve para olmadan gitmeyeceğini, bu nedenle gitmediğini belirtir. Sömürgeci yetkililer aynı gün babasından zorla para olarak O'na verirler, tutuklanırlar da serbest bırakılır.

Rêzan yoldaş, askerlik kağıtlarını alıp askere gitme yoluna koyulur. Qilahan (Uludere)'dan ayrılarak Cizre Botan'a gider. Orada çok düşünceli bir şekilde çarpıda dolaşırken kararından da döner. "Ben şerefsiz insan olacak biri değilim" diyerek bazı mağazalara girmeye başlar. Askerlik şubesinden kendisine verilen paralarla dayanıklı ve sağlam elbiseler satın alır. Gerillaya gerekli silah dâvındaki tüm ihtiyaçlarını o paralarla karşılar. Ertesi gün Cizre Botan'dan Şirnex'e geri döner. Şirnex'e varmadan önce yolda bindiği araçtan iner. Askeri birliğlere yakalanmamak için yaya yolunda devam eder. Bölgeyi iyi bildiğinden, kestirme yollardan ARGK birliklerine ulaşmaya yonelir. Bir süre sonra gerillalara ulaşır ve tekrar safilerine katılır.

Aradan bir ay geçmişti. Bir grup arkadaşla köyü olan Hêlal zozanlarına gerilla faaliyetleri için geri geldi. Köylüler Rêzan yoldaşı görünce şaşırırlar, sıra herkes O'nu askerde biliyordu. Rêzan yoldaş, tüm köylülerin toplanmasını ve kendilerinin gerillanın çağrısına cevap vermesini ister. Köylüler itiraz etmeden ve gönüllüce toplanırlar. Gerillalar köylülere yönelik konuşmalar yaparken, Rêzan yoldaş da, arkadaşlarını ARGK safilerine katılmaya ikna etmeye ve bu görevde hazırlanmaya çalışıyordu. Gerillalar kitleye yönelik propaganda konuşmalarını bitirip köylüler de dağılmaya başlayınca, Rêzan yoldaşın 9 köylü arkadaşıyla birlikte zozan çoktan terkettiği fark edilir. Bu benim O'nu son görüşümdü, fakat O'nun bu soyu özelliği Hêlal çevresinde dillere destan olur. Daha sonraki süreçlerde insanlar imrenerek kendisini anıyor, O da buna layık olmaya çalışıyordu. Botan'ın yüce dağlarında eylemden eyleme koşuşuyla, düşmanın yüreğine korku salan seçkin bir dağ kartalı gibi arkadaşlarıyla birlikte sömürgecilere sayısız korkulu anlar yaşattı. Üze-

Devamı 21. sayfa

Berxwedan

Rojnameya Kurdî û Tirkî

Berxwedan-Verlag-GmbH

Marken Str. 6-7

Postfach 16 12

4000 Düsseldorf I - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÜCEYAN
(HABER MERKEZİ)

Tel.: (49-0211) 72 71 46

Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavikrin: Agri Verlag Köln

Australya 3.00 \$ / Avusturya 18.00 s.

Belçika 80.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.

Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.

İngiltere 0.80 £ / İsveç 6.00 skr.

İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi

6 ay 30.- DM

12 ay 60.- DM

Almanya dışı

6 ay 35.- DM

12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf

Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

ABD EMPERYALİZMİNİN YENİ MANEVRALARI ÇERÇEVESİNDE TC'YE BİÇİLEN ROL VE BUNUN MÜCADELEMİZE ETKİLERİ

Başta 1. sayfa

ABD'nin Irak'a 2. kez saldıracağı söylentileri

Sovyetler Birliği'nin bütün enerjisini emperyalist kampta yer alabilme çaba ve çalışmalarına hasrettiği bir ortamda, ABD emperyalistleri planlarını daha pervasızca hayata geçirmeye çalışabilmektedir. 7 kapitalist-emperyalist ülke devlet ve hükümet başkanlarının son Londra Zirvesi'ne kabul edilip buradan kredi alma uğraşındaki Gorbaçov'un durumu, Türk burjuva basınında birazda alaylı üsluplarla, 1980 öncesinin Ecevit ve Demirel'lerine benzetiliyor. Doğrusu IMF bünyesine girebilmenin ve kredilerinden yararlanabilmenin büyük uğraşı içerisinde bulunan, diğer bir deyişle Sovyetler'deki ağır sorunları ve bir anlamda da kendini IMF reçetelerine terkeden Gorbaçov için yapılan bu benzetmelere tümünden de yersiz demek mümkün görünmüyor.

IMF kapılarını açındırmakla meşgul Gorbaçov yönetiminin Ortadoğu üzerindeki iddialarını iyiden iyiye bir yana atması ABD emperyalistlerine bölgede daha rahat at oynatma olanağı sağlarsa da, politik açmazdan kurtulmak kolay olmuyor.

Irak'ın Kuveyt'i 2 Ağustos 1990 tarihinde işgaliyle başlayan Körfez krizinin üzerinden tam bir yıl geçti. ABD emperyalizmi gücünü bilinçli bir tarzda abartarak gösterdiği ve bunun için haftalar ve aylarca propaganda geliştirdiği Saddam'ı kötü bir yenilgiye de uğrattı. Ancak herşey rağmen hala bölgeye istediği biçimde bir düzen verebilmekten oldukça uzaktı. Bölge geneli bir yana bir tek Irak için bile çözüm bulunup için içinden çıkılabilmemiş değildir.

Son birkaç haftadan bu yana ciddi ciddi tartışılan bir husus, ABD'nin Irak'a yönelik 2. bir harekate girişebileceğidir. Irak rejiminin atom-nükleer reaktörleri bulunduğu, bu tür silahlar üretildiği ve bunların gerçek gücü ve kapasiteleri konusunda açıkla yapmaktan kaçındığı tarzındaki iddiaların, aslında böyle bir saldırıya gerekçe olsun diye ortaya atıldığı belirtiliyor.

Ancak daha başlangıçta bellidir ki, böyle bir hareket ABD emperyalizmi açısından hiçbir sorunun halli anlamına gelmez. Böyle bir saldırıda Saddam yönetiminin ortadan kaldırılması da 1. harekatin sonucu gibi bir aşamadır. Zaten bu aşamaz olmasa, daha o zaman Saddam'ın işi bitirilebilirdi. Dolayısıyla pek çok çevre tarafından oldukça ciddiye alınan Irak'a 2. hareket meselesinin, daha çok Saddam üzerinde bir tehdit unsuru olması amacıyla ortaya atıldığı anlaşıyor.

Bush'un Türkiye gezisi

CIA başkanlığı günlerinden kalma bilgi ve deneyimleriyle

Xaxûrkê. Haziran '91: Sınıratesi saldırılar ARKK gerillasının sert duvarlarına çarpıyor...

Foto: Berxwedan

Bush Ortadoğu'ya kısmi askeri başarılarını kalıcı siyasal düzenlemelere dönüştürmek ve birtakım emperyalist ekonomik çıkarlarını garantiye almak amacıyla yola çıktı. ABD emperyalizminin bölgedeki çıkarlarına bekçilik yapan faşist Türk rejimi ile "Dünyaya yeni düzen verme" politikaları önündeki en önemli engellerden biri durumundaki Kürdistan Devrimi, denilebilir ki bu gezinin ana ilgi noktalarıydı. Daha somut bir ifadeyle, gelinen aşamada ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında kendi başına ayakta duramayacak denli sarsılan sömürgeci-faşist TC'nin yavaşatılması, ve her türlü saldırıya rağmen istikrarlı bir gelişme kaydeden devrimci direniş mücadelemizin kuşatılıp imha edilmesi.

ekonomik stratejilerin gözden geçirilip yenilenmesi gibi bazı tali denebilecek konular gündemde bulunsun da, asıl sorun, belirtildiği gibi Kürdistan Devrimi'nin engellenmesi ve TC'nin yavaşatılmasıydı.

Bush'un Türkiye'ye gelişinden çok kısa bir süre önce "Çekiş Güç" denilen ABD aşırı emperyalist askeri kuvvetin (İlgâ Amc(Silopî)'ya yerleşmesi konusu TC tarafından da resmen kabul edilerek kesinleşti. Her zaman belirtiliyor ama burada bir kez daha vurgulamakta yarar var: ABD emperyalistlerinin ülkemize yerleştirdiği bu gücün kesinlikle Kürt halkının şu veya bu saldırılarından korunmasıyla hiç bir ilgisi yoktur. Tamamen emperyalistlerin bölgedeki

kuvvettir. Şu anda emperyalizm için çabanhapı teşkil eden Kürdistan Devrimi'ye de, hiç kuşkusuz "Çekiş Güç", emperyalistlerin bölgeye vermek istedikleri yeni düzenin önünde şu yada bu şekilde engel teşkil edebilecek diğer bölge halklarının devrimci mücadelelerine karşı da kullanılacaktır.

Sömürgeci-faşist Türk devleti herşeyiyle kendisini emperyalizmin, özellikle de ABD emperyalistlerinin kollarına teslim etmesine rağmen yine de bu konuda güvensizlik ve kaygılar taşımaktadır. Bu kaygılar, burjuvazinin çeşitli kesimlerinin sözcükleri arasında "Çekiş Güç" tartışmalarında da açıkça görülebiliyor. Bir kezden, herşeyye rağmen Amerika'dan ve "Çekiş Güç"ten kuşkulu ve bu nedenle de TC sınırları içerisinde yabancı askerin konuşlandırılmasına karşı çıkıyor. Bu kesimleri ikna için Özal'ın kullandığı sözler, bu gücün gerçek işlevinin ne olduğunu itiraf etmek oluyor. ABD'ye uşaklıkta sınır tanımayan faşist Özal, "Çekiş Güç sınırlarımızı koruyacaktır" derken herşeyi apaçık ortaya koymuş oluyor.

Kendisini kollarına teslim ettikleri ABD emperyalistlerinden özellikle faşist rejimin belli kesimlerinin kayıp duydukları belirtildi. Bu kaygılar daha çok Kürdistan sorunu konusunda yoğunlaşmaktadır. "Ya ABD herhangi bir şekilde bir Kürt devleti kurulmasından yana mı?" Söz konusu çevrelerin beyinlerini sürekli kemiren soru budur. Bush'tan em çok ve herşeyden fazla duymak istedikleri güvence bu konudaki güvencedir. Nitekim Türkiye ziyaretinin öngöründe, 19 Temmuz günkü Milliyet'te, eski büyükelçilerden Sami Kohen sorunu açık bir biçimde dile getiriyor ve açık açık söylüyor: "Bush Kürt devletinden yana mı, değil mi açıklamalı".

Aynı gazetenin aynı yazarı Bush'un gezisi ardından yazdığı "Sonuç iyi" başlıklı yazısında da, ABD emperyalizminden bu konuda güvence alındığını şu sözlerle dile getiriyor:

"ABD Başkanı, Türk yetkililerine Kuzey Irak'ta bir Kürt devletinin kurulması gibi bir niyeti olmadığını konusunda güvence verdi. Ayrıca özerkliğin Irak'ın parçalanmasına yol açmaması gerektiği görüşünü de belirtti."

"Bunlar Amerikan politikası için bağlayıcı sözlerdir." (Milliyet, 23 Temmuz 1991)

Görüldüğü gibi ABD emperyalistleri, kendine güvensizliği nedeniyle efendilerinden bile kuşku duyan Türk sömürgecilerini gımdilik rahatlatmıştır. Ancak bu rahatlığın ne kadar süreceği belli değildir.

TC'ye biçilen rol; daha fazla saldırganlıktır

ABD emperyalistlerinin Ortadoğu bölgesindeki yeni manevraları çerçevesinde TC'ye biçilen rolün, daha fazla saldırganlık olduğu anlaşıyor. Özellikle bağımsızlıkçı direniş mücadelemize karşı daha çok saldırganlaşmada; direnen, ayaklanan, serhildanları giderek büyüten kitlelere karşı katliam ve soykırım planları uygulamada TC'nin emperyalistlerden, özellikle de ABD emperyalistlerinden destek ve onay gördükleri ortaya çıkıyor.

Amed serhildanları sonrasında TC başbakanı Mesut Yılmaz'ın, direnen kitleleri hedef alacaklarını doğrultusundaki beyanları; Bush'un Türkiye'den ayrılışının ertesi günü, yani 24 Temmuz'da Özal'ın Amed(Diyarbakır)'da savurduğu tehditler; TC'nin saldırganlaşmada ve halkımız üzerinde katliam uygulamada, emperyalistlerden onay, güç ve cesaret aldığı açıkça anlaşıyor. Yoksa Amed'e açıktan girmeyi gözde alamayıp gizliiden gidin, buna rağmen bütün kent merkezinde adeta sokaklara çıkma yasağı ilan edilip yaşamı tümüyle durdurulduktan sonra hareket edebilen Özal'ın, böyle bir ortamda "Gerekirse PKK'yi yurtdışındaki kamplarında da vururuz" tarzındaki horozlanmalarını anlamak güçtür.

Çok net bir biçimde görüldüğü ki, faşist Türk sömürgecileri doğrudan doğruya Bush'tan aldıkları onay ve cesaretle böyle saldırganlaşıyor. Özal'ın Amed'de tehditler savurduğu sırada, aslında TC ordu sürüleri ve çeteler Güney Kürdistan'a saldırıya geçmişti bile. Şemzanan(Şemdinli) tarafından 4 tabur asker ve 200 kadar korucunun katılımıyla Güney'deki Xaxûrkê mülkasına

mesi ABD emperyalistlerinin asıl kaygıları ve Bush'un bölgeye gezisinin de başta gelen amaçlarıydı. Her ne kadar Kıbrıs sorunu, Irak'a yönelik olası bir 2. hareketle TC'ye atfedilen yeni rol ve Amerika ile TC arasındaki mevcut bazı siyasal-askeri ve

çıkartlarını gözlemek için teşkil edilmiştir. Bu çıkartların bekçiliğini yapan TC'yi korumak ve yavaşatmak ve yine emperyalist çıkarları tehdit eden PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kullanılmak üzere oluşturulmuş bir

yönelik saldırıda sömürgeci birliklere 6-8 arasında kayıp verdiler. Bunu geri püskürtüldü. Bundan birkaç gün sonra, 25 Temmuz tarihinde sömürgeci birlikler bu kez Qilaban (Liludere) tarafından Sinath muntikasındaki ARGK ülerine saldırıya yel-tendiler. Ancak aynı gece ARGK birliklerinin Qilaban ilçe merkezine baskın düzenlemesi üzerine, paniğe kapılıp geri çekilmek zorunda kaldılar.

Bu saldırılardan bir sonuç alamadan, hatta kayıplar vererek dönmek zorunda kalsalar da, sömürgecilerin ABD ve diğer emperyalistlerle Güneyli işbirlikçilerin desteğiyle bu tür saldırıları daha da yoğunlaştırabilecekleri bellidir. Bu saldırılarda sömürgeci-faşist Türk devletinin destekçileri salt korucu çeteler değildir. ABD emperyalistlerinin istihbarat-keşif bilgileri sunmak biçiminde de olsa doğrudan katkılarının bulunduğu, yine işbirlikçi Güneyli güçlerin de bu saldırı planlarına benzer biçimde destek sundukları açıktır. En azından Türk ordusunun Güney'deki ARGK ülerine saldırıyı onayladıkları kesindir.

Güneyli güçlerin durumu

Burada çok kısa birkaç cümleyle de olsa, Güney'deki son duruma değinmekte yarar var. Uzun süreden beri devam eden özerklik görüşmeleri, şimdiye kadar hiçbir sonuç vermediği gibi, bundan sonra da Güneyli halkımız adına yararlı bir sonuç vermeyecektir. ABD emperyalistleri ile Türk sömürgecileri,

kadar büyük bir aymazlık olduğunu belirtmeye bile gerek yoktur sanırım. Yüzyıllardan beri halkımız üzerinde her türlü katliamı uygulayan ve bu vahşetini günümüzde de sergilemekten geri durmayan Türk sömürgeciliğini halkımızın hamisi olarak görecektir kadar alıktırmanın ve belli o kadar hafif olması gerek.

Sömürgeciler ve emperyalistler bu tür aldatmacaları Güneyli güçleri bağışsızlıkçı direniş mücadelemize karşı aktif biçimde kullanmak istemektedirler. Ve ne yazık ki, Kürdistanı Cephe liderleri de şimdiye kadar ki tavırlarıyla böyle bir role açık olduklarını ortaya koymaktadırlar. KDP zaten boğazına kadar ıslı bir işbirlikçilik çamuruna batmıştır. Son günlerde tekrar Türkiye'ye giden KYB lideri Talabani'nin Amed'de Kozakçioğlu'yla ve İstanbul'da da Özal'la hem de gizli görüşmeler yapması; üstelik TC ordu birliklerinin Güney Kürdistan'a yoğun saldırılarının gerçekleştirdiği günlerde sözkonusu görüşmelerin yapılmış olması, kendilerinin de bu konuda KDP'den fazla geri kalmadıklarını göstermektedir.

Yine bu süreçte Güney Kürdistan'ın Şarizor(Süleymaniye) ve Hewler(Erbil) kentlerinde ayaklanan halk kitlelerinin Irak güçleriyle çatışmaya girmesi olayları karşısında takındıkları tutumlar, bu güçlerin ABD emperyalistlerinin kamçısı doğrultusunda hareket etmeyi ne denli öderine kıldıklarını göstermek açısından ilginçtir.

Kısacası faşist Türk sömürgecilerinin katliamcı ve saldırgan tutumlarının, ABD başta olmak üzere emperyalistler ve Kürt işbirlikçileri tarafından da onay

Serihildan'ın ardından

Amed'deki yüzbinlerle birlikte bütün Kürdistan haykırdı:

“BIJÎ PKK, BIJÎ SEROK APO!”

Kürdistan, 10 Temmuz '91: Yüzbinlerin "Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor" umudu...

(Foto: Berxwedan)

Tarihi Amed Serihildanı'nın üzerinden yaklaşık 20 gün geçti. Ama Amed'de o gün haykırılan ve daha sonra Kürdistan'ın her alanına yayılan sloganların yankısı halen tüm canlılığıyla kulaklarda ve beyinlerde uğulduyor.

Yüzbinlerce kişinin 10 Temmuz günü Amed'de barbar Türk ordusunun namuslarına göğüs gerekerik **"BIJÎ PKK", "BIJÎ Serok APO", "Var gerilla var Kürdistan'ı kur"** sloganlarıyla sömürgecileri ve yarıdıkları kahretmeleri ve bu görkemli haykırışların Amed'de sınırlı kalmayıp dalga dalga bütün Kürdistan'a yayılması; öyle kolay kolay unutulacak, ya da etkisi öyle çabuk ortadan kalkacak bir olay değildir.

Hiç kuşkusuz hangi yönden bakılrsa bakılsın Amed kitlesel direnişi salt Kürdistan'ı değil, Türkiye ve Ortadoğu bölgesini saran ve yeryüzünün çok daha geniş alanlarına da sesini ulaştırıran tarihi bir olaydır. Bu direniş Kürdistan ve Türkiye tarihinde ender rastlanan büyük kitlesel direnişlerden birisidir.

Herşeyden önce Amed Serihildanı'nın gerçek boyutlarının çeşitli çevreler tarafından gösterilenden ve yansıtılardan çok daha büyük olduğunu vurgulamak gerekir. Bu görkemli direniş biz de Berxwedan olarak bir özel sayı ile kitlelere ve yurtseverlere ulaştırmaya çalıştık. Ama açık yüreklilikle belirtmek gerekir ki, buna rağmen biz de olayı gerçek boyutlarıyla yansıtamadık. Gerçi direnişe katılan ve bizzat içerisinde yer alan pek çok kişiyle doğrudan görüşme imkanı oldu, bu kişilerin canlı ifadelerini alarak değerlendirmelerinden yararlandık. Ama öyle anlaşıyor ki, olayın içinde yaşayanlar bile o an direnişin gerçek büyüklüğünün farkında değildiler. Ancak üzerinden birkaç gün geçtikten ve çevre alanlardan gelen bilgiler birleştirilip değerlendirildikten sonra direniş bütün boyutlarıyla görülebildi.

Ve o zaman ortaya çıktı ki, Amed Serihildanı'na katılım öyle onbinler-yüzbinlerle değil, mil-

yonlarla ifade edilmesi gereken bir sayıdır. Sömürgeci-faşist Türk devleti bir yandan katliam planları geliştirirken, bir yandan da bu kitlesel direnişi engellemek ve etkisini azaltmak için günler öncesinden önlemler almıştı. Vedat AYDIN'ın 10 Temmuz günü Amed merkezinde yapılacak olan cenaze töreninin anlam ve önemi Kürdistan'ın her alanındaki kitlelerce çok iyi kavranmıştı. Sadece Amedliler değil

Kürdistan'ın her alanından ve metropollerden yurtaverler bu kitlesel direnişe katılmak için binler ve onbinlerce kişilik kitleler halinde Amed'e yönelmişlerdi.

Ancak Kürdistan'ın her alanından gelip Amed kapılarına dayanan kitlelerin şehre girip törene katılmaları faşist rejimin kolluk kuvvetleri tarafından engellendi. Semtin bütün girişlerini tutan sömürgeci güçler dışardan

Nevzatlar yeni serihildanlarda yaşayacak!

Nevzat Kelekçi

Ramazan Kelekçi

Nevzat KELEKÇİ, büyük Amed serihildanıyla anılacak gelecektir. O da Kürdistan halkının iradesinin ifadesi olan Amed serihildanında, Türk sömürgeciliğine karşı, bağışsızlık ve özgürlüğü haykıran, halk önderi Vedat AYDIN'ın vahşetle katledilmesine suikastın kalmasının onursuzluk olduğunun bilincinde olan ve bu nedenle sömürgeci kolluk kuvvetlerinin kurşun yağmurunu yüreğiyle karşılayan yiğit bir Kürt genciydi. Nevzat, kurşun yağmuru altında yaşamını yitirirken, mutlu ve gururluydu; çünkü ulusal kurtuluş mücadelesinin tarihine Kürdistan şehidi olarak geçiyordu.

Nevzat'ın cenazesi, yapılan bir törenle Mardin Kapı Şehit-

liği'nde toprağa verildi. Ailesinin, "Öğrencim Vahşetle öldürüldü, katledildi" diye haykırarak, Kalabalık cenaze töreninde saygı duruşu ardından yapılan konuşmada, "Nevzat'ın şahadetli Kürt halkının ögür yaşamak için ödediği bir bedeldir. Bu bedel ne kadar ağır olursa olsun, Kürt halkı bu hakka sahip oluncaya kadar her türlü zorluğu göğüsleyecektir" sözlerine yer verildi. Öte yandan, "Öğrencim hepimizin şehididir" diyen Nevzat'ın babası Ramazan, "A velayet ne çetir bû (Valandan daha değerli değildir)" şeklindeki sözleriyle, Nevzat'ın şahadetini daha da anlamlılaştırmıştır.

Evet, Nevzat hepimizin, Kürdistanımızın şehididir.

Güneyli işbirlikçi kesimleri çok kötü bir biçimde kullanıp halkımıza yeni bir felaketi yaratmanın kapsamlı planlarını yapmaktadırlar.

Bush'un Türkiye'ye geldiği sıralarda açıklamalar yapan faşist Özal, "Kürtlerin hamisi olmamız" tarzındaki sözleriyle bu planın rengini yansıtır. Öyle anlaşıyor ki, Güney'in omurgasız-şekilsiz işbirlikçileri, Irak rejimiyle yaptıkları özerklik görüşmelerinin güvencesini ve garantörlüğünü TC'ye emanet etme gibi bir gafilte bile razı olacak durumdadırlar. Bunun ne

ve destek gördüğü netleşiyor. Ancak bağışsızlıkçı direniş mücadelemizin öncüsü PKK'nın buna verdiği yanıt da son derece net ve kesindir: Daha güçlü ve ileri bir direniş hamlesi başlatmak... Ve Kürdistan halkı da artık milyonlar kucaklayan serihildanlarıyla öncünün yanında yer aldığını kanıtlamıştır. Yani her açıdan yetkin bir öncüye sahip bir halk ayağa kalkmıştır. Bu görkemli kalkışı zorla ve katliamlarla durdurmaya çalışan zorbalara ve heptaları döktükleri kanda boğulacaklardır.

gelen kitleleri ya geri dönmeye veya gehir dışında bekletmeye anladılar. Dolayısıyla muazzam sayıdaki bir kitle törene katılıp oradaki yüzbinlerle birleşme olanağı bulamadı. Hatta belirtil- diğine göre birçok alanda kitle- ler daha kalkış noktalarında vo- ya yollarda yani Amed'e varma- dan çok önce engellendi. Öyle ki, dış alanlardan gelip de törene katılabilen çok az bir kesim Ma- den'e gidip cenazeyi alan kon- voylara oradan katılınan oldu. Yani cenaze konvoyuna katılıp da gehre girenler dışında, dışar- dan gelen kitlelerden hemen he- men hiçbirisi törene katılamadı.

Öte yandan Amed halkının da törene katılımı sömürgeciler tarafından engellendi. Yediden yetmişe bir bütün olarak cenaze törenine katılma hazırlığındaki halk, Amed'in Temmuz sıcakını diğkate alarak sabah erkenden gidip tören alanında beklemek yerine, cenazenin Amed'e ulaşmasıyla birlikte alana çıkmayı tasarlamıştı. Ne var ki, bunu farkeden sömürgeciler, Maden'den gelen cenaze konvoyunun getire ulaşmasını belli bir süre önce bütün yolları, sokakları ve caddeleleri tutarak insanların bir mahalleden diğerine, hatta bir sokaktan ötekine geçmesine bile izin vermediler. Dolayısıyla direnişe katılacak yüzbinlerce insan evlerinde adeta mahsur ve hapsi kaldı. Değil tören alanına ulaşabilmek, evden dışarı çıkabilmeleri bile mümkün olmadı.

Bâtûn bu engellemeler millyona varan bir kitlenin direnişine katılmaması sonucunu doğurdu. Fakat unutmamak gerekir ki Amed Serhildanî, sadece 10 Temmuz günü 200 bine yakın kitlenin katılımı ve yüzbinlerce kişinin de kent dışında veya evlerinde adeta hapsedilip katılmalarının engellenmesiyle, kınacası yalnız Amed’le sınırlı değil bütûn Kûrdistan’ı kapsayan bir olaydır. Amed direnişi çerçevesinde gelişen olaylarda 30’a yakın il ve ilçe merkezinde kepenkleri kapatıldı, birçokunda muting ve gösteriler yapıldı. Ayrıca Hêzax (İdil), Nîsêbln ve Cizîra Botan’da görüldüğü gibi onbinlerce köylü, ellerinde Başkan APO ve gelûterin posterleriyle ilçe merkezlerine yürüdüler.

Bu gelişmelerin tümü Amed Serfihildan'ının kompleksleri ve parçalarıdır. Birlikte değerlendirildiğinde ancak Amed kitlesel direnişinin gerçek boyutları anlaşılabilir ki, bu durumda yüzbinlerden değil milyonlardan söz etmek, direnişin milyonları kapsadığını görmek ve vurgulamak gerekiyor.

Ve Kürdistanlı milyonların haykırışları **"BİŞ PKE", "BİŞ Serok APO", "Var gerilla var Kürdistan'ı kur"** sloganları, sömürgecileri en çok kahreden ol-
ğu oldu. Salt Amed merkezinde yüzbinlerin dilinde deşildi bu slo-
ganlar. Onlara kent merkezinde çeşitli biçimlerde asgilenen dire-
nişlerde, yol boyu selama du-
ran Erxeni (Ergani), Maden köy-
lülerinin direnişi selamlarında,
Cizre Botan, Nisabün Hecex köy-
lülerinin zafer işaretleri eş-
liğinde sömürgecilerin surlarına
çarpan haykırışlarında, kent
sokaklarındaki Kürdistan çocuk-
larının dillerinde, 70'lik nine ve
dedelerin zayıflaması ama inancı
soğuklarında hep bu sloganlar varmış

Bu durum can sıkıyan sömürgeci-faşist Türk devleti ile birlikte emperyalatından içbirlikçisine kadar tüm çevrelerin, Kürdistan halkını PKK önderli-

ğinden ve Başbakan APO'nun işkolu yolundan koparmak için sergiledikleri çabaların ne denli beyhude çabalar olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiş oldu. Emperyalistler ve sömürgeçler binbir çeşit yöntem deneyerek istedikleri kadar halkımızın rotasını şaşırtmaya çalışsınlar ve istedikleri kadar bazı işbirlikçileri "önder" diye halkımıza benzetmeye çalışsınlar. Kürdistan halkı hangi önderliğin kendisini kurtuluşa götüreceğini çok iyi görmüş ve kavramıştır. Milyonların dilindeki sloganlar, bu bilincin hiçbir baskı ve katliamdan çekilmeden dışı vurulmasıdır.

Amed Serhildani, hangi yönden bakılırsa bakılsun ulusal bağnazlık mücadelemizin yeni, güçlü ve daha ileri bir sürece girdiğini müjdeleyen tarihi bir dönüm noktasıdır. Ve dışıman cephesi üzerinde olduğu gibi halkımız üzerinde yarattığı etkiler de yıllarca silinemeyecek kalıcı etkilerdir. Kürdistan halkı bu denli yoğun bir bilinçle yüklü böyle-sine büyük bir kitlesel direniş belki de ilk kez yaşıyor. Dolayısıyla halk olarak kendi gücüne, örgütlü kitlesel gücün neiri yapmaya kadir olduğuna, hızzat kendi eylemiyle sergilediği bu direnişte yakından tanık oluyor. Kitlesel gücünü görüyor, bunun önemini kavlıyor ve bunun sonucu-da sömürgecilerin on yıllardan beri yaratmaya çalıştıkları korku, utanış ve boyun eğmiş kişiliği ve ruh halini bir daha dirlenmemesine parçalayıp atıyor. Ve bu etki de yalnızca Amed ve çevresıyla sınırlı kalmıyor, Kürdistan'ın en ücra köşelerine, sömürgecilerin oluşturduğu kışkılık özelliklerindin en derin biçimde etkilediği alanlara kadar yayılıyor. Daha büyük kitlesel direniş ve ayaklanmalara böylelikle zemin de hazırlanmış oluyor.

mek ve anlatılabilmek olanaklıdır. Ancak verilebilecek bir-iki somut örneğin ile insana çok şey anlatılabilir ve Türk sömürgeciliğinin nasıl bir vahşi karakter taşıdığı konusunda fikir vereceği söylenebilir.

Serhildanın 14 yaşındaki genç kahramanı ve şehidi Behzat ÖZKAN'ın kardeşi Nevzat anlatıyor.

“.. Cemazir arabasının yanına vardığımızda ateş yağladı. O kargazada Behzat tam boyundan vuruldu. İki metre ölemeydi. Önce düştü. Bağırmaya başladı. ‘Yandım anam!’ dedi. Kalktı, ellerini havaya kaldırarak ‘Beni kurtarın’ diye bas bas bağırdı. Yanına yetişemedim. .. O caddenin dışına doğru beni kurtarın diye bağırmak gitti. ‘Ölüyorum n’olursunuz’ dedi. Bir polsü yetişti. Birkaç kişi daha geldi. Copla tüfek dıpcığıyla vurmaya başladılar. Hiç sesini çıkartmadan düştü. Sırtı üstü düştü. .. Polisün biri Behzat’ın suratına olamaz gücülle tokme attı. Behzat’ın kolları bir ses çıktı. Ellerimi yüzüme kapadım, ağlayarak eve kaçtım.”

Diğer bir geçit Nevzat KELEK-Çi'nin yakınlarnın anlattıkları:
"Nevzat'la kurşun yarım yoktu. Boyundan kafaya doğru bir mermiye 14 başında ezik vardı... Sirtında cop, yüzünde ayakkabı izi vardı. Yıkarken boyundaki yarayı kanadı. Kanarken sesli yağıyormuş acı duyuyormuş gibi bir hali vardı."
Mardinkapi Polis Karakolu önündeki manzarayı yazının görgü tanıklarından birinin ağzından dinleyelim:

"Yaklaşık 8-10 kişi kur-
sunlardan beset almıştı. Bun-
ların birkaçı ölmüş, o kadarı
da yaralıydı. Tabii surların ar-
ka tarafındaki katliam farke-

kıld. Sanki bir meşin haya gir-
miştim. İlk kez yerde kanlar
içinde çırpınan, feryat eden bu
kadar gövdeyi bir a rada görmüş
olmaktan çıldırmak üzeriydim.
Ayna anda birçok kişi imdadı di-
yor, kanlar içinde yatıyordu.

"Girişlerinden kurgulanmış bir gençtin yazmasına habire bir polis copunun sokulduğunu görürce beyimden izurumuga döndüm. Bu ne imhazetti. Vahzet şebecisi bu maneazayı açıklamaya yetiyor muydu?"

Yine aynı görgü lanetinin şu izlenimleri, TC sömürgecilerinin Amed'de nasıl bir kitlesel katliam planı hazırladıklarını gözler önüne seriyor:

"... Bu işlemin başlamasını beklerken duyulan bir labanca sesiyle startı alan polis ve özeti m her taraftan seri ateşe bağladı. Surlardan, karakol bahçesinden ve buradaki darikattan, mahalle arasından, mezarlık çıkışından ve kanadaki helikopterden kitleye hedef gösterilerek ateş ediliyordu. Çuvarında bağırmalar duyuyordum. Sağında solda insanlar pal pal diye düşüyor, kanlar içinde çırpınıyordu.. Kur-

gen yağmuruna tutulan kılı-
laya 'Allah Allah Türkler ge-
tiyor' ve 'Nuhii...' nidalarıyla
saldıran eli kalaslı, coplu, da-
mir çubuklu polis ve özel tim
römanları kafa göz sakınma-
dan ellerindeki araç savuruyor-
lardı. Burada en çok dikkatimi
çeken bir polisin anonsuydu.
'Yunanı denize döktüğümüzde gi-
bi diymani uçuramdan Diele'-
ye dökelim...' diyen polis
hep uyuşuyordu. Bu anons, ka-
zılanın planın yüce sesle
söylenmesiydi. Çünkü özerlik-
le her taraftan sıkıştırılıp kur-
sulanın ve dövülen kılıya-
burası tek çıkış kapısı olarak
bırakılıyordu. Nitekim bu an-

genlerin kumler olduğu halen de kesinleşmiş değildir. Aynı şekilde kayıpların, yaralıların ve gözaltına alınanların sayıları da tam olarak bilinmemektedir. Öyle sanıyoruz ki, daha uzun bir süre -belki de hiçbir zaman- bazı konularda durum tam olarak açıklığa kavuşamayacaktır.

Bu arada gözaltına alınanlar üzerinde Amed'in çeşitli karakollarında yapılan basık, işkence ve uygulamalar da, sömürgeci-faşist rejimin barbarlığı kadar çürümüşlük ve zavallılığına da göstermektedir. Örneğin, Şehitlik'teki karakolda gözaltında bulunan 85 kişiye tek tek "TC'li misiniz, Apocu mu?" diye soruluyor. Ve tabii o ölümçül işkencelerin altında da 14 yaşındaki çocuklardan hakettikleri cevabı alıyorlar. 14 yaşındaki çocuk "Apocuyum" diyor, "İster-seniz gelin beni öldürün" diye de meydan okuyor ve hemen ardından da "*Büş Sero! APO*" sloganını haykırmaktan çekinmiyor.

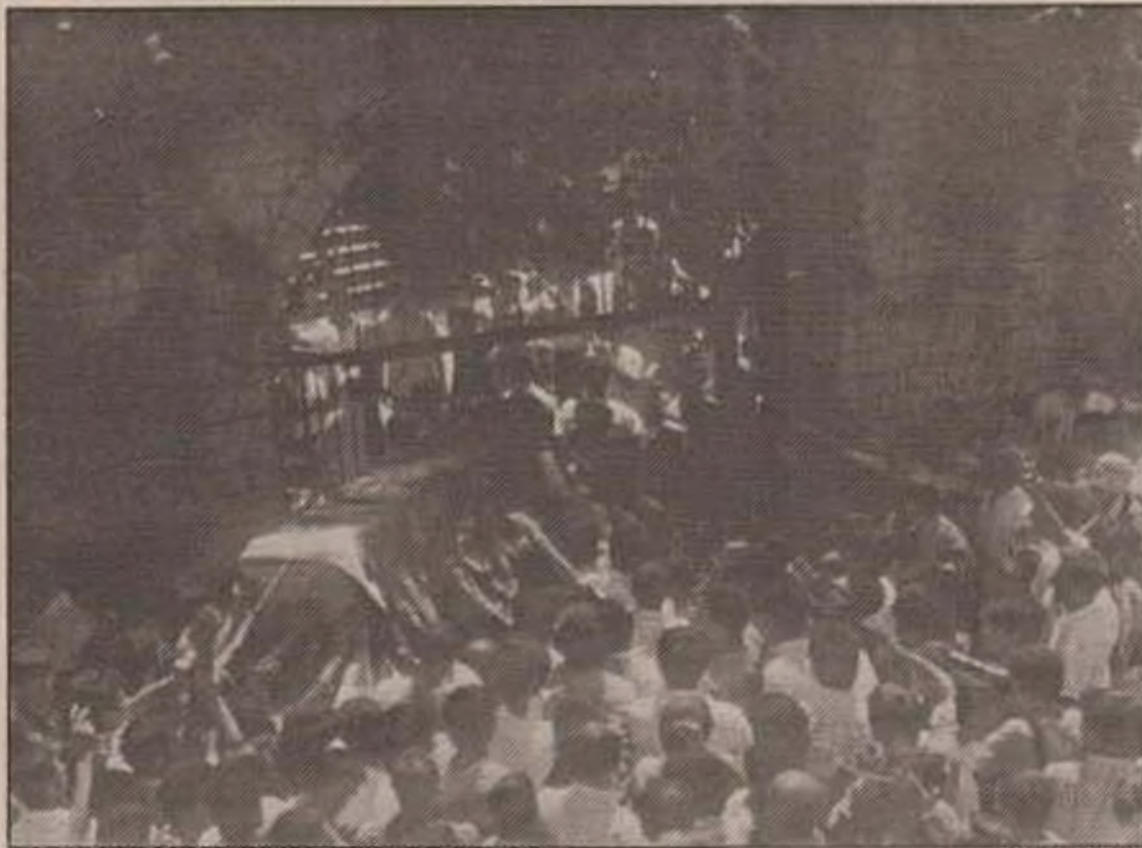
Yine başka karakollarda -iki-
lelerin attığı sloganlardan pek
çok kahrolmaılar ki-, "Biji APO
diyorsunuz, vur gerilla vur di-
yorsunuz hadi gerillalar da sizi kur-
tarınlar" tarzında basitliklerle
sözde güç gösterisinde bulunu-
yorlar. Açık ki bu, sadece kendi
zavıflıklarının bir göstergesidir.

Şehitlerin sayı ve kimlikleri-
nin tam netliğe ulaşmadığı belirlendi. Resmi açıklamalarda belirtilen 5 kişinin şehit düştüğü yolundaki iddialara kimse inanmamakta, şehitlerin gerçek sayısının 16 civarında olabileceği söylenmektedir. Ayrıca şehit düşenlerin kimlikleri konusunda bir netlik mevcut değildir.

Amed Serhildan'ı'nda gëhit düğ-
tükleri isimleriyle belli olanlar
Behzat ÖZKAN, Bahattin TU-
FAN, Zafekar YAĞIN ve daha
önce özel sayımızda bilgilerin
netsizliğinden dolayı Mehmet
Angar olarak açıklanan Nevzat
KELEKÇİ'dir. Ayrıca olay günü
yaralananlardan Havze EKİNCİ
(66) adlı bir yağlı yurtsever ka-
dın ile Mustafa ATAN adlı bir
yurtsever daha sonra yaşamla-
rını yitirerek serhildan gëhitleri
kervanına katıldılar. Gözaltına
alınanlardan HEP üyesi Remzi İL
de, gördüğü işkenceler sonucu
gëhit düğdü.

(Özellikle almanların sayı konusunda da resmi açıklamalarda 361 rakamı verilmesine rağmen bu sayının da doğruluğuna inanır bulurmuyor. Nitekim daha sonra mahkemeye 438 kişi sevk edildi ve bunlardan 52'si tutuklandı.

Tutuklanenlerin listesi:
M. İslam Bekçi, Bülent Da-
dan, Nimet Yeğin, Mehmet Ay-
gar, Şeyhmus Özkan, Şeyhmuza
Koyun, Mehmet Bulut, M. Bakır
İnanç, Süleyman Ayca, A. Se-
met Yılmaz, Nurettin Akyüz,
Yahya Aydeniz, M. Salt Akıncı,
Hikmet Yıldız, Sedat Koçer, Da-
vut Saygıkan, Zeki Erdem, Mu-
rat Yalçın, Mehmet Cansevgili,
Ahmet Yeğil, Şeyhmus Akyol,
Ahmet Gümüş, Engin Gümüş-
cü, Recep Bozkurt, A. Rahman
İşler, Serdar Mert, Şükrü Güler,
Hamit Aslan, Ali Arslan Ah-
met Abul, Cemal Tekin, Zafer
Kaplan, Murat Atas, Yılmaz Bar-
las, Muharrem Yasin Temur, İb-
rahim Çayır, Bedri Taşkıran, M.
Nuri Çiftçi, İlyas Alabaş, Em-
rullah Bingöl, Burhan Türk, Ra-
mazan Özkurtay, Seyithan Boz-
kurt, M. Salt Arıkan, A. Vahap
Kaplan, Mahmut Karakuş, As-
lan İlibar, Hayrettin Aslan,
Ömer Tarhan, M. Can Sevgili.

Serhiy Lomancov, Vedat AYDIN: kaipienne gėmėnėn

**Sömürgeci vahşetin
gerçek boyutları hala
kasintilemedi**

Fağat Türk sömürgecilerinin Amed'de nasıl kasaamlı bir katliam ve soykırım sergilemeyi planladıkları biliniyor. Ama yüzbinlerce görgü tanısından herbirinin yaşadıklarını veya gördüklerini tek tek dinlemeden bu vahşetin bütün yönleriyle anılabi-

dilmemisti. İlk aleyhe suruların arkasında kısıtılan 15-20 çocuk ve genç kurşun yağmuru-na tutulmuştu. Ardından yaralı kalanlar, isabet almayanlar yerlere yatırılıp cop ve kaz-larla, dipçiklerle vahşice dövülmüştü. Nitekim yarıdan mezarlığa doğru yürüyüşü geç-tiğimizde bir boğazlama ola-ğını bizzat gözlerimle gördüm. Polis ve özel tim yerlere attığı bu genç çocukları kala toplu-yor, kurşunluyordu. Olay yeri-ne vardığımızda polis geri çe-

kağırtılar ve atılan yoğun gaz bombalarından sonra insanlar can harbiyle kendilerini bu uçurumdan atmaya başladı. Ösen tim ve polis de birçok kişiyi bizzat kucaklayıp, ilkel yip yuvarlamaya çalıştı. Bazı yerler daha eğimli kapalıklar, bir bölümü de dik yamaç olmasından uçurumdan yuvarlanan insanlarmen hemen hemen tümü ağır ya da hafif yaralandı. Bir çok insan öldü."

Amed Serhildani'nda kaç kişinin hayatı düştüğü ve hayat dü-

ŞEHİRLERE DALGA DALGA GERİLLA AKINLARI SÜRÜYÖR

1991 yaz dönemi, ulusal kurtuluş mücadelemizde kitlesel, askeri ve siyasal alanlarda daha güçlü ve ileri bir hamlenin başladığı süreçtir. Kürdistan'da son bir-iki yılda yaşanan ve giderek her alanda büyüyen kitlesel serhildanlar bu süreçte Amed serhildanı ile doruğa çıktı. Bununla yediden yetmişe tüm halkımız süreci nasıl karşılayacağını çok net biçimde ortaya koymuş oldu.

Bu dönem, mücadelemizin siyasal açıdan da oldukça ileri bir düzeye ulaştığı ve giderek daha da yoğun bir gelişmenin siyasal alanda da yaşanacağı bir dönemdir. Sömürgecilerin siyasal otoritesi Kürdistan'ın geneli üzerinde önemli oranda zayıflayarak gerilemiş ve birçok alanda ise hemen hemen tümden ortadan kalkmıştır. Kürdistan sorununa askeri çözüm, daha doğrusu katliam ve soykırım yöntemleriyle bastırma eğiliminden başka bir yaklaşımın olmayan devletçi burjuva partilerinin ülkemizde büyük bir çözümlenme ve dağılma yaşadığı, önümüzdeki pek de uzun olmayan bir süreçte bunların bütününü silinip atılacağı açıkça görülebilmektedir. Halkımız artık her açıdan olduğu gibi bu konuda da mücadelemizin öncüsü PKK'nın işaretine bakmaktadır. Öncü hangi yöne işaret ederse halk tereddütsüz o yöne meyleniyor.

Ülke içinde olduğu gibi yurtdışında da mücadelemiz giderek daha fazla siyasal boyutlarıyla gündemleri işgal etmekte ve tartışılmaktadır. Dolayısıyla yaşadığımız günler, devrimci direniş mücadelemizin siyasal alanda da daha ileri boyutlar kazandığı günler olmaktadır.

Asıl büyük gelişme, sürece ve gelişmelere damgasını vuran, gelişmeleri yaratan ve mücadeleyi ileri süreçlere taşıyan gerilla hareketinde yaşanıyor. Halk kurtuluş ordumuz ARGK gücünü ve otoritesini her geçen gün daha da pekiştiriyor. Kırsal alanlarda yerle bir ettiği sömürgeci otoriteyi kentlerde de alabildiğine sarıyor ve adım adım geriletiyor. '91 bahar atılımından bu yana artarak gerçekleştirilen kent baskınlarına her geçen gün yenileri ekleniyor. Artık daha büyük merkezlerde daha gelişkin sivilhlarla giriyor gerilla birliklerimiz. Gündüz gözüyle il merkezleri gerilla baskınına uğruyor. Şehir merkezlerindeki sömürgeci kurumlarda çalışanlar büyük bir can telaşı sarıyor. Faşist rejimin polisleri bile, kendileri için tek kurtuluşun Kürdistan'dan desolup gitmek olduğunu artık farkedebiliyor ve bunu yüce sesle de söyleyebiliyorlar.

'91 yaz atılım sürecinde askeri alanda sağlanan başarılar, özellikle şehir merkezlerine yönelik olarak gerçekleştirilen ardı arkası kesilmeyen gerilla akınları, halk kurtuluş ordumuzun da geleceği karşılama herhangisi bir zorluğunun olmadığını, yeni ve ileri atılım hamlesine etkin bir biçimde karşılık vereceğini gözde önüne sermiştir. Temmuz ayının ilk yarısında olduğu gibi ikinci yarısında da gerillalarımızın şehir merkezlerine baskın düzenlemediği gün hemen hemen geçmedi. Kürdis-

IV Kongre çirgisiz, öğretici ve kazandıncıdır

tan'da Temmuz ıncığını bastıran devrim ıncığı, ülkemizin bir baştan bir başa kırsal alanlarından sonra şimdi şehirleri de sardı. Gerilla baskınları ve serhildanlarla gelişen her şehir devriminin ardından otorite adeta el değiştiriyor; sömürgeci otorite yerini ulusal kurtuluşçu otoriteye bırakıyor.

Temmuz'un ikinci yarısına denk düşen son iki hafta içerisinde de şehir merkezlerine yönelik gerilla akınları dalga dalga gelmeye devam etti. Motki, Şax (Çatak)-Giresor (Narlı), Qilaban (Uludere), Mûş, Mîsric (Kurtalan), Hezro gibi merkezler bu günlerde gerilla baskını yaşayan merkezler oldu.

Farqin merkezine üç haftada ikinci baskın

Farqin (Berxwedan): Amed'e bağlı Farqin (Silvan) ilçesi son üç hafta içerisinde ikinci kez ARGK gerillalarının baskınına uğruyor. Gerilla birliklerimizin Farqin merkezine düzenledikleri daha önceki baskın 23 Haziran tarihinde gerçekleştirilmişti. Bundan yaklaşık üç hafta sonra, 15 Temmuz gecesi ilçe merkezi bir kez daha ARGK birlikleri tarafından basıldı.

Edirnen bülğelere göre, 15 Temmuz'u 16'ya bağlayan gece saat 22.30 sıralarında gerçekleştirilen baskınla, gerillaların hedeflerinin başında sömürgeci polis güçlerine ait odaklar yer aldı. Polislerin oturduğu lojmanlar bir grup gerilla tarafından taranıp bombalanırken, bir başka gerilla grubu da sömürgeci diğerlerine yardımı giden polislerin içinde bulundukları minibüsü kurşun yağmuruna tuttu.

Sömürgeci yetkililerin yaptıkları açıklamaya göre, olaylarda biri ağır olmak üzere 2 polis yaralandı. Ayrıca olay sırasında olay yerinin yakınındaki evinin balkonunda bulunan 14 yaşındaki bir kız da kaza sonucu yaralandı. Baskın eylemini başarıyla gerçekleştiren gerillaların

herhangi bir kayıp vermeden üsüne döndü.

Farqin merkezine gerillaların tarafından peşpeşe baskın ve saldırı düzenlenmesi, ilçe halkı ve yurttaşları üzerinde büyük bir olumlu etki yaratmaktadır. Bu etkiyle de ki, Farqin'de kitlesel gelişmeler de gerilla eylemlerine eşlik etmekte, cenaze törenleri, gösteriler, kepenk kapama eylemleri sık sık gündeme gelmektedir. Kısacası tarihi direniş birliğini olan ve derin yurtseverlik özellikleri bulunan bu ilçemizde, ulusal kurtuluş mücadelemiz dengeli ve sağlıklı bir şekilde gelişmektedir.

Girêsor nahiyesi baskınında gerillalar ilk kez havan topu kullandı

Şax (Berxwedan): Wan'ın Şax (Çatak) ilçesine bağlı Girêsor (Narlı) nahiyesine 22 Temmuz gecesi ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi. Baskın sırasında şiddetli çarpışmalar meydana geldi. Sömürgeci birliklere ağır kayıpların verildiği bu baskın olayı çevrede büyük bir yankı yarattı.

Şax'ın güneybatısına düşen ve Berwarî-Şax ana karayolu üzerinde bulunan Girêsor nahiyesinde sömürgeci tabur düzeyinde askeri birlik konumlandırılmış bulunuyor. Baskın olayının gerçekleştirildiği gece, nahiye merkezinin giriş-çıkışlarını kontrol altına aldıktan sonra gerilla birliklerinin hedeflediği ilk nokta düşman taburu oluyor. Roketatarların yanı sıra ilk kez havan toplarının da kullanıldığı bu saldırıda sömürgecilere ait askeri binaların büyük oranda hasar gördüğü ve binadaki askerlerden çok sayıda ölen ve yaralanan olduğu bildirilmektedir.

Olay sırasında düşman güçleri gerillalara karşılık vermeye çalıştıysa da bu etkili değildi. ARGK birliklerinin yoğun saldı-

rlarının hızını kesmeye bile yetmedi. Sömürgeci her zaman olduğu gibi bu olayda da kayıplarını gizlemek için büyük çaba sarfettiler ve olayda sadece 8 askerin yaralandığını söylediler. Oysa gerillaların havan ve roket mermilerine hedef olan tabur binasında ölen çok sayıda askerinin dışında, Wan merkezindeki hastanelere 4-6 helikopterle taşınan yaralılarından da durumu ağır olan birkaçının hastanede öldüğü bildiriliyor.

Baskın eylemini başarıyla gerçekleştiren ve planladığı şekilde tamamlayan ARGK birlikleri herhangi bir kayıp vermeden üslerine çekildiler.

Şax ve Berwarî (Pervari) alanına son aylarda çok sayıda sömürgeci askeri birlik yığılmıştı. Öyle ki, küçük bir Şax'da bile asker sayısı 10 bini geçmektedir. Buna rağmen son Giresor nahiyesi baskını düşmanın tedirginlik ve korkusunu daha da artırdı. Sömürgeci alana yeni özel eğitimli komando birlikleri sevkettiler. Kayseri Hava İndirme Tugayı'ndan son birkaç gün içinde 1000 kadar askerin daha alana sevk edildiği bildirilmektedir. Ancak ne kadar askeri birlik yığarsa yığsın sömürgeci ARGK gerillalarından darbe üstüne darbe almaktan kurtulamamaktadırlar. Yöredeki yoksul ve suçsuz insanları tutuklayıp işkenceden geçirmekle a-cizliğini gidermeye çalışan ve gerillaya desteğini böylece kealilebileceğini umut eden sömürgecilerin bu umutları da her bir gerilla saldırısıyla birlikte iyice sönüyor. Çünkü her gerilla saldırısı düşmanı moralmen çökerttiği gibi, halka da büyük bir moral ve coşku vermektedir. Özellikle son Giresor baskınında gerillaların havan topu kullanması kitleler arasında büyük yankı yarattı ve günlerce konuşulup tartışıldı. Halk bundan övünçle söz ediyor, kurtuluş ordumuzun büyümesinin bir işareti olarak algılanan bu durum sevinçle karşılanıyor.

Sömürgeci ordu birlikleri Güney Kürdistan'a girmeye kalktığı gece ARGK birliklerinin Qilaban'a baskın düzenlemesi düşmanı şaşkınlığa uğrattı

Cisra Botan/Qilaban (Berxwedan): Faşist Türk sömürgecilerinin en üst düzeydeki yetkilileri çaresizlik, çözümsüzlük ve derin bunalımın verdiği ruh haliyle son günlerde yeniden atıp tutmaya, TC sınırları dışında da gerilla kamplarını vurmaktan söz etmeye başladılar. Özellikle ağababaları ABD emperyalistlerinin yakın desteğini Bush'un ağzından bir kere daha dinledikten sonra Özal'ın yaptığı bu yolu açıklamalar, gerçekte tam bir cücelik ve zavallılık örneğinden başka bir şey değildir.

Geçmişte de TC birlikleri bazı sınırötesi hareketlere girişmeyi denedi, ancak her seferinde kayıplar verip dönmekten başka bir sonuç alamadı. Sömürgeci bu defaki denemelerinde daha büyük sürprizle karşılaşp tam anlamıyla şaşkına döndüler.

25 Temmuz günü sömürgeci ordu birlikleri Güney Kürdistan'a sömürgeci PKK kamplarını vurmaya üsere girdikten kısa bir süre sonra, ARGK birlikleri tarafından Qilaban ilçe merkezine baskın düzenlendi. Bu olay, Özal vb. sömürgeci TC yetkililerinin sözlerinin ne denli boş olduğunu gösterdiği gibi, halk kurtuluş ordumuz ARGK'nin de güç ve etkinliğinin açık göstergesi oldu.

Güney'e geçen sömürgeci birlikler Qilaban baskını duyar duymaz büyük bir korku ve telaşa geri döndüler.

Öte yandan Qilaban merkezine baskın düzenleyen gerillalar, başta hükümet binası olmak üzere TC'ye ait resmi kurumları roketatarlarla vurarak çoğunu tahrip edip kullanılamaz duruma getirdiler. Saldırı sırasında özellikle hükümet binasının tamamen yıkılarak bir enkaz durumuna getirildiği bildirilmektedir. Baskın sırasında hükümet binasında nöbet bekleyen polisler bu tür saldırıların korkusuyula zaten hep tetikte bekledikleri için, saldırıyı sezer sezmez hemen kaçıp canlarını kurtarmış, ancak yöre halkından olan bekçilerden biri yaşamını yitirirken ikisi de yaralanmıştır. Belirtilmesine göre ölen bekçi Mele Sadık Altürk, her ne kadar devlet içinde çalışıyorduyse da aslında sömürgecilerden yana birisi değildi. Olayda yaralanan bekçiler ise Hüseyin Altürk ve Gürşin Yaman'dır.

İlçe merkezinin denetimini bir süre elinde tutan gerilla birlikleri, belirlenen hedefleri vurduktan sonra kayıp vermeden geri çekildiler.

Mûş merkezi ve Kızılağaç nahiyesine aynı anda gerilla baskını

Mûş / Amed (Berxwedan):

Mûş-Çewlîk(Hangöl)-Amed üçgeninde 1991 bahar ve yaz atılım süreci son derece hareketli geçti. ARGK birlikleri bu alanda sömürgecilere sürekli darbeler vurdukça, bölge halkı üzerinde de son derece olumlu bir etki bıraktı. Böylece kitlelerin öncüye olan inanç, güven ve bağlılığı gerilla faaliyetlerine paralel olarak arttı ve pekişti. Ayrıca belli kesimler üzerinde var olan sinmiş, korkmuş ruh hali önemli oranda kırıldı. Coşku ve moral alabildiğine yükseldi. Gerilla halkı da cesaret verdi. Ve bütün bunlar halktan gerillaya ve mücadeleye büyük bir desteğin ak-maya başlamasına yol açtı. Maddi ve manevi her alanda belirgin bir artış gösteren kitle desteği, aynı zamanda ARGK saflarına da yoğun bir katılımı birlikte getirdi. Böylelikle gerilla birlikleri nicel açıdan daha da bir büyüme sağladılar.

Alanda çapı giderek büyüyen gerilla saldırıları, 29 Temmuz 1991 tarihinde Mûş il merkezi ile aynı gün ve saatlerde gerçekleştirilen Kızılağaç nahiyesi ve Artuxunç(Ortakent) köyü baskınlarıyla doruğa ulaştı.

29 Temmuz akşamı saat 20.30 sıralarında ARGK birlikleri birkaç koldan Mûş mekeğine girerek kent merkezindeki düşman hedefleri vurdular. Görgü tanıklarının bildirdiğine göre üç koldan şehir merkezine giren gerillaların hedefledikleri noktaların başında sömürgeci askeri üsler yer aldı. Binlerce askerin barındığı Muş Jandarma Alay Komutanlığı'na gerillaların roketler ve otomatik silahlarla saldırması düşman cepheye büyük bir korku ve panik yarattı. Halk üzerinde terör ve katliam uygu-

Aynı anda şehrin diğer kesimlerinde de subay ve polis lojmanları başka gerilla grupları tarafından ablukaya alınarak otomatik silahlarla tarandı. Yaklaşık 45 dakika kadar süren bu saldırılar sonucunda binalarda ağır hasarın meydana geldiği bildirilmektedir. Saldırıya uğrayan askeri kışla ve binaların çevresine kimse yaklaştırılmadığından, düşmanın ölü veya yaralı kayıpları konusunda herhangi bir bilgi alabilmek mümkün olamıyor. Sömürgeciler de bu konuyla herhangi bir açıklama yapmaktan kaçınıyor.

Mûş şehir merkeziyle aynı saatlerde merkeze bağlı ve şehre yaklaşık 20-25 km mesafedeki Kızılağaç nahiyesine de gerillalar tarafından baskın düzenlendi. Nahiye merkezindeki Jandarma karakoluna yönelik roketatar ve otomatik silahlı saldırıda karakol binasının büyük oranda hasar gördüğü ve karakolda bulunan askerlerden çoğunun ölü ya da yaralı olduğu bildirilmektedir.

Ayrıca yine aynı saatlerde, bir başka ARGK birliği de Muş'un Artuxunç(Ortakent) köyüne girerek halkı köy meydanına topluyor ve iki-üç saat kadar köylülere yönelik propaganda konuşmaları yapıyor. Köyde mücadeleye düşman unsurlar bulunmadığından herhangi bir saldırı ve hedefleme olmuyor. Köylülere ulusal kurtuluş mücadelesinin içerisine girdiği yeni sürecin özellikleri ve düşmanın olası yönelimleri konusunda bilgiler verildikten sonra gerillalar köyü terk ediyorlar.

29 Temmuz günü aynı saatlerde gerçekleştirilen bu her üç baskın olayında da gerillaların

reşimleri söz konusu.

"Bunlar baskın yaptıkça siz de halka saldıracaksınız. Bu tür olaylardan sonra geldiğimde, en azından öldürdünüzüz üç dört kişinin cenazesinin başında kadınların ağlayarak dövündüklerini görmek istiyordum."

Faşist generalin yanındaki askerlere söylediği bu sözleri Kızılağaç halkı ve yurtseverleri de kendi kulaklarıyla işitiyor. Zaten sömürgeci generalin bir amacı da bu tür tehditlerle halka gözdağı vermektir. Ama halk bu sözlerin altında yatan katliamcı-faşist zihniyete hiç de yabancı değildir. Artık bu tür tehditlerden korkmaması gerektiğini de gerilladan öğrenmişizdir. Dolayısıyla tehdidin halk üzerinde fazla etkisi olmaz.

Kahraman ARGK gerillalarının roketlerle vurarak yerle bir ettiği karakolda ölen ve yaralanan çok sayıda askerin durumu, sömürgeci generalin iyice kudurganılaşmış olması ki, kendi halkı düşmanı ve faşist karakterini böylesine pervasızca açığa vuruyor. Hiç kuşkusuz bu kudurganlık aynı zamanda güçsüzlüğün de açık bir belirtisidir.

Misric baskınında 15 asker ve 1 özel tim elemanı öldürüldü

Elîh/Misric (Berxwedan): ARGK gerillaları tarafından baskın düzenlenen merkezlerden biri de Sêrt'e bağlı Misric (Kurtalan) ilçesi oldu. 30 Temmuz 1991 tarihinde gerçekleştirilen baskında, askerlik şubesinde bulunan 15 düşman askeri öldürüldü.

Her şey bağımız Kürdistan için...

Foto: Berxwedan

bulunanlar arasında şirketin yöneticilerinden kimse bulunmaması nedeniyle işçilere yönelik de herhangi bir saldırıda bulunulmaz. Kısa propaganda konuşması ardından şirkete ait 9 araç ateşe verilir.

Bu arada üç kol halinde ilçe merkezine giren gruplardan birisi de Misric'in kenar mahallelerinde bulunan Tekel Tütün İşletmesi'ne yönelir. Burada bulunan bekçilerden Hasan Timurtaş anahtarını vermemiş karpı koymaya yeltenmesi üzerine gerillalar tarafından ayaklarından taranarak etkisizleştirilir. ARGK savagıları, hırsızca bir Kürdistanlı olduğu düşünceyle bekçiyi öldürmek yerine yaralayarak etkisizleştirmeyi yeğler. Bu grup da Tekel İşletmesini ateşe verdikten sonra ilçe merkezine doğru yönelen diğer grupları izler.

ARGK ye bağlı gerilla bölüğü sömürgecilere aklı büyük darbeyi askerlik şubesine yönelik saldırıda vurur. Roket ve bombalarla gerçekleştirilen saldırı sonunda binada yangın çıkar ve ardından büyük bir patlama ile infilak eder. Bu patlamaya muhtemelen askerlik şubesi bodrumlarında bulunan cephaneliğin tutuşmasının yol açtığı söyleniyor. Yangın ve patlamanın ardından bina tamamen tahrip olur ve burada görev yapan 15 askerden de hiçbiri kurtulamaz. Ayrıca askerlik şubesi binasına yakın bir yerde bulunan Kömür Tevzi Deposu ateşe verilir. İmha edilen bu kömür deposunun da askeriye ait olduğu bildirilmektedir.

Bütün bu saldırıların yandan diğer sınırlarda propaganda birliği de ilçe merkezinin çeşitli yerlerinde bildiriler dağıtarak halka yönelik çeşitli konuşmalar yapılarak propaganda etkinliklelerinde bulunur.

Daha sonra gerillalar sloganlar ve halkın sevgi gösterileri arasında hiçbir kayıp vermeden ilçe merkezini terk ederler.

Bu arada baskın sırasında gerilla gruplarından birisine karşılık vermeye çalışan bir özel tim ekibinin de gerillalar tarafından derhal etkisizleştirildiği, tim elemanlarından birinin öldürüldüğü bazıların da yaralandığı bildirilmektedir.

Gerillalar baskın eylemini başarıyla gerçekleştirip ilçeden ayrıldıktan sonra ortaya çıkmaya çalışan sömürgeci kolluk kuvvetleri, ilçenin kenar semtlerinde sivil halk üzerine rastgele ateş açtılar. Mahalle evlerinin üzerine de yağdırılan kurşunlardan çocuklarını ve yakınlarnı kurtarmak isteyen kitleler arasında bir panik yaşandı. Bu sırada damlardan düşüp yaralananlar oldu. Ayrıca Sadiye Kılıç adlı bir anne de çocuğunu damdan indirmeye çalışırken sırtından aldığı kurşunla yaralandı. Yaralı kadının hastanede tedavi edilmesine askerler izin vermedi ve kadın hastane kapısından geri çevrildi. Daha sonra yakınları tarafından tedavi için Sêrt'e götürüldü.

Olaydan sonra Misric'in kırsal kesimlerinde yoğun operasyonlar yapan sömürgeci ordu birliklerinin hiçbir sonuç alamayarak moral açıdan tam bir çöküntü yaşadıkları belirtilmektedir.

Kent baskınları zincirinin şimdilik son halkası; Hezro

Hezro/Amed (Berxwedan): Sêrt'in Misric ilçesiyle aynı gece, yani 30 Temmuz günü akşam saatlerinde Amed'e bağlı Hezro ilçesi merkezine de gerillalar tarafından baskın düzenlendi. İlçe merkezinin denetimini yaklaşık üç saat kadar elinde tutan ARGK birlikleri, sömürgecilere ait resmi kurumlar ile asker ve polis lojmanlarını roketleyip otomatik silahlarla taradı. Binelerde önemli oranda hasar meydana geldiği, ancak olayda düşmanın ölü ve yaralı kayıpları konusunda kesin bir rakam belirtmenin mümkün olmadığı bildiriliyor.

Baskın sırasında halka yönelik propaganda konuşmaları da yapan gerilla birliği, daha sonra kayıp vermeden geri çekildi.

Gerilla birliği geri çekildikten sonra, ilçe merkezindeki birçok eve baskınlar yaparak arama bakanesiyle yurtseverlere yönelik yoğun baskı uygulamalarına girişen sömürgeci güçler, birçok özel arabayı da tahrip ederek tam bir barbarlık örneği sergilediler.

Kürdistan'da savaşmak özgürlük ve eşliktir...

Foto: Berxwedan

lamaya gelince canavar kesilen sömürgeci ordu sürüleri, ARGK birliklerinin saldırısına karşılık verme cesaretinde bile bulunamadılar. Gerilla saldırısı sırasında sürekli olarak yapılan anonslarla hiç kimsenin bulunduğu yerden çıkmaması çağrısı yapılmaktaydı. Havanın henüz kararmadığı akşam saatlerinde gerçekleştirilen saldırıyı izleyen halk, gerillanın kahramanlığını ve düşmanın korkaklığını tüm açıklığıyla görüyor ve bundan müthiş bir gurur ve sevinç duyuyordu.

herhangi bir kayıp vermedikleri bildiriliyor.

Sömürgeci general askerlere emir veriyor:

"Gerillalar eylem yaptıkça siz halka saldırın"

Mûş merkezi, Kızılağaç nahiyesi ve Artuxunç köyüne baskın yapıldığı günden bir gün sonra Kızılağaç'a giden bir sömürgeci general, yanındaki askerle-

Temmuz Sıcağı... Devrim Sıcağı...

KÜRDİSTAN '91 YAZINDA DEVRİMİ YAŞIYOR

Botan: Devrim ateşi sömürgeciği yenilgiye götürecektir

Foto: Berzwedan

Şemzinan

**Silo Yaylası'ndaki
karakol baskını
ve ardından
çıkan çarpışmada
1 üsteğmen ve
çok sayıda asker
öldürüldü**

Şemzinan/Wan (Berzwedan): Çolameri (Hakkari)'in Şemzinan (Şemdinli) ilçesine bağlı Silo Yaylası'nda bulunan düşman karakolu 24 Temmuz günü ARGK gerillaları tarafından baskın düzenlendi. Akşam saat 17.00 sıralarında gerçekleştirilen jandarma karakoluna yönelik baskın eylemi ardından gerillalarla

TC, PKK'nin Af Yasası'nı çarpıtarak insanlarımızı daha vahim bir duruma sokmak istiyor

PKK 4. Ulusal Kongresi'nin çıkardığı Af Yasası, silah almış herkesin kurtuluş garantisidir

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, 4. Ulusal Kongremizin ruhu ve kararlarıyla zafer yolunda önemli bir aşamaya ulaşmış bulunmaktadır. Başta gerilla savaşı olmak üzere her alanda yürütülen yoğun mücadele, düşmanı peşpeş eleyiş ve askeri yenilgilere uğratılmaktadır. Silahlı mücadelemiz, Türk sömürgecilerinin tüm iddia ve esptirmelerini boşa çıkararak 7 yıl boyunca sürekli gelişme göstermiş, TC'nin halkımıza dayattığı özel savaşa başarıyla karşı koyarak mücadeleyi «örneklileştirip kökleştirmiş»tir. Böylece güçlü zeminde kavuşan gerilla savaşı, 4. Kongre'nin karar ve hedefleri doğrultusunda daha gündüzden ardarda indirilip darbelerle, Türk özel savaşını çıkarma sokmuştur. 4. Ulusal Kongremiz, doğru uygulanması halinde muazzam gelişmeler yaratacağı gelişmelerle karutlanan parti çizgisini, geçmişteki her türlü yetersizlik, sapma ve hatalardan arındırarak, mücadelenin doğenen sağlam zeminini üzerinde zaferi yakalamak için, yetkince uygulamaya geçirilmesini güvenceye kavuşturmuştur.

Bu uygulama sonucunda gerilla savaşı, Güney Kürdistan dahil bütün Küney eyaletlerini kapsayacak şekilde tüm ülke sathında yaygınlaşmış bulunmaktadır. Başta özel savaş sorumluları olmak üzere, böylesine çirkef ve kurala dışı savaş yürüten, ona güç veren kişi, kurum ve kuruluşlar birbiri ardına cezalandırılıp bu suç odakları dağıtılmaktadır. Kitleler yoğun eylemlilik içine çekilerek, Cephe (ERNK) etrafında halkın milyonluk siyasi orduları yaratılmak üzere örgütlenilip harekete geçirilmektedir. Halkımızın aktif ve dinamik gücünü oluşturan gençlerin yoğun katılımıyla, halk kurtuluş ordumuz büyüyüp güçlenmektedir. Halkın çelişkileri,

özel savaş taktikleri boşa çıkarılarak doğru parti politikasıyla çözüme kavuşturulmakta, böylece mücadelemiz halkımızın tek otoritesi olma gücüne ulaşmaktadır. Bu gelişmelerden etkilenen, dolayısıyla parti çağrılarına uyarak, düşmanın dayatmalarıyla mücadeleye karşı kulanılan yüzlerce kandırılmış ya da zorlanmış insan, geçmişteki hata ve suçlarından kurtulmak için partiye müracaat etmektedir.

PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ordusuyla, cephesiyle, müttefikleriyle her gün düşmana her alanda darbeler indirerek muazzam boyutlarda gelişmeler yaratmaktadır. Yaygınlaştırılan gerilla savaşı Solman'dan Pazarcık'a, Bitlis'ten Dêrsim'e, Mus'tan Mar-dîn'e Diyarbakır'dan Güney Kürdistan'a, metropollerden karış karış Botan'a kadar sömürgeci özel savaş mekanizması etkin vurularla cezalandırılarak ezilmektedir. Serüvdenler boydan boya ülke topraklarına yayılmaktadır. Güney Kürdistan'da önderliğimiz sökülmemesine güc lenmektedir. Bütün bu gelişmeler neyi gösterir? Açık ki TC'nin öndü alınamaz bir çöküş içine girdiğini göstermektedir. Evet, Türk sömürgeciliğinin ne vahşet ne de çeker politikası ve uygulamaları artık bir netice vermemektedir. Yıllardır vahşet uyguluyor; ama bu, devrimi ve direnliği geliştirmekten başka bir sonuç doğurmamıştır. Şimdi akıl hocaları akıl veriyor. Kendi tecrübelerinden, biraz da kendileri insanmış görünmektedirler. Vahşetle birlikte meseleye siyasi çözüm arama istiyorlar. Mücadelemizin düşmana attırdığı bu nispi adım bile, TC'nin feci çöküşüne yol açacaktır. Her gün tanık olunmaktadır ki, bazı gerçekleri itiraf ediyorlar, bazı uygulamaları deniyorlar. Bunları öyle iyi niyetlerinden yapmamaktadırlar. Aksine mücadelemiz onları bu çözüme zorlamaktadır. Ve onlar bir verirken

karşılığında bin almak istiyorlar. Ancak partimizin doğru çizgisinin yetkin uygulanmasıyla düşmanın arzuları kurnasında bırakılacaktır. Her girişimleri; ister şiddet, isterse yumuşama ve taviz kabinde olsun, mücadelenin kazancına dönüştürülecektir. Ortaya çıktığı andan itibaren doğru çizgisiyle, kararlılığıyla bunu başaran PKK hareketi, bugün ulaştığı güçle, elde ettiği imkanlarla bunu daha yoğun, hızlı ve kolay başarıp mücadeleyi zaferle götürmesini bilecektir. Bu gelişmeler TC'nin askeri, siyasi tükeneşliğiyle birlikte sağlanmaktadır. Ekonomik olarak zaten yürüttüğümüz savaşın alından kalkması durumudur. O halde net bir biçimde ortaya çıkan gerçek nedir? Açık ki Türk sömürgeciliğinin onarılmaz bir enkaz haline gelmiş olmasıdır.

Bu durum TC'yi bir yandan daha çok taviz vermeye, öte yandan inceltilmiş histerik uygulamalara yöneltecektir. Şimdi tanık olduğumuzun daha gelişkinleri, mücadelemizin yakın döneminde gelecektir. Tüm baskılıktan kurtulmanın çirpinırları olarak gündeme gelecek, dolayısıyla da önderliğimizi ve mücadelemizi güçlendirmekten başka sonuç doğurmayacaktır. Partimiz tüm bu gelişmelere hazırlıktır. 4. Kongre ile bu hazırlığını daha da yetkinleştirmiştir. TC, partimizin bu gerçekliğini görmektedir. Bu nedenle boşa çıkarmak amacıyla hummalı bir kampanya yürütmektedir. Başta silahlı mücadeleyi geçden götürmeye çalışmaktadır. Birçok tükenmiş gücü dırılarak önmüze dikmek ya da üzerimize saldırtmak istemektedir. Halkımız binbir oyuna kazanmaya çalışmaktadır. Pek çok plan ve komplo geliştirmektedir. 4. Kongre kararlarını etkisizleştirmek istemektedir. Ancak doğru çizgide yürümeye kararlı olan partimiz karşı TC, bu amaçlarından hiçbirini hayata geçirecek, her çirpinışı onu daha derin

bir çöküşe götürecektir.

İşte bu çabaların bir parçası olarak TC, son dönemlerde koruculara ilişkin olarak partimizin 4. Ulusal Kongre'de çıkardığı affı etkisizleştirmeye çalışmaktadır. Bununla birtakım masnalarını kendi suçlarını ortak ederek, ülkemizdeki iç çelişkileri derinleştirip birlik ve beraberliği dinamitlemeyi amaçlamaktadır.

Kamuoyuna ilan edildiği tarihte bir bildiri ile duyurulan affın kapsamı, süresi ve hedefi net olarak açıklanmış bulunmaktadır. Ancak, her ne biçimde olursa olsun mücadelemize karşı suç işlenmiş olanların affedilerek namussu ve dördüşt olmaya davet edildiği Af Yasası'ndan, hatasını ve suçunu anlamış olan birçok insanın yararlanmak istemesi, TC'yi Af Yasası'nu çarpıtmaktan medet ummaya götürmüştür. Yaygın olarak bazı aşiretlerin ya da şahısların Af Yasası'na kapsamı dışında tutulduğu, yahut da af süresi bittiğinde yeniden kendilerine yöneleceğimiz propaganda yapılmaktadır. Açık ki TC, özel savaşın önemli bir parçası olarak gördüğü çeteciliğin hızla dağılması karşısında oldukça tedirgin olmuştur ve bundan dolayı yalan söylemektedir. Bu nedenle, dayatmalarla ve zorlamalarla suç işletip Af Yasası'nu işlevsiz kılmayı amaçlamaktadır.

**Sağduyu sahibi tüm
Kürt insanına yeniden
sesleniyoruz!**

Düşmanın aldatmalarına kulak asmayın, mücadeleye karşı suç işler durumdan kurtulun! Düşmanın tüm çabaları nasıldır. Onlar en göze adamlarını, Eski Oktaylarını, Kasırgalarını (Temei Cingöz), kolordu komutanlarını (Hulusi Sayın, İsmail Selim) koruyuyorlar, sizi nasıl koruyabilirler? Eliniz silah tutuşturular çıkıyor. Pekli, böylesine haklı mücadele

karşısında siz nasıl dayanabilirsiniz? Sizinle başedilemediğinden ötürü değil, düşmanın taktikine daha fazla hizmet etmemeniz için sizleri namussu, dördüşt olmaya, doğru yola çağırıyoruz. Bununla sadece camınızı, malınızı kurtarmayacaksınız; aynı zamanda insanlığınızı, onurunuzu kurtaracaksınız. O halde, partimizin bu çetkati ve unutulmaz çağrılarını, fazla sulastırmadan en kısa zamanda gerekli karşılığı vermeliyiz. Düşmanın uydurduğu propagandalardan sizleri ancak yüce önderimiz APO'nun partisi PKK kurtarabilir. O halde, partimizin çağrılarını uyarak 4. Kongre'nin çıkardığı Af Yasası'ndan yararlanın. Af Yasası 1.1.1991 tarihinden 1.1.1992'ye kadar bir yıllık süreyi kapsamaktadır. Af Yasası'nda hiçbir istisnai durum ve kayıt yoktur. Durumu, suçu ne olursa olsun, silah almış herkes Af Yasası kapsamı dahilindedir. Affın yararlanan biri, hiçbir surette geçmişte işlediği suçtan ötürü kışkırtılmaya ya da farklı bir uygulamaya maruz kalmayacaktır. Silahını bıraktığı andan itibaren partinin güvencesine kavuşur. Görüldüğü gibi yasa da, bahane edilecek hiçbir muhlaklıktır yoktur. Açık ki yasa, sizin için kaçınılmaması gereken bir fırsattır. Bu garantan iyi yararlanın. Aksi halde sorumluluğunuzu ve vebalinizi ağır olacaktı. Devrimin gazabından hiç kimse kendini kurtaramaz, onun için devrimin karşısında duran bahtsızlardan olmayın!

-Yasamın Partimiz önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelemiz!

-Hiçbir güç Partimizin yaratmak istediği ulusal birliğimize engel olamayacaktır!

-Biji Serok APO!

1.6.1991

PKK Botan Eyalet Komitesi

sömürgeci ordu birlikleri arasında şiddetli çarpışmalar da yaşandı. Her iki taraftan da çarpışmaya büyük birliklerin katıldığı, özellikle sömürgecilerin çok kalabalık birlikleri çatışmaya sevk ettiği bildirilmektedir.

Giderek tam bir cephe savasına dönen çarpışmada sürekli ağır toplar ve roketler kullanıldı. Gerek gerilla beslenmesine uğrayan jandarma karakolunda ve gerekse daha sonra meydana gelen şiddetli çarpışmalarda 1 üsteğmen ve 4 asker öldürüldü ve çok sayıda askerin de ağır yaralandığı bildirilmektedir. Görgü tanıkları çok sayıda ağır yaralının Çolamaş Hastanesine gönderildiğini söylemektedir. Öte yandan çarpışmaya katılan kimi korucuların sağda-solda anlatıklarına bakılırsa, sömürgeci birliklerden 30'a yakın asker öldürülmüştür.

İler zaman kayıplarını gizlemeyi ve bunun için de meydana gelen çarpışmalar hakkında hiçbir açıklama yapmamayı yeğleyen sömürgeciler, bu kez bir meydan savaşına dönen olayı saklayamadıkları için kendi kayıplarını konusunda daha ilginç açıklamalar yaptılar. Namluda sıloğan havan topu mermisinin patlaması sonucu 5 askerin öldüğü tarzındaki açıklama yöre halkı tarafından alay konusu edildi.

Pişemte'deki çarpışmada 12 düşman askeri öldürüldü; 1 gerilla da şehit düştü

Şemdinan'ın Pişemte minükasında 28 Temmuz günü gün-

düz saatlerinde başlayıp 7-8 saat kadar devam eden büyük bir çarpışma meydana geldi. Ağır silahların da kullanıldığı bu çarpışmada, gerilla kaynaklarından alınan kesin bilgilere göre 12 düşman askeri öldürüldü. Pek çoğu ağır olmak üzere 100'e yakın askerin de yaralandığı bildirilmektedir.

Bu olayda kahramanca savaşan bir ARGK savaşçısı da şehit düştü.

Pişemte'de sömürgeci ordu sürülerinin hezime uğratılması halk arasında büyük bir sevinçle karşılanıyor. Gerilla kaynakları düşman kayıplarını 12 kişi olarak açıklamasına rağmen halk 80 civarında sömürgeci askerin öldürüldüğünden söz etmektedir. Bu rakamda muhtemelen abartmalar olabileceği gibi ağır yara-

lanan askerlerden sonradan ölenler olması da mümkündür.

Büyük bir güç ve ağır silahlarla girdiği çatışmada bu denli net bir yenilgi ile çıkan TC askerleri arasında gerginlik ve huzursuzluğun had safhada olduğu belirtilmektedir.

Qilaban

Düşman pususuna düşen ARGK birliğinden 12 savaşçı şehit düştü

Qilaban (Berxwedan): Qilaban (Uludere)'in Hêlal (Hilal) bucağına bağlı Zoma Wergî Sipon mntikasında, alandan geçmekte

olan bir ARGK birliği düşmanın kurduğu pusuya düşüyor.

Son derece elverişsiz koşullara rağmen gerilla birliğinin ağırlıklı keşimi çatışarak düşman pususunu yarıp kurtulmayı başarıyor. Ancak olayda 4'ü bayan olmak üzere 12 ARGK savaşçısı şehit düşüyor.

Belirtildiğine göre düşman pususuna düşen ARGK birliği yeni oluşturulmuş bir birliktir, alana yabancıdır ve geçiş yapmak üzere o alanda bulunmaktadır. Alan düz bir alandır, gündüz hareketine kesinlikle elverişli değildir. Buna rağmen gündüz böyle bir alanda hareket edilmesi ciddi bir hatadır. Bu durumda kalabalık sayıdaki grup tümünden imha da olabiliyordu. Savaşçıların hemen hemen tümü yeni katılanlar olmasına rağmen, düşman pu-

susunu yarıp kurtulmayı başararak yine gerillanın üstün taktik ve manevra gücü ve gözüpeliği sayesinde olmuştur.

Pusu olayından sonra çıkan çatışmada düşmana ne kadar kayıp verdirildiği konusunda somut bilgiler elde mevcut değildir. Bu olay 18 Temmuz 1991 tarihinde olmuştur.

Şirnex

Bişî Reş'te gerillanın büyük intikam eylemi: 1 üsteğmen ve 14 asker öldürüldü

Qilaban/Şirnex (Berxwedan): Qilaban'da 12 ARGK savaşçısının pusuda şehit edildiği olaydan iki gün sonra, 30 Temmuz günü, Şirnex'e bağlı Bişî Reş mntikasında ARGK gerillaları sömürgeci ordu sürülerine ağır bir darbe vurarak intikamının yerde kalmayacağını bir kez daha kanıtladı.

Gerillanın düşman operasyon birliğine yönelik saldırısında 1 üsteğmen ve 13 asker olay yerinde öldü. Ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılan askerlerden birinin de hastanede ölmesi üzerine sömürgecilerin toplam kaybı 16 oldu. Yaralı düşman askerlerinden 6'sının durumunun çok ağır olduğu bunlardan kurtulma ihtimali bulunanların az olduğu söylenmektedir.

Sömürgeci ordu sürülerine ağır bir darbenin vurulduğu Bişî Reş mntikası Şirnex sınırları içerisinde bulunmakta birlikte Şirnex-Qilaban arasında ve 12

Gerilla vurdukça coşuyor...

Foto: Berxwedan

Botan 4. Bölge mayıs ayı eylemleri

Kürdistan'da mücadelemizin yeni döneme girmesiyle, PKK IV. Ulusal Kongresi'nin aldığı kararların ülkede vücut bulması için yerli alanlara dönemin taktiği ile yönelindiğinde, düşman da buna göre kendini hazırlamaya çalışıyordu. Pervari-Garisan alanında düşmana yönelik çalışmalarımız karşısında düşman da, gücünü yoğunlaştırma ve merkezileştirmeye koyulmuştu. Alanımızda bulunan Xerxûr (Doğanca) köyü karakolunda bulunan bir bölüğü, faaliyetlerimizin önünü almak için tabur düzeyine çıkarmaya çabalarken, alanda bulunan gerilla gruplarımızın düşman faaliyetlerini denetleyebilmesi sonucunda, bu düşman gücüne yönelik başarılı baskın eylemi düzenlenmiştir.

Saldırı şöyle gelişti: Düşman güçleri gündüz araziye çıkmış gerillaları arıyor. Gerilla grubumuz ise, günboyu düşmanın hareket tarzını izliyor ve güçlerinin karakola dönmelerini bekliyor. (Karakol, köye oldukça yakın bir yerde kurulmuştur.) Akşam dönen askerler, yorgunluklarını gidermeye koyulurlar. Çadırların altında yemek hazırladıkları bir anda, gerilla grubumuz roketatar, yan otomatik ve ferdî silahlarla saldırır. Bu anı saldırı karşısında düşman moralmen çökmüş ve ona ağır darbeler vurulmuştur. Askerler korkudan köyün içine kaçarlar. Kaçtukları köyde, durumlarını gizlemek için, köylülerin evlerine

raat gele girmiş ve köylülere baskılar yapmışlardır.

2 Mayıs 1991 günü meydana gelen bu eylemdeki kayıplarını gizlemek için sömürgeciler, her zamanki gibi yalana başvurarak kayıplarını az göstermişlerdir. Düşman kayıpları bu eylemde 8-10 kişidir. ARGK birliğinden hiçbir kayıp ya da yaralı yoktur. Gerillalar eylemden sonra ölelerine çekilmişlerdir.

Bu eylemden 3 gün sonra karakolun yardımına gelen bir askeri birliğe, ARGK birliği pususu kurdu. Burada da düşmana çok sayıda kayıp verdirilmiştir.

Karakolun yardımına gelen askeri birliğin içinde, üst düzey komutanlar da vardı. Pusuya düşen bu düşman grubundan 1 uzman çavuş ve 2 askerin öldüğünü, düşmanın da açıklanmıştır. Fakat gerçek ölü sayısı bu rakamın çok üzerindedir. Yaralılar ise hiç açıklanmadı.

Alandaki gerilla gruplarımız, 8 Mayıs günü Niwîlan karakoluna baskın düzenlediler. Peşpeşe gelişen bu eylemlerden Niwîlan karakolu baskını da böyle gerçekleşti: ARGK'nin yoğun eylemleri nedeniyle düşman operasyona çıkıyor. Operasyona katılan birlikler, takviye amacıyla çeteleri de yanına alırlar. Gerilla gruplarımız ise, düşman askerlerinin hareketini düzenli gözlemliyorlar. Günboyunca tüm hareketleri, gerillalar tarafından denetleniyor. Akşam birlikler karakola dönmüş baskın eylemi düzenleniyor. Düşman gücünden, bize ulaşan bilgilere göre 1 yüzbaşı, 1 üsteğmen ve 8 asker öldü, bir-

çoğu da yaralandı.

Tüm bu eylemlerin askerlerin yorgun olduğu anlarda gerçekleştirilmesi ve doğrudan karakollara yönelmesi, TC askeri güçlerinin moral bakımından çökmesine neden oldu. "Ne zaman bizim karakola yönelecekler" endişesi onlar için sürekli bir hale dönüştü. Sonuç olarak askerler iş yapamaz duruma düşmüşlerdir.

Düşman askerlerinin bu hal ve PKK IV. Ulusal Kongresi'nin çetelere yönelik çıkardığı Af Yasası'nın yarattığı olumlu ortamda, daha da hızlandırarak geliştireceğimiz eylemlerle düşmanın çete politikasının boşa çıkarılacağı gibi, alanımızda düşmanı bundan sonra da nefes alamaz duruma sokarak, partimiz de alanda giderek daha fazla otoritesini oturtacaktır. Bundan böyle PKK IV. Ulusal Kongre kararları doğrultusunda çalışmalarımız daha da hızlandıracağız.

Öte yandan, 29 Nisan sabahı saat 04.00 saatlerinde bir ilber sonucu birliğimiz düşman güçleri tarafından çembere alındı. Düşman kesin imhayı hedefliyordu. Birliğimizin güvenliği için keşfe çıkan grubumuzla düşman güçleri arasında çıkan çarpışmada Memo KİNDİ (Homa) arkadaş kahramanca savaşarak birliğimizin kurtulmasını sağladı, ancak kendisi şehit düştü.

Homa yoldaş Güney-Batı Kürdistan'ın Qandîlo kentinde yurtsever bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailesi Qamişlo'da ileri gelen ailelerdendir. Ailenin maddi durumu bölgedeki di-

ğer ailelere nazaran oldukça iyidir. Hozan arkadaş da, ailesinin yurtsever olması nedeniyle, daha küçük yaşlarda aileden gelme yurtsever özellikleri kendi kişiliğinde somutlaştırmasını bilmiştir. Mücadelemizin alanda gelişmesiyle birlikte, Hozan arkadaş daha öğrenim yıllarındayken mücadelemizle tanışır. Mücadelemizle tanıştığında üdvüniteyi okuyordu. Kısa bir süre sonra öğrenimini yarıda keserek faaliyetlere katılır. Ragta öğrenci gençlik saflarında, giderek tüm kitleler içerisinde faaliyetlere atılır. Böylece ulusal kimliğinin ayrıcalığına daha içten bağlı hale gelmesi ve bunu tüm benliğinde hissetmesi ardından, bir an önce kendini geliştirme heyecanına kapılır. Siyasi bakımdan kendini güçlendirme istemini doğrultusunda partiyeye çeşitli raporlar sunarak, Mahsum KORKMAZ Akademisi'nde eğitim talebinde bulunur. Parti O'nun bu talebini kabul ederek 1988 yılında akademiye gitmesine olanak tanır. Akademiye siyasi ve askeri eğitimini tamamladıktan sonra, Qamişlo alan faaliyetlerinde çeşitli görev ve sorumluluklar üstlenir. Kitle faaliyetlerinde kaldığı süre içerisinde tamamen partinin çizgisini doğrultusunda hareket eder. Halka oldukça büyük bir değer veren ve sevgili, saygıyı bilen Hozan yoldaş, bu kişiliğiyle halk tarafından sevilir, sayılır.

Mücadele pratiğinde de saygıya değer veriyor, yoldaşlarına yardımcı oluyor ve sürekli yoldaşlarını yüceltmeye çalışı-

yordu. Çok ilkel ve devrimci bir pratiği söz konusudur. Hozan yoldaş kitle ve yoldaşları arasında fedakar, cesur, partiyeye bağlı, sade, olgun ve dâverili yapıyla tanınır ve sürekli örnek olmasını bilen bir kişiliktir.

Hozan yoldaş 1990 yılında ikinci kez akademiye gider. Belirli bir süre kaldıktan sonra, bir grup yoldaşıyla birlikte ülkemizin kalbi olan ve ulusal kurtuluş savaşımızın her gün gittikçe daha da büyüdüğü Botan alanına gelir. Botan Eyaleti IV. Bölge alan faaliyetleriyle manga komutan yardımcılığı yapar. Basın-yayın alanında da gazetecilik bildiğinden muhabirlik (Arapça bölümünde) görevini de üstlenir. Daha büyük görevler üstlenebileceği günbegün gelişme sağlayacağı ve ileride birçok sorumluluğu kuldurabileceği bir anda, bilinç ve sorumluluk sahibi böylece değerli bir yoldaşımızın şehit düşmesi, bizler için üzücüdür. Ancak O, hiçbir zaman unutulmayacak; O'nun bizlere gösterdiği ılgık yolda hep yürümesini bileceğiz.

Hozan yoldaşın devrimci ruhunu ve mücadele azmini başımız ve şegür bir Kürdistan'ı kurarak yaşatacağız!

23 Mayıs 1991
Botan IV. Bölge'den
mücadele arkadaşları

Not: Hozan yoldaşın şehit olduğu çarpışmada düşmandan da öldü ve yaralılar vardır. Ancak sayısını tespit edemedik.

ARGK savaşıncısının şehit düğ-
tüşü Zoma Wargi Sipo'ya çok
yakın bir alandır. Aynı yerde ve
kasa süre içerisinde düşmandan
böylesine intikam alınmış olması
halk kitleleri arasında da büyük
bir sevinçle karşılanmıştır.

Sömürgeciler ormanlarımızı ateşe vermeye devam ediyor

Gerilla birliklerimiz karşın-
da yenilgi üzerine yenilgi alıp
özel savaşı tüzümüyle iflas eden
faşist Türk sömürgecileri, çare-
sizlik ve güçsüzlüklerinin bir so-
nucu olarak ormanlarımızı ateşe
vermeye devam ediyorlar. Geç-
mişte de bu tür uygulamalara sık
sık rastlandı. Özellikle gerillanın
barındığı sanılan alanlarda bin-
lerce hektarlık ormanı acımasız-
ca ateşe veren sömürgeciler, na-
sil doğa düşmanları olduklarını
da ortaya koyuyorlar böylece.

Geçtiğimiz ay daha çok Dêr-
sini'nin Xozad ve Pölör (Ovacık)
alanlarında bu tür uygulamala-
ra tanık olundu. Ateşe verilen
ormanların yanması günlerce de-
vam etti ve geniş bir alanda
bütün bitki örtüsü kül oldu.

19 Temmuz günü de bu kez
Şirmex ile Cizra-Botan arasın-
daki Qerik Boğazı denilen böl-
gede bulunan Çiyayê Deran man-
tıkasındaki ormanlık alan TC
güçleri tarafından ateşe verildi.
Yüzlerce hektarlık orman alanı-
nın günlerce yandığı ve söndür-
mek için hiçbir çaba sarfedilme-
diği gibi ölkemiz zenginliklerinin
ve doğanın böylesine ateşe veril-

Bayrağımız dağlardan kenitlere kaçıyor.

Foto: Berzvedan

mesine tahammül edemeyip yan-
gına söndürmek isteyen yöre hal-
kına da bin verilmeyi ve ısrar
edenlerin tehdit edildiği bildiril-
mektedir.

Sipivyan köyüne baskın: Korucubaşı muhtar öldürüldü

Şirmex'in batısında ve Şirmex-
Kerboran arasındaki Gabar Dağ-
ları mantıkasında bulunan Sipiv-
yan köyüne 18 Temmuz günü
gerillalar tarafından bir baskın

düzenlendi. Daha önce birçok
kez uyarılan, sömürgecilere uyak-
lık ve çeteçilik yapmaktan vaz-
geçmesi istenen ve bu uyarıları
dikkate almayan köy muhtarı ve
korucubaşı Yusuf Şahin köylüle-
rin de onayı alınarak ölümlü ce-
zalandırıldı.

Daha sonra köylülerle mücade-
lenin çeşitli sorunları ve özellikle
le koruculuk konusunda çeşitli
konuşmalar da yapan gerilla bir-
liği, herhangi bir olumsuzlukla
karşılaşmadan köyü terketti.

Dih

ARGK birliklerinin bir dizi pusu, saldırı ve baskın eylemlerinde sömürgecilere çok sayıda kayıp verdirildi

Dih/Sêrt (Berzvedan): Bo-
tan'ın genelinde olduğu gibi Dih
(Eruh) çevresinde de ulusal kur-
tuluş kuvvetlerimizle sömürge-
ci güçler arasında yoğun çarpış-
malar yaşanmaktadır. Bu a-
landa son günlerde gerilla birlik-
lerimizden bir dizi pusu, saldırı,
baskın eylemi sonucunda sö-
mürgecilere ağır kayıplar verdi-
rildiği bildiriliyor. Alandan eli-
mize ulaşan son haberler şöyle:

Dih'in Serzetê ve Hesinka
köyleri arasında gerillalar tara-
fından yola düşen mayına 25
Temmuz günü sömürgecilere alt
bir askeri araç çarpıyor. Mayın
patlamasıyla havaya uçan
araçta bulunan düşman güçler-
den 1 ölümlü, 2 asker ve 1
korucu ölüyor, 5 asker de ağır
yaralanıyor. Ağır yaralılardan
biri kaçının da daha sonra kal-
dıkları hastanelerde öldükleri
bildiriliyor.

25 Temmuz günü Dih-Sert ara-
sında büyük bir çarpışma mey-
dana geldi. Olayda çok sayıda
düşman askerinin öldürüldüğü
bildirilmektedir. Edinilen bilgi-
lere göre, Dih'in Nit ve Bökhat
köyleri arasındaki muntıkada bir
askeri araç gerillalar tarafından
pusuya düşürüldü. Roketatar ve
otomatik silahlarla çapraz ateşe
tutulan araçta bulunan düşman
askerinin tümü ölü ya da yaralı
saldığı buraktı. Daha sonra
olayı duyup yardıma gelen sö-
mürgeci birliklerle ARGK geril-
laları arasında çıkan çarpış-
mada gün boyu devam etti. TC
birliklerine bu çarpışma arasın-

da da çok sayıda kayıp verdiril-
diği bildirilmektedir. Gerillala-
rın herhangi bir kayıplarının bu-
lunmadığı bu olayda düşmanın
kayıp sayısı hakkında kesin bir
bilgi alınmamıştır.

27 Temmuz günü Dih'e bağlı
Dih Kevin köyüne baskın dü-
zenleyen ARGK birlikleri, köyde
bulunan jandarma karakolunu
tüzümüyle imha etti. Olaydan son-
ra yerle bir edilmiş karakolun
çevresine köy muhtarı ve koru-
cular bile sokuşmadığı için sö-
mürgecilerin ölü ve yaralı kayıp-
ları konusunda kesin sayı belirlenememiştir. Ancak görgü tarak-
ları karakolda bulunan asker-
lerden pek azının kurtulmuş ola-
bileceğini söylemektedir. Dih Kevin köyünün surları dayadığı
kayaların tepe noktasında koru-
culara sürekli olarak nöbet tut-
turuluyordu. Ancak baskın günü
gerillaların geldiğini gören koru-
cular kaçıyorlar. Dolayısıyla ge-
rillalar hiç oyalanmadan doğ-
rudan karakolu hedefliyorlar. Karakol binası içindekilerle birlikte
imha edilip ARGK savaşıncıları
köyü terkettikten sonra köye ge-
len düşman askeri birlikleri, ku-
durmuşçasına köylülere saldı-
yorlar. Çobanı ve koyun sağmak-
tan dönen berrivanları, "gerilla-
lar sizin aranızı katılarak köye
girdi" gerekçesiyle taramak is-
tiyorlar. Köylü kadın ve erkek-
lerden yaralanan olmuyor, an-
cak birçok hayvan askerlerin aç-
tıkları ateş sonucu telef oluyor.

Dih alanındaki korucular da yoğun olarak silah bırakıyor

Ulusal kurtuluş mücadelemi-
zin öncüsü PKK'nın IV. Ulusal
Kongre'de çıkardığı Af Yasası ve
1991 yılında ARGK'nin otorite-
sini daha da pekiştirmesi sonu-
cu, Kürdistan'ın birçok alanında
olduğu gibi Dih alanında da
korucular yoğun olarak silah bi-
rakmaktadır. Sömürgecilerin
bütün çabalarına rağmen sistem
bu alanda da tam bir çöküşe
gitmektedir.

Silah bırakma kampanyasına
bu alanda katılan köylülerden biri
de, Bêdarê oldu. Bêdarê köylü
korucuları 23 Temmuz günü Dih
merkezine giderek silahlarını bi-
rakmak istediler. Sömürgeci yet-
kililer silahları geri almayıp ko-
rucuları ikna etmek için çeşitli
yollar deniyorlar. Ancak Bêdarê
korucuları bir daha koruculuk
yapmamakta kararlı olduklarını
belirtiliyorlar.

Öte yandan Dih'in Roşenê
(Dikboğaz) köyünde devlet güç-
leri tarafından düşen mayına
basan köy korucusu Abdulke-
rim Bîşkin olay yerinde öldü.
Aynı köyde geçen ayın sonların-
da da sömürgecilerin köye 16 da-
kika mesafedeki çemenin etra-
fına düşürdükleri mayınla basan
16 köylü yaşamalarını yitirmişlerdi.

Êlih

İşbirlikçi-ajan Sabri Doğru ölümle cezalandırıldı

Sêrt/Êlih (Berzvedan): Ün-
lü işbirlikçi-ajan, ihbar ettiği
birçok devrimci ve ilerinin
katledilmesine neden olan Sabri
Doğru, 22 Temmuz 1991 tarihlin-
de Êlih'in Yenimahalle semtinde
ARGK şehir timleri tarafından
kurşunlanarak suretiyle ölümlü
cezalandırıldı.

Son derece karanlık ve suçlu
bir pratik ve geçmişin sahibi
olan bu unsur, 1980 öncesinde,
İGD ve DDKD safalarında yer
almış, 12 Eylül faşist darbesi
sonrasında PKK safalarına katı-
larak yurtdışı alanlarında kamp-
larda askeri ve siyasi eğitim gör-
dükten sonra ölüme girmiş ve
1984 yılında Êlih'te kendi komp-
losuyla yakalanmış ve Diyarba-
kir Cezaevi'ne konmuştur. Yap-
tığı ihbar ve itiraflarla birçok
kişinin yakalanıp katledilmesi-
ne neden olmuş, mücadeleye çok
büyük oranda zarar vermiştir.
TC helikopterlerine binerek gö-
nüllü olarak operasyonlara ka-
tılmış ve halka çok acılar çektiler-
miştir. Soysuzlukta ve işbir-
likçilikte o denli ileri gitmiştir ki,
cezaevinde bulunduğu süreçte ken-
di öz amcaoğlunu bile ihbar ede-
rek içkencede şehit olmasına yol
açmıştır.

Soysuzlukta olduğu kadar per-
vasızlıkta da oldukça ileri giden
bu unsur, sağda solda "PKK'nin
bana en ufak bir şey yapmaya
gücü yetmez" türünden sözler
sarfetmekten de çekinmemiştir.

Bu unsur ARGK gerillaları
tarafından ölümlü cezalandırıl-
ması yöre halkı tarafından se-
vinçle karşılanırken, bir has
uşağını kaybeden TC'yi de ala-
bildiğine üzmüş ve terdihin
etmiştir. Olaydan sonra sömür-
geci kolluk kuvvetleri Êlihli
yurtseverler üzerinde büyük çaplı
sindirme operasyonları başlata-
rak birçok kişiyi gömlüğe al-
mışlardır.

Yoğunlaşan kontr- gerilla eylemleri

Êlih ve çevresi, son dönemler-
de kontr-gerilla eylemlerinin en
çok yoğunlaştığı alanlardan biri
oldu. Bir süre önce yurtsever
Siddik Tan ve oğlu Azad Tan'ın
otomobillerine konan bombanın
patlaması sonucu ağır yaralan-
maları, kimliği şehit merkezin-
deki karakolun yakınılarında bu-
lunan bir yurtseverin sömürge-
cilerce öldürüldükten sonra ce-
sedinin şehir dışında bir yere
atılması gibi olaylar hemen akla
gelenlerden bazıları. Öte yandan
yol keserek araçları durdurup
yolcuları zorla para alan ve
bunu gerilla adına yaptığını söy-
leyen timlerin eylemleri de bir
başka örnektir.

Şimdi de Êlih ve Qobîn (Be-
şiri) köylerine gidip kendilerini
gerilla olarak tanıtıyorlar ve her
köye 16-20 milyon para cezası
koyduklarını, bu paranın 1 hafta
içerisinde ödenmemesi halinde
köyleri ateşe vereceklerini söy-
lüyorlar. Kendilerine ARGK'nin
Botan grubu süsünü vermeyi de
ihmal etmiyorlar. Botan gru-
buyla ilişkileri olan yurtseverle-
rin durumu gerillaya iletmesi
üzerine olay açığa çıkıyor.

Kitlelerin devrimci mücade-
leyi desteklemelerini hiçbir yön-
temle engellemeyi başaramayan
TC sömürgecilerinin bu tür uy-
gulamaları aslında kendi tüken-
mişliklerini kanıtıyor.

Berzvedan

Çok sayıda karakol baskınları ve çarpışmalarda onlarca düşman askeri öldürüldü

Sêrt/Berzvedan (Berzvedan):
Berzvedan Pervari ve çevresin-

KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Güney Kürdistan'daki ARGK kamplarına saldıran TC ordu birliklerine ağır kayıplar verdirildi

Sömürgeci-faşist Türk dev-
letin ordu birlikleri 22 Tem-
muz 1991 tarihinde Halk Kur-
tuluş Ordumuz ARGK'nin Gü-
ney Kürdistan'ın Xaxûrkê ala-
nında bulunan kamplarına yön-
nelik saldırısı sonucu, ulusal
kurtuluş kuvvetlerimizle sö-
mürgeci birlikler arasında mey-
dana gelen çarpışmalar devam
etmektedir.

Sömürgeciler 4 tabur asker
ve 200 kadar korucunun katıl-
dığı bir güçle saldırıya geç-
miştir. En son alınan haberlere
göre çarpışmalar 26 Temmuz
günü hâlen devam etmekteydi.
Bu tarihte kadar sömürgeci bir-
liklerden en az 9 asker öldüröl-
müş ve çok sayıda asker de
yaralanmıştır. 26 Temmuz ta-
rihine kadar gerilla birlikleri-
mizin her türlü bir kaybı olma-
mıştır.

Şiddet ve devlet teröründen
başka hiçbir yol ve yöntem
tanımayan, bunun için kendisi-
ne güvenli ve soruna politika
yaklaşım yeteneği olmayan TC'nin,
kendü devlet sorunlarını
aşarak Güney Kürdistan'a gi-
rişi ilk defadır. Bu nedenle
ARGK gerillaları böyle bir sal-
dırıya hazırlıklıydı. Ve rutem
saldırıya geçen düşman birlik-
lerine ağır kayıplar verdiren
gerillalarımız sömürgecileri bir
kez daha pısmır etmiştir. Da-
ha ilk anda başarısızlığa uğra-
dığı anlaşılan saldırıda, sö-
mürgeci birlikler arasında hu-
zursuzluklar başgöstermiş, hep

ön saflarda savaşman istenen
koruculardan bir kesimi buna
iltiraz ederek çarpışmalara ka-
tılmak istemediklerini belirt-
miş, bazıları da silahlarını
atmışlardır.

Açıktan gitmeye cesaret e-
demeyip Kürdistan'a gâli gi-
tmeyi yeğleyecek kadar zavallı-
laşan TC cumhurbaşkanı faşist
Özal'ın 24 Temmuz'da Diyar-
bakır'da yaptığı konuşmada,
Partimîz ve gerillalarımızı
kast ederek, "Bunları yurtdı-
şında bile vururuz" demesi ve
bu açıklamanın yapıldığı tarih-
ten iki gün önce 22 Temmuz'da
TC ordu birliklerinin Güney
Kürdistan'a girmiş bulun-
ması: Türk devletinin barbar
ve katilamcı karakterini bir
kez daha gözler önüne ser-
miştir.

Cumhurbaşkanından baş-
bakanına ve diğer tüm askeri
ve sivil yetkililerine kadar göz-
lerini böylesine kan ve şiddet
bürümüş bulunan bu barbar ve
katilamcı rejim, Kürdistan
halkının haklı ve meşru müca-
delesi karşısında tutunamayaca-
k; Özal'ın çöğlekleri bile bu
insanlık düşmanı rejim, saldı-
rılardan hesaba yılmaktan kur-
taramayacaktır.

Sömürgeci Türk ordusu her
sınır ötesi saldırıda ağır kayıp-
lar vermeye devam edecek ve
yenilgiden başka bir sonuç ala-
mayacaktır.

27 Temmuz 1991
PKK Avrupa Temsilciliği

deki karakol baskınları ve çarpışmalarda sömürgeci güçlere çok sayıda kayıplar verdirildi. Ayrıca çetelere yönelik eylemlerde birçoğuna silah bıraktırılırken buna yanaşmayanların önemli bir kesimi de silahsızlandırılarak etkisizleştirildi.

Bu arada sömürgecilere ait birçok karakola yönelik saldırılarda düşmana verdirilen kayıplar konusunda somut bilgiler edinebilmek mümkün olmadı. Çünkü sömürgeciler her saldırı sonrasında ölü ve yaralıların ortadan kaldırılmasına kadar hiç kimseyle ilgili yerlerine yaklaşmamasına izin vermemeyi gelenek haline getirmişlerdir.

Bu alanlardan ulaşan bazı baskın ve çarpışma haberleri şöyledir:

30 Haziran 1991 günü Berwarî'ye bağlı Hertivînan(Ekindû-xû) karakoluna ARGK birlikleri tarafından roketatarlı bir saldırı gerçekleştirildi. Binanın kullanılamaz ölçüde hasar gördüğü bildirilmektedir.

19 Temmuz günü Axêr(Sarıyaprak) ve Honyan(Doğan) köyleri arasında ulusal kurtuluş kuvvetlerimizle sömürgeci ordu birlikleri arasında bir çarpışma meydana geldi. Yer yer şiddetlenerek üç gün sürdüğü bildirilen çarpışmalarda düşman birliklerinden 3 askerin öldürüldüğü açıklandı. Ancak gerçek sayının bunun çok üzerinde olduğu söyleniyor. Axêr köyü geçen yıl sömürgeciler tarafından gerillaların desteklediği gerekçesiyle boşaltılmıştı. Daha sonra köyde kurulan karakola Kayserî'den getirilen komando birlikleri yerleştirildi. 19 Temmuz günü meydana gelen çarpışma, bu köydeki düşman üslerine ARGK birliklerinin roketatarlarla gerçekleştirildiği saldırıdan sonra başlamıştı.

19 Temmuz günü Berwarî'nin bir başka köyü olan Erkenî'te, köy etrafına kurulan pusuya düşen bir ARGK savaçısı şehit düştü.

Honyan köyünde konuşlanmış bulunan sömürgeci ordu birliklerinin derin bunalımlar içerisinde olduğu, bunalıma düşen bir askerin 22 Temmuz günü kendi arkadaşını vurarak öldürdüğü ve hapse atılan bu askerin de daha sonra intihar ettiği bildirilmektedir.

28 Temmuz günü Tennur köyü korucularına yönelik bir baskın gerçekleştiren ARGK birlikleri 15 korucunun silahlarına el koydular.

29 Temmuz günü Berwarî'nin Began köyü ve Herêkol arasında gerilla birlikleriyle sömürgeci güçler arasında meydana gelen çarpışmada çok sayıda düşman askerin öldürüldüğü bildiriliyor.

Karakollardan sonra tutunamayan bazı sömürgeci taburlar da boşaltılıp geri çekiliyor

Kürdistan'da ARGK'nin etkinliği artıp otoritesi pekiştikçe sömürgeciler adımı adım gerilemektedir. Bu, hem askeri hem de siyasi alanda geçerlidir. Kırsal alanlarda gerilla saldırıları karşısında tutunamayan bazı TC karakollarının boşaltılmasına karar verildiği bilinmektedir. Halk kurtuluş ordumuz büyüyüp sömürgeci hedeflere yönelik saldırıları da yoğunlaştıkça, düşmanın daha büyük birlikleri de tutunmakta güçlük çekiyor ve bazı alanlardan çekilerek daha

büyük birlikler halinde ve belli merkezlerde toplanmaktadır.

Son dönemlerde Berwarî ve Dih(Erîh) taraflarında aralarında birkaç taburun da bulunduğu birçok sömürgeci askeri birliğin tutunamayarak, konuşlandığı yeri terk edip geri çekildiği gözleniyor.

Örneğin Dih'e bağlı Bûk-hat(Dönerdöver) ve Xalkîyê(Kekliktepe) köylerinde bulunan taburlar geri çekilmek zorunda bırakıldı. Berwarî'nin Meylana ve Şuyexa köylerindeki düşman askeri birlikleri daha 1990 sonbaharında alandan çekilmişti. Yine Dih'e bağlı Basne(Bozalı), Şî-gû(Gülburnu), Arak(Tünekpınar), Bûciman(Narlıdere) ve Serhedan(Dağdöşü)'de var olan askeri birlikler de geri çekildiler.

ARGK savaşı şiddetlendirerek büyüyor...

Sêrt

Halk koruculara nefretini her fırsatta dile getiriyor

Sêrt (Berxwedan): Koruculuk sisteminin iflas edip yapayamamasında ömrünün yaklaşıp ve etkinliği kadar halkın tavri da çok büyük rol oynadı. Halk, her fırsatta koruculardan nefret ettiğini gösterdi, gerektiğinde onlara ambargo koyup alam bile vermedi. Bunun yarattığı ağır psikolojik durum birçok çetenin istifasına yol açtı.

Sêrt merkezine bağlı Muval(Keleçli) köyünde korucular vardır. Şemsê(Güneşli) köyündeki traktör sahipleri Muval'e gidip bütün köylülerin ekinlerini biçiyorlar. Ancak koruculara ait tarlalara dokunmayı bile kabul etmeyerek geri dönüyorlar. Durumun sömürgeci ordu menşuplarına iletilmesi üzerine, ertesi gün Muval ve Mehînan(Kayıkçı) köyündeki askerler Şemsê köyüne giderek araç sahiplerini zorla götürmek isterler. Traktör sahipleri kesinlikle korucuların ekinlerini biçmeyeceklerini söylerler. O arada bir aştubay araçlardan birine binip sürmeye çalışır. Bunun üzerine Şemsê köylüleri askerlere saldırırlar. Özellikle çocuk ve kadınlar bir yandan sloganlar atıp bir yandan da taş ve sopalarla askerlerin üzerine yürüyorlar. Askerler çareyi kaçmakta buluyorlar. Kaçarken de bir yandan halka ateş ediyorlar. Bu olayda bir kız

çocuğunun yaralandığı bildiriliyor.

Bir diğer ilginç olay da Sêrt merkezinde, emniyet müdürlüğünde yaşanıyor. Geçtiğimiz Ocak ayında ajanlığı nedeniyle ölümle cezalandırılan Abdullah Kurt'un oğlu emniyet müdürlüğünde bekçi olarak göreve alınmıştı. 24 Temmuz günü çağıştığı yerde bazı polisler Kürtlere ağır küfürler eder. Bekçilik yapan ajan Abdullah Kurt'un oğlu tahammül edemeyip polislerle karşılık verince öldürülmüştür. Daha sonra akıbetinin ne olduğu ise bilinmiyor.

Öte yandan Sêrt merkezine bağlı Xertî(Kayabogaz) köyü yakınlarında gerilla birliklerimizle sömürgeci ordu sürüleri arasında çıkan bir çarpışmada, ilk be-

namamaz duruma getirildi. Gerilla kaynaklarından alınan bilgiye göre sömürgecilere burada verdirilen maddi kayıp büyüktür.

18 Temmuz tarihinde yine Hezex kurasında ARGK gerillalarının bir düşman operasyon birliğinin önüne pusu atması sonucunda çıkan çarpışmada 4 düşman askeri ağır yaralandı.

Bafê köyünde halk karakola saldırdı

Hezex'e bağlı Bafê köyünde, köy halkı TC'nin Amed katliamına protesto etmek amacıyla gösteri yapıyor. Köyde bulunan karakol olaya müdahale ederek gösteriyi engellemek istiyor. Bu amaçla köy muhtarını ve 5 köylüyü gözaltına alıyorlar. Bunun

mümkün olmadığı. Gerillanın hedeflediği ve ağır kayıplar verdirildiği bu birlik, Ferhat ve Çekdar arkadaşları şehit eden sömürgeci birliktir. Bu nedenle ARGK'nin bu eylemi daha da anlam kazanıyor.

21 Temmuz günü Mîdyad'ın Sarê(Sarıköy) köyü yakınlarında yola düşen bir mayına çarpan araçta bulunanlardan 9 kişi öldü, 7 kişi de yaralandı. Ölenler arasında bazılarının köy korucusu, bazılarının da silah bırakmış eski korucular olduğu bildiriliyor.

Nisêbîn'de polis aracı tarandı: 2 polis ağır yaralandı

Nisêbîn merkezinde 18 Temmuz günü ARGK şehir ümleri tarafından sömürgeci polis güçlerine ait bir otomobil otomatik silahlarla tarandı. Lise binası yakınlarında meydana gelen olayda araçta bulunan polislerden ikisi ağır yaralandı. Eylemi gerçekleştiren gerilla ümi hızla ve kayıp vermeden olay yerinden ayrıldı.

Olay sonrasında sömürgeci kolluk kuvvetlerinin sivül halk üzerine rastgele ateş açması sonucunda 4 yakındaki bir çocuk yaşamını yitirdi. Ayrıca bu olay bahane edilerek ilçe merkezinde 30 kadar yurttaöver gözaltına alındı.

Gûrgum

Askeri araca saldı: 1'i subay 3 asker öldürüldü, birçoğu yaralandı

Gûrgum (Berxwedan): 17 Temmuz tarihinde Gûrgum(Marag)'un Kapıçam mevkinde devriye gezen bir düşman askeri aracı ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Otomatik silahlarla taranan askeri araçta bulunan düşman güçlerden 1 subay ve 2 er öldürülürken, araçta diğer askerlerden çoğu ağır biçimde olmak üzere yaralandı. Yoğun bir orman örtüsüyle kaplı alanda gerçekleştirilen saldırıdan sonra gerillalar kayıp vermeden olay yerinden uzaklaştılar.

Gûney-Bazî eyaletinde son dönemlerde yoğunlaşan gerilla eylemleri kitleler üzerinde son derece olumlu etkiler bırakmakta; ve halkın moralini alabildiğine yükseltmektedir.

Cizra-Bolan

Sömürgecilere ait bir askeri araç gerillanın döşediği mayınla havaya uçtu

Cizra-Bolan (Berxwedan): Cizra-Bolan'ın Emeran(Dicle) bucağına bağlı Tilêbel(Uğur) köyü yakınlarında ARGK gerillaların tarafından yola düşen bir mayının üzerinden geçen düşman askeri aracı havaya uçarak imha oldu. Araçta bulunanlardan 1 üstbaşının olay yerinde parçalanarak öldüğü, diğer askerlerden çoğunun da ağır biçimde yaralandığı bildirilmektedir. Tilêbel köyü Cizra-Bolan'a bağlı olmakla birlikte Hezex'e daha yakın mesafede bulunmaktadır.

İrilemelere göre 2 düşman askerin ağır yaralandığı bildiriliyor.

Hezex

Gerilla saldırısı karşısında paniğe kapılan sömürgeci ordu birlikleri birbiriyle çatıştı: 3 asker öldü, birçoğu yaralandı

Hezex (Berxwedan): 20 Temmuz tarihinde Hezex(İdli) merkez ile Xirabê Şeref(Dirêkîlî) köyü arasında kalan Seqîlan mevkinde ARGK gerillaları gece geç saatlerde bir düşman askeri birliğine pusu attı. Ancak pusu eylemi istenen tarafa gerçekleştirilemedi. Kısa süren bir çarpışma oldu. Ölü ve yaralıların olmadığı bu eylemde çarpışmanın çıkması ve olay yerine düşman takviye birliklerinin gelmesi üzerine gerillalar geri çekildi. Ayrıca batıkametlerden gelen düşman birlikleri birbirlerini gerilla sanarak uzun bir süre çarpıştılar. Kendi aralarındaki bu çarpışmadan sonra 3 askerin öldüğü, birçoğunun da yaralandığı ortaya çıktı.

Öte yandan 21 Temmuz günü ARGK gerillaları Hezex'e bağlı Fûrîh(Ülak) köyü yakınlarında petrol arama şirketi ve onu koruyan askeri birliğe yönelik bir saldırı gerçekleştirdi. Roketatarlarla yapılan bu saldırıda iki bin

üzerine toplanmış bulunan kadını-erkekli-çocuklu 400 kadar kişi karakola saldırıyor. "İşgalci güçler defolsun!" "Yaşasın Baghan APO!", "Yaşasın PKK!" sloganlarıyla karakola yürüyen kitleye düşman karşılık veremiyor.

Ayrıca Hezex merkezinde de 20 Temmuz günü 4 bin kadar kişi yürüyüşe geçerek ANAP lı belediye başkanı Abdurrahman A-bay'ın istifasını istiyor.

Mêrdîn

Mehserî(Ömerli)'te sömürgecilere büyük darbe: 25 asker öldürüldü

Mêrdîn (Berxwedan): Mêrdîn yöresinde son iki hafta içerisinde sömürgeci güçlere büyük darbe vuruldu. Gerilla kaynaklarından alınan bilgilere göre 17 Temmuz tarihinde bir gecede baskın, pusu ve çatışma biçiminde üç seri eylem gerçekleştirildi. Bu eylemlerde sömürgeci güçlerden 25 asker öldürüldü. Yaralanan çok sayıda düşman askerin de çevre il ve ilçelerdeki hastanelere kaldırılıp diğ bildiriliyor. Olayda ARGK birlikleri herhangi bir kayıp vermemiştir.

Yine Mêrdîn l. Bölge'de 18 Temmuz günü bir sömürgeci operasyon birliği pusuya düşürülerek ağır kayıp verdirildi. Düşmanın buradaki kayıplarının kesin sayısını öğrenilebilir.

Serhedan

Tendürek'te çarpışma: 20 asker ve 7 korucu öldürüldü, 3 gerilla şehit düştü

Erdrom/Grîdax (Berzwedan): Çalkıran, Güldib (Diyadin) ve Bazîd (Doğubeyazıt) üçgeninde bulunan Tendürek dağlarında, 17 Temmuz günü ARGK birlikleri ile TC ordu ve çete sürüleri arasında büyük bir çarpışma meydana geldi. Gün boyu süren çarpışmada kalabalık sayıda birlikler savaştı, sömürgeciler en ağır silahlarını kullandılar. Buna rağmen büyük kayıplar vermek-

mayınca köylülerle bir toplantı yaparak koruculuk sisteminin amaçları üzerine halka bilgi veriyorlar. Daha sonra korucuların eş ve çocuklarıyla da konuşan ARGK savaççıları, düşman silahlarını mutlaka bırakmalarını aksi halde kendilerinin de bundan zarar görebileceklerini tembih ediyorlar.

Görgü tanıklarının belirttiğine göre sayıları 80 civarında olan gerilla grubu köyden ayrılırken iki orman bekçisini de silahlandırtıyor. Gerillaların yaptığı konuşmaların kitleler üzerinde büyük etki bıraktığı belirtiliyor. Özellikle gerilla gruplarının böylelikle güvenli bir dolaşması halkta da büyük bir güven duygusu yaratıyor.

Gerilla, sömürgeciğe aman tanımıyor...

Foto: Berzwedan

ten kurtulamadılar.

Alınan bilgilere göre, çarpışmada 20 civarında asker ve 7 korucu öldü ve çok sayıda düşman gücü de yaralı olarak saf dışı bırakılmıştır. Bu çarpışmada kendilerinden sayı olarak kat kat üstün düşman güçlerine karşı kahramanca savaşan ve sömürgecilere ağır kayıplar verdiren ARGK savaççılarından 3'ü de şehit düşmüştür.

Avkevîr ve Gihadîn'deki çarpışmalarda toplam 4 düşman askeri öldürüldü

Grîdax (Ağrı)'a bağlı Avkevîr (Tağlıçay) İlçesi ile Gihadîn (Diyadin) İlçesi yakınlarında 20 ve 21 Temmuz günleri çıkan iki ayrı çarpışmada toplam 4 düşman askeri öldürülürken birçoğu da yaralanmıştır. Sömürgeciler bu çarpışmalarda da, olayda verdikleri kayıpları da halktan gizlemek için büyük çaba sarfetmiş ancak bunda başarılı olamamıştır. Çünkü çarpışma haberleri kısa süre içerisinde çevrede herkesçe duyulmuştur.

21 Temmuz günü Grîdax il merkezinde iki asker cenazesinin kaldırıldığını gören kitlelerin acılarına yanıt bulmakta zorlanan TC yetkilileri bu askerlerin ARGK gerillalarıyla girilen çarpışmalarda öldüklerini itiraf etmiş, ancak ölenlerin sayısının sadece iki kişi olduğunu söyleyerek bir kısmını yine de gizlemek istemiştir.

Qamuşan'da köy baskını

Qera'nın Qamuşan (Sarıkanıy) İlçesine bağlı köylerde koruculara yönelik eylemlerde bir yoğunlaşma görülmüştür. 26 Temmuz günü yine korucuların bulunduğu bir köy baskını düzenleyen gerillalar, korucuları köyde bula-

Çewlik/Mûş

Dara Hênê'de sömürgecilere bir darbe daha: 1 yüzbaşı ve 6 asker öldürüldü

Çewlik/Mûş (Berzwedan): Dara Hênê alanında geçtiğimiz Haziran ayında 10 ARGK savaççısının şehit düşüşünden bu yana ancak bir aylık bir süre geçmesine rağmen, sömürgecilere ikinci bir intikam darbesi de vuruldu. Temmuz'un ilk yarısındaki iki ayrı eylemde sömürgecilere 20'nin üzerinde kayıp verdirilmişti.

19 Temmuz günü ise yine Dara Hênê'ye bağlı Ware Mergî (Yayla) bucağı kırsalında, ARGK birlikleri ile sömürgeci güçler arasında çıkan çarpışmada ilk belirlemelere göre 1 yüzbaşı ve 6 asker öldürülürken, pek çoğu da yaralandı. Çarpışma bir ihbarı değerlendiren sömürgeci ordu sürülerinin çetelerle birlikte çıktığı bir operasyonda ARGK birlikleriyle karşılaşması üzerine başladı ve gün boyu devam etti.

Her türlü hazırlıklarını yaparak çıktıkları operasyonda ARGK gerillalarına darbe vuracaklarına kendileri darbe yiyen düşman birlikleriyle büyük bir moral bozukluğunun yaşandığı bildiriliyor. Bu olayda ayrıca yörenin namli korucularından Şahîr Ahmet denilen çete de ağır yaralandı. Sömürgeciler kendi bu has üskâla- rına askeri hastanede iki kez ameliyat ettirerek pia yaşamını kurtarmaya çalışıyorlar.

Bu çarpışmada kahramanca savaşan iki ARGK savaççısı da şehit düştü. Şehitlerden birinin Licê doğumlu Şoreş, diğerinin de Amed'in ova köyü Kardeş'ten olduğu bildiriliyor.

Gûmgûm Abdurrahman Paşa köprüsünde yol kesme eylemi ve çarpışma

Muş'un Gûmgûm (Varto) İlçesi yakınlarında bulunan Abdurrahman Paşa köprüsü civarında ARGK gerillaları Mûş-Gûmgûm yolunu keserek denetimi bir süre ellerine aldılar. 20 Temmuz tarihinde meydana gelen yol denetleme eyleminde, iki yandan gelen çok sayıda araç durdurularak yolcular bir araya toplandı. Yaklaşık bir saat kadar propaganda amaçlı konuşmalar yapıldı.

Bu arada karğıdan gelen bir askeri araç yolun uzak noktalarında mevzilenen ARGK'nin güvenlik gruplarıncı roketatarlarla vuruldu. Darbe alan aracın devrilerek yolun kenarına düştüğü ve içindekilere 1 astsubay ile 1 erin ağır yaralandığı bildirildi.

Daha sonra yardıma gelen düşman güçlerle gerilla birlikleri arasında şiddetli çarpışmalar oldu. Araçları durdurulan yolcuların da kâmen izleyebildiği bu çarpışmada, görgü tanığı yolcuların belirttiğine göre çok sayıda düşman askeri öldürüldü ve yaralandı.

Olaydan sonra sömürgeciler acizliklerini yine sivil halktan kişileri toplayıp işkence merkezlerine sevk etmekle gidermeye çalıştılar. Yapılan yoğun operasyonlarda 15 kişi gözaltına alınarak Muş Jandarma Alay Komutanlığı'na götürüldü.

Çawlik/Mûş karayolunu kesen gerillalar yolcuların TC nüfus cüzdanlarını kendilerine yaktırdılar

24 Temmuz günü Mûş-Çewlik karayolunu Gedikli mevkinde kesen ARGK birlikleri, Mûş ve Çewlik yönünden gelen yaklaşık 100 kadar aracı durdurdular. Araçlarda bulunan yolcuları kimlik kontrolünden geçirerek bir araya toplayan gerillalar, Kürdistan'da bundan sonra ERNK otoritesi ve kimliklerinin geçerli olacağını belirterek herkesten TC'nin verdiği nüfus cüzdanlarını çıkarıp yakmalarını istedikler. Yolcular da bu isteği memnuniyetle yerine getireceklerini, zaten yıllar yitirdi sömürgecilerin kimliklerini taşımaktan utanç ve üzüntü duyduklarını belirterek TC nüfus cüzdanlarını çıkarıp kendi elleriyle ateşe verdiler.

Daha sonra yolcularla ulusal kurtuluş mücadelesinin içine girmiş bulunduğu yeni atılım sürecinin özellikleri ve Amed Serhûdani üzerine bir süre konuşan gerillalar, daha sonra yolu açarak araçların yollarına devam etmelerine izin verdiler. Yolcular gerillaları "Var gerilla var Kürdistan'ı kor" sloganıyla uğurladılar.

ARGK birlikleri Kürdistan'daki karayolların denetimini giderek süreklileştiriyor

Gerilla otoritesinin ağırlık kazandığı alanlarda ARGK gerillaları yaşamın her alanında Kürdistan'daki yol şebekesi üzerin-

deki denetimi de eline alıyor. Bu amaçla zaman zaman yapılan yol denetimleri giderek sıklıklaşıyor ve süreklileşiyor.

Mûş-Çewlik karayolunu Bonçîlan (Solhan) yakınlarında 28 Temmuz tarihinde bir kez daha kesip kontrolü ele alan gerillalar, yoldan geçen araçları durdurup yolcuların kimliklerini denetlediler. Yapılan kimlik kontrolünde yolcular arasında bir polis, bir subay ve izne gitmekte olan 8 asker tespit edildi. Polisin işkenceci biri olduğunun ortaya çıkması üzerine yolcuların onayıyla ölümle cezalandırıldı.

Subayın yalvarması üzerine gerillalar kendisini çocuklarına bağışladıklarını söyleyerek affederler. Ayrıca izni olarak memleketlerine giden 8 eri de bir süre yanlarına alan gerillalar, daha sonra onları da Kürt halkına bağışladıklarını açıklayarak serbest bırakırlar.

Licê

Licê-Hênê arasındaki çarpışmada bir düşman helikopteri yara alarak düştü

Licê (Berzwedan): ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasındaki Licê ile Hênê arasındaki çarpışma çıktı. Gün boyu ağırlıkla devam eden çarpışmada ilk belirlemelere göre sömürgeci güçlerden 2 özel tim elemanı ve 2 asker öldürüldü. Çok kayıplar verileceğini söyleyen sömürgeciler, daha sonra çarpışmaya helikopterler de sürüp hava üstünlüğünü kullanarak gerilla birliklerine darbe vurmak istedikler. Ancak daha ilk anda helikopterlerden birinin isabet alarak geri dönmesi üzerine, başkaları gitmeye bile cesaret edemedi. İsbet alan helikopterin Licê'deki komando birliği alanında mecburi iniş yaptığı, daha sonra silev olarak imha olduğu bildirilmektedir.

Çarpışmada herhangi bir kayıp vermeyen ARGK birlikleri öslerine geri çekildiler.

İstanbul

Sömürgeci-faşist TC'nin hiçbir katliamı yarıtsız kalmayacak:

TC'nin Amed katliamına ARGK İstanbul'da yanıt verdi

İstanbul (Berzwedan): Faşist Türk sömürgecilerinin Kürdistan'da herşeyi katliamlar yaparak yoluna koyacağı tarzındaki anlayışını terketmediği her geçen gün yaşanan gelişmelerle birlikte daha net bir biçimde ortaya çıkıyor. En son Amed'de Vedat AYDIN'ın cenaze töreni sırasında planladığı, ancak kâmen uygulanmadığı katliamcı tutumuyla bu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Ancak bu tür katliamcı tutumların çözüm olmadığını ve olamayacağını en iyi anlamamızın yolu da, yaptığı her katliam ve vahşetin karşılığını görmesinden geçecektir. Gerillaların, sömürgecilerin yaptıkları yanlarına kalmayacağını, halûmza çekürken her acının he-

sabının ıslahıyla sonuçlanacağını pratikte de ortaya koymaktadırlar.

Amed'de sömürgecilerin yaptığı katliamın hesabını ARGK timleri İstanbul'un merkezinde sordular. İstanbul'un Avcılar semtinde bulunan Kanarya Polis Karakolu'na 24 Temmuz günü otomatik silahlı ve bombalı bir saldırı düzenlendi. ARGK şehit timleri tarafından gerçekleştirilen eylemde karakol binası önemli ölçüde hasar görürken, içerdeki polislerden ölen ve yaralananlar da oldu. Ancak sömürgeciler bu konuda herhangi bir açıklama yapmadıklarından sayı öğrenilemedi.

Kanarya karakolu baskınıyla aynı saatlerde bir de polis minibüsü tarandı. İçinde 10 polis görevlisinin bulunduğu araç iki yandan otomatik silahlarla çapraz ateşe tutuldu. Polisler herhangi bir karşılık verme fırsatı bulmadan etkisizleştirildi. Daha sonra edinilen bilgilere göre bu araçta bulunan polislerden 5'i olay yerinde öldü ve diğer 5'i de ağır biçimde yaralandı.

Mersin

Sömürgecilerin Amed katliamına bir yanıt da Mersin'de verildi

Mersin (Berzwedan): ARGK birlikleri sömürgecilerin Amed'de işlediği katliamlara bir yanıt da Mersin'de verdiler. 14 Temmuz günü saat 23.30 sıralarında gece devriyesine çıkan polis otosunu otomatik silahlarla tarayan gerillalar, 3 polisi ağır yaradılar.

Siteiler karakoluna ait 33 A 0033 plakalı polis otosu, Yeni Pazar Mahallesi'nde devriye gezirken 777. sokakta otomatik silahlarla çapraz ateşe tutuldu. Araçta bulunan Hasan Çınaroglu, Hüseyin Murat ve Yücel Duran adlı polisler ağır yaralandılar. Olay sırasında Kürdistanlıların oturduğu mahallelerde yapılan operasyonlarda 20 kadar kişi gözaltına alındı.

Öte yandan Vedat AYDIN'ın katledilmesini ve cenaze töreninde sergilenen devlet terörünü protesto amacıyla 22 Temmuz 1991 Cuma günü, yaklaşık 200 kişilik bir grup sloganlar eşliğinde Mersin Cumhuriyet Alanı'na silyah çelenk bırakırlar.

HEP, SP ve SBP üyelerinden oluşan topluluk saat 12.00 sıralarında silyah çelenk bıraktığı Cumhuriyet Alanı'nda Vedat Aydın ve tüm devrim şehitleri için bir dakikalık saygı duruşunda bulundu. Ardından hazırlanan basın metnini okuyan topluluk HEP il Merkezi binasına doğru yürüyöge geçti: "Vedatlar Ölmez", "Kürdistan faşizme mezar olacak" sloganlarıyla caddelerden geçen topluluğa kaldırımlardan ve pencerelerden sloganlarla tezahüratta bulunuldu.

Antalya

Bir işbirlikçi-ajan ölümle cezalandırıldı

Elîh/Antalya (Berzwedan): 17 Temmuz 1991 tarihinde aslen Elîh (Batman)'lı olan işbirlikçi-ajan Selahattin Görgülü ölümle cezalandırıldı. Elîh ve çevresindeki devrimci ve yurtseverlere hayli zararlar veren bu ajanın cezalandırılması haberi özellikle Elîh halkı tarafından sevinçle karşılandı.

"Kesk û sor û zer" renklerinden gül demetleriyle yürüdüler yeniden doğuşun bereketli topraklarına...
Başı dik milyonlar govende kalkmış yürüyor ufuklarında...

BAZARCIX DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

Kürdistan halkı, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde birer abide olan şehitlerine sahip çıkma temelinde, bugün tarihinin en mutlu ve onurlu döneminde düşmanı vurma ve halk olarak ilerleme şansını yakalamış bulunmaktadır. Şehitlerimizin yüksektiği kutsal direniş ve görkemli İzzan bayrağının yeni doğurulmuş yecceğini ispatlayan halkımız, son dönem Bazarcix direniş kahramanlarının da anısına açtığı onurlu ufuklarda gururla yürüyor. Artık ülkemizde toprağa düşen canların, milyonları serüvildana davet ettiği ve bu davetin en anlamlı ifadesi olarak, özgürlüğe yemimli milyonların sömürgeci sistemi çürüttüğü gerçeği, Kürdistan halkının PKK önderliğinde şekillenen yıkılmaz geleneği olmuştur. Çünkü Partimiz, şehitlerinin kutsal anısına bağlılığın gereği ve ürünü olarak bugün, bağımsızlık güzergahında ilerleyen özgürlük yürüyüşümüzün yaratıcısı olabilmektedir. Bu bağlamda, her Kürt insanının kaynağa dönüş hamlesine muazzam bir zemin demektir. Bu zeminde kendini bulan ve bağımsızlık şiarını onurluca haykuran şehitlerimizin son halkalarından biri de, Bazarcix şehitlerimizdir.

28 Mayıs günü Gûrûm (Marag) ili Bazarcix (Pazarcık) ilçesi yakınlarında Kamikan (Yarbaşı) ve Dibiye (Söğüt) köyleri arasındaki bir alanda gerilla, milis, yeni katılan savaşı ile cezaevinden yeni çıkanlardan oluşan bir grup sabahın erken saatlerinde sömürgeci-faşist TC ordu birlikleri tarafından çembere alındı. Gruptakilerin çoğunun silahlı olması nedeniyle düşman Onlar'a büyük bir güçle saldırarak, sonunda hunharca katledebildi. Bir vahşet örneği olan bu olay halkımız tarafından düşmana olan nefretle karşılandı. Cezaiyetleri almaya giden şehit yakınları, onların tanınmaz bir halde olduklarını ifade ettiler. Sömürgeci düşman katliamcı ve insanlık dışı karakterini bir kez daha sergilemişti. Yöreden yurtseverler, cesetlerin askeri arabaların arkasına bağlanarak sürüklendiğini, bazılarının karınlarının kasatırıyla deşilmiş olduğunu, kimilerinin gözlerinin çıkarıldığını veya kulaklarının kesilmiş olduklarını belirttiler. Daha sonra basın da şehitlerden Ali BALÇIN'ın kulaklarının kesildiğini, Mehmet KARTALKANAT'ın ağızına kurşun sokulduğunu doktor olan ağabeyi tarafından tespit edildiğini yazdı. Olayı inceleyen İHD Hatay Şubesi Yönetim Kurulu Üyeleri Avukat H. Haseyin Reyhan ve Avukat Yılmaz Sumar'ın kamuoyuna yaptıkları açıklamada da anlatılanlar bir kez daha doğrulandı.

Bu olayda alçakça katledilen halkımızın yiğit evlatlarına aileleri ve yöredeki yurtseverler sahip çıkarak 29 Mayıs günü törenle toprağa verildiler. Şehitlerimizin kimliğine ilişkin elimize geçen bilgiler bu sayfada yayımlarken, onları tanıyan ve hakkında bilgi sahibi olan tüm yurtseverleri de, şehitlerimizin yaşam ve mücadelelerine ilişkin bilgileri ve fotoğraflarını gazetemize ulaştırmaya çağırıyoruz. Şehitlerimiz şunlardır:

Foto: Berxwedan

Yakup AKTAŞ (Samir, Selim): Konya'da doğdu. Konya'ya sürgün edilen bir Kürdistanlı ailenin çocuğudur. 1980 yılından sonra çeşitli nedenlerle Avrupa'ya gitti. Orada mücadele saflarına katıldı. Son olarak Hollanda'da ve Almanya'nın Mannheim kentinde çevresinde sorumlu düzeyde sürdürdüğü faaliyetlerin ardından, 1988 yılında Mahsum KORKMAZ Akademisi'ne gitti. Askeri ve siyasi eğitimi ardın-

dan Lübnan'da kitle çalışmalarına atandı. Bir süre sonra tekrar akademiye çağrılarak, belli bir eğitim ve planlama ardından ülkeye yöneldi. Şehit düştüğü zaman grubun komutanıydı. Olgun ve aşırbaglı kişiliğiyle halkımız ve tüm yoldaşları tarafından son derece seviliyor, sayılıyor. Kitlelerle kısa zamanda bağ kurmada ustalığının yanı sıra, askeri alanda da halkımızın seçkin bir gerillaydı.

Mehmet KARTALKANAT (Kerim): 1970 yılında Bazarcix'a bağlı Dehliza Navin (Böyükçam) köyünde doğdu. Ailesi çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşır. Fakat yokludur. İlkokulu köyünde okudu. Ortaokulu Bazarcix'da bitirdi ve orda liseye başladı. Ardından İzmir'de bitirdi. Üniversite imtihanlarını kazandı, ancak maddi olanaksızlık nedeniyle köyünde çalışmaya başladı. Daha devrimci saflara katılmadan önce de sınımlıydı, dürüstlüğü ve fedakarlığıyla halkın sevgisini kazanmıştı. Ağırbağlı ve yardımseverdi. Fakat asimilasyon nedeniyle halk gerçeğinden uzak olması, O'nun mücadeleye erken katılmasına engel oldu. "Yoldaşların kanı yerde kalmamalı, ellerindeki bayrak göklerde dalgalanmalı" diyerek Mart 1990'da profesyonel devrimci mücadeleye atıldı. Aynı ay Mahsum KORKMAZ Akademisi'ne giderek askeri ve siyasi eğitimi gördü. Ardından ülke pratiğine yöneldi.

Nasir GÖKSUNGUR (Fıraz): Bazarcix-Uşan (Cennetpınar) köyünde doğdu. Ulusal kurtuluşçu çalışmaları nedeniyle genç yaşta tutuklandı. Yıllarca cezaevinde kaldı. Cezaevinde partiyi daha iyi tanıdı. Serbest bırakıldıktan kısa bir süre sonra gerillaya katılma amacıyla, beraber şehit düşen yoldaşlarından oluşan gruba katıldı. Bir gerilla olarak düşmana karşı savaşıma şansına ermeden şehit düşmesi, tüm yoldaşlarına acı verdi. Sömürgeci zindanlarda yaşadığı işkence ve baskılara karşı edindiği direniş tecrübelerini, silahlı savaşta daha etkin kullanabilecek bir yoldaşımızdı.

Ali SOYDUT (İsmet): 1 Ocak 1966'da Bazarcix-Cimikan (İğdeli) köyü Abdullah Ovası'nda doğdu. Ailesi geçimini hayvancılıkla sağlar. Ailesi çok yoksul olmasına rağmen, O'nu okutup doktor olmasını ister. 1978'de ilkokulu köyünde bitirdi. 1981'de Narlı'da ortaokula başladı. Bir yıl sonra Dilük (Antep)'de Gazi Ortaokulu'na kaydını yaptı ve ortaokulu orada bitirdi. Yine Dilük'te 1984'te İsmet Paşa Lisesi'ne başladı. Lise yıllarında partiyi Dilük'te tanıdı. 1987'de liseyi bitirinceye kadar bir sempatizan olarak çalışmalar yürüttü. 1988'de tıp öğrenimine başladı. Kısa bir süre sonra öğrenimini yarım bırakarak tümüyle kendini mücadeleye adanmış. 1989'da Mahsum KORKMAZ Akademisi'ne geçerek siyasi ve askeri eğitim şansına kavuştu. Eğitimi ardından bir Kürdistan gerillası olarak ülke topraklarında sıcak savaşa katıldı. Ancak sömürgeciye karşı özlediği savaşta erken şehit düştü.

Naci DONAT (Kırko): 1968'de Bazarcix merkezde doğdu. Varlıklı ve yurtsever bir aileden geliyor. Babası 12 Eylül işkence tezgahlarından geçti. Bu da kendisinin ve ailesinin TC'ye olan kinini bilemeye bir gerekçe oldu. İlk, orta ve liseyi Bazarcix'da okudu. Ardından Dilük'te üniversite öğrenimine hazırlandı. Yüksek öğrenim yıllarında partiyi tanıdı ve özellikle PKK-MK Yedek Üyesi şehit Mustafa ÖMÜRCAN'dan çok etkilendi. Türkiye çapında ilk 20 kıl arasında sınav kazanarak, Ege Üniversitesi Şehir Planlama Yüksek Okulu'na girdi. Daha sonra öğrenimine son vererek mücadele

amacıyla İzmir'den ülkeye döndü. Olgun, dürüst, zeki ve devrimci kişiliğiyle halk arasında seviliyor, sayılıyor. Bu konumundan yararlanarak insanları ulusal kurtuluş mücadelesine çekmeye çalışıyordu. Fakat buna rağmen 1988 öncesinde partiyi ilişkiye geçemedi. Bu nedenle bu yolda İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Fakültesi'ne girdi. Devrimci faaliyetlerine burada da devam etmesi nedeniyle tutuklandı. 8 ay cezaevinde kaldı. İçerde PKK'yı daha iyi tanıdı. Serbest bırakıldıktan sonra öğrenime devam etmedi ve ülkeye döndü. Bazarcix'da gerilla ile ilişki kurmaya çalıştı. Bu süreçte halkı soyan tekel müdürünü dövmekten tutuklandı. 1 ay daha cezaevinde tutuldu, işkenceye geçirildi. Serbest bırakıldıktan sonra yurtsever olan ailesi zorla Mersin'e göç ettirildi. Orada beraber şehit düşen yoldaşı Ali BALÇIN'la tanıştı. Berxweban ve Berxwedan gazeteleri ile partinin diğer yayınlarını kitlelere ulaştırma çalışmalarına başladı. 1990'da son kez olarak bir ihbar sonucu tutuklandı. Bazarcix ve Gûrûm'da işkenceye alındı. Ardından Meleli (Malatya) DGM'ye sevk edildi. 9 ay cezaevinde kaldıktan sonra Bazarcix'a döner. Bir ay gibi bir süre içinde örgütlediği 3 yoldaşıyla birlikte ARGK'ye katılır. Kırko gerilla olunca O'na çektiğin hakim ve savcı Bazarcix'dan kaçarlardı. Şehit düştüğü ana kadar, bölgeyi ileri düzeyde etkileyen bir pratik sahibi olur.

Ali BALÇIN (Kordo): Bazarcix-Uşan (Cennetpınar) köyünde doğdu. Genç yaşlarda yurtdışına çıktı. Fransa'da mücadelelemişti. Mücadele saflarında faaliyet yürütürken kardeşi Mehmet BALÇIN (Cindo) şehit düştü. Kendisi de Fransa'dan Mahsum KORKMAZ Akademisi'ne gitmişti. Askeri ve siyasi eğitimi ardından ülkedeki silahlı mücadelede yerini aldı. Son derece yetenekli olan yoldaşımız, gerilla olarak savaştığı kısa süre içinde düşmana ağır darbeler indirmede örnek olmasının çok iyi bildiği İdi değerli oğlunu şehit veren Hüsnü ana da, o mazlum yüzüyle toprağa düşen her Kürdistan şehidini evlatları Cindo ile Kordo'nun şahsında uğurlamaktadır.

Hasan ÇAMKIRAN: Bazarcix merkezde doğdu. Yıllarca cezaevinde kaldı. Meleli Cezaevi'nden çıktıktan sonra, ARGK'ye katılmak için harekete geçti. Bu mutlu anı yakalamışken, şahadet mertebesine ulaştı.

İmam KAYA (Ömer): Elbatan-Çiftlik köyünde dünyaya geldi. Şehit düştüğünde gerillaya yeni katılmıştı.

Ayrıca Elba (Urfa)-Ömeran (Ömerli) köyünden olan şehidimiz Rıdvanvan ÖCALAN (Deid) ile Mervinli Süleyman... (Mahsum) yoldaşlar da şehit düşmüştür.

Bölgedeki gerilla kaynaklarının bildirdiğine göre şehitlerimizden biri Bazarcix-Velolar köyünden Metin kod adlı yoldaştır, bu yoldaşın Mehmet KARTALKANAT olduğunu sanıyoruz.

Muhabirlerimiz bildiriyor

Botan'da köylülere yeniden yayla yasağı konuldu

Köylülere yaylaya çıkmaları serbest edilirken 24 Haziran gününden itibaren Gundikê Melê (Balveren), Biryân (Geçitboyu), Heq-tan (Yoğurtçular), Nerex (Dağkonak), Kürin (Araköy) köylerinin muhtarlarını çağırarak yayla komutanı ve merkez komutanı köylülere yeniden yayla yasağı koydu. Muhtarlar, "Biz önce den dediler ki, Haziran ayının 21'ine kadar mülkaya ve bölgeye yaylaya çıkmamızda herhangi bir sakınca yok" tarzında açıklama yapıyorlar. Muhtarlar devamla olayı şöyle anlattılar: "Gundikê Melê (Balveren) ve Biryân (Geçitboyu) köyü arasında 21 Haziran günü komitaya saldıran gerillaların bu eylemi nedeniyle bir yemiden yaylaya yasağı koydular. Ayrıca yayla komutanı bize dedi ki, 'Bu bölgede mayın veya buna benzer bir şey patladığı zaman yaylaya çıkanlar sorumludur.' Köylüler de, 'Eğer bizler yaylaya çıkmazsak hayvanlarımızın hepsi ölüyor, elimizde tek geçim kaynağımız hayvanlarımızdır. Köyün içinde kal-

Gere (Çevrimi), 1991: Heyetler sömürgeci vahşeti inceliyor...

salar susuzluktan ölüyorlar. Köylerde hayvanlarımızı verecek bir damla su bile yoktur. Ayrıca bize bile içecek ve kullanacak su yoktur. Hele onun haricinde hayvanlar yurından birbirimize gireriz. Köyde yazın küçük çocuklarda ishal, büyüklerde tifo ve benzeri hastalıklar doğuyor. Sıtma dan şu anda birkaç kişi ya-tıyor. Ekinlerimizin içine her gün hayvan giriyor. Bu yüzden tüm köylü de suçlu muhtarlara

yüklüyor. Biryân'a bağlı Er-bağ mülkine yaylaya çıkan köylüler yeniden geri getirildi. Binbir zorlukla giden köylüler, Gundikê Melê'ye bağlı Bênavyan mevkiinden de baskı sorucuları geri geldiler."

Botan'a geri dönüşe izin yok

Şirmex merkeze bağlı Avyan (Dereler) köyü 16-30 Tem-

muz 1990'da bütün evler ekinleriyle birlikte yakıldı. Köye bağlı sekiz mezra da aynı uygulamadan kurtulamadı. İşlemi Avyan'daki jandarma karakolu yerine getirdi. Şimdi köylüler de soruyor: "Biz güsek bile hangi köyde ve nerede kalıp nerede yaşarız? Bizim elimizde varımız yokmuş hayvanlarımızdır, ama şimdi o bile yok. Orada ne içip ne yiyeceğiz. Her şey yerle bir olmuş, ne yardım var ne de biri soran var. Bizler davacıyız. Köyümüz ve arazilerimiz istismak edilsin. Öndike Remo (Anılmış) köyü gibi. Bizler geçen sene çok zor koşullar altında yaşam mücadelesi verdik. Bu sene avukat tuttuk. İnşallah davayı kazanırız. Avukat Şirmex'ten Abdurrahim İsmir'dir."

Berwarî'ye bağlı Axêr (Sarıyaprak) köylüleri de Berwarî'ye bağlı olduklarından köye gitmek için oradan izin almanın gerekiyordu. Ama maalesef izin almaya gittiklerinde Berwarî kaymakamı izin vermemiş, "Şartlı olarak oraya giderseniz izin veririm" ve şart olarak da, "İzinden 50 korucu istiyorum" demiş. Onlar da kabul etmeyip geri gelmişler.

Ayrıca, çoğu da diyor ki, "Balla girmemiş ormanlarımızı-

rı hep yakıyor. O güzelim ormanlarımız olmaduktan sonra oraya neye gideceğiz?" 76 yaşındaki Murat dede, "Bütün ormanlarımızı devlet yaktı ve artık hiç balta giremeyecek" diyor.

Yakılan bölgeler: Avyan (Dereler), Sêrêk, Geliyê Ziyarete, Pîştî Razan, Cindê, Gura Dîflî, Behra Hincê, Bênavyan, Korta Xanê, Ramuran, Bolezê, Nîvânêr, Geliyê Şaxê, Akîd, Xwarê Konan, Geliyê Sêvê ve Mêrgûm ormanları artık yok. Ormanlar gürleirken yeni yeni yakma olayları olabiliyor.

Korucubaşı Hacı Namo (Nimet Uysal) hala köy yıkma ve boşaltma peşinde

Şirmex merkeze bağlı Cefî-nê (Cevlêdîzî) köyünde korucubaşı olan Hacı Namo (Nimet Uysal) 1990 yılı Mart-Nisan aylarında, korucu yapmak için Adana'dan Şirmex'e getiriliyor. İlk üç ay Şirmex'te özel timler gibi staj görüyor. Adana'dan beraberinde getirdiklerine burada yemileri katılıyor. Özel timler gibi yetiştiriliyor ve 1990 Temmuzunda Gêrdor (Kemerli) köyüne gönderiliyorlar.

Gerekçe her zaman ve diğer

İHD, ÇHD ve ÇGD temsilcilerinin yaptığı basın toplantısının metni

İnsan Hakları Derneği-İHD Genel Başkanı Nevzat Helvacı, Çağdaş Hukukçular Derneği-ÇHD Genel Başkanı Şenel Sarıhan, Çağdaş Gazeteciler Derneği-ÇGD Genel Sekreteri Rahmi Yıldırım ve İHD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Nürten Çağlar'dan oluşan heyetimiz, 23 Temmuz 1991 günü Diyarbakır'a gelerek, son günlerde gelişen insan hakları ve hukuk ihlallerini yerinde incelemiştir.

İncelenen konular şunlardır:

- 1- İHD Diyarbakır Şube bürosu ve Özgür Halk dergisi bürosu ile İHD Üyesi Avukat Mustafa Özer'in otomobilinin tahrip gördü son derece yüksek patlayıcı madde atılarak tahrip edilmesi.
- 2- HEP İl Başkanı ve İHD Denetleme Kurulu Üyesi Vedat Aydın'ın öldürülmesi.
- 3- Vedat Aydın'ın cenaze töreninde yaşanan olaylar.

Saptamalarımız:

- 1- İHD Diyarbakır Şube bürosunun, Özgür Halk dergisi bürosunun ve Mustafa Özer'in otomobilinin tahrip gördü son derece yüksek patlayıcı madde ile tahrip edildiği saptanmıştır.
- Bombaların sonucunda, büroların bulunduğu binanın üç katı oturulamayacak derecede tahrip olmuş, duvarlar yıkılmış, içindeki eşyalarla Avukat Mustafa Özer'in otomobili kullanılamaz duruma gelmiştir.
- Resmi yetkililerden aldığımız bilgilere göre, iki yere aynı tip patlayıcı madde konulmuştur.
- 2- Vedat Aydın, 5 Temmuz 1991 günü 23.45 saatlerinde 2'inci uzun namlulu silah, 1'inci teilsiz taşıyan ve kendilerini polis olarak tanıtan 3 kişi tarafından evinden alınmıştır.
- Eğil Şükran Aydın'ın anlatımlarına göre Vedat Aydın, gelen

kişileri tanıdığını, kendisinin siyasi gubeye götürüleceğini belirtmiş ve durumun avukatlarına bildirilmesini istemiştir.

Durum, avukatlar kanalıyla milletvekillerine bildirilmiş; milletvekilleri aynı gece kısa bir süre içinde emniyet müdürlüğü ile iletişime geçmişler, ancak yetkililer, Aydın'ın kendileri tarafından alınmadığını söylemişlerdir.

Emniyet müdürlüğü Aydın'ın kendileri tarafından alınmadığını ifade etmiş, ancak ortada adli bir olay olmamasına karşın, Aydın'ın bulunması için herhangi bir girişimde bulunmamıştır.

Vedat Aydın'ın cesedi, 7 Temmuz 1991 günü Maden ilçesi sınırları içinde bulunmuştur.

Cesette 8 kurşun yarası, kol ve bacak kemiklerinde kırıklar, başın arkasında derin bir çukurluk ve vücutta içkence yapıldığını gösteren bol miktarda ekimoz bulunduğu öğrenilmiştir.

Ceset, kimlik tespiti ve tam otopsi yapılmadan Maden ilçesinde alelacele gömülmüştür.

3- Vedat Aydın'ın kimliğinin belirlenmesi üzerine ceset, Maden'den alınarak Diyarbakır'a getirilmiş ve 10 Temmuz 1991 günü toprağa verilmiştir. Ancak, cenaze töreninde vahim ve ciddi olaylar ortaya çıkmıştır.

Tören sırasında çocuklardan oluşan grupların kimli yerlere taş atılması bahane edilerek, törene katılanlar üzerine güvenlik güçlerince ateş açılmış, sopalarla saldırılmış ve göz yaşartıcı bombalar atılmıştır. Olayın, bir uçurum olan bir bölgede cereyan etmesi nedeniyle, çok sayıda insan uçurumdan yuvarlanarak ve sıkılarak yaralanmıştır.

Resmi açıklamalara göre 106'sı sivil, 13'ü polis olmak üzere, toplam 119 kişi yaralanmıştır. Ateşli silahla yaralanan kişi sayısı 40'dır. Polis memurlarından sadece 1'inin elinde ateşli silah yarası mevcuttur.

Gerek görüldüğümüz kişiler gerekse de resmi yetkililer, yaralanan kişilerin çoğunun hastanelere başvurmadıklarını, bu nedenle gerçek yaralı sayısının saptanamadığını belirtmektedirler.

Resmi açıklamalara göre ölü sayısı 5'dir. Ancak olay tanıkları bu sayının çok daha fazla olduğunu söylemektedirler. Son belirlemelere göre de 5 kişi halen kayıptır.

Olay nedeniyle DGM savcılığınca 446 kişinin ifadesine başvurulmuş, bunlardan 55'i tutuklanmıştır.

Diyarbakır Bölge Tabipleri Odası'ndan alınan bilgiye göre, gözaltına alınanlar adli tabiplikçe muayene edilmiş, bunların yüzde 80'inde 3-10 gün arasında değişen sürelerle iş ve gücünden kalmamak biçimde darp ve dövmeye bağlı ekimozlar saptanmıştır.

Bu olaylar sırasında milletvekilleri, gazeteciler ve yaralılara yardıma gelen bir doktor dövülmüş, hemşireler hırpalanmış, dövülenlerden bazıları hastanede tedavi gerektirecek derecede yaralanmışlardır. Aralarında HEP otobüsünün de bulunduğu 21 araç ve gazetecilerin fotoğraf makineleri tahrip edilmiştir.

Bütün bu saptamalara karşın, aşağıdaki soruların yanıtı alınabilmiş değildir:

- Bombalama eylemleri kimler tarafından ve hangi amaçla gerçekleştirilmiştir?
- Vedat Aydın hangi güçler tarafından katledilmiştir? Vedat Aydın'ın kendilerince gözaltına alınmadığını ifade eden emniyet yetkilileri, O'nu bulabilmek için neden ciddi bir çaba göstermemişlerdir?
- Ejinin katillerine ilişkin açık tip tanımlamalarına karşın emniyet, niçin robot resim çizdirmemiş, fotoğraf ya da kişiler üzer-

inde tephüs yaptırmamıştır?

- Vedat Aydın'ın keşin ölüm nedenini saptamaya yarayacak otopsi raporu neden düzenlenmemiştir?

- Kimlik tespiti yapılmadan Vedat Aydın niçin alelacele gömülmüştür?

- Cenaze töreninde çıkan olaylardaki gerçek ölü ve yaralı sayısı nedir?

- Cenaze alayına ateş açma emri kim tarafından verilmiştir? Topluluğa ateş ederek cinayet işleyenler hakkında soruşturma açılmış mıdır? Gerilla savaşı için eğitilmiş olan özel timler niçin topluma karşı kullanılmıştır?

Bu sorular daha da çoğaltılabilir. Bu soruların yanıtlanması görevi devlete aittir.

Değerlendirmelerimiz:

- 1- Devletin bugüne değin Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da uyguladığı şiddetle dayalı politikalar sorunu çözmekten uzak kalmış, halkın devlete güvenini sarsmış, sonuçta bir husumet ortamının doğmasına yol açmıştır. Hangi koşullarda olursa olsun, gücünün gücüne kabul ettirdiği anti-demokratik dayatmaların kalıcı bir çözüm olmayacağı artık anlaşılmıştır. Dil ve kültür üzerinde sürdürülen baskılar, yeni ve derin sorunlar yaratacaktır.

Bu sorunların çözümünü için politika üretkenler, yaptıkları açıklamalarda, giderek ağırlaşan yöntemler önermektedirler. Halk demokratik çözümler beklerken, başbakan "tepelemek"ten, cumhurbaşkanı ise "inlerinde vurmak"tan söz etmektedirler. Hukuk devletinde hiçbir yöneticinin bu tür tehditlerde bulunmaya hakkı yoktur. Hukuk devletinde her sorun, hukuk kuralları içinde çözülmek zorundadır. Devlet, hukuk içinde kalacaksa, o zaman vurmaktan, öldürmekten, hücrelere kapatmaktan ve

benzeri önlemlerle gözdağı vermekten özenle kaçınmalıdır.

2- Bugün ülkelerin gelişmişlik düzeyi, salt ulusal gelirden kıyası başına döşen paya, üretilen çelik ya da tüketilen elektrik miktarına göre değil, insan haklarının düzeyine göre ölçülmektedir. Çağatıldığı söylenen bir ülkede, insanlar gece yarısı silahlı kişilerce evlerinden alınabiliyor, işkence görüyor, öldürülüyor; yargama hakkına yönelik bu saldırılar karşısında, kimi kez abartılı bir biçimde ortaya çıkma bile, özünde doğal ve insani olan tepkiler silahla bastırılıyorsa, orada çağ atlamaktan söz etmek kurusıkı bir övünmeden ibarettir. Bu tür uygulamalar, uygar toplumlar önünde saygınlık kaybına yol açar.

3- Kırsal kesimde gerillaya karşı savaş amacıyla eğitilmiş ve donatılmış güçlerin toplumsal olayları yatıştırılması amacıyla kullanılması onaylanamaz sonuçlar doğurmaktadır. Hoşgörü içinde ve kan dökmeden çözümlenebilecek olayları, katlanılmayacak sonuçlara ulaştırmanın savunulabilecek yanı yoktur.

4- Bağımsız bir ülke, iç sorunlarını süper devletlerin korumalarına ve onların liderleriyle kurulan ahbaplık ilişkilerine bağlayarak çözemez. Bunun yaratacağı sıkıntıları yakından görmeliyiz.

5- Devlet, Vedat Aydın'ın öldürülmesi, İHD Diyarbakır Şubesi ve dergi bürolarına ve üyelerine bombalı saldırılar düzenlenmesi, cenaze törenine katılanlara ateş açılması olaylarını zaman yitirmeden çözmelidir. Olayların üzerinden sözlemler örtüldürülmemelidir. Bu yapılmadıkça ve yoğunlaşan sorular inandırıcı yanıtlara kavuşturulmadıkça, devlet zalimden kurtulamayacaktır.

yıkılan köylerde olduğu gibi, hiç kimse'nin koruculuğu kabul etmemesidir. Ayrıca hiç kimse de köyünü terk etmek istemiyor. Çünkü kendi köyünde rahat ve huzurlu, ama başka yere gittiği zaman aç-susuz ve ıssız kalır. Korucuların istekleri kesin, hele Gundikê Remo (Anılmış) köyünde korucu olan beg-ali korucu en acımasızları. "Ya korucu olacaksınız, ya da Kemerli'yi terk edeceksiniz" diyorlar. Köylüler de baskıları anlatan bir dikeyle temmuz ayında cumhuriyet savcılığına başvuruda bu-

fundular. Verilen dilekçe kabul edilmiyor. Spindarok (Boyunkaya) ve Gundikê Remo (Anılmış) köylerinin yıkılması ve boşaltılmasında rolü olan Hacı Namo, bu sefer Gildiror (Kemerli) köyünü yıkmak ve boşaltmak için köylülere son uyarısını eylül ayının ilk haftasında yapar. Böylece o ana kadar köylüler köylerini terk ederler ve boşaltılan köylere bir taneisi daha eklenir. Gildiror köyü, artık insanızlaştırılan Botan'ın tarihine geçmiş oluyor. Artık sıra Niwavan (Eçdiraz) köyüne geliyor. Ha-

ci Namo bu sırada Niwavan köylülerini toplatıp hepsinin fotoğraflarını çekiyor. Jandarma da gece yarısı gelip köylülere kimlik kontrolünden geçirerek sıra dayafına çekiyor. Köylülerin, bir bölümü baskıdan bıkararak Cidra Botan ve Şirnex'e yerleşti. Hacı Namo'nun elmediği kalmadı Niwavanlılar'a. Niwavan köylülerini yine de evlerini, bağlarını terk edip gitmediler. Yalnız Botan'da ilk boşaltılan köylerden ikisi Spindarok ve Gundikê Remo köyleridir. Gundikê Remo köylüleri köylerinden sürülmeye karşı direnir mahkemeye başvurular. Açılan dava sonucu devlet köylülere toplam 2 milyar 320 milyon lira verdi. Peşinden Spindarok da dava açtı. Davayı kazandı. Spindaroklular da yalnızca 151 milyon aldı. Aslında bunlar hesaba vurulduğunda Spindarok'un sadece bir adet ceviz ağacı 151 milyon değerindedir.

Hacı Namo, Ceflanê köyünün tam karşısındaki Darika El Kaçax mevkiinde devletten destek alarak kendi korucularına konut yaptırıp, onları köy dışındaki bu konutlara yerleştiriyor. Son günlerde Heştan (Yoğurtçular) köyü, Ziravan (Gözlüce) mezarası, Netex (Dağkonak) köyü ve çevre mezarlarında adeta terör estiriyor. Korucular, bundan bir ay önce Heştan köyünün Ziravan mezarına baskın düzenleyip saat 06.00'ten 08.00'ya kadar evleri kurşun yağmuruna tutuyorlar. Olay sonrasında yapılan incelemelerde, mezarada bulunan tüm evlerde mermi izleri tespit edildi. Xezal Kar adındaki 27 yaşlarında bir kadın isabet aldığı kurşunla yaralanıyor. Köylülerden alınan bilgilere göre bunlar her zaman böyle yapıyorlar. "Koruculuğu kabul etmediğimiz için bu bir değil, on değil, çocuklarımızı döndürüyorlar, hayvanlarımızı otlatırken bizi tehdit ediyorlar. Zaten onların gerekçeleri hazır. Bizlerden öldürseler bile, 'Köye Apocu girdi biz de köyü taradık' diyecekler" diyor köylüler. Çevre köylerden alınan bilgilere göre köylüler, "Hacı Namo, Gundikê Remo, Spindarok, Gildiror ve Aktê nasıl boşaltılmışsa, bu çevre köyleri de öyle boşaltılmak istiyor. Biz de direneceğiz" diyorlar.

Botan'da kontr-gerilla peşpeşe olay yaratıyor

Haziran ayının son iki haftasında Şirnex'deki kontr-gerilla olayları şunlardır:

1- Olay günü 18 Haziran 1991. Gece yarısından sonra Tatarlar'a mensup korucu Mehmet Tatar'ın evine roket saldırısı. Olayda Mehmet Tatar'ın karısı bacağından yara aldı. Olaydan sonra ilde Tatarlar ile Acarlar arasında bazı olaylar meydana geldi.

2- Olay günü 24 Haziran 1991. Gece yarısından sonra Şirnex'in Gazipaşa Mahallesi Gazî Caddesinde ana caddeye el bombasının atılması. Olay nedeniyle operasyon yapılarak bazı kişiler yakalanıp gözaltına alındılar.

3- Olay günü 28 Haziran 1991. Sabah saat 07.30-08.00 arasında Hêlal'dan Şirnex'e gitmekte olan Hêlal Belediye Başkanı Yakup Kara, göñir Mehmet Ürün, köy hizmetlerinde çalışan Ali Kara, serbest elektrik işleri ya-

pan Hamit Kara Dağıtıcı mevkiindeki Gîlana Tepesi'nin ilk virajında, Şirnex-Çilaban (Uludere) karayolunun 26. kilometresinde, Segirê (Şenoba) Alayı'nın tam karşısı ve 6 km uzaklığında bulunan tepedeki nöbetçinin 250 metre yakınında ve Beştan Taburu'nun 3 km uzaklığında olan yerde, kontr-gerilla olan üç kişi tarafından katledildiler. Taksi'den sağ olarak kurtulan 65 yaşındaki Nuh Kara'dan aldığımız bilgilere göre olay şöyle gelişti: "Mankelî üç kişinin yalnız gözleri görülebiliriyordu. Komando elbisei bu kişiler ilk önce bizi durdurdular ve taksiden inmemizi istediler. Aşağı indik Belediye başkanı dedi ki, 'Ben belediye başkanımym. Onlar dedi ki, 'Yürü yürü, bizim dediğimizizi yap.' Biz yürüttükler. 50 metre güttük Ben onlara, 'Ben yürümeyemem, eğer öldürseniz beni hemen burada öldürün' dedim. Onlar güttüler, birisi hemen geri geldi. O anda taksiden benzin aldı güttü. Hemen sonra silah sesleri geldi. Ora-

dan o anda duman da çıktı. Onları yakmışlardı."

4- Olay günü 28 Haziran 1991. Gece yarısından sonra 6 kişilik bir kontr-gerilla birimi gerilla elbisei giymiş halde Netex (Dağkonak) köyüne giderek, köyden iki kişiyi alıp bir km köyün uzaklığında öldürüyor. Bu olay 28 Haziran 1991'deki TV'nin saat 20.00 haberlerinde, "Şirnak merkezi de bir grup PKK'lı ile karşılaştı. 'Dur' (İhtarına uymayan PKK'liler ateşle karşılık verdi. Çıkan çatışmada iki PKK'lı öldü olarak ele geçirildi" şeklinde verildi.

Dih (Eruh)-Derawût (Payamlı) köyünde olanlar

Köy çok eski bir geçmişe sahip. Sêrt-Dih karayoluna birkaç kilometre uzaklıkta. Geçim kaynağı hayvancılık ve bağcılık. Köy halkı 1990 faşist anayasasına tûmden red oyu verdi. Bu niteliğe sahip köylerin sayısı çok

Cumhuriyet Savcılığı'na / Sirt

Ben Eruh İlçesi Payamlı (Derawût) köyünde ikamet ediyordum. Ben 60 yaşında kendi halinde bir insanım. Köyümüzde bir büyük asker barınmaktadır. Köyde bizlere çeşitli zorluklar çıkardıkları gibi, zaman zaman bazılarını dövmede, hakaret etmekte ve sebepsiz yere gözaltına almaktadırlar. Köyümüzün mezarına, bağ ve bahçelerimize zarar vermektedirler.

Beni 1 Ocak 1991 günü gözaltına aldılar. Yaklaşık olarak 14 gün gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakıldım ve beraat ettim. Durum bu şekilde sürerken 11 Nisan 1991 gününden bağlamak üzere köyümüz insanlarımızın Celalettin Elçiçek, Paik Yılmaz, Ömer Öner, İbrahim Güçlü, Mehmet Sıhık, Reşit Oktay, Bedri Erdem ve Ahmet Özhan her akşam saat 19.00'dan sabah 08.30'a kadar karakolum önüne götürülerek dışarda yağmurdan, çamurdan ve soğuktan bekletildiler. Bedri Erdem ile Ahmet Özhan 10 gün kadar bu şekilde götürüldükten sonra serbest bırakıldılar. Diğerlerinin durumu bu şekilde sürerken 9 Nisan 1991 gününden itibaren aynı gruba ve uygulamaya beni ve Nezir Özhan'ı da dahil ettiler.

Bu uygulama belirttiğim şekilde hâlen devam etmektedir. Bizler hepimiz yağlı insanlarız. Vücut olarak yeterli sağlıklı ve dayanıklıya sahip değiliz. Her akşam zorla evimizden alınarak dışarda bekletilmemiz bizi güçten düşürdü ve hepimiz hasta olduk. Daha fazla dayanacak gücümüz kalmadı. Böyle uygulamaya dünyanın hiçbir yerinde görülmeğe değildir. Aslında bu uygulamaların nedeni bizi karakola alıp yapmak içindir. Eğer karakola bir saldıırı olursa öncelikle bizi öldürmek içindir. Güvenliklerini bizi eşiğ yapararak korumaya çalışıyorlar.

Bu durum hiçbir kanun ve nizamda yoktur. Bu biza, her türlü haklarımızın yapılan kanunlar bir saldırıdır. Askerler, başta köyümüzdeki büyük komutanı, bu kanunlar hareketle suç işliyorlar. Bize karşı bu şekilde suç işleyenlerden davacı ve şikâyetçiyim.

Sonuç: Yukarıda izah edilen nedenler ile soruşturma sırasında ortaya çıkacak durumlar karşısında öncelikle bu uygulamaların durdurulmasına, sorumluları hakkında gerekli kamu davası açılarak cezalandırılmasına karar verilmesini saygıyla arz ederim.

24.5.1991

İsmail Emeryay

Adres: Derawût (Payamlı) köyü Eruh / Sirt

İnsan Hakları Derneği'ne / Van

25 Haziran 1991 tarihinde Şerefiye Mahallesi, Kınalı Sokak'taki 28 Nolu evimizde sabah saat 04.00'te polis elemanlarının baskın yapılmıştır. Kapıyı açan 8 yaşındaki kızkardeşimin kafasına silah dayatılmış, kendisi ayrıca hırpalandıktan sonra içeri girilmiştir. Polisler hiçbir izin almadan babam ve annemin odasına girerek, kafalarına dayattıkları silahlarla onları uyardı. Bu sırada evde bulunan 2 kardeşim çıplak olarak yataktan kaldırılmış. Şu anda her iki kardeşim de korkudan hasta durumda.

Evimiz arama sırasında darmadağın edilmesine rağmen herhangi bir şey bulunamamıştır. Buna rağmen gerekçe gösterilmeden babam Ahmet Acar, polis elemanlarının götürülmüştür. 4 gündür kendimden hiçbir haber alamadım. Bu yüzden hayatından endişe ediyorum.

Gerekenin yapılmasını arz ederim.

İsmet Acar

Adres: Şerefiye Mah. Kınalı Sok. No: 28 / Van

Kürt olup da öğretmenlik yapanlar nelerle karşılaşılıyorlar?

Fetih-Samiye Balcan çifti: İdai de Sirt'te sağlık meslek lisesinde öğretmenlik yapıyorlardı. Öğrencilere karşı despot olmamaları, onlara ikna yoluyla eğitim vermeye çalışmaları, din ve Ortodoksa propaganda yapmamaları üzerine valilikçe haklarında araştırma başlatıldı.

Valilikte ifadesi alınan Samiye Balcan'a vali muavini, Kürçe giriler yazdığına, öğrencilere sosyal içerikli filmleri izlettirdiğini, Kürt öğrencileri koruduğunu belirtiyor. Öğretmenin Kürçe bildiğini söylemesi üzerine, "Nasıl olur, 7 yıl Elazığ'da kalmışsın, Diyarbakır doğmuşsun ve dilini bilmediğini söylüyorsun" diyerek çıkıyor. Her iki öğretmene söylenenlerden biri de şu: "Asker ve polisler öldüğü zaman anıtlarını kuruyorlar, PKK'lılar öldüğü zaman gömüyorlar."

Okulda görevli öğretmenlerden hiçbirinden izine yarayacak tarzda ifade alamayan vali muavini, okulun temsiliyeti ve görüşlerinden bilgi alıyor. Özellikle temsiliyetçi bayanın, her iki öğretmenin propaganda ve ikna kabiliyetlerinin yüksek olduğunu belirtmesi, Fetih-Samiye çiftinin görev değişikliğinde etkili oluyor.

Öğretmen çifti, Tokat'a sağlık memurları olarak sürülünce, Silvan İdari Mahkemesi'ne başvurular. Sağlık bakanlığı hukuk müavirliğinin idari mahkemesinin verdiği cevaptan günler belirtilmiş: "Doktorların okulda öğrenciler arasında bölücülük ve laikçilik yapmalarının önlenmesi, bölgenin hukuk yapısı dikkate alınarak ilde görev yapmaları sakıncalı görülürse doktora Olağanüstü Hal Bölgesi dışına taşınması (Sirt Valiliği tarafından) yapılmasında fayda görüldüğü bildirilmiş."

Diğer taraftan 2936 sayılı Olağanüstü Hal'in 11/k maddesine göre, "Kamu düzeni veya kamu güvenliğini bozabilecek kanunları uyandıran kişi veya toplulukları bölge dışına çıkarma..." Olağanüstü Hal ilaillerinde başvurabilecek tedbirler arasında yer almış bulunmaktadır.

Ahmet Beyhan (Nusaybin doğumlu): Kurtalan'da öğretmenlik yapıyor. İlçe millî eğitim müdürlüğünün 28 Şubat 1991 tarihli yazısında kendisi hakkında şunlar belirtilmekte: "Halk arasında ürkütücü müfettişlerince yapılan bir idari inceleme sonucu okulda öğretmen, öğrenci ve personellerle zaman zaman Kürtçe konuşulduğunu, öğrencilere Kürçe

yardırı öğretildiğini, ayrıca dışarda düğünlerde ses çalarak Kürçe Türkü söylendiğini iddia edilerek, hizmet içinde devlet memurunu itibar ve güven duygusunu sarsoacak nitelikte davranışlarda bulunduğuna dair belirtilmektedir." Adı geçen öğretmen üç gün gözaltından sonra açığa alındı. Pervazi'ye sürüldü.

Öte yandan Şirvan ilçesinde biriki, dilki ve halklık kursu hocalığı yapan iki bayanın işine kaymakam son vermiştir, hem de hiçbir neden göstermemiş. İdai de 12 yıllık öğretmen.

Fehmi Yerlikaya (Korçakulu doğumlu): Şirvan-Narlıkaya köyünde öğretmenlik yapıyorlardı. Memleketine izine giden öğretmen döndüğünde kaymakam tarafından açığa alındı. Kaymakam savcının işini de üstlenmiştir. Memleketinden değil, dışardan geldiğini, terörist olduğunu belirtir. Öğretmenin resmi raporunu işleme sokmamıştır. Birkaç aylık maaşı da ödenmedi. Günlere Sirt merkezde otelde kalan öğretmen çareyi, memleketine dönmekte buldu. Görevine son verildi.

Fevzi Şen isimli öğretmen de Kürçülüde suçlanarak Çankırı'ya sürüldü.

1989 Eylül'ünde PKK'lılar tarafından yakalanıp daha sonra serbest bırakılan Atilla Erbay üç ayı aşkın bir süre sorguda tutuldu. Eruh'tan Şirvan'a oradan Kayseri'ye sürüldü.

Kürdistan İpti Partisi-PKK'nin silahlı ve siyasi gücü karşısında baştan sağlayamayan Türk askerleri, halka akla gelmeyecek işkence yöntemleri uygulamaktadırlar. Yapılan bütün anti-propagandalar bir sonuç vermemekte. Kürtlerin ölül ve kadınları PKK'ya katılmakta. Devlet kan, anne ve babalara acı kırtmekten zevk almaktadır. Devletin vahşet arttıkça PKK'nın gücü ve etki alanı hızla genişlemekte. Zulme dayalı hiçbir iktidar varlığını uzun süre devam ettirememiştir. İnsanlara pislik yedirmek, sakat bırakmak, tarayıp öldürmek TC'nin geleceği haline gelmiştir.

27.1991

Zübeyir Aydar (İHD Genel Başkan Yardımcısı), Evrim Aydar (İHD Sirt Şube Başkanı), Abdullahin Çınar (İHD Yönetim Kurulu Üyesi), Mehmet Ali Sevilgen (İHD Yönetim Kurulu Üyesi), Abdurrahim Dell (HEP Sirt İl Başkanı), Tevfik Öner (HEP Merkez İlçe Başkanı)

azdır. Köy koruculuğu uygulaması da PKK'nın bu topraklarda silahlı savaş başlatmasından sonra geliştirildi. İnsanlar istemleri dışında, ölüm tehditleriyle ve köy meydanlarında toplu dayaktan geçirilerek koruculuğa zorlandılar. Kimileri korucu olmak için yıllardır yaşadıkları toprakları terk etmek zorunda kaldılar. Kendi toprakları üzerinde mülteci durumuna düştüler. Kimileri de Türkiye'nin batı şehirlerine gittiler. Sermaye için ucuz iş gücünü oluşturdular. Köylerini terk etmeyenlere karşı devlet su uygulamayı geliştirdi: Tarlalarını ekmelerine, bağlarına sahip çıkmalarına izin vermedi. Hayvanlarını ahırlardan dışarı çıkarmalarına izin vermedi. Uzun süre hayvanlar köy dışına çıkamayınca, halk hayvanlarını satmak zorunda kaldı. Diğer yandan çobanlar ve hayvanlar kurşuna diziliyorlardı, devlet güçleri tarafından. Hayvanlarını satan insanlar tümünden yoksullaşmaya başladılar. Devletin buradaki politikası gaydi: İnsanları tümünden yoksullaştırıp seçeneksiz bırakmak. Aç kalan insanlar mecburen köy korucusu olacaktı. Bu duruma düşen insanların bir kısmı aurf topraklarını terk etmemek için koruculuğu kabullendi. Rız İsmi bae, "Halkın katili olmaklaansa açlığı tercih ederim" dedi; ailesini köyünde bıraktı ve batıya içi olarak gidip çalışarak, çocuklarını beslemeyi tercih etti. Bazı köylerin halkı her türlü zulme direnerek tümünden koruculuğu reddetti. Çok zor şartlar altında köylerinde yaşam savaşı vermekteler.

TC kimleri korucu yapmakta başarılı?

Halka karşı suç işleyen ve devlet tarafından da suçlu görülüp yargılanması gereken kişiler, koruculuğu rahatlıkla kabul etmekte. Çünkü korucu oldukları an bütün cezaları al edilmekte. İstedikleri kişileri evlerinden çıkarabilmekte, evleri ateşe vermekte, halka kurşun sıkmakta ve insanları katletmekte. Devlet işlenen bu suçları görmemekte. Korucuları bilakis bu tür şeyler yapmaya yöneltmekte. Amacı halkı birbirine düşürüp, nefret duygularını geliştirmek. Örneğin, Tahir Adıyaman (Tahire Kero), Elk (Beytüş-gebap)'de 1 savcı ve 7 jandarmayı öldürmekten dolayı mahkemece aranmaktayken, korucu yapıldı. Kendisine çok sayıda silah verildi. Devletin helikopterlerinde seyahat yapmakta. İsteddiği kişiyi katledebilmekte. Bir korucu ne kadar çok sayıda insan katledebiliyorsa, devlet yetkililerinin gözünde o kadar değerlidir. Kendilerine para, araba ve çeşitli kamplar sunulmakta, yakınları işe alınmakta.

Koruculuk sistemi liglizler tarafından kendi sömürgelerinde uygulandı. Irak'ta da uygulanmıştır. Hızın topraklarımızda otuzbin kişi bulunmakta. Devlet, memurlarının maaşlarını ödeyemezken, korucuların maaşları her ay düzenli olarak ödenmekte. Bahattin Aktuğ (Beho Axa) adlı korucubaşı çok sayıda insanı öldürdü, şahitler mevcuttur. Olay savcılığa intikal ettirildiği halde, korucubasının ifadesini dahi alması gereği duymadı mehkeme. 1989 Haziran'ında öldürülen üç kişinin yakınları köylerini terk ettiler. Olayı yazan bir muhabir hakkında, Otağınüstü Hal Bölge Valisi H. Kozakçıoğlu dava açtı.

VAN halkı toplu gözaltı yaşıyor

Yaklaşık iki aydır Van'da ardi arkası kesilmeden sürdürülen bir gözaltı furyası yaşanıyor. Şu ana kadar 300'ü aşkın insan gözaltından geçti, halen de 20 civarında insan gözaltında bulunuyor. Asılsız ihbarlar ve uyduruk gerekçelerle gözaltına alınan insanlar ağır işkencelerden geçirilmekte, tehdit edilmekte, ihbarcılığa zorlanmaktadır.

Gözaltılar çocuk, kadın, erkek ayırımı gözettmiyor. Mahalleler kuşatılıyor, evler arama gerekçesiyle altüst ediliyor, ev sakinleri arama sırasında yere yatırılıyor, yani tam bir terör havası estiriliyor.

Gözaltına alınanlarla ilgili açıklayıcı bilgi verilmiyor. Açlık grevinde olduğu söylenen ve hastaneye kaldırılan kişi hakkında hiçbir bilgi verilmiyor, kimliği dahi saklanıyor. Bu durum bize Şili ve benzeri ülkelerdeki uygulamaları hatırlatmaktadır. Gözaltında açlık grevinde bulunan şahsın kimliği açıklanmalı, uluslararası hukukun gerektirdiği hükümler uygulanmalıdır. Çevreden alınan bilgilere göre açlık grevindeki kişi dokuz gündür açlık grevinde, serum dışında hiçbir beslenme kabul etmemektedir. Gözaltındakiler adli makamların önüne bir an önce çıkarılmalıdır.

Gözaltılar genel saldırının bir parçasıdır. Yaygın, yoğun ve sistemli bir şekil almıştır. Kimin ne zaman ve ne için gözaltına alınacağı bilinmemektedir. Van şehri, estirilen terör nedeniyle bir gözaltı merkezine dönüşmüş bulunmaktadır.

Bunların dışında yüzlerce insan da bir ya da iki günlüğüne adresiz mekanlarda sorgulanmakta, devletle işbirliği yapmaları için baskılara uğramakta, tehdit edilmektedir. Bu tür insanlar nasıl kanunsuz ve gizli bir şekilde alınıyorlarsa, yine aynı şekilde savcılığa dahi çıkarılmadan bırakılmaktadırlar.

Gözaltı furyasından ve estirilen terörden amaç:

Halka boyun eğdirmek, halkı teslim almaktır. Vahşet derecesinde sürdürülen saldırılar, insanların patlama noktasına getirmiştir. Asılsız ihbarlara dayalı keyfi gözaltılar, tehditler, baskı ve işkenceler son bulmadan halktaki öfkeyi yatıştırmak mümkün değildir.

İnsanın diyen herkesi, kuruluşları bu zulüm politikasına dur demeye, zulüm altında yaşayan halkı dayanışmaya çağırıyoruz.

3.7.1991

Yavuz Binbay (İHD GYK Üyesi Van Şube Başkanı)

Gözaltına alınanlardan bilgi alınamıyor

Gözaltında olan Abdulgahhar Karakoyun bugün (2 Temmuz 1991), gördüğü yoğun işkenceler sonucu hastaneye kaldırılmıştır. Kalp rahatsızlığı vardır. Yaşlı biridir. 60-65 yaşlarında. Sürekli polis gözetiminde tutulmaktadır. Polisin tesbit ettiği doktor ve hemşirelerden başka kimse yanına yaklaşıl原因mamaktadır.

Gözaltında bulunana kişiler:

Ahmet Acar, Ömer Kaplan, Hacer Kaya, Ahmet Kaya, Abdulgahhar Karakoyun, Eref Adsoz, İsa Abi, Mehmet Kireç, M. Salih Bağın, Selim Çakır, Yasemin Çakır, Hasan ... (hastanede ölüm orucunda), Mehmet ...

Son iki arının varlığını emniyet sürekli reddetmektedir. Bu konuda bilgi vermemektedir. Ölüm orucu sekizinci günündedir.

2.7.1991

Yavuz Binbay (İHD GYK Üyesi Van Şube Başkanı)

İnsan Hakları Derneği Başkanlığı'na / Van

1 Temmuz 1991 tarihinde saat 24.00 civarında uyumakta olduğum bir anda, polislerin görüntüleriyle uyandım. Tam uyanışım sırada 6-8 sivil polisin ayakta durmaları odanın orta yerinde durduklarını gördüm. Aile fertleri telega, korku ve acıya polislere baka duruyordu. Onların koruculuğu içinde polislere, ayakta durmaları evimizi dağıtmaya, didik didik aramaya başladılar. Arama bittikten sonra tüm eşyalarını rağmen, hiçbir şey söylemediler. Poliser bu defa lozmun valizinin olup olmadığını sordular. Bunun üzerine ben de onlara, "Kızımın valizi yoktur" diye karşılık verdim. Daha sonra memurun biri bana dönerek, "Hacı, çok geçersin" diye karşılık verdi. Daha sonra ne yaşadıklarını bilmediğim bir tutanağı bana imzalatıldılar. İmza işi bittikten sonra büyük oğlum Selim'i ve 18 yaşındaki kızımı alıp götürdüler.

Çocuğumun akıbetinden endişe ediyorum. Ayrıca ben emekli imamım. Şimdiye kadar çocuklarımla hiçbir yanlış yaptığımı görmedim. Büyük oğlum olmadık için dükkanımız kapalı kışık.

Derneğinizce gerekli girişimlerde bulunularak, çocuklarımla akıbeti hakkında beni bilgilendirmenizi arz ederim.

2.7.1991

Muhyettin Çakır

Adres: Akköprü Mah. Yavuz Sok. No: 51 / Van

Cumhuriyet Savcılığı'na / Şifir

Oğlum Nemi Çelik, 7 Haziran 1991 günü gözaltına alındı. Halen Şifir İl Jandarma Alay Komutanlığı'nda gözetim altında tutuluyor. Gözaltına alınma tarihi üzerinden 30 gün geçti, kendilerinden haber almıyoruz. Daha ne kadar gözaltında tutulacağına ve sağlık durumunun ne olduğunu bilmiyorum. Akıbetinden endişe ediyorum.

Oğlumun nerede olduğu, sağlık durumunun ne şekilde olduğu ve ne zaman mahkemeye çıkarılacağı hususunda tarafına bilgi verilmesini saygıyla arz ederim.

27.6.1991

Abdurrahman Çelik

Adres: Şabê (Yerüdoğan) köyü Kozluk / Batman

İnsan Hakları Derneği Van Şubesi Başkanlığı'na / Van

17 Haziran 1991 tarihinde sabaha karşı saat 04.00 sularında Norşin Mahallesi'nde bulunan evim, evde bulunmadığım bir sırada kuşatılmış, eşim ve 6 çocuğum evde yalnızken baskın düzenlenmiş ve polis kapıyı kırarak içeri girmiştir. Üç keredir evime polise baskın düzenleniyor. Hiçbir gerekçe gösterilmeden, arama izinleri olmadan, keyfi olarak "güvenlik güçleri" evimde terör estirmişlerdir. Polisten arama izinlerinin olup olmadığını soran eşim, polisin küfür ve hakaretleri ile karşı karşıya kalmıştır. Otomatik silahlarla içeriye dalaan polis, odaların kapılarını tekmeleyerek içeri girmiş, uykuda bulunan çocukları korkuyla uyandırılmışlardır. 6 yaşındaki oğlum Dilşan, polisin estirdiği terör üzerine çok geçirmiş, halen hasta bir şekilde evde yalmaktadır.

Keyfi olarak sürdürülen arama sırasında evimde herhangi bir şey bulunmamış, içeriğini bilmediğimiz bir tutanak, okunamaz yazması olmayan eşime zorla imzalatılmıştır. Polisler sürekli eşime başvurarak, "Teröristler nerede?", "Sen teröristleri bulandırıyorusun, onlara ekmek veriyorsun" diyerek, eşimi ve çocuklarımla ölümle tehdit etmişlerdir.

Can ve mal güvenliğini korumakla görevli "güvenlik güçleri", can ve mal güvenliğini tehdit etmektedirler. Polisin estirdiği terörle tüm çocuklarımla derinden etkilenmiş durumda. Polisin uydurma gerekçelerle terör estirmesi, daha gelişme çağında olan çocuklarımla olumsuz yönde etkilenmiştir. Ayrıca, anayasal bir hak olan "Hane dokunulmazlığı"nu hiçe sayarak, evimin kapısını kırarak içeri giren polisler, bu kapı kırma işi alışkanlık haline getirmişlerdir. Özel yaşamımızdan vazgeçtik, polise karşı can güvenliğini kalmamız durumunda.

Derneğinizin gerekli girişimlerde bulunarak, polisin estirdiği terör konusunda kamuoyunu bilgilendirmesi ve bu teröre karşı gerekli tedbirlerin alınması için gerekli girişimlerde bulunmasını dilerim.

18.6.1991

Abdullah Abi

İnsan Hakları Derneği Başkanlığı'na / Van

26 Haziran 1991 tarihinde gece saat 02.00-02.30 civarında devlet güçleri, evimin kapısını tekmeleyerek içeri girdiler.

Girdikleri an, ne olduğunu anlamakla bizleri ile kalkan dövüyorlar ve küfürle yere yatırdılar. Daha sonra evi arayacaklarını söylediler. "Arama emriniz olmadan evimizi arayamazsınız" dediğimde, beni tekrar tekmelediler. Bu direnişimin işe yaramadığını gören babam, "Evi arayabilirsiniz" karşılığını verdi onlara. Kendileri de evi dardadağın ederek, didik didik aramaya başladılar. Arama bittikten sonra içerideki memur dışarıdan bir tutanağı kağıdı istedi ve tutanak kağıdı geldi. Ne yaşadıklarını bilmeden bana ve babama zorla imzalatıldılar. Daha sonra babamı da yanlarına alıp, bize hiçbir şey söylemekten ayrı götürdüler. Evden ayrıldılar. Onlar ayrıldıktan sonra aile fertleri olarak toplanmaya başladık. Bu arada yengemde kalp rahatsızlığı olduğu için çok geçirdi ve bir saatte ancak kendine gelebildi. Evde neyin eksik olup olmadığını araştırmaya başladığımızda, evden bazı şeylerin polisler tarafından alındığını anladık.

Gözaltına alınmış bulunan babam, 66 yaşında olup, kendisinde kalp rahatsızlığı, tansiyon düşüklüğü ve nefes darlığı bulunmaktadır. Babamın akıbetinden endişe duymaktayız, çünkü yaşı ve hasta olduğu için yapılacak en ufak bir şey babamın hayatına mal olabilir.

Derneğinizce gerekli girişimlerde bulunulup babamın akıbeti hakkında tarafına bilgi verilmesini arz ederim.

Azrafi Karakoyun

Adres: Ereğli Cad. Sosyal Konutlar (İst. No: 68 / Van

İnsan Hakları Derneği Başkanlığı'na / Van

Bizler Van ili Çatak ilçesi Övecek köyü Ünlüce mezrasında ikamet etmekteydik. Köy korucusu olmadığımız için iftira ve asılsız şikayetler nedeniyle askeri baskıyla karşı karşıya kalarak, geçen yıl (1990) dedelerimizden kalan topraklarımızı terk etmek zorunda bırakıldık. 16 aileyiz. 150-170 nüfusumuz mevcut. 4 aile Çatak ilçesi Dalbaşı köyüne yerleşirken, geriye kalan 12 aile Van'ın bazı mahallelerinde gecekondularda zor şartlar altında yaşama mücadelesini vermektedir.

Her ailede 8-10 nüfus var. 2-3 hafta inşaatlarda çalışmakla bir aileyi bir yıl boyu geçindirmek mümkün değildir.

Bizlerle beraber topraklarımızı terk eden 4 aile daha önce Çatak ilçesinin Dalbaşı köyüne yerleşmişti. Bu köyde toprakları ve herhangi bir gelirleri olmayan bazı aileler, yaz mevsiminin başlaması ve hasat zamanı olması nedeniyle mecburen tekrar dedelerinden kalan Ünlüce mezrasına geri dönmüşlerdi.

Mezraya yerleşen bu 4 aile, 1-2 ay gibi kısa bir zaman kalmış ve yine iftira ve şikayetler nedeniyle askeri yetkililerin emri üzerine köy korucuları tarafından tekrar topraklarından zorla çıkarılmıştır. Kısacası baskılarla toprağından zorla çıkarılan 150-170 nüfus olan Ünlüce mezra sakinleri ölümle karşı karşıyadır.

Zor şartlarla karşı karşıya kalan Ünlüce mezrası sakinlerinin sorunlarına eğilmenizi, bizlere yardım eli uzatmanızı diler, Ünlüce sakinleri olarak selam ve saygılarımızı sunarız.

Van mahallelerinde yaşam mücadelesini veren Ünlüce mezrası sakinleri adına 12 aile reisinin adı ve soyadı: Maruf İlah, Adil İlah, Ali Uzunay, Mevlut Erek, İbrahim İlah, Sekvan İlah, Bernat İlah, Kemer İlah, Kamil İlah, Mehmet Uzunay, Osman Uzunay, Yusuf Uzunay, Kemal İlah. Bir çöle 30-35 derece güneş sıcaklığında, çadır kurmalarına bile müsaade edilmeyen 4 aile reisinin adı ve soyadı: Remzi İlah, Kerem İlah, Ubeyt İlah, Yusuf Koç.

“Şehitlerimizin cenaze törenleri düğünlerimizdir”

Foto: Berxwedan

Karanlık güçler tarafından 13 Haziran günü geçenin geç saatlerinde evinin avlusunda katledilen Ramazan ASLAN'ın eşi Sadiye Aslan, olay hakkında görüşlerini soranlara yukarıdaki sözleri dile getiriyor.

Ramazan, Mırdıyê çevresinde dönüştürülmüş ve yurtseverliğiyle tanınan bir insandı. Katledilmeden önce de defalarca sömürgeci güçlerin baskısına uğramıştı. 15 Mayıs günü yine evlerine sömürgeci devlet güçlerinin baskın yaptıklarında evde babası, iki kardeşi ve üç misafiri de bulunuyordu. Ramazan bütün misafirleriyle birlikte karakola götürülmüş ve hepki işkenceden geçirilmişti. 20 Temmuz'da yine "PKK-Mıdyat şehir komitesine üye olduğu" gerekçesiyle tutuklanıp 6 ay Diyarbakır Cezaevi'nde hapis yatmış ve serbest bırakıldıktan sonra da sürekli gözaltında tutulmuştur. Babası ise 6

defa yakalanmış ve en son yakalanışında 2,5 yıl hapis cezasına çarptırılmıştır.

Ramazan'ın eşi Sadiye tüm bu baskılardan yılmamış ve yılmazlığını, "Katiller kararlılığımızı güçlendirdi" sözleriyle dile getiriyor.

Sadiye, eşinin katledilmesi olayını şöyle değerlendiriyor: "Eğimi katillerden serinmesin. Artık serinme sırası bizdedir. Eşimin katledilmesi daha doğrusu bu katliamlar kalkmazın kinini ve öfkesini artırarak mücadeleye birleşmeyi, bütünleşmeyi daha da hızlandırırken, beraberinde düşmanımızın çöküşünü de hızlandırmaktadır. Şehitlerimizin cenaze törenleri düğünlerimizdir. Bilindiği gibi artık, her şehidimizin cenazesinde dılanlar, geyendeler çekiliyor, illüzi çekiliyor, her cenazemize serhiıldana dönüyor."

Cezaevlerinde açlık grevleri

Gazetemize ulaşan açıklamalara göre Diyarbakır 1 Nolu E-Tipi, Aydın, Erzurum, Samsunlar, Bayrampaşa, Antep ve başka cezaevlerinde açlık grevleri yapıldı. Açlık grevlerinin çoğu iki günlük uyarı amaçlıydı.

Diyarbakır cezaevindeki savag esirleri adına Cevdet İnak'ın yaptığı açıklamada, son dönemlerde artan devlet terörü ve bu paralelde gelişen kontr-gerilla eylemleri protesto ediliyor. Amed serhiıldanında Türk devlet güçlerinin halkın üzerine rastgele ateş açmalarının, önceden hazırlanan bir komplo olarak değerlendirildiği basın açıklamasında, şu çağrı yapılmaktadır:

"Bizler insan olarak bütün dünya insanlığını ve sizleri, insanlık dışı uygulamaya sahip olmasına, gözlerinizi kapamamaya çağırıyoruz. Öncelikle insan olan herkes insanlık değerlerine sahip çıkmalıdır. Aksi tutum ve davranışlar gayri insandır. Devletin resmi ve gayri resmi kuruluşlarının yaptığı bu insanlık dışı uygulamayı güdülerle protesto ediyoruz."

Biz siyasi tutsaklar olarak, bu tür uygulamaların sahipleri kim olursa olsun, nefretle kin ediyoruz ve insanların katledilmelerine asla ve asla sessiz

ve sessiz kalmayacağımızı bir kez daha belirtiyor ve bu nedenlerden dolayı uyarı mahiyetinde 14.7.1991 tarihinden itibaren 2 günlük açlık grevine giriyoruz. Ve insanlığı bu tür caniyane uygulamalara karşı mahkûm olmaya çağırıyoruz."

Öte yandan Antep Özel Tıp Cezaevi'nde bulunan savag tutsaklarının da yaptığı açıklamanın son bölümü şöyle:

"Biz Antep Özel Tıp Cezaevi'ndeki devrimci tutsaklar olarak, Diyarbakır serhiıldanını selamlıyor, devletin giriştiği katliamları nefretle kin ediyoruz. Bunun için 15-16 Temmuz günlerinde iki günlük açlık grevine giriyoruz."

Yine Aydın Cezaevi'ndeki PKK'lı savag tutsakları adına Fuat Kav, yaptığı basın açıklamasında, Türk devletinin Amed'deki katliamları kinayarak HEP Diyarbakır İl Örgütü'ne birer başsağlığı mesajı gönderdiler.

Muhabirlerimiz bildiriyor

Kürt futbolculara dayak

22 Haziran günü Sert merkezde oynanan Mısır-(Kurtalan) Demirspor ve Polibüğü arasında karşılaşmada Kürt futbolculara dayak atıldı. Karşılaşmanın 30. dakikasında iki taraf futbolcuları arasında tartışma başlıyor. Bunun üzerine sivil polisler sahaya giriyorlar. Resmi ve sivil polislerin Mısır Demirsporlu futbolcuları dövmeleri tepki uyandırıyor. Seyirciler, futbolcular, hakem ve polisler saha içinde birbirleriyle boğuşmaya başlıyorlar. Emniyet müdürü Celalettin Cerrah ve vali vekili Hümeytin Kandoğan sahaya inerek olayı önlemeye çalışıyorlar. Emniyet müdürü Kürt futbolculara, "Siz ne biçim sporcusunuz" diyerek hakaret ediyor.

Koruculuktan kurtulmanın sabırsızlığı

Dih(Eruh)'e bağlı TUM(Çimenlik) köyünün muhtarı ve kardeşi yalnız köy koruculuğunu yapmaktaydılar. 30 Haziran günü ikisi de silah bırakmak istiyor. Avne Lode(Balıklar) de bulunan karakola başvuru yapıyorlar. Silahları alınmıyor. Daha sonra Sert merkezde gırtlaklarda bulundurmaya çalışıyorlar. Amaçları bir an önce koruculuktan kurtulmak ve nihayet 1 Temmuz günü kurtulabiliyorlar.

Koruculukla birlikte memurluk

Şirnex'e bağlı Hasan(Gülükonak) belediyesinde korucular aynı zamanda memur olarak çalışmaktalar. Örnek: Dilok(Çelekköy) köyünden Remoye Pire adlı şahıs Beho Axa'nın sadık adamlarından. 6 aydır belediye zabıta memurluğunu ve koruculuğu birlikte yürütmekte. Geçenlerde şehir merkezinde bir yakınına aynen şunları söylüyor: "Korku beni mahvetti. Kimse solum verip konuşmuyor. Bir traktör alıp çalıştıracağım. Beni nerede yakalayıp öldürürlerse öldürsünler." Halbuki bu kişi çok kişinin ölümünden sorumludur.

Dana karakolluk oldu

Kerboran(Darğaçlı)'ın Çelik(Çelikköy) köyünde, boynuna üç renkten (sarı-kırmızı-yeşil) bağ yapılan bir dana askerler tarafından öldürüldü. Yerde dövülüyor. Daha sonra karakola da götürüp hayvanı bir süre daha dövdükten sonra boynundaki bağ alıp serbest bırakıyorlar. Askerler dananın sahibine de küfrederek şunu söylüyorlar: "Kendini gerilla, danası da propaganda yapıyor." Halkın diline düğün bu olay, günlerce alay konusu oldu.

Asker baskısına halk dayacağı

Şirnex'in Dergeve(Alhmer) köyünde, askerler giriş-çıkışları sürekli kontrol altında tutup kimlik kontrolü yapınca köylüler dayanamayarak askerlere saldırdı dövüldüler. Bunun üzerine askerler kontrolü bıraktılar. Öte yandan İHH(Eruh)'in Girdaran(Ormanardı) köyünde yapılan bir düğünde üç renkli püsküllerle halay çekildiğini gören askerler, saldırmaya geçerek damadı katlettiler. Damadı alamadıkları gibi, halktan dayak da alıyorlar.

Korucu baba, oğlu tarafından öldürüldü

Berwarî(Pervari)'nin Herîvînas(Ekinözü) köyünde, korucu olan babasıyla tartışan 16-17 yaşlarındaki bir genç, babasını silahıyla öldürdü.

Yeni Ülke yine toplatıldı

Haftalık haber gazetesi Yeni Ülke'nin 21-28 Temmuz tarihli 39 sayı da, İstanbul 1 Nolu DGM tarafından toplatıldı. DGM kararında, Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Münir Ceylan ve M. Can Yüce'ye alt iki yıl hapis cezası ve aynı makale gerekçe gösterildi. Y. Ülke Genel Yayın Yönetmeni Hüseyin Aykol yaptığı açıklamada, gazetenin toplatılmasına anlam veremediklerini ve toplatma kararını protesto ettiklerini söyledi.

Yoğun gözaltılar

31 Mayıs günü Dih İlçesi Xalidye(Kekliktepe) köyünde gözaltına alınan Tevlik Çetin 20 Haziran günü tutuklandı. 9 Haziran günü Dih'e bağlı Lode(Balıklar) köyünde gözaltına alınan Ali Özbek, Sıddık Arslan, Selahattin Özbek ve Osman Turhan adlı kişiler hakkında 20 Haziran günü mahkemede tutuklama kararı çıktı. Yine Mayıs ayında Dih'e bağlı Kerkwara Köte(Demirboğaz) köyünde gözaltına alınan Abdurrahman Yıldırım ve Abdurrahman Bayazal; Dih'e bağlı Zovanyan(Kaşıkayla) köyünde gözaltına alınan Halis Nas (muhtar), Dih'e bağlı İhsaan(Karadaylar) köyünde gözaltına alınan Ahmet Körban (muhtar) ve Dih'e

bağlı Gıyınan(Çetinkaya) köyünden Abdullah Yıldız adlı kişiler 21 Haziran günü çıkarıldıkları mahkemede tutuklandılar. Lode(Balıklar) köyünden Hasan Ekin İhsaan köyünden Kemal Söme (muhtar), Wan-Payizava(Görpınar) ilçesinden Şehmus Durak (İtrafçı), Qilaban(Uludere)'dan Turan Kara (İtrafçı), yine Qilaban'dan Fehmi Ok (İtrafçı), Dih İlçesi Berord(Fındık) nahiyetine bağlı Zivınga Şıkakan(Ağaçyurdu) köyünden Ömer Tınartag (korucu) ve Kasım Baykan adlı kişiler de 27 Haziran günü mahkeme kararıyla tutuklandılar. 23 Haziran günü Berwarî'nin Erkent köyünden Selahattin Cengiz (sakat bir çocuk), Halil Bağdu ve Şakir Kıl gözaltına alınmışlardı. 1 Temmuz günü serbest bırakıldılar. Sert'in Xiyerte(Kayabogaz) köyünden Sıddık Yıldız 26 Haziran günü, Ata Üstün, Kasım Yüzen ve Nasri Yüzen adlı kişiler de 27 Haziran günü gözaltına alındılar. 28 Haziran günü, daha önceleri gözaltına alınan biri Xana Hewêk Baykan'lı ve üçü Xizxêr(Şirvan)lı olan 4 kişi serbest bırakıldı.

Keyfi ölümler

28 Haziran günü Şirnex'in Nerez(Dağkonak) köyünden Mehmet Kılıç ve bir misafiri faili "meçhul" (kontr-gerilla tarafından) kişilerce öldürüldüler. 30 Haziran günü Mırdıyê-Kerboran'a bağlı Zaz(İzmirak) köyünün çıkışında Ramazan Durmaz, pusu kuran çetle tim elemanları tarafından öldürüldü. 1 Temmuz günü İstanbul-Avcılar'da bir lokantada Kürtçe konuşan Kemal Karatay ve Ali Alpdoğan adlı gençler, komiser İlyas Kaya tarafından kurşunlanarak öldürüldüler. Öte yandan Amed'in Pasûr(Kulp) ilçesinde askeri tabur karargahı yakınından geçen 60 yaşlarında ve akıl hastası olan Mehmet isimli bir kişi askerler tarafından ateş açılarak öldürüldü. 20 Temmuz günü Şirnex'in Bıryan köyünden çoban Osman Ekinel, Görendoruk Karakolu'nda 3 subay ve çok sayıda asker tarafından işkenceden geçirilerek öldürüldü. Devlet güçleri Osman Ekinel'i öldürürken, Aglı Çeker ve Ramazan Gecgel adlı çobanları da dövdükten sonra gözaltına aldılar. "PKK'lıları baskıyorsunlar" iddiası, bu olayın da gerekçesi olarak gösterildi. Öte yandan gözaltına alınan çobanlardan da bir haber alınmıyor. Bıryan köyünden dört kişi bu konuda kamuoyuna açıklamada bulundu.

HEP üyesi Remzi İl işkence sonucu öldü

Remzi İl, Vedat AYDIN'ın cenaze töreninden bir gün sonra (11.7.1991) polisler tarafından gözaltına alındı. Polis karakolunda yoğun işkencelere tabi tutulduktan bir gün sonra baygın düğün Remzi İl'i polisler, bu halıyla bir çöplüğe attılar. 12.7.1991 günü çöplükte bulunan Remzi, Diye Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne kaldırıldı. Hastaneye koma halinde kaldırılan Remzi, aynı günün akşamı kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Doktorlar yaptıkları otopsi sonucunda, Remzi İl'in kafatasına vurulan darbelerle meydana gelen beyin kanaması nedeniyle öldüğünü açıkladılar. Polis, olası cenaze töreni nedeniyle çok sıkı önlemler aldı ve bu konuda tehditlerde bulundu. Remzi İl'in cenazesi 300 civarında bir kortejle gömüldü.

Ferhat Aksu gözaltında şuurunu yitirdi

Wan İl merkezinde 26 Haziran günü yapılan bir operasyonda gözaltına alınan 20 yaşındaki Ferhat Aksu'nun, emniyet müdürlüğüne gördüğü işkence sonucunda şuurunu kaybettiği bildiriliyor. Alışıl, anrak bir diz uğraş sonucu Ferhat'ın yerini tesbit edebilmüştü. Emniyet müdürlüğünde beş günlük süre içerisinde gördüğü işkence sonucu şuurunu kaybetmesi üzerine Ferhat Aksu, Van Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Hastanede oğluya görülen anne Aksu, Ferhat'a ilişkin şunları söyledi: "Oğlum şuurunu yitirmiş. Vücudunda sağlam bir yer kalmamış. Kafasını sağa-sola vurup sadece 'Day! fi min ve nan bime' (anne bana ekme getir) diyorluyor. Benim dağ gibi Ferhat'ımı ne hale getirdiler. Her iki elini de zincirlerle karyolaya bağlamışlar." Diğer taraftan İHD Van Şube Başkanı Yavuz Bırbay, olayla ilgili yaptığı açıklamada, Ferhat'ın annesinin söylediklerini doğrulayarak tepkisini, "İnsan kimliğini saklayıp kaçırmak, işkence etmek, aç bırakmak çabasıdır, barbarlıktır" sözleriyle dile getirdi.

Nisan ayında yürürlüğe giren Terörle Mücadele Yasası'nda yeni bir düzenlemeye gidilerek, yasanın geçici 4. maddesinin a fıkrası tümden, b fıkrası ise kısmen iptal edildi. Böylelikle iptal kararı 146/1 ve 2. fıkralarıyla sınırlandırıldı. Yasanın 125. maddesi ve fıkraları kapsama dışı tutuldu. Bu yeni düzenlemeye göre, Türkiyeli sol örgütlere mensup tutukluların tahliyesine başlanırken, PKK'lı ve 125. maddeden yargılanan diğer bazı Kürt tutuklular yasadaki yararlandırılmayarak içerde kaldılar.

Bilindiği üzere Terörle Mücadele Yasası, yürürlüğe girdiği günden bugüne demokratik kuruluşların, hukukçuların ve bir bütün olarak toplumun tüm duyarlı kesimlerinin büyük ve yaygın tepkilerini toplamıştı. Yasa, sağ-sol ayrımı yapan ve büyük haklılıklarla dolu olan bir terör yasasıdır. Nitekim bu yasadaki güvence alan devlet güçleri, demokratik kuruluşlar, yaygın organları, yurtsever ve ilerici şahsiyetler üzerinde pervasız bir terör

Terörle Mücadele Yasası'ndaki yeni değişiklikte TC'nin ikiyüzlülüğü ve asıl niyeti

geliştirdiler. Devlet terörünün meşrulaştırılmasını sağlayan bu yasaya karşı geçtiğimiz aylarda, cezaevlerinde yatan devrimci tutuklular, tutuklu aileleri ve toplumun diğer yurtsever-demokrat kesimleri Kürdistan ve Türkiye'nin birçok alanında açlık grevleri ve daha değişik eylem biçimlerine başvurdular.

Yasadaki yeni düzenlemeye ilişkin görüşlerini açıklayan çeşitli hukukçu ve siyasi çevreler, yasadaki sınırlı iptal kararının yeni bir eşitsizlik ortaya çıkardığını ve bu kez sağ-sol ayrımı yerine Türk-Kürt ayrımı yaptığını dile getirdiler.

Gerçekte ise, söz konusu yasadaki yeni düzenlemenin içerdiği anlam ya da taşıdığı amaç, görüldüğünden çok daha farklı bir durumu hedefliyor. Türk-Kürt ayrımı, görüldüğü sonuçtur. Asıl görülmeli gereken, Türk faşist rejiminin, Kürdistan hal-

kının ulusal kurtuluş mücadelesine ve öncüsü PKK'ya karşı özel savasına önümüzdeki dönemde daha da şiddetlendireceği ve Kürdistan sorununun inisiyatifi elinde bulunduran PKK'den bu konu çok geniş karaca almaya çalışacağıdır. Terörle Mücadele Yasası'nın hangi dönemde ve ne amaçla çıkarıldığı üzerine çok yazıldı ve konuşuldu; kamuoyu bu konuda yeterince bilgi sahibidir. Bu yasayla PKK'ya yönelik tasfiyeci ve liberalleştirme, le-gale çekme ve böylece onu tümden etkisizleştirme hedeflerine ulaşamadığı ve bu oyunların PKK tarafından boşa çıkarıldığı da bilinmiyor.

Özeti kısaca böyle olan bu gerçek temelinde Türk devletinin, PKK önderlikli Kürdistan halkına ve mücadelesine karşı yeni bir yönelime girdiği, belirlenmesi gereken önemli bir noktadır. Kürdistan halkının, ulusal

kurtuluş mücadelesine gittikçe daha fazla katılım sağlaması ve öncülerine bağlılığını daha da artırılması hâle getirmesi, Türk devletini deyim yerindeyse çileden çıkarıyor. Özel savaş devleti, halkın ağır terör yasalarıyla ve sözde "demokratik" kuruntularla durdurulamadığını görüyor.

Bu gerçeğin verdiği öfkeyle Mesut Yılmaz'ın, TC'nin başbakanlık sıfatıyla, Amedî (Diyarbakır) serhildanı sonrasında, (halkımızın kastedererek) "Yaptıklarımızın cezasına katlanmak zorundalar" açıklamasını yapması, yine daha sonraki günlerde çeşitli vesilelerle "PKK terörünün azaltılması" yönünde sözler sarfetmesi, Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın, Amed'deki konuşmasında, "PKK teröristleri yurt dışındaki telerinde de tutulacaklar" şeklinde tehditler savurması, Türk ordusunun Güney Kürdistan'a PKK kampları-

nı bombalamak amacıyla operasyona girişmesi vb. gibi çabalar, TC'nin yeni yönelimlerinden bazı örneklerdir. Çekiç Güç'ün Silopji'de konumlandırılması, emperyalist ABD Başkanı Bush'un Türkiye ziyareti ve destek vadeleri de Türk devletinin Kürdistan halkına karşı içine girdiği ezerek susturma biçimindeki yönelimine cesaret veriyor.

PKK'lı savaş tutanaklarının bu şekilde içerde bırakılması, TC ile Kürdistan halkı arasındaki savaşın boyutunu ve keskinlik niteliğini gösteriyor. Şimdi çok daha iyi anlaşıyor ki, TC'nin Kürdistan sorununa ilişkin sözümüne attığı "demokratik" adımlar, halkımıza verilmek istenen nimetler değil, tersine ulusal kurtuluş mücadelemizi ulaştığı mevzilerden geriye çektiirmek amaçlıdır. Yasadaki bu değişikliği mücadeleimize karşı komplo olarak kullanan TC'nin bu tutumu, onun zayıflayan bir üründü olup ve aynı zamanda yaşanmakta olan savaşın bu keskinde aldığı bir yenilgidir. □

İsveç cezaevinde bulunan Nuri Candemir ve Zülküf Kılınç adlı yurtseverlerin açlık grevini destekleyelim!

Biz iki Kürdistanlı yurtsever tutuklu, 8 Temmuz 1991 tarihinden bu yana cezaevlerinde açlık grevinde bulunmaktayız.

Açlık grevinin amacı; altı ve yedi yıl gibi uzun bir zamandan beri bizlere yönelik haklı haklarımızın son verilmesi, normal cezaevlerine nakledilmemizdir. İkinci bizlerin birlikte aynı cezaevine yerleştirilmesidir. Bu istemlerimiz yerine getirilinceye kadar açlık grevinin devam edecektir. İsveç Adalet Bakanlığı'na açık bir mektupla açlık grevine başladığımız ve bu eylemimizle elde etmek istediğimiz taleplerimizi bildirdik. Yine İsveç'teki birçok basın-yayın kuruluşlarına eylemimizin ve taleplerimizin yanlı olarak duyurduk.

Demokrat ve yurtsever bir yayın organı olmanız dolayısıyla açlık grevi eylemimizi ve taleplerimizi sizlere de duyurma gereği ve zorunluluğunu duyuyoruz. Umudumuz odur ki, burada cezaevlerinde koyduğumuz eylem ve onun amaçlarını Kürdistan ve Türkiye kamuoyuna iletebilirsiniz.

Burada neden İsveç cezaevlerinde bulunduğumuzu izah etmeyi gerekli görmüyoruz. Yalnız İsveç cezaevlerinde neden üzerimize uyguladığı ve barbar uygulamalar yapıyor, bu konuda söylenecek çok şey olmasına rağmen, biz İsveç'in durumuna kısaca değinmeye çalışacağız. Her şeyden önce İsveç emperyalizminin özel uygulamaları cezaevleriyle başlamıştır. Cezaevleri sadece özel uygulamaların devamı niteliğindedir. Özel uygulamalar ilk olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı 1960'lı yılların başında hayata geçirilmiştir. Bizce karşı olan uygulamalar ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürütülen savaşın bir devamı niteliğindedir.

Neden Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaş? İsveç 8 milyon nüfuslu küçük bir ülke, fakat sanayileşmiş emperyalist tekelci bir burjuvazi olan bir ülke. İklim koşullarının kötü oluşundan dolayı temel gıda maddelerinin çoğunluğunu ithal etmek zorunda. İthal gıda fiyatlarını karşılamak için diğer emperyalist ülke burjuvaları gibi meta ve sermaye sürüm pazarlarına giddetle ihtiyacı vardır. Pazar savaşında diğer emperyalist ülke

burjuvalarıyla; örneğin Amerika, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya vb. gibi tekelilerle rekabet edecek güce değildir. Kendisine sürüm alanları açmak için her türlü kural dışı yöntemlere başvurmakta çekinmemektedir.

İsveç'in bu zaafları iyi değerlendiren faşist Türk sömürgecileri Türkiye pazarlarını emperyalist İsveç burjuvazisine açma karşılığında İsveç'i kendisinin yanında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemize karşı harekete geçirmiştir. Türkiye ile İsveç emperyalistlerinin ticari kontratlarının yükselmesi ile İsveç emperyalizminin mücadelemize karşı savası da aynı dozda yükselmiştir ve bugün hâlâ devam etmektedir. Örneğin Asea şirketinin 2.5 milyar kronluk İstanbul metro projesi, Ericsson şirketinin 700 milyon kronluk çanak anten ihalesi, Skanska şirketinin 600 milyon kronluk Ankara Eskişehir yolundaki konut projesi ve Volvo şirketinin Adana'da 1 milyar kronu aşan araba üretim fabrikası kurma projesi İsveç emperyalizmi ile Türk sömürgecileri arasındaki ortak işbirliğinin boyutları ve aynı zamanda bizlere karşı yürütülen özel savaşın nedenleri hakkında önemli ipuçları veriyor. Bizleri cezaevlerinde birer rehine olarak tutmaktadırlar. İsveç emperyalistlerinin genelde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemize, örneğin de biz tutuklulara karşı olan tutumu faşist Türk sömürgecilerini memnun etmek ve kendilerini emperyalist çıkarlarını sürdürmek istemesinden kaynaklanmaktadır. İsveç, Türk sömürgecilerinden sonra Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini terörizmle damgalayan ilk emperyalist ülke olması bu gerçeği doğrulamaktadır.

İsveç emperyalizmi ile Türk sömürgecileri arasındaki ilişkiler yalnız bunlarla da sınırlı değil. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı ortak savaşları devam etmektedir. Örneğin Türkiye pazarlarına yalnız sermaye ve meta ihraç etmiyor. Türkiye'deki hürre tipi cezaevleri İsveç'ten gitmez. Bu hücreleri bizlere karşı denediler. Şimdi de Türkiye'de Kürdistanlı yurtseverlere karşı kullanacaklar. Yine kısmi farklılıklar olsa da, Türkiye'de yürürlüğe giren Anti-Terör Yasası da İsveç'ten gitmez. Aklî İsveç emperyalistlerindir. Anti-Terör Yasası, 1984 yılında İsveç'te Kürdistanlı yurtseverlere

karşı kullanıldı. Şimdi de Türkiye'ye ihraç edilerek orada Kürdistanlı yurtseverlere karşı kullanılıyor. Türk Adalet Bakanının ikide bir Avrupa'nın "demokratik" ülkelerinde bu tip hücre tipi cezaevleri var demesi İsveç'in aklî hocalığı gerçeğini ispatlamaktadır.

İsveç Adalet Bakanının Türkiye'yi ziyaret etmesi bu kuşkularımızı daha da güçlendirmektedir. Bu ilişkiler sonucu biz iki Kürdistanlıyı burada özel uygulamalara tabi tutmaktadırlar. Örneğin nedenli sordüğümüzda bizlerde de herhangi bir değişikliğin olmamasını neden olarak gösteriyorlar. Tabii öyle bir değişikliği ancak

rüyalarında görebilirler. Emperyalist uygulamaları bizleri değiştirmeleri mümkün değil. Bizden daha tasımlar demek ki...

Mektubumuza burada son veriyoruz. Yayın hayatımızda ve Kürdistan toplumu ulusal ve sosyal olarak aydınlatma mücadelesinde başarılar dileriz.

- Yasanın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini
- Kahr olsun sömürgecilik ve emperyalizme!

22 Temmuz 1991
Nuri Candemir / Zülküf Kılınç

"7 yıldır tutuklu ne bir ziyaret, ne bir mektup..."

7 yıldır İsveç'te cezaevinde bulunan ve ömür boyu hapis cezasına çarptırılan Zülküf Kılınç'ın dilinden:

Biz iki Kürdistanlı genç yurtsever ömür boyu hapis cezasına çarptırılmışız. Ben 7 yıldır cezaevindeyim, arkadaşım ise 6 yıldır cezaevinde.

- Tam yedi yıldır dışardan tek bir mektup almış değiliz.
- Bu 7 yıllık süre zarfında sadece 6 yıl önce bir ziyaretçim gelmiştir. Şimdiye kadar hiçbir ziyaretçim olmamıştır.
- 7 yıldır ikimiz tecrit hücrede yaşıyoruz.
- Çoğu kez hapis hane kapılarımız düzeltilen diye açlık grevleri yaptık. Measlesel açlık grevlerimizin dışarıya taşınmadığı için dört duvar arasına sınırlı kaldı. Bunun için hiçbir sonuç alamadık.
- Havalandırma denilen yer demir kafes olup, maymunların yerleştirildiği hayvanat bahçesinin aynısıdır. Bu havalandırma içinde sadece iki kuş gezabiliyor. Bundan dolayı havalandırmaya çıkmıyoruz.
- Herhangi bir sanat veya iş dalını (dil vb.) öğrenme imkanlarımız yoktur.
- Benimle aynı davadan yatan diğer arkadaşım ve beni aynı hapis hanelere koymak istiyorlar. Her ikimiz de aynı tecrit hücrelerdeyiz. Yalnız günde iki sefer yemek esnasında daracık bir koridorda birbirimizi görebiliyoruz.
- Başta olduğumuz düşüncelerimize ihanet etmemiz için beşikler yapılıyor.
- Günde 5-6 sefer elektrikli cihazlarla kontrol ediliyor.
- Şimdiye kadar kaç sene daha hapis yatmamız gerekir diye bir tarih belirtmediler. Her başvurumuz reddedilmiştir.
- Yukarıda sıraladığım tüm nedenlerden dolayı 8 Temmuz 1991 tarihinden itibaren açlık grevine başlamış durumdayız. Açlık grevimizi duruma göre ölüm orucuna da dönüştürebiliriz.

Temel istemlerimiz

- 1- Bizlerin aynı hapis hanelere konulmaması ve birlikte aynı koşullarda kalmamızın sağlanması,
- 2- Tecrit kesinlikle kaldırılması,
- 3- Bizimle görüşmek isteyen herkese görüşme izninin verilmesi.

YCK Avrupa Örgütü III. Kongresi'ni yaptı

6 aydan beri sürdürülen yoğun çalışmaların ardından, YCK-Avrupa Örgütü'nün III. Olağan Kongresi 27-28 Temmuz tarihleri arasında başarıyla gerçekleştirildi. Kürdistanlı devrimci-yurtsever gençliğin gerçekleştirdiği III. Kongre, yoğun tartışmaların sorunlara getirdiği çözümler ve YCK'nin örgütlenmesi, merkezleşmesi noktasında harcanan çabalarla önemli bir gelişme vesilesi oldu.

Avrupa'nın birçok alanından ulması gereken delegelerin gelmesiyle, kongre zamanında başlatıldı. Divanın seçimiyle işe başlayan platform, ardından hazırlanması gereken karar tasarılarını belirleyip komisyonların oluşumuna gitti. On beş komisyona bölünen platform, tartışma ortamını başlatı. İki-üç ay önce Avrupa'nın birçok yerinde gerçekleştirilen konferanslardan güç alan delegeler tartışmalara önemli oranda katkı sundular.

Kürdistan gençliğinin var olan sorunlarının bu platformda çözülme kavuşturulması ve bilince çıkarılarak toplantının bir dönüm noktası olması gerektiğinin sorumluluğuyla, Kürdistan gençliğinin tarihsel konumu, geli-

şimi, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesindeki yeri ele alınarak, oynaması gereken rol bir kez daha vurgulandı.

Yine ülkeye dönüştürün esas alındığı kongre platformunda yapılan değerlendirmeler, ülke mücadelesi temel alınarak sonuca bağlandı. Gençliğin ülke zemininde gelişen savaşıyla yüceleceği, geleceğini ancak bu temelde kazanacağı ve bunu da halkın hizmetine sunması gerektiği ortaya kondu. YCK'nin gençliği yücelten ülkelerinin hayata geçirilmesinin zorunluluğunun vurgulandığı toplantıda, gençliğin manevi komutanlarının yolunda yürüyüşünün zafer olacağı, ondan uzaklaşmanın ise gençliği batağa götüreceği belirtildi ve bu yönlü gençliğe çağrı yapıldı.

Her kırimden gençliğin sorunlarını ele alan kongre, işçi gençliğin soysuzca sömürülmesine, yozlaştırılıp lümpenleştirilmesine karşı durulmasının aciliyetini vurgularken, aydın gençliğimizin de sorunları üzerinde yoğunlaşarak çözümler geliştirdi. TC'nin aydın gençliğimiz üzerindeki etkileri, bunlara karşı mutlaka savaşılmaması, gelişen aşamada TC "eğitim" kurumlarının gençliğimizin aktif müca-

Kon. Yr. Gençliğin mücadele sorunları tartışılarak kararlar geliştirildi.

Foto: Berxwestan

dele alanlarından birisi haline getirilmesi gerektiği ortaya konularak, TC'nin yaratmak istediği ucube, tekdüze gençlik tipinin reddedilmesi gerektiği, çünkü bu kişilik özelliklerinin devrimci-yurtsever gençliğin özellikleri olamayacağı hatırlatılarak, bu konu üzerinde yoğunca tartışıldı. Köylü gençlikle genç kızlarımızın da durumunu ele alan kongre, sorunlarına çözüm önerilerini tartışıp ortak iradeye vardı.

Daha sonra YCK-MK'nın platforma sunduğu iki yıllık çalışma raporu okunarak değerlendirilmesine geçildi. Yoğun eleştiriler geliştirilerek, merkezleşmenin aciliyeti vurgulandı ve merkezin yapması gereken çalışmalar ortaya konulup, oluşturulacak yeni yönetime örgütsel ve pratik çalışmalarında perspektif ve öneriler sunuldu. Merkezi çalışmalara katılan arkadaşların çalışma tarzı da ele alınarak, sorunları üzerinde duruldu. Yine YCK-MK'da yer alan arkadaşların gençlik sorunları üzerinde özgül bir yoğunlaşmayı gerçekleştirmedikleri, bu görev dışında diğer çalışmalara da katılmalarının fazla gelişme yaratamayacağı platformun ortak görüşü olmuştur. Merkezleşmenin görevi bilinmesine rağmen bu konuda önlemlerin önceden alınmamasının bir yetmezlik olduğu, ülkeye ve diğer zorunlu çalışmalara kadrosal aktarımın merkezleşmeyi bir ölçüde engelleyen bir etken olsa da, asıl sorunun merkezin yedekli çalışma yürütmeyişi olduğu belirtilerek, önümüzdeki süreç için önlemlerin alınması gerektiği, kongre platformu tarafından önemle ele alındı. Ayrıca yeni oluşturulacak yönetimin bölgeleri illi denetimi ve desteği istenerek, bunun dönemin dayattığı görev olduğu belirtildi. Merkezin kendi eğitimini gençlik sorunları üzerinde yoğunlaşma temelinde gerçekleştirmesi gerektiği vurgulanıp, kazanılacak birikimin bölgelere de aktarılması istendi. Bu yönlü tartışmalar sonrasında merkezin sunduğu rapor kabul edilerek, bölgelerin ve eyaletlerin raporlarının okunup tartışılmasına geçildi.

Eyalet ve bölgelerin sundukları raporlarda şu gerçek kendisini ortaya çıkardı: II. Kongre'den bu yana tüm bölgelerde bazı gelişmeler yaşanmışsa da bunun dönemin çalışmalarına

denk düşmediği, ülkede gelişen mücadeleye bağlı olarak geliştirilmediği, kendiliğindence olduğu, çalışmaların Cephe'nin istediği rotada yürütülmediği ve taktik dışı olduğu belirtildi. Bölgelere kadar indirgenen tartışmalarda YCK'nin gelişmekte en önemli nedeninin, gençliğe özgü çalışmaların yürütülme yeri ve gençliğe yanlış yaklaşımlar olduğu açıklandı. Bu anlamda özgül pratik örneklerle çalışmaların nasıl yürütülmesi gerektiği ortaya kondu.

Özgül olarak Avrupa'da yaşayan gençliğimizin durumunu da ele alan kongre platformu, bu anlamda YCK'nin ülkelerinin hayat bulmasının önemi üzerinde durdu. Gençliğin yoz yaşam ve kişilikleştirme kurumları içinden çıkarak vatanın kurtuluş mücadelesiyle bütünleştirilmesinin aciliyeti vurgulandı.

Bölge ve eyalet raporları, dönemin dayattığı çalışma ve değerlendirmeleri kapsamadığı, sorunları yeterince yansıtmadığı için onaylamayan platform, yeniden raporların hazırlanmasını karar altına aldı.

Kongre, platforma sunulan 16 ayrı karar taslağı üzerinde önemle durarak, önümüzdeki 2 yıl için hedef programını oluşturdu.

Ayrıca YCK'nin program ve tüzüğü üzerinde de durularak, anlatım dilinin anlaşılır kılınmasını ve açılmayan noktaların açıklanması kararlaştırıldı. Yapılan diğer bir değişiklik ise, birliğin isminden "Xorten" deyiminin çıkarılıp yerine "Ciwanên" deyiminin yerleştirilmesi oldu. Tüm gençliği kapsamadığından ve genç kızlarımızı hitap etmediğinden dolayı bu değişiklik gerekli görüldü. Buna göre birliğin adı "Yekitiya Ciwanên Welatparêzên-Sorgerên Kurdistan" oldu. Yine aynı şekilde YCK'nin amblemi, Kürdistanlı işçi gençliği yansıtmadığı için, ambleme çarlon da işlenmesi kararlaştırıldı. Buna göre, mavzerin şarjörüne çizili olan küçük çark, bağakların arasına alınarak büyütüldü.

YCK, PKK'nın IV. Ulusal Kongresi'nde şehit AH ÇİÇEK'i Kürdistan Gençliğinin Ulusal Kahramanı ilan eden kararını kendi kararı olarak da kabul ederken, öte yandan şehit Zeynel AK-YAR (Fırat) yoldaşı da Avrupa'daki Kürdistan gençliğinin sembolü ve onuru olarak anıl-

masını karar altına aldı. Bu yoldaşların verdiği manevi güçle kurtuluşun Kürdistan gençliğine taşınacağını vurgulayan delegeler, bu yoldaşlarımızın yaptıklarını ayrıntılarıyla değerlendirilip, insanı yücelten, parti hareketiyle bütünleştiren yönlerinin görülerek devrimci-yurtsever gençliğe mal edileceğini dile getirdiler.

Diğer taraftan göç ve mültecileşme sorunu üzerinde durularak, TC ve emperyalizmin yürüttüğü bu çalışmanın engellenmesi için somut çalışmaların yapılması karar altına alındı. Özellikle halkımızın yurtdışına taşınmasında rol oynayan bebeklere karşı teşhir ve tecritin geliştirilmesi, gerçek yüzlerinin ortaya konması için çalışmaların hemen başlatılması gerektiği vurgulandı.

Eylemsel ve basın-yayın alanında da güçlü kararlara ulaşan kongre, özellikle YCK'nin yıldönümü kutlamalarının gerçekleştirilmesi, 6 Haziran (Hogir yoldaşın şahadet günü) ile 14 Temmuz (1982 bölüm ourasının başlangıç günü) tarihleri arasında gir, malkale ve resim yarışmalarının düzenlenmesi, şehit yoldaşların anılması gibi somut kararlar aldı. Basın alanında derneklerde duvar gazetelerinin oluşturulmasının esas alınması, YCK programının basıma hazırlanması gibi görevler de karar altına alındı.

YCK III. Kongresi, yapılan yeni yönetim seçiminin sonuna, toplu olarak okunan "Ey Rêqip" marşıyla sonuçlandı.

Kongreye sunulan mesajlar şunlardır: YXK-Karadeniz Bölgesi, YJWK-latanbul, İzmir, Diyarbakır, Muş, Van komiteleri, YXK-Adana Komitesi ve Köln'deki açlık grevi eylemcileri.

Evet, güçlü şekilde gerçekleştiren kongremiz, Kürdistan gençliğine mücadeleye çağrıdır. Kürdistan gençliğinin bu çağrıya cevap vereceğine inanıyor ve onu YCK çatısı altında başımsız bir Kürdistan için örgütlenmeye ve savaşa çağırıyoruz.

- Ya özgür Kürdistan, ya ölüm!
- Yaşasın YCK III. Kongresi!
- Yaşasın Başkan APO!

YCK-Avrupa Örgütü
(Yekitiya Ciwanên Welatparêzên-Sorgerên Kurdistan)

Yaz tatili gençlik kampı başarıyla sonuçlandı

YCK (Yekitiya Ciwanên Welatparêzên-Sorgerên Kurdistan), yaz tatilinde yaşıları 15 ile 25 arasında değişen Kürt gençlerini (erkek-kız) bir araya getirerek kamp yaptırdı. Toplam 40 kadar genç çeşitli alanlardan toplandı. Temmuz ayında kurulan kamp 15 gün sürdü.

Yaz tatillerini kampta geçiren gençler, Kürdistan tarihi ve ulusal kurtuluş mücadelesinde eğitim gördüler ve ayrıca çeşitli kültürel etkinlikler gerçekleştirdiler.

Tatillerini kampta geçiren gençler, kamp yaşamından oldukça etkilendiklerini ve unutmayacakları kaynaşma örneklerini yaşadıklarını söylediler. Kürdistan'ın değişik alanlarından gelmelerine ve Avrupa'da ilk defa karşılaşıyor olmalarına rağmen gençler, birbirlerine "Heval" (arkadaş) diye hitap ederek, komün yaşamını sorunmuş sürdürerek, Kürdistan'a ilişkin bilgilenerek küçümseemeyecek oranda bir dö-

nüşümü yaşadılar. Yaşanan kaynaşma ve eğitimlere duyulan güven sonucu, gençler ailelerine açıklamadıkları sorunlarını kampta birbirlerine ve eğitimcilerine açarak çözüm buldular, böylece geleceklerine yöneltmede karar sahibi oldular.

Kürdistanlı gençler, ailelerinde görmedikleri ilgiyi kampta gördüklerini, eski yaşamlarını özlemediklerini belirttikçe, bölgelere dönüp faaliyet yürütmek için de sabırsızlandıklarını söylediler. Ve Kürdistan gençlerine, ulusal kurtuluş mücadelesine en aktif şekilde katılma çağrısında bulundular.

Kamp günleri sona ererken, gençlerde coşkunun yanı sıra, hüznü de vardı; çünkü her genç 15 gün boyunca tanıştığı ve kaynaştığı arkadaşlarından ayrılıyordu. Gençler ayrılırken, birbirlerinden ilişki adresi ve telefon numaralarını aldılar ve aynı amaç uğrunda çalışacaklarına söz verdiler.

ARGK ile dayanışma gecesinde büyük coşku

Hannover (Berxwedan): 15 Ağustos atılımının ve aynı zamanda Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu-ARGK'nin kuruluş yıldönümü vesilesiyle Hannover'da bir dayanışma gecesi yapıldı. Yaklaşık 8.000 kişinin katıldığı gece, coşkulu bir havada başlayıp devam etti.

Devrim şehitleri anısına yapılan saygı duruşuyla programı başlatılan gecede, Kürdistan'da son dönemlerde gelişen halk eylemlerinden ve ARGK'nin yoğun ve yaygın eylemleri, bu eylemler içerisinde özellikle de çok sayıda kent merkezlerine yapılan başarılı baskınlar kitleleri oldukça coşturuyordu. Bu coşku sık sık atılan sloganlar ve çekilen zıplılarla ortama yansıyor.

Üç dilde (Türkçe, Kürtçe, Almanca) yapılan siyasal konuşmada, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin günümüzdeki aşaması, içerisine girilen yeni dönemin sorunları ve bu bağlamda yurtseverlik görevleri üzerinde duruldu. Ayrıca, mücadeleimizin büyük başarıya kavuşacağına inanıldığı vurgulandı.

ARGK'nin zafere dalgası Avrupa'ya da saıyor.

Foto: Berxwedan

ARGK ile dayanışma gecesinde Kürdistan'ı yaşama morali

Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu ARGK'nin 8. kuruluş yılını girisi, İngiltere'nin Londra şehrinde 28 7 1991 günü düzenlenen bir gece ile coşkulu şekilde kutlandı. Kutlama gecesine 2.000'in üstünde bir kitle katıldı.

Kürdistan devrim şehitlerine bir dakikalık saygı duruşu ardından program sunuldu. Yapılan siyasal konuşmalarda (Kürtçe, Türkçe, İngilizce dillerinde), son siyasal gelişmeler değerlendirilerek, Parti önderliğine, tüm savaşılan partilere ve ayaklanmalara katılan halka selam ve bağlılık mesajları dile getirildi. Ayrıca Kürdistan Dayanışma Komitesi'nden bir dost da yaptığı konuşmada, dayanışma ve desteği dile getirirken, Devrimci Komünist Grup'tan bir dost da sözünü mesajında, PKK-ERNK ARGK'ye dayanışmacı selamlarını dile getirdi ve PKK önderliğinde yürütülen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yanında her zaman yer alacaklarını söyledi. Siyasal konuşmalar kitlelerin moralini yükseltti, slogan ve alkışlarla karşılandı.

Gece programının ilk bölümünde Ozan Cömer, Ozan Şimşin ve Ozan Zozan direnişçi halk türkülerıyla, Koma Mahsum folklor ekibi ise oyunlarıyla misafir-

larmürci Türk devletinin yeni dönem terör uygulamaları ve katliamlarına dikkat çekildi. Konuşma alkış ve sloganlarla karşılandı.

Dayanışma gecesinde zengin bir kültür programı sunuldu. Koma Berxwedan müzik grubu, Aram, X. Xengîn, Tîrîj, Koma Cesur müzik grubu, Peywan ve Sefkan, Govenda Koma Amed, Govenda Koma Serîhildan, Delîl ve Seyîtxan programın kültürel bölümünde direniş türkülerini ve Kürdistan halk oyunlarıyla kitleleri coşturdular. Sergilenen tiyatro oyununda ise, Türk sömürgeciliğinin halkımıza yönelik vahşeti, Güney Kürdistanlı işbirlikçi güçlerin iflas eden çizgileri ve ARGK gerillaları ile halkın içiçe gelişen direnişi konu alındı. Oyun sahneleri kitlelerin beğenisini kazandı.

Geceye çeşitli örgüt, kuruluş ve şahsiyetlerden dayanışma mesajları da geldi.

Geleneksel "Apo Hê Hîwanê" halayını çekilerek gece sonuçlandı.

Yurtdışındaki yurtseverlerin TC'yi protesto eylemleri

Berxwedan muhabirleri bildiriyor:

ALMANYA

Frankfurt: 20 Temmuz günü ERNK, Dev-Sol, Toplumsal Kurtuluş, TKP-ML Hareketi, TKP-ML ve ATİK örgütlerinin taraftarlarından oluşan 200'ün üzerinde bir kitle, TC konsolosluğu önüne kadar bir protesto yürüyüşü ve ardından miting yaptı. 45 dakika kadar süren eylem, atılan sloganlarla ve kitlemin canlılığıyla etkili oldu.

Bonn: 19 Temmuz'da, TC baskılarını ve emperyalizmin oyunlarını protesto etmek amacıyla, Bonn ABD elçiliği önünde 300 kadar demokrat-yurtsever kitle gösteri eylemi yaptı. Göstericiler ERNK, ATİK, Dev-İşçi, TKP-B, Devrimci Partizan, Devrimci Sol Güçler, TDKP-YDÖ ve TKP-ML Hareketi-YDK örgütlerinin taraftarlarından oluşuyordu.

Göppingen: 18 Temmuz günü çeşitli dillerde Kürdistan'a ilişkin yayın sergisi açıldı. Yine aynı yerde GAL (Yeşiller) vb. ilerici Alman örgütlerinin de katıldığı bir miting yapıldı. Yapılan konuşmalarla (Kürtçe-Türkçe-Almanca) TC'nin uygulamaları ve Kürdistan'a yönelik emperyalist oyunlar teşhir edildi.

Hannover: 23 Temmuz tarihinde, içinde kadın ve çocukların da bulunduğu yaklaşık 30 kişilik yurtsever bir grup, Kürdistan'a yönelik emperyalist oyunların başını çeken ABD'yi protesto etmek için "Amerika Haus'u (Amerika Evi) işgal etti. İşgal eyleminde, yurtseverlerin amacını dile getiren konuşmalar yapıldı. Sık sık sloganların da atıldığı eylemde, ABD ve TC bayrakları yakıldı.

Münster: TC'nin Amed'deki katliamını protesto etmek amacıyla, Türk konsolosluğu önünde 73 Kürdistanlı yurtsever, 1,6 saat kadar süren gösteri eyleminde bulundu. Eylemin amacına ilişkin bildiri dağıtıldı ve bir de TC bayrağı yakıldı.

FRANSA

Paris: 12 Temmuz günü bir grup yurtsever, TC konsolosluğuna karşı taahhütlü saldırı altında bulundu. Ayrıca konsolosluk binasının duvarlarına, Amed katliamını konayan sloganlar yazıldı.

Yine aynı amaçla Paris'te yurtsever Kürt ve demokrat Türk esnafı kepenk kapattılar.

16 Temmuz'da yine aynı amaçla, TC konsolosluğuna taş ve sopalarla saldırı yapan yurtseverler, binanın camılarını önemli oranda kırdılar.

Yine THY (Türk Hava Yolları) bürümünü basan yurtseverler büroda önemli hasara yol açtılar. Öte yandan Paris'te bulunan bazı Türk bankalarının şubelerine saldırıyan Kürt yurtseverler, bu eylemlerinde de hasar meydana getirdiler.

Hannover: "Emperyalist-sömürgeci oyunlara hayır!"

Foto: Berxwedan

Diğer bir eylem de, Uluslararası Af Örgütü'nün işgal edilmesiyle gerçekleştirildi.

Paris'te Kürdistanlı yurtseverlerin bu eylemleri, Fransız basın-yayın organlarına da yansıdı. Ve ayrıca yapılan yazılı propagandayla Fransız kamuoyuna TC'nin uygulamaları teşhir edildi.

Strasbourg: 16 Temmuz günü 250 kişinin katıldığı açık grevinin ikinci gününde Fransız 3 televizyon kanalı binası yurtseverler tarafından işgal edildi. Eylemin talepleri yerine getirilince, yurtseverler binadan coşkuyla ayrıldılar.

Lyon: TC baskılarını protesto etmek amacıyla ERNK ve Türkîyeli sol örgütlerin taraftarlarından oluşan 200 kadar kitle bir yürüyüş yaptı.

AVUSTURYA

Linz: 16 Temmuz günü 30 civarında yurtsever, Amed katliamını protesto etmek üzere bir televizyon binasını işgal etti. Yurtsever eylemciler, TV'nin TC'yi teşhir eden yayın yapması ve Avusturya devletinin Türk devletini protesto etmesi talebinde bulundular. Talepler kabul edildi ve yurtseverlerle bir gün sonra da konuşma ilgili röportaj yapıldı.

DANİMARKA

Kopenhagen: 22 Temmuz günü bir grup yurtsever, Sosyal Demokrat Parti'nin binasını işgal ederek, bir heyet'in inceleme amacıyla Kürdistan'a gönderilmesini talep etti. Parti yetkililerinin bu talebi kısa bir süre içinde yerine getireceklerine ilişkin söz vermeleri üzerine eylem sonlandırıldı.

Arhus: Yine aynı tarihte bir stand açan Kürdistanlı yurtseverler, Amed katliamını protesto eden bildiriler dağıttılar. Ar-

hus belediyesi önünde yurtseverlerin açtığı yayın sergisi 2 saat kadar sürdü.

İSVEÇ

Vedat AYDIN'

AMERİKA

California: 18 Temmuz günü Los Angeles'te TC konsolosluğu önünde 35-40 kişilik bir gösteri yapılarak, TC'nin basılı uygulamaları protesto edildi. Aynı kaynaktan alınan bilgilere göre, benzer bir eylem de New York'ta bekleniyor.

AVUSTRALYA

Sydney: 16 Temmuz günü ERNK ve dost bazı Türkîyeli sol örgütler, Türk konsolosluğu önünde Amed katliamını protesto gösterisi yaptılar. Eylem oldukça başarılı geçti. Avustralya'nın 4 büyük televizyon kanalı eylem yerine gelerek çekim yaptılar ve akşam haberlerinde eyleme genişçe yer vererek ekranlarında görüntülediler.

Yine aynı gün aynı güçlerin taraftarlarından oluşan bir grup yurtsever ve demokrat kitle, uluslararası İnsan Hakları Örgütü'nün binasını işgal etti. Örgüt yetkilileri eylemin amacı hakkında bilgilendirilince, İnsan hakları komisyonunun başkan yardımcısı bizzat yardımcı olarak, TC'nin başbakanlık, dışişleri bakanlığı ve diğer kurumlarına Amed katliamını konayan fakalar geçti.

ULUSAL ONUR GÜNÜNDE AÇLIK GREVLERİ

Berzvedan muhabirleri bildiriyor

ALMANYA

Celle: PKK-Celle davasında yargılanan Kürt yurtsever politucılar, 14 Temmuz günden başlayarak 3 günlük açlık grevine girdiler. Tutuklu yurtseverler, gazetemize ulaştırdıkları açıklamasında, 14 Temmuz şehitlerini anmak ve TC'nin katliamlarını protesto etmek amacıyla bu eyleme başvurduklarını belirttiler.

Koblenz: 13 Temmuz günü 14 Temmuz şehitlerini anmak amacıyla, bir gece yapıldı. Geceye 700 civarında kitle katıldı. Siyasi konuşma ve kültürel etkinliklerle ölüm orucu şehitleri yaşıtmaya çalışıldı.

Bonn: Yapılan açlık grevine 70 kadar yurtsever katıldı. İlk gün dernekte, ikinci gün ise dışarıda bir meydana sürüldü. Eylem halay çekilerek sonuçlandırıldı.

Kiel: İçinde kadın ve çocukların da bulunduğu 45 civarında yurtsever, açlık grevine girdi. Eylemi, Alman televizyon kanalları (ARD, SAT-1, NRD) gö-

Libya-Trablus: 14 Temmuz '91: Ulusal Onur Günü'nde açlık grevi

Foto: Berzvedan

Hasan BENEK...

Baştarafı 2. sayfada

rinde sürekli taşıdığı ulusal kıyaset olan gal ü şapıkıyla de kendip en zorlu anlarda bile mutlu, başı dik görüyor ve bu gururunu her vesilede arkadaşlarına da hissettiriyordu.

Râzan yoldaş, her geye rağmen anne ve kardeşinin içinde bulunduğu durumu da unutmu-yordu. Annesine iletmiş bir mektubunda aynen şöyle diyordu:

"...Ana! Senin ve küçük kardeşimin şu andaki kimsesizliğini çok iyi hissediyorum. Fakal üzülmeliyim. Benim hakkımda tahammülüm kalmadı, hakkımda esas sorumluları na isyan ettim, bunu anlamalı-sın. Bu nedenle hiçbir zaman kendinizi yalnız hissetmemelisiniz. Eğer oğlunu birazcık severseniz, oğluna gelebilecek düşman kurşunlarına, kendini en zor koşullarda sıper edenler gibi davranmalısın. Ben sömürgecilerin halkımıza hakaretleri, senin ve küçük kardeşimin yaşamı şehir edenlerin kar-pınada sesiz kalmıştım. Kar-pın çıkarak zorundaydım ve bu-nu yaptım. Senin, vatanın geleceği, halkının özgürlüğü için mücadele eden binlerce oğlun ve kızın vardır. (...)

Bilmem hatırlıyor musun? Bir gün amcamın eşiğini odına götürmüştüm. Hem de en karış ve soğuk günlerden bir gündü. Eşeyi oduna yükleyene kadar, artık parmaklarım soğuktan sigara saramaz olmuş-tu. O gün canım bir sigarayı öyle çok istiyordum ki anlata-mam, ama ellerim tutmuyor-du. Bir yük odun için yaklaşık 7 km yol gitmişim. O kadar yolu da dönmek zorundaydım. Dönüşte ev bir km kala beni büyük bir açlık da basmıştı. Yine de seviniyordum, çünkü kardeşim hastaydı ve ona bir yük kuru odun getirmiştim. Mut-laka siz de beni sabırsızlıkla bekliyordunuz. Fakal karako-lun önünden geçerken, iki as-ker ile bir namussuz korucu önüme çıktılar. Eşeyi dur-durdular ve karakola çektiler. 'Ne yapıyorsunuz?' dediğinde, 'Karakolun odunları yok' dediler. Onlara öyle içten galvar-dım ki, ancak allah bilir. 'Kar-deşim hastadır, odunumuz, ek-meğimiz yok' dedim, dinlemedi inatçıydılar. 'Eğer bu odunları almazsanız, söz veriyorum 3 gün boyunca size odun getireceğim' dedim, çare olmadı. Ve üstelik odunları dışarıdan odunluğa kadar bana zorla ta-gutular. Ardından odunları ba-na kıldırıldılar. Çevremde otur-

muş benimle alay ediyorlardı, kakkahaları beni eritiyor, bi-tiriyordu. İşleri bitince bırak-tılar beni, eşek ise kendiliğinden eve gitmişti. Eşek eve bağ gelince, am panığe kapılmış, peşime takılmıştı. Beni gö-rünce, 'Seni sağ olarak gördü-ğüme sevindim' demiştin, ama ben sinirden patlıyor gibiy-dim, o mahkûmlardan nefret edi-yordum. Bu nedenle her şeyi unuttum. O koşullarda ya-pamak benim için günde bin sefer ölüm olmuştum. O günleri unutamayacağımza göre, bu tür insan türleri yaratan dü-zene karşı ellerim ve kolları-mın bağlı kalmasını benden is-temeyişin, eşek sen de oğlun gibi onurluysan vatan uğrunda ölümü mutlaka tercih etmen gerekir. (...)

Bu dünyada egemenler her-kesi hor görmek, ezilen kat-manları daha da ezmek istiy-orlar. Bu nedenle ben yaptık-larınla gurur duyuyorum. Bu-rada kendi dilimi de özgürce konuşuyorum. Eskiden sahip-siz olduğuma hep aklıyordum. Ama şimdi kendimi tarihe ka-nıtlıyorum. Bunu gerçekleştiri-nceye kadar da var gücümle mücadele içinde olacağım. Ya-gam ne denli zor olsa da, bu kararından hiç kimse beni va-geçirmez, sen de yapamaz-sın. Çünkü ben PKK'ye inan-mışım, sonuna kadar inanma-ya devam edeceğim.

Bazılarının çocukları kendi diüne, kültürüne, vatanına sa-hip çıkmak istiyor, sömürgeci-lerin onlara yaptıkları mu-a-meleyle en iyi bilenlerdenim. Kör olmamak lazım. Qılıpmanın halinden anlayamaz, acı çekmeyen acı çekkenlerin durumunu bilemez. (...)

Mektubuma son verirken el-lerimden, kardeşimin gözlerin-den öperim."

Râzan yoldaş, 26 Ocak 1991 günü Qilaban'ın Nêrweh (Taşde-len) köyünde sömürgeci güçlerle çıkan bir çatışmada kahraman-ca direniş içinde şehit oldu. Alle-si cenazedini alarak törenle topra-ğa verdi.

Bir arkadaşları olarak arka-sından ağlamadık, üzlemedik.

Râzan yoldaş! Sömürgecilğe ve her türden gericiliğe karşı du-racağımıza, kanımızdan son dam-lasına kadar savaşaçağımıza ve silahını yere düşürmeyeceğimize söz veriyorsunuz. Anın müca-delemizde her zaman yaşaya-caktır!

Qilaban'dan arkadaşları adına Talip

rünüleyerek duyurdular. Açlık grevindekiler, Kürdistanlı kitle ve yabancı dostların yoğun da-yanışmasını gördüler.

Köln: 14 Temmuz günü bağ-layan açlık grevi 31 Temmuz'da, TC'nin Kürdistan halkına yöne-lilik katliam ve her türlü baskı uygulamalarını protesto eden bir mitingle sonuçlandırıldı.

DANİMARKA

Kopenhagen: ERNK yanlısı 25 kişinin katıldığı açlık grevine, bir grup TDKP taraftarı da dayanışmacı olarak katıldı.

LIBYA

14 Temmuz Büyük Ölüm Oru-cu şehitlerini anmak ve bu eyle-min başlangıç günü olan 14 Tem-

48 saatlık açlık grevine katılan bir Kürdistanlı çocuğun, kendisine sorulan sorulara verdiği yanıtlar:

- Adım ne?
- Eylem.
- Kaç yaşındasın?
- 12 yaşında.
- Neresisin?
- Kürdistan'dayım.
- Kürdistan'ın neresinden?
- Dêrsim'den.
- Anadölin ne?
- Zazakî.
- Kaç yıldır Avrupa'dasın?
- Dört yıldır.
- Fransa'ya seçtiğin misun?
- Hayır, ülkeni seviyorum.
- Fransa'da oturmak istiy-or musun?
- Hayır, pîşmerge olmak istiyorum?
- Niçin pîşmerge olmak istiyorsun?
- Başımız Kürdistan için.
- Fakat ölen bırakmazsa?
- Kendim giderim.
- Avrupa'daki Kürdistan-lı çocuklara söyleyene-k-lerin var mı?
- Onların da kendi ülkeleri için çalışmalarını istiy-orum.
- Kürdistanlı ailelere yö-nelik de var mı?
- İstiyorum ki, ülkelerine dönsünler.
- Sen en çok kimi sevi-yorsun?
- APO'yu çok seviyorum.

muz Ulusal Onur Günü'nü kutla-mak amacıyla ERNK-Libya Alan Komitesi tarafından bir bildiri (Arapça-Türkçe dillerinde) ha-zırlanarak yaygınca dağıtım sa-ğlandı. Bunun yanı sıra genişçe sözlü propagandalar da yapıldı. Hemen hemen Libya'nın bütün şehir merkezlerinde kitle to-planlıları düzenlendi. Toplam 6 yerleşim merkezinde yapılan kitle toplantılarına yaklaşık 500 kişi katılım sağladı.

12 Temmuz günü Libya'nın Trablus şehrinde, 14 Temmuz

şehitleri anma toplantısı yapıldı. Toplantıya Kuzey ve Güney Kürdistan'dan yaklaşık 250 iş-çi katıldı. Anma toplantısı saat 12.00'de başlayarak 17.00'de sonuçlandırıldı. Çocuklu ve disip-linli geçen toplantı, Kürdistanlı işçiler üzerinde okunlu etki bıraktı.

14 Temmuz günü ise, ERNK'nin çağrısı üzerine Kürdistanlı işçiler işi bir günlük tatil ettiler. Tatil gününde grup grup (20-30 arası) bir araya gelerek ulusal kurtuluş mücadelesinin sorun-larını tartıştılar.

Yurtseverlerin açlık grevi eylemi Avusturya kamuoyunda büyük yankı yarattı

Viyana (Berzvedan). 14-15 Temmuz 1991 tarihlerinde Viyana, Linz, Graz derneklerinde toplam 250 civarında yurtseverin katılım gösterdiği Ulusal Onur ve Direniş Günü açlık grevi eylemi, yalnız dernekler çerçevesinde kalmayıp aynı zamanda evlerde ve işyerlerinde de sürdürüldü.

Açlık grevinin ülkede gelişen Diyarbakır halk ayaklanmasına, dolayısıyla faşist TC'nin uyguladığı katliama tesadüf etmesi ve böylece dünya kamuoyunun gerekli olan dikkatinin çekilmesi nedenleriyle açlık grevinin süresi uzatıldı. Eylem süresince çeşitli çevrelerle ilişkiye geçildi ve dayanışmaları sağlandı.

Eylemin 12. gününde yapılan basın toplantısına aşağıdaki politikacılar katıldılar: Marijana Grandits (Yeşiller milletvekili), Andreas Kohl (Avusturya Halk Partisi dışişlikiler sözcüsü), Erwin Rennert (Avusturya Sosyalist Gençlik'in basın sözcüsü), Peter Schieder (Sosyal Demokrat Parti'nin temsilcisi ve kabine başkanı), Heide Schmidt (FPÖ milletvekili), Sepp Stranig (Sosyalist Parti'nin gençlik kolu başkanı), Hannes Trotter (Avusturya İnsan Hakları Derneği üyesi ve hukuk profesörü).

Eylem yerinde yapılan basın toplantısında; Türkiye'ye gönder-ilip olayları incelemek için bir heyetin oluşturulması yönünde parlamento düzeyinde söz alındı. Olaylar sırasında Amed'de tutuklananların akıbeti hakkında araştırma yapıpı sonuçlarının Avusturya Sosyalist Partisi'nden Peter Schieder'e aktarılmasına ve onun da dönem başkanlığını yaptığı Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nun 16 Eylül'de Paris'te yapmayı kararlaştırdığı konferansta TC'nin Kürdistan'da uyguladığı terör günde me getireceğine dair söz verildi.

Milletvekili ve aynı zamanda dışişlikiler ve İnsan Hakları konusıyla sorumlu Andreas Kohl de, katıldığı basın toplantısın-da, Paris'teki İnsan Hakları Konferansı'nın kendisinin bu konuyu bizzat gündeme getireceğine dair söz verdi.

Avusturya Sosyalist Parti, Yeşiller, Sosyalist Parti Gençlik Kolu ve Avusturya dışişlikiler temsilcisi, TC'yi kınama ve protes-toyu içeren birer mektubu Türkiye büyükelçisine ve cumhur-başkanına gönderdiler.

Eylem sırasında Avusturya kamuoyuna yönelik çok sayıda bildiri ve yayın dağıtıldı. Bu da beraberinde büyük bir ilgiyi getirdi. Avusturya Sosyalist Gençlik ve onun Viyana kolu, Anti-faşistler örgütünün başkanı Hans Hofer, Avusturya Federal Partisi (FPÖ) ve aynı zamanda Meclis Başkanı olan Heide Schmidt ve benzeri birçok dost bizzat eylem yerine gelip ziyarete bulunarak mesaj sundular. Birçok imza toplanıp TC Dışişleri Bakanlığına gönderildi. Büyük miktarda haşya da toplandı. Bunun yanında yurtseverlerin ilgil de anımsanmayacak derecede büyüktü. Daha sonra bazı Türkiyeli sol güçler (TDKP, Kurtuluş, TİKB) dayanışma amacıyla eyleme katılarak destek sundular.

Basın toplantısına katılanlar, basın ve televizyon muhabirleri karşısında eylemin taleplerini kabul ettiklerini ve eylemin daha uzun sürdürülmemesi için ricada bulundular. Bunun üzerine açlık grevine son verildi.

Avusturya siyasi yaşamında ilk defa Kürdistan'la ilgili bir ey-lem bu kadar yankı yarattı ve kamuoyunun gündemini işgal etti.

14 Temmuz onurun adıdır...

14 Temmuz; insanlık onurunun, devrimci yiğitlik ve kalırcımanlığın, zulme karşı başkaldırının; gülden, doğrudan, haklıdan, ezilenden yana ölmünün, ölüme ölümsüzlüğü yaratmanın adıdır.

14 Temmuz; Bastıl ve Petro-Pavlovsk zindanlarından Diyarbakır zindanlarına uzanan irade ve inancın adıdır.

14 Temmuz; Hayri'lerin, Kemal'lerin tüm insanlık, ezilen halklar ve emekçiler adına; yaşamları pahasına teslimiyeti, zulüm ve zorbalığı, Diyarbakır zindanında yenilgiye uğrattığı gündür.

Yıl 1789... Temmuz'un 14'ü... Yiğit Fransa halkı, büyük bir devrimci coşkuyla, yiğit evlatlarına kurtarmak için, zulüm ve zorbalığın "kalesi" Bastıl zindanının üzerine yürüdü... Halk Bastıl zindanını XVI. Louis'in başına yıktı ve Fransa'da gerici, kokmuş, çağdaş feodal rejim bir daha dirilmemek üzere tarihin karanlıklarına gömüldü.

Yıl 1826... Temmuz'un 14'ü... Gericiliğin kalei ve halklar hapishanesi Rusya'sında, tan atanda, çarın cellatları; Petro-Pavlovsk zindanında Saint-Jean kalesinin sol kanadında, dönemin ilerici ve devrimcileri olan Dekabristleri darağacına çektiler... Şafağın koniğinde darağaçlarında sallanan bedenleri; gelecekteki devrimci mücadelenin mayası ve çarlığın yaktığını ilk mesajını veriyordu.

Yıl 1982... yine Temmuz'un 14'ü... Bu defa tarih Diyarbakır zindanında büyük bir direnişe ve kahramanlığa tanıklık ediyordu...

12 Eylül faşist cuntasının zulmü tüm toplumun üzerine sinmiş, emekçi Türk ve Kürt halklarının mücadelesini tamamen ezme ve yok etmek için her türlü yol ve yöntemle başvuruyordu. İşkenceler, gözetim, tutuklama, sorgusuz-sualsiz kurşuna dizmeler, darağaçları günlük yaşamın bir parçasıydı.

Diyarbakır zindanı, binlerce insan çiliğinin bile duyulmadığı, tarihte eşine ender rastlanır bir vahşet yapıyordu. Kürt halkının ulusal başkaldırısı ve öncü gücü, tutukluların şahsında yok edilmek isteniyordu. Bunun için, en gerici, insanlık ve çağdaş engizasyon yöntemlerine başvuruluyordu.

Diyarbakır zindanında işkence hem temel politika, hem de yaşam biçimi haline getirilmişti.

Diyarbakır zindanında tutukluların şahsında teslim alınmak, kişiliksizleştirilip imha edilmek istenen, Kürt halkı ve onun öncü gücüydü. Tutukluların şahsında Kürt halkının ulusal kimliği ve varlığı tarihin karanlığına gömülmek isteniyordu.

İşte böyle bir ortamda, tarihin ancak ölüme yerine getirilebilecek bir görev ve sorumluluğu dayattığı bir süreçte, Kürt halkının ve partimizin yiğit önderlerinden M. Hayri, Türk halkının fedakar kahraman evladı ve partimizin önderlerinden enternasyonalist Kemal PİR, halkımızın ve partimizin başeğmeyan militanlarından Akif YILMAZ ve Kızıl Yıldız Ali ÇİÇEK, Diyarbakır zindanında, 14 Temmuz'da "Büyük Ölüm Orucu"nu başlatıldılar. Egemen güçlerin sadist işkencecilerinin her türlü olanağa sahip olduğu bir dönem ve süreçte, 14 Temmuz kahramanları; bedenlerini direniş silahının namuslarına sürerek kavga arenasına atıldılar. Egemen güçlerin teslimiyet ve imha politikasını boşa çıkartmak için ellerinde tek silah vardı: İrade ve inanç. Onlar, yenilmez iradenin ve sarsılmaz inancın partizanlarıydı. Bu irade ve inancın coşkuyla ölüm orucuna yattılar.

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu kahramanları, irade ve inancın potasında düşmanı yenilgiye uğratarak, birer birer şehitler kervanına katıldılar.

14 Temmuz kahramanları, devrimci önderliğin, militan devrimciliğin doruklarında dalgalanan bayrağı oldular.

Onlar, zulüm karanlığında çıkışın yol gösterici yıldız oldular.

Onlar, Kürt halkının ve tüm emekçi Ortadoğu halklarının mücadelesine kaynağı ve proleter devrimciliğin seçkin örneği oldular.

14 Temmuz kahramanları; bugün, halkımızın kavgasında, serhildanlarda, dağların doruklarında özgürlük için savaşımların mücadelesinde yaşıyorlar. Halkımız, onların manevi öncülüğünde özgürlük yürüyüşünü gerçekleştirecek.

14 Temmuz, halkımız açısından yeni bir dönem ve başkaldırı süreci olmuştur.

Bugün de 14 Temmuz militan direnişçiliği ve önderlik ruhu; emperyalizme, sömürgecilik, teslimiyete, ihanete, kaçınılma ve reformizme karşı asılmaz bir engeldir.

14 Temmuz şehitlerinin anıları; halkların ulusal bilinci; bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi; serhildan, direniş, kararlılık, inanç, irade ve utkusudur.

- Onları partimizin önderliğindeki halkımızın mücadelesinde ve yareğinde yaşıyorlar!
- Hayri, Kemal, Akif ve Ali'nin anıları ölümsüzdür!
- Onları ölümlerinin 9. yıldönümünde saygıyla anıyoruz!

Aydın E Tipli Cezaevi'nden PKK Tutukluları

Türkiye metropollerindeki Kürdistanlı işçilere!

Tarihin en kanlı katliamlarını Anadolu ve Ortadoğu'nun en mazlum halkları üzerinde uygulayan Türk burjuvazisi içinde bulunduğumuz dönemde de aynı katliamları yapabilecek pervasızlığa sahiptir. Günümüzde halkımıza yönelik yaptığı katliamları ilerde arzı ettiği bir şekilde sonuca götürürse, bu barbarlığı da tarihine işleyecek ve gelecek nesillere, dünyaya "ilerici kurtuluş savaşı" şeklinde kabul ettirme maharetini gösterebilecektir. Bu katliamlarını, "birinci Evren zaferi", "Özal zaferi", "Akbulut zaferi", "Yılmaz zaferi" olarak, yer ve zamanını da formüle ederek her yıl çeşitli törenlerle, çocuklara, gençlere, bahalara armağan etme biçiminde kutlayacaktır.

Biliyoruz ki, Türk sömürgecileri birinci dünya savaşını başlatan Almanlarla ilk olarak ittifak kuranlardır; amaçları dünya Türk-lüğünü, yani Sovyetler'in bir bölümünü de kapsayan mülüman bölgeyi, dünyanın önemli bir parçasını ele geçirip yeryüzünün efendisi olmaktır. O zamanki savaşın başında Jön-Türkler ve daha sonraki devamı olan İttihatı Terakki'ciler vardı. Bunlar milyonların kanını döktüp yenilince kurtuluş savaşı olarak ilan edildiler. Halbuki savaşta yenilen tarafın, belli yükümlülükleri kabullenmesi gerekiyordu. Ağır silahların teslim edilmesi ve savaş tazminatının ödenmesi gibi. Mustafa Kemal de bu tazminatı ödemeyi kabul etti. Pekli kurtuluş savaşı denilen süreçte İngilizler'e, Fransızlar'a, İtalyanlar'a nerede kurşun sıkkıldı, nerede onlara karşı savaşıldı? Kürt halkının Kürdistan'daki kendiliğinden direnmeleri hariç, bunlar nerede ciddi bir direnişe ortaya koydular? Zulümlerinden ötürü küçük birimlerinde haklarını arayan halkını bile katlettiler. Yine o zaman Bolşevik devriminden etkilenen Türk ilericilerini katlettiler. Kazım Karabekir paşaları önderliğinde Kars yöresinde Ermenilerin katledilmesini ilk kurtuluş savaşı zaferi saydılar. Karadeniz illerinde Pontusluları, Ege'de -başta İzmir'de- "düşmanı denize döktük" dedikleri 1 milyondan fazla savunmasız, silahsız, sivil halkı yok ettiler. 1 milyondan fazla Rum, Yunanistan'a göç etmek zorunda kaldı. Karadeniz ve Ege'de o dönem yaşayan halkın yüzde altmış-yetmişi Rum'du. Kurtuluş savaşı dedikleri dönemde sadece Yunan ordusuyla savaştılar. Birinci dünya savaşında Sarıkamış'ta 80 bin kişilik orduyu, seçkin birlikleri, yanlış taktiklerle kışın öldüren paşa, suçlandığında, "Hayır ben orada zafer kazandım" diyerek, kendisini suçlayanları cevaplamıştı. Çünkü o seçkin birliklerin çoğunluğu Kürtlerden oluşuyordu. Sonuçta kurtuluş savaşı denilen olay, Kavimler Kapısı denilen topraklarda yaşamın kavimlerin topyekün imhasıydı. Tarih iyi incelendiğinde, bu dönemdeki olaya kurtuluş savaşı tabiri kullanmanın bir hata, yanlışlık olduğu ortaya çıkacaktır.

Bugün Türk burjuvazisi PKK önderliğinde bağımsızlık mücadelesini veren Kürdistan halkına karşı katliamlar yapmayı acil ve gecikmiş bir görev olarak görmektedir. PKK, elikanlı ve dünyada katliamlar konusunda en maharetli, tarihin en eski halklarının maddi değerlerine, kültürel değerlerine el koyarak ve yok ederek bugüne kadar bu rolünü sürdüren bu mikrobe karşı tarihimizin en onurlu mücadelesini vermektedir. Bu mücadelenin onurlu niteliği, Türk burjuvazisinin en idri ve dünya medeniyetine beklilik eden Ortadoğu halklarına karşı en belâ teşkil eden konumda olmasındandır.

Türk devletinin bugün "en liberal başbakan" diye adlandırılan başbakanı Kürdistan'da 10 Temmuz günü Diyarbakır'da yaptığı katliamı, "Yaptıklarının sonucuna katlanınlar" diyerek zevkle selamlamaktadır. İşte en liberal başbakan! Bu katliamdan iki gün sonra da, "Güneydoğu'daki olayları çık-

arları ezme için Türk halkının refahından gerekirse fedakarlık yapacağız" diyerek, Türk halkının alınterini, ürettiği zenginliği Kürt halkını katletmede kullanacağını kamuoyuna ilan etmiştir. Basın, Bush'u karışılama maliyetinin 500 milyar olduğunu yazdı; bu 50 bin işçinin bir yıllık maaşıdır. Bütün bunlar halk düşmanı TC'nin yaşatılması ve Kürt halkının yok edilmesi içindir.

Biz bir grup YKWK üyesi olarak bu barbarlara karşı caydırıcı gücün devrimi geliştirmek olduğunu, PKK-ERNK-ARGK mevzilerini daha da güçlendirmenin de Türk devletinin bundan sonraki katliamlarını önlemenin tek yolu olduğunu önemle vurguluyoruz. YKWK'li Kürdistan işçilerine Berxwedan aracılığıyla bir çağrıda bulunarak, yeni eylem türlerine şimdiden hazırlıklı olmalarını istiyoruz.

Türk burjuvazisi bundan sonra sıkışıkça Kürdistan'da daha büyük katliamlara başvuracaktır. Bu burjuvazi kendini ve örgütlediği devleti yaşatmak uğrunda her türlü sömürü ve çılgınlığa başvurmaktan çekilmeyecektir. Sömürüden elde ettiği kârın en önemli bölümünü İstanbul, Ankara, İzmir, Adana gibi büyük şehirlerdeki küçük ve büyük sanayi işletmelerinden ve devletin sahip olduğu Tekel, Sömerbank, Petro Kimya Tesisleri, rafineri ve daha birçok işletmeden sağlamaktadır. O, varlık nedeni olan bu kârı sözkonusu alanlardan elde ettikçe katliamlarını daha da geliştirecek, savaşı sürdürmede daha tahammülsüz olacaktır.

Metropollerde yaşayan yüzbinlerce Kürdistanlı işçi YKWK'de örgütlenerek, hemen her işletmede, Türk işçi sınıfıyla birlikte burjuvazinin hayat damarlarını kesmelidir. Buna yabancı sermaye işletmeleri de dahildir. Bunlar sadece ucuz hammadde ve işgücü için milyarlarca yatırımı Türkiye'de yapmışlardır.

Buna bağlı olarak şu eylem biçimleri, ülkemizdeki katliamlara karşı caydırıcı rol oynayabilecek gibi, burjuvaziye de yaptıklarının yanında kâr kalmayacağını gösterecektir.

- a) Kamu işyerlerinde iş yavaşlatma.
- b) Askeri malzeme üreten yerlerde iş yavaşlatma ve sabotajlar.
- c) Stratejik üretim yerlerinde (Petro-Kimya tesisleri vs.) iş yavaşlatma ve sabotajlar.
- d) Özel işyerlerinde siparişlerin teslimini geciktirmek için iş yavaşlatma.
- e) Yabancı işyerlerinde iş yavaşlatma, grev ve eylemler (bu sermayenin özel konumundan dolayı, bir an önce daha istikrarlı ve ucuz ülkelere gitmesini sağlayacaktır).

Bu hedeflerin birçoğu zaten Cephe-YKWK hedefleri içerisindedir. Bu tür eylemlerin, TC'nin katliamlarına karşı ARGK ve halk hareketinin serhildanlarıyla verdiği cevaba büyük bir katkı yapacağı inancındayız.

Kürt ve Türk halkının emeğini halklarımızı katletmede kullanan, şiddetini emeğimiz sömürerek sürdüren burjuvazinin askeri ve stratejik önemdeki tesislerine sabotajlar yaparak, onu hem düşündürmeye zorlayacağız, hem de ölüme götüreceğiz. Ve faşist kafalı Mesut Yılmaz'ın özgürlük isteyen halkımızı katlederken, "Yaptıklarının sonucuna katlanınlar" demesine karşılık, "siz de yapacağınız sonucuna katlanın" diyeceğiz. Önümüzdeki dönemde bu eylemlerin gerçekleştirilmesine hazırlıklı olalım. Onları canevinden vuralım. Halkımızın özgürlük ve bağımsızlığı için akıtılan kanının hesabını düşmanımıza daha pahalıya ödetelim.

- Yaşamın halkımızın özgürlük ve bağımsızlık mücadelesi!
- Yaşamın şehitlerimizimizin onurlu ve şanlı mücadelesi!
- Birlik PKK-ERNK-ARGK!

20.7.1991

Danimarka'dan bir grup YKWK üyesi

QILABAN MEKTUBU

“Halkımız birleşmeyi, mücadeleye etmeyi, direnmeyi öğrendi”

Ulusal kurtuluş savaşımızda, çok kısa bir dönemde halkımızın olağanüstü zorlu bir mücadele sonucunda Kürdistan'ın her bir bölgesinde yarattığı büyük gelişmeleri, somut bir şekilde görmek mümkündür.

PKK'nin bölgeye girişiyle beraber, TC'nin halkımıza dayattığı ıktırlıklılık ve özel savaşın uygulanmalarıyla, neticede herpeye rağmen, herpeyin PKK önderliğinde nasıl halkımızın lehine geliştiğinden söz etmek istiyorum.

1984-85 yıllarında bölgemizde silahlı ve siyasi mücadele açısından, henüz birkaç eylem ve pek bilinçli sayılamayacak kerte de halk içerisinde siyasi mücadele bellirmeye başlanıyordu. Başlangıçta PKK, çoğu kişi nezdinde pek inandırıcı, umut verici görünmüyordu. Çünkü halk, bu hususta az çok bazı tecrübelerle sahtıptı. Başta, Güney Kürdistan'da 70 yıldır olup bitenlerden haberdar olduğu gibi, buranın insanları zaman zaman gruplar halinde silahlarını alıp Barzani'nin saflarında bilfiil Irak'a karşı savaşıyorlardı. Gerçi milliyetçilik ve din etkisi, çoğu zaman ulusal kurtuluş bilincinden daha ağır basıyordu ama, ne olursa olsun onlar için hedef yine de bir Kürt devleti idi. Maalesef neticede hep kitlesel imhalar ve kaçmalar ortaya çıktı. Tüm çabalar, tüm umutlar suya düşmüştü. Bir de 1975-80'li yıllar arası bölgede birçok sömürş Marxiat felsefeye bağlı fraksiyonlar, birtakım faaliyetleriyle bellirmeye başlamışlardı. Bunların tüm ıcratları futbol takımına taraftar toplamasına bonuk plaklar gibi aynı şeyleri tekrarlayıp, sağda solda kayalara, duvarlara yazı yazmanın ötesine gitmemişti. Oysa sömürş çok güzel şeyleri vaad ediyorlardı. Ama 12 Eylül geldiği

gibi hep aynı yutmuştu. Bir de İran'dan ithal "İslam-i Cihad"çılar geldiler. Bunların farklı bir yanları vardı. Farklı yan çok paralı olmalarıydı. Bu yüzden halkımız biraz da onlarla uğraşmıştı. Gerçi neyin cihadına gideceklerini de bilmiyorlardı ama, olsun para vardı. Fakat bunlar da pek dayanamamışlardı. Kısa bir süre sonra bunlar da bir anda tarihe karışmışlardı. İşte bundan olacak ki PKK, bunlardan çok farklı olmalıydı, tutuklm öyle de oldu ve kısa bir sürede bunu kanıtladı. PKK'nin en belirgin yanı silahlı mücadeleyi, siyasi mücadele ile iç içe yürütme-siydi. Bu yöntem aynı zamanda kurtuluş için ideal bir yöntemdi. PKK önderliğinde her yere gidilir anlaşıyor, kısa bir sürede hakim olmaya başladı. Düşman bu gelişmeyi fark edince hemen faaliyete geçmişti. Malum, bizim tarfı bazı zayıf noktalarımız vardır. Eğitimsizlik ve herhalde fazlaca göremediğimizden maddiyatta olan tutkularımız gibi. İşte, düşman bu iki şeyi bize karşı silah olarak kullandı. Fıtna aracı olarak para çok büyük rol oynadı, militanların kellelerini onlarca milyon liraya satın aldılar. Bu oyunlarına çabuk gelen bazı cahiller ve ya ajiretlere yönelik olarak, bunun yanında vıdantalarını da rahatlatmak için, "Bunlar Rum'dur, Ermeni'dir, terdristtir" gibi propagandalarını da hazırladılar. Bunu tüm Kürdistan'da yaygınlaştırdılar. Bununla da kalmayıp "kan davası" havasını estirdiler. Düşman bu oyununun birinci perdesini başarıyla somuşlandırınca, ikinci perdeye geçti. Koruculuk sistemi devreye sokuldu. Ya korucu olunacak ya da her türlü insanlık dışı muameleye "evet" denilecekti; evinin kapısında, dağda hayvanını otlatırken veya evin-

de otururken anı bir saldırıda öleceksin, tutuklanacaksın, ıktence göreceksin. İşte bunlardan korkanlar iharet saflarına, "Herşey evet, ama ihanete hayır" diyenler de direnmeye geçtiler. Haliyle bir saflama meydana gelmişti. Bir yanda PKK (halk), diğer yanda TC, ordu-suyla, özel timiyle, korucusuyla, kısaca özel savaşın tüm taktikleriyle duruyordu. Evet, doğrusu bu çok zorlu bir dönemin başlangıcıydı. İhanetçi olarak nitelenecek de, insanlara, kendi halkına kurşun atılmayı dayatmışlardı. Nerede en son çare olarak böyle bir şeyi ihtiyaç duyulduysa, şurası da bir hayli kabarık oluyordu. Birkaç korucunun daha çoğaltılması, düşman açısından iyi bir propaganda malzemesi oluyordu. Oysa en büyük engeli de sürekli korucular oluşturmıştı. Zamanla gerilla ve korucular arasında birçok çatışma olunca gididat da tamamen TC'nin alelinde olmaya başladı. Ardından düşman kontr-gerillasını da faaliyete geçirdi ve Kürdistan'da yoğun katliamlara başladı. İnsanlar açıktan kurşuna dökülüyor, evlere bombalar atılıyor, hayvanlar öldürölüyor, ektinler, otlar yakılıyor. Toplu tutuklamalar, çeşitli ıktenceler, dışkı yedirme, ızma geçmeye kadar adilikler yapıyor. Sömürşeciler yaptıkları canilikleri birçok yerde de PKK'ye mal etmeye çalıştılar. HıMal'de oğlu savaşı olan bir adamın evine geceleyin sobanın borusundan attıkları bombalar sonucunda, o evden 6 aedyeenin çıktığını gözlerimle gördüm. Arkasından da adamın dükkanına, kailettilikleri henüz 1 yaşındaki çocuğunun resmini astılar. Dükkanın asılan resimde, "Bu bebeğin günahı mı? Terdristler böyle marum çocukları da öldürüyorlar" diye yazılar yazılmış-

tı. HıMal'de evinin önünde namaz için abdest alırken Mehmet amcanın kurşuna dökülmesi... köyün etrafına döşenen mayınlara basan çocukların sakat olmaları... 1987 yazında, Muzaffer adında bir binbaşı çevre köylerden 7 kadını Haze köyünden HıMal'e kadar olan 8-10 saatlik yoldan yaya getirip askeri tarafa saflara dizdikten sonra, yanına aldığı 7 kadından birini halka gösterip, "Sizce bu kadını kaç paraya aldım" diye sorması ve daha sonra bu sorusuna illa da bir rakam söyleyip cevap vermek zorunda bırakılanlara da, "Bilemedin lan eşoğlu çek, bedava aldım" demesi... Böyle bir alçağın komutasında bulunan 300 askerin içinde bir hafta boyunca bırakılan kadınların başına gelebilecekleri kim tahmin edemez?

Mıın köyü de her türlü ıktence ve komplolara karşı olağanüstü bir azımla direnen köylerden biridir. Kaç baskın düzenlendi, kim bilir? Her defasında çolukçocuk, yağlı-kadın, tüm köy halkını köy ortasında ölesiyeye sıra dayatma çektiler. Evlerindeki tüm erzaklarını çamurun içine döküp ezdiler. Toplu hakke, ıple-re bağlayıp karakollara götürüp günlerce ıktence estiler. Aynı köyde, köylülerin gözleri önünde kadınların ırzına geçmeye teşebbüs ettiler ama, herpeye rağmen köylüler pes etmediler. Başta erkekler, sonra da kadınlar oluşan onlarla genç dağda çılop savaşı saflarına katıldılar.

Sanırım Kürdistan'ın her tarafında olaylar bu şekilde gelişti. Hele şu köy boğaltma-yakma olayıyla düşman silahını tamamen kendisine çevirdi. Şarış(Sapaca) da bu köylerden bir tanesidir. Köyü silah zoruyla boğalttıktan sonra ateşe verip yakmışlardı. Köyü görmeye gittiğimizde taş üstünde taş bırakıl-

mamıştı. Kocaman bir köy yığını halindeydi. Böyle köylerden bir çoğunu biliyordum. Avyan, Der-yan, Axyan, Hozê, Holê, Kolê gibi, hep aynı yakmışlardı. Ektinlerini, otlarını, arılarını, hayvanlarını da öldürmüşlerdi. Bunlara rağmen zaman zaman büyükbaş katiller (Abdülkadir Aksu, H. Kozakçıoğlu... gibileri) çeşitli yerlerde yaptıkları açıklamalarda, "Birkaç köyümüzü geçir hayyatını terdri etmiş ve geçirilere yerleşmişlerdir. Biz de bunlara gerekli yardımda bulunuyoruz" diyorlardı. Bunlar kimi kandırmaya çalışıyorlar? Ama varın yalanlarına devam etsinler.

Her şeyden mahrum bırakılan, yurtdan kovulan bu insanların Adana, Mersin, Ceyhan, İstanbul, Şırnak, Cüre gibi yerlere yığıldılar, ama buralarda da rahat bulakolmadılar. Şırnak'ta ektinlerini kömür ocaklarından çıkarmaya çabalayanların katiralarına bu sefer kurşun ağırları (500 katır öldürölür), bununla da kalmayıp çocuklara kurşun ağırları. Pekli tüm uygulamalar sonucunda kim kazandı, kim kaybetti? Elbette halkımız kazandı. PKK kazandı. Artık en ufak bir baskı, haksızlık karşısında halkımız başa baş, diğediğ mücadele etmeyi, direnmeyi birleşmeyi öğrendi. Daha dün kadar yalnızca dağdaki gerillamızdan korkan düşmanın korkulu rüyalarına bu gün İstanbul, Mersin, Adana... sokaklarına doluran insanlarımız da girmişti. Bunun karşısında çaresiz kalan TC, hergün yeni yeni kanunlar ıkat etme çabasına girmiştir. Ama şunu çok iyi bilsinler ki, artık mücadelemize ne onlar ne özel savaş taktikleri ve ne de yasaları engel olabilir. Tüm çabaları artık bize viz gelir viz.

Delil

KÜRDİSTAN SEYAHATI (15.6-21.6.1991)

“Gözlerinden özgürlük fıskırıyor Kürt insanların”

Karaburun'da katıldığımız bir insan kursu ardından Türkçe'yi biraz öğrenmiştik. Daha tatilimize bir hafta kalmıştı. Bu zamanı Kürdistan'daki dostları ziyaret etmek suretiyle değerlendirmek istedik. Ancak Türkiye'deki insanlar bizi uyarırmaya kalkmıştı. Herkes bize, "Siz orada ne yapacaksınız ki?", "Orası tehlikelidir, orada çok terdrist var", "Antalya'ya gidiniz, Antalya çok daha güzeldir" diyordu. Bu ve buna benzer açıklamalarla, Kürdistan'a gitmemizi istemiyorlardı. Ashında Kürdistan'dan söz eder etmez bu durumla karşılaşmıştık. Fakat söylenenleri ciddiye almadık. İzmir'de otobüse binerek Cizre'ye yola koyulduk.

Herkes için olmazsa da, Türkiye'nin batısında en azından oteller, fabrikalar, iyi caddeler; kısaca belli bir refah düzeyi var. Doğu'ya gidildikçe manzara gittikçe daha da kötüye doğru değişiyor. Caddeler kötüleşiyor, asfay yok gibi, köylüler silibildiğine yoksul. Bunlara karşın polle ve askeri binalar iyi inşa edilmiş; hemen her yerde yol kenarlarında yığılıyorlar ve tü-

münün yarubahlarında sık sık yol kontrolleri yapılıyor. Çoğunlukla yerliler kimliklerini göstermek zorunda. Biz turistlerden mümkün oldukça uzak durmaya çalışıyorlardı. Suriye hududu boyunca askerlerin nöbetçi kuleleri ve mayın bölgeleri egemendir. Tüm hudut dikenli tellerle çevrili. Manzara bundan ibaret oluyor. Yollar üzerinde de hareketli bir askeri araç trafiği hakim.

Bir çay molası esnasında, ilk kez ve mihayet genç bir yolcuyla konuşma fırsatı yakaladık. Cizre'ye gitmek istediğimizi kendisine anlattığımızda, ayağa kalkarak yanımızdan ayrıldı. Birkaç dakika sonra geri gelerek ellerimize küçük bir pusula aktırdı. Pusulada PKK sempatisini olduğunu belirtiyordu. İlerledikçe bunu benzer olayları daha da yoğun yaşamaya başladık.

Cizre'ye vardığımızda, şehrin hemen girişinde bulunan askeriye alt bir arsa üzerinde 200 panzer sayabildik. Belli bir süre sonra Cizre'den İdi'e yola koyulduk. İdi'de dostlarımızın büyük misafirperverliğine tanık ol-

duk. İlan ailelere ziyaretlerde bulunduk. Her yerde memnuniyetle karulanıyor, misafir ediliyorduk. İdi cadde ve sokakları silahlı askerle dolu. Bir fotoğraf çektim, ancak daha sonra öğrendim ki, bu fotoğraf bir dostum yağlı arzusinin başına ıktmış. Akşamleyin askerler evi basmışlar. Yağlı kadın dövölümüş, kendisine sonular yönetilmiş. Kim olduğumuzu, basından olup olmadığımızı sormuşlar. Ellerine birşey geçmeyince, Kürtçe müzik kasetlerini gaspetmişler. Kısa bir süre önce Kürt dili üzerindeki yasakların kaldırıldığı açıklanmasına rağmen, gerçekte bunlar halen yasaktır ve hatta tutuklama gerekçesi bile yapabiliyorlar. Sordüğümüzde sadece evlerin içinde, aile bireyleri arasında konuşulabileceğini belirtiyorlardı. Evlerin dışında, caddelerde, pazarda ve özellikle askeri çevrelerin olduğu yerlerde kesinlikle Kürtçe konuşulmasına müsaade etmemek istiyorlar. Yine, Kürtçe'nin yazı dili olarak kullanılması, Kürtçe müzik bulundurma pratikte yasaklanıyor.

Postaneye gittiğimizde, as-

kerler bizi düzenli gözölüyordu. Ayrılırken de içeri giriyor, ne yaptığımızı soruyorlardı. Akşamları saat 21'den sonra yerlilerin caddelerde olması yasak, akal taktirde terdrist oldukları bahanesiyle her an askerler tarafından kurşunlanabilirler. Bu demektir ki, örneğin, Nusaybin'den İdi'e misafirlige gelmiş biri, daha saat 17'de geri gitmek zorundadır, yoksa zamanında evine ulaşması imkansız hale gelir. Yine bu demektir ki, akşamların serin olduğu zaman, sadece evin bahçesinde insanlar yürümeye çıkabilir. Bu yasaklayıcı kuralları Türkler ve yabancılar için geçerli değil ama, denemeden kaçındık ve bunun en iyisi olduğuna karar verdik.

İnsanlar, son dönemlerdeki olaylar ve gelişmeler üzerine korkunucuya konuşuyorlar. İki genç Kürdü katleden özel tim ve askeri güçlerin vahşetine örnekler anlatıyorlar. 2 genç yapılan bir protesto eylemi esnasında cadde ortasında kurşunlanarak katledilmişler. PKK'nin Cizre'deki bir otele saldırısı ve orada 6 özel tim elemanının öldürölmesi öze-

rine coşkuyla anlatıyorlar.

Halkın yaşamına militartara her an egemen olmaya çalışıyor. Baskılar, keyfiyet ve insan hakları ihlalleri günlük yaşamın kopmaz bir parçası haline gelmiş. Açıkça görölüyor ki, orada polis ve askerler düzenin güvenlik aygıtları değildir, sadece halka baskı uygulama ve tehdit etmek için oradadırlar.

Dostlardan ayrılmaya bize çok zor geldi. Bizi uğurlayanların durumunu ve duygularını yanından bir fotoğraf çekme şansına da eriktik. Onlar çok şey yaşamışlar, onurlarını çok kırmaya çalışmışlar, ancak kaybedecek birşeylerinin de kalmadığını çok iyi anlamışlar. Gözlerinden özgürlük fıskırıyor bu insanlar, olayları artık olduğu gibi kavırıyor, anlıyor ama kabul etmiyorlar. Herpeyin böyle eskibi gibi kalmasını kesinlikle kabul etmemektedirler. Onlar, durumun değişebilirlik kuralını çok iyi biliyor ve bunun için mücadeleye ediyorlar. Bundan böyle mücadelesinin daha da gelişeceği açıktır.

Kalbimiz sizinle...

Susanna Frank

Onurlu direnişin ve bağımsızlık savaşının kalesi olmuş bir beldemiz

KOÇGİRİ

-1-

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

KOÇGİRİ NERESİDİR?

Koçgiri bölgesi, Sêwaz(Sivaz)'a bağlı Koçgiri Zaza ve Tevrik(Divriği) ilçeleri arasındaki alanı, bunların doğusuna düşen Erzingan(Erzincan)'a bağlı Zevker(Refahiye) ve Sêwaz'a bağlı Enderes(Suşehri) ile Gercanis ile Kuruçay bölgelerindeki tüm köyleri sınırları içine alır. Doğudan Erzingan'a, Kuruçay bölgesinden Erzingan'ın Kumahan(Kemah) ilçesi ve Dersim sınırlarına, güneyden Meledî(Malatya)'ye bağlı Erebgir(Arapkir) ilçesine, kuzeyden Enderes ve Şebinkarahisar bölgesine, batıdan Sêwaz'ın Aranyan(Kangal) ve Koçhêsar(Hafik) ilçelerini aşan sınırlara kadar uzanan alanın tümünü kaplar.

1918-21 yılları arasında meydana gelen Koçgiri Ayaklanması'nın yeniliğine kadar Koçgiri'de nüfusun çoğunluğunu Kürtler oluşturuyordu. Bugün bile Kürtler, çoğunluk durumunu korumaktadır. Ayaklanma yıllarına kadar Koçgiri'de 300'ün üzerinde Kürt köyü vardı. Koçgiri'nin merkezi bugün Zaza olarak bilinen ilçedir. Koçgiri, dağlar ve ormanlarla kaplıdır. Sêwaz sınırları içine de düşen en önemli dağlardan olan Bey ile Yılanlı sıradağları Koçgiri'dedir.

Koçgiri Kürtleri'nin aslen Dersimli oldukları, birkaç yüzyıl önce Dersim'den buraya yerleştikleri sanılmaktadır. Koçgiri'li gelenekleriyle, dini ve bazı diğer özellikleriyle Dersimlilere çok benzedikleri gibi, bugün dahi Dersim'le olan bağlarını koparmış değildirler. Ancak konuştukları Kürtçe lehçe, Dimîlî(Zaza) değil Kurmançî'dir.

Koçgiri Kürtleri'nin Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim döneminde sürgün ve baskı uygulamaları sonucunda bölgeye yerleştirildi kabul edilmekle birlikte, bu dönemden önce de Kürtler'in bölgede yaşadığına ilişkin tarihi bulgular mevcuttur. Osmanlı egemenliği altına tarihin hiçbir döneminde girmemiş Koçgiri'li'lerin eski ve yeni Koçgiri Kürtleri olarak adlandırılması, buna bir kanıt olarak kabul ediliyor.

KOÇGİRİ BÖLGESİNE İLİŞKİN BAZI COĞRAFİK BİLGİLER

Dağlar:

Kêse Dağları: Bu dağların 3.060 metreye ulaşan tepelerine rastlanır Kürdistan'dan uzanarak Karadeniz üzeri Türkiye'ye yayılırlar. Bazı noktalarda oldukça yüksekten, bazı yerlerde alçalan sıradağlardır. Bu dağların en önemli yükseltileri, 3.015 m. yüksekliğinde olan Kızıldağ'dır.

Tecer Dağları: Zengin ormanlıklarıyla kaplıdır. Kürdistan'dan Koçgiri üzeri Türkiye'ye uzanurlar. Dağların en önemli kesitleri Tevrik ilçesinde kalır ve Hama Çayı'na kadar olan alanı kaplar-

lar. Bu çayın Tecer Dağları'nı kestiği noktalarda, Sêwaz ilçelerine uzanan Bey ile Gurlevik Dağları oluşur. Koçhêsar ile Aranyan arasında bulunan Bey Dağı, 2.802 metre yüksekliğindedir. Koçhêsar'da olan Gurlevik Dağı ise, 2.688 metre yüksektir.

Yama Dağı: Tevrik ilçesinden başlar Meledî sınırları içinde son bulur. Volkanik yapılı bir dağdır. En yüksek tepesi 2.631 metre yüksektir.

Akarsular:

Kelkit Çayı: Karadeniz'den doğan çay, Kürdistan'a Kêse Dağları'ndan iner. Akçın ve Genin dereleri ile daha da güçlenir. 50 km uzunluğundaki bu çay, Enderes ilçe topraklarını sulandırmaktadır.

Tödörge yaylası.

Çaltı Çayı: Tecer Dağları eteğinden doğarak Tevrik ilçesinden geçer. Toplam 180 km uzunluğunda olan Çaltı Çayı, Keban baraj gölüne dökülür.

Tohma Çayı: Fırat(Fırat) Nehri'nin bir koludur. Kendisi de ild koldan oluşur, kolları başta Aranyan ilçe topraklarını sularlar. Meledî toprakları içinde Feradî'le birleşir.

Göller:

Tödörge Gölü: Sêwaz-Erzurum arasında kalan alanlardan gelen suların birikmesi sonucu oluşmuştur. Derinliği 45 metre, yüzölçümü 5 km²'dir. Tödörge Gölü, çok çeşitli balıklarıyla zengindir.

Koçhêsar Gölü: Koçhêsar çevresinde ırılı-ufaklı çok sayıda göllerin tümüne birden Koçhêsar Gölü denir. Göller 1 km²'lik bir alanı kaplarlar.

Lota Gölleri: Koçhêsar'a 3 km uzaklıktadır. ırılı-ufaklı göller topluluğudur. İlk bahar yağmurları döneminde tüm göller birleşerek tek göle dönüşürler. Sêwaz-Erzurum karayolu üzerindeki Lota Gölleri'nde çok sayıda balık çeşidi yaşar.

KOÇGİRİ ZENGİNLİK KAYNAKLARI

Koçgiri zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklara sahiptir. Sömürgeci Türk devleti zenginlik kaynaklarını Etibank yoluyla işletmektedir. Koçgiri'de zengin demir, baltır, krom, linyit ve mer-

mer yatakları bulunur. Toplam rezervi 300 tonu aşan demir madeni Tevrik ilçesinde Çaltı Çayı yakınlarında çıkarılmaktadır. Demir cevherini trenlerle Zonguldak'a götürerek orada işletmektedirler. Ayrıca Aranyan yakınlarında da demir elde edilmektedir. Aranyan ve Tevrik'teki kömür yatakları da halen işletilmektedir. Kömürün toplam rezervi 160.000.000 tona yaklaşıyor. Koçhêsar ve Enderes'te krom ve mermer yatakları var. Krom rezervi toplam 70.000 ton iken, mermer yataklarının jeolojik rezervi 60.000.000 tondur.

Koçgiri'de hayvancılık da oldukça güçlüdür. Koçgiri toprakları her türlü ekime elverişlidir. Buğday, yulaf, arpa ve mercin-

Koçgiri'nun hemen her yerinde, "Karışma devletin işine, düşme zenginine peşine, boyununu kır bak kendi işine" yönlü yoz ve bağtan çıkarıcı bir költürü sürekli geliştirmeye ve sömürgeci felsefe ile yaşam biçimini bir kader gibi göstermeye yıllardan beri uğraşıyorlar. Diğer yandan, Koçgiri'nin Türkiye ile sınır olması, iki halkın költürünün kaynaşmasını da önemli oranda beraber getirmiştir. Çoğu yerde insanlar ne tarı Kürtçe, ne de Türkçe konuşabiliyor, hatta Türkçe-Kürtçe karışımı bir dilin konuşulduğunu söylemek bile mümkündür. Fakat köyden köye durum değişebiliyor. Başta kadınlar görsel bir Kürtçe konuşur ve Türkçeden az etkilenmişlerdir.

Zaza ve Tevrik'te son yıllarda kütüphaneler kurulmuştur. Bunlar vasıtasıyla Kemalist düşünceler tarzi geliştirilmeye çalışılıyor. Bir yandan da körüklenme ve döğmanlıklar yaratma temelinde sömürgeci dinî soruna da el atması bulunuyorlar. Bu yönlü çeşitli kaynak ve kitaplar kütüphanelere konulmuştur.

Yukarıda Koçgiri'de çorap örücülüğünün beldenin en gelişkin el sanatları arasında yer aldığını belirtmiştik. Çoraplara verilen işlemeli motiflerde, insanın iç dünyasının desenlerle yansıtılmasına çalışılıyor. Birbiri ciwanan(Gençlerin kapı), Gölke dilan(Gönlü kıldi) en çok işlenen motiflerdendir. Bu çoraplar ince dokumacılık sanatının ürünüdür. Mevsimlere göre değişik türlerde yapıları vardır. Ne yazık ki, bazı alanlarda bu sanat ürünlerinin yapımı, yavaş yavaş kaybolmaya yüz tutuyor.

Evlenme ve düğün gelenekleri, Kürdistan'ın genelinde olduğu gibidir. Evlenme görücü usulü ile olur. Başlık, takı ve hediye költürü egemendir. Gelin at üzerinde damat evine götürülür ve töreler gereği naz etmesi gerektirir.

Koçgiri kadınları genelde ipekten dokudu elbiseler giyerler. Baş geçirdiği tübentler ise çeşitli ve rengarenktir. Koçgiri erkekleri de, ipek ya da ketenden yapılmış yelekleri ile meşhurdur. Şal giyenlerin sayısı hala da az değildir. Sivri boyunlu ayakkabılar ve mevsime göre çorap giyme, ilçe çelici költürü özellikler haline gelmiştir.

KOÇGİRİ YERLEŞİM BİRLİMLERİ

Merkez ilçe "Zaza" başta olmak üzere, Tevrik, Aranyan, Koçhêsar, Enderes, Kamilava, Kumahan, İlç, Eğri(Kemaliye) ve Zevker ilçeleri Koçgiri sınırları içine düşer. Bunlardan Kumahan, İlç, Eğri ve Zevker ilçelerinin özelliklerini Erzingan belde-miz ile birlikte ele aldığımızdan burada tekrarlamayacağız. Diğerlerinin özellikleri ise şöyledir.

Koçgiri merkez ilçesi Zaza: Eski adı Koçgiri olan Zaza, 1886'da kaza durumuna getirilmiştir.

Çevresi ormanlarla kaplıdır. Nüfusu 58.000'dir. Yüzölçümü 1707 km²'dir. Sêwaz-Erzurum karayolu üzerinde kurulmuştur. İlçenin 7 mahallesi vardır. Toplam 131 köy ve 3 bucak merkez ilçeye bağlıdır. Halkın büyük kesimi geçimini ziraat ve hayvancılıkla temin ediyor. İlçenin 16 km uzaklığındaki Tödörge Gölü hem turistik açıdan, hem de gölde yaşayan 17 çeşit balıkla ilgi çekicidir.

Tevrik(Divriği) ilçesi: Nüfusu 42 binin üzerindedir. Yüzölçümü 2.935 km²'dir. 107 köy ile 4 bucak Tevrik'e bağlıdır. 1922 yılında ilçe olmuştur. İlçenin 26 mahallesi vardır. Tevrik'te büyük yeraltı zenginlik kaynakları bulunur. En çok kömür ve demir madeni çıkarılıyor. İlçenin tarihi eserleri arasında en önemlileri Ulu-cami ve Kalesami mumarileridir.

Aranyan(Kangal) ilçesi: 1900 yılında ilçe haline getirilmiştir. Koçgiri yöresinde tarıma en elverişli topraklar Aranyan ilçe sınırları içine düşer. Nüfusu 55 binden fazladır. 6 bucak ve 124 köyü vardır. Yüzölçümü 3072 km²'dir. Meledî kentinden 106 km uzaktır. Kömür madeni yataklarıyla zengin bir ilçedir. Aranyan'dan 10 km uzaklıkta bulunan Kavak Vadisi'nde Kangal Balıklı Kaphicaları vardır. Kış ve yaz ayları farketmeksizin, bu kaphicaların sıcaklığı daima 40 derece civarındadır. Kaphica gölünde uzunluğu 10'cm'yi geçmeyen çok sayıda balık çeşidi yaşar. Binlerce kişi, şifalı suları nedeniyle her yıl bu kaphicalara tedavi amacıyla gelir. Balıklara yaraların emdirilmesiyle açık yaraların da tedaviyi gerçekleştirebilir. Bu gölün dünyadaki tek benzeri Laviche'de bulunan bir göldür, ancak bunun kadar etkili olmuyor.

Koçhêsar(Hafik) ilçesi: 44.800 nüfuslu bir ilçedir. Yüzölçümü 3.018 km²'dir. İlçeye 2 bucak ile 106 köy bağlıdır. İlçede 4 mahalle var. Tarım ve hayvancılık ilçenin geçim kaynaklarını oluştururlar. 1873 yıllarında kurulduğu sanılmaktadır. İlçeye 2 km uzaklıkta olan Hafik Gölü turistikdir. Gölde kayıkların işletilmesi nedeniyle göl ilgi çekici hale gelmiştir.

Enderes(Suşehri) ilçesi: Nüfusu 58.084 kişidir. Yüzölçümü 1.434 km²'dir. İlçe 11 mahalleye ayrılmıştır. 3 bucak ve 131 köy Enderes'e bağlıdır. Şeker pancarı ve hububat başlıca geçim kaynağıdır. Son yıllarda hayvancılık da oldukça gelişmiştir.

Kamilava(İmranlı) ilçesi: Nüfusu 30 bindir. Sêwaz-Erzurum karayolu üzerinde kurulmuştur. Yüzölçümü 1.229 km²'dir. İlçe 6 mahalleden oluşur. 1 bucak ile 99 köyü vardır. Temel geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. 1 Ocak 1948 yılında Zaza'ya bağlı bir bucak iken, ilçe durumuna getirilmiştir.

DEVAM EDECEK

Bilançoya livbaziyan ARGK di meha Tîrmeha 1991'ê de

HEDEFÊN ARGK NIHA BAJAR IN: Di mehekê de êrîş çûn ser 18 bajaran

Destpêk di rûpela dawiyê de gelek rojan hatibûn girtin, di hingavtînan de kuştibûn û piştî bûyerê jî wê kirina xwe bi rengekî din belav kirin. 6 gundî berî 6'ê Tîrmehê hatibûn kuştin, lê paşê gotin di ger de gerrilla hatine kuştin. Piştî bûyerê diynun nehişt çî krack bikaribe here gundê Xînisê, ku 6 gundî li wir hatibûn kuştin. Ev jî, jî bo veqartî hiştina xwînariya xwe bû.

3- Di 4'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK avetin ser Cizîrî Kotan. Hî roketan erîşî sazîyên dagirkeran kirin. Qereqola polîsan û avahiyên serleşkeriya cendirmeyan hatin rûxandin. Lê diyar nebû çend serbazê di van avahiyên de hatine kuştin an jî birindar kirin.

4- Di 6'ê Tîrmehê de yekemîyên ARGK erîşî birin ser bajarê Sertê. Serleşkeriya cendirmeyan bû hedefa gerrillayan. Gerrilla bi roketan erîşî birin ser avahiyên wê sazîyê û avahiyên rûxandin. Avahiya miduriyeta sazîyê jî, ku nêzîkî avahiyên cendirmeyan bû, hate rûxandin. Her weha gelek navgînên (mekûneyên) leşkerî jî hatin rûxandin an yewitandin.

6- Di 6'ê Tîrmehê de erîşek jî çû ser bajarê Şîrnexê. Gerrilla xwe di nava bajarê de belav kirin û jî hoparlorên mîngestê hinde axistînan pêşkêşî gel kirin. Hinek erîş jî çûn ser sazîyên dagirkeriya. Avahiyên polîsan hatin rûxandin. Jî hezên dijîmîni hinek hatin kuştin û birindar kirin. Gerrilla êrîşekê jî birin ser girtîgehê. Jî nobedarên girtîgehê jî çend serbaz hatine kuştin. Roja dûv re jî dagirker, nehiştin ku rojnamevan herin Şîrnexê.

6- Di rojê 21'ê Hezîrane û 4'ê Tîrmehê de 2 erîş çûn ser navçeya Hezêxê. Di erîşa yekemîn de gerrilla bi roketan û çekên otomatîkî avetin ser hezên dijîmîni. Di gerê derketî de, 3 serbazên dijîmîni hatin kuştin, gelek jî birindar bûn. Gerrilla di xwestin erîşî avahiyên leşkerî hikin. Hinek jî van avahiyên hatin rûxandin. Piştî ve bûyerê hezên dijîmîni derketin operasyonan. Di roja 24'ê Hezîrane de li gundê Gelîkûrê ketin dawa gerrillayan. Hemû serbazên di navgînê (cemse) de, hatin kuştin. Serleşkerêk û 10 serbaz hatin kuştin. Navgîn jî hate yewitandin.

Di roja 4'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK erîşî birin ser navçeya Hezêxê û gundê Babekê û Berimê. Gerrilla di navçeyê de reşandî ser hemû avahiyên leşkerî, girtîgehê û sazîyên dakirkeriyê. Her di wê kiliyê de erîşek jî çû ser Babekê. Gava di navçeyê de ger didoma, hinek hezên dijîmîni çûn hewara cerdevanên li Babekê. Agahî gihan me ku di gerê li Hezêxê de gelek serbazên dijîmîni hatine kuştin û birindar kirin. Jî nobedarên girtîgehê jî serbazek hate kuştin. Li Babekê jî keça cerdevanekî, ku bi çeka bavê xwe li beramberê gerrilla rabû, hate kuştin. Du cerdevan jî

Çanda Kurdistanê 6'ê berxwedanê.

Wêre Berxwedan

xedar birindar ketin. Gerrilla erîşekê bi roketan jî, birin ser mala cerdevanê navdêr Miradê Babekî. Xaniyê wî hate rûxandin.

Di paralêla van erîşan de erîşek jî çû ser gundê Harimê. Lê cerdevanên li vir, reviyabûn Babekê. Gerrilla civînekê bi gundîvan re pekirin. Lê erîşên yekemîyên ARGK bi van erîşan dawî nebûn. Jî ber ku ev erîş tev taktîkî bûn. Armanca wan vedana devan li pêşîya herin dijîmîni bûn. Gerrilla li 3 xalên stratejîkî jî, dav dan. 2 dav li ser rîya Hezêx û Babekê, 1 yek jî li ser rîya Hezêx û Barimê vedabûn. Di encamê de li derdorekî Sertê, serbazên dijîmîni ketin dave. Gerrilla bi roketan panzerêkê texrîp kirin. Serbazek mir, 4 jî birindar bûn. Jî birindaran jî paşê 2 di nexweşxaneyê de mirin. Di dawa duwemîn de jî du cemse hatin texrîp kirin. Jî serbazên dijîmîni yek di cemseyan de tenê yek jî xilas nebû, tev hatin kuştin. Gerrilla dest danin ser çekên serbazan jî û tevî xwe birin. Kavîlen cemseyan jî yewitandin. Paşê gerrilla vegertîyan baregehên xwe.

Piştî erîşan dagirker dest bi operasyonan kirin. Erîşî birin ser gundê Deqta Darê, Haft û Kowexê. Gundîyan dan ber lîdanê. Gundîyên Deqta Darê bi tevayî derketin çîyan. Li gundê Hesplîstê 5, li Hezêxê 7 welatparêz hatin girtin.

7- Di roja 11'ê Tîrmehê de gerrilla erîşî birin ser Hêlalê navçeya Qilabanê. Di encamê erîşê de avahiya hikumetê, avahiya tîne û hinde sazîyên din ketin ber roketan. Hî giranî hatin rûxandin.

8- Yekemîyên ARGK di 12'ê Tîrmehê de erîşî birin ser navçeya Semzînanê ku girêdayê Çolamerê ye. Gelek avahiyên sazîyên dagirkeriyê bi roketan hatin rûxandin. Di bûyerê de serhezarek hate kuştin, gelek serbazên dijîmîni jî birindar kirin.

9- Di 12'ê Tîrmehê de yekemîyên ARGK avetin ser bajarê Wane û erîşî birin ser lahura komando û alaya hezên bejî. Avahiyên van hezên bi roketan

navçeya Nisêbînê. Agir herda avahiya hikumetê û yewitandin. Piştî çendekê li derdorekî Dehla Hemo gerek di navera gerrilla û hezên dijîmîni de derket. 2 kesen jî gel birindar bûn. Piştî bûyeran dagirker dest bi operasyonan kirin û li dora 30 welatparêz girtin.

12- Di 15'ê Tîrmehê de yekemîyên ARGK erîşî birin ser navçeya Farqînê. Avahiyên polîsan hatin bombe kirin. Komeke gerrillayan jî reşandî ser mînbûseke polîsan, ku dihatin hewarê. Weke ku dagirker dan zanîn, 2 polîs birindar bûn, keçikeke 14 salî jî bi qasî birindar bû.

13- Di 22'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK avetin ser qopaniya Gîrêsoor navçeya Saxê bajarê Wanê. Di domana erîşê de gerên dijwar jî çûbûn û lîdanên mezin li hezên dijîmîni ketin. Erîş çûbû ser lahura Gîrêsoor (Narîl) ku dikeve navbera Herwarî û Saxê. Gerrilla topan mezin jî (havan topu) bikaranîn. Agahî gihan me ku gelek serbazên dijîmîni hatine kuştin. Lê dagirkeran dan zanîn, ku tenê 8 serbaz birindar bûn.

14- Di roja 26'ê Tîrmehê de yekemîyên erîşê dagirkeran xwestin erîşî bibin ser baregehên ARGK en li bagûrê Kurdistanê. Di wê demê de gerrillayên ARGK erîşî birin ser navçeya Qilabanê. Gava hezên dijîmîni biheştin ku gerrilla avêtiye ser Qilabanê, bi tirs û bîzdanê bi lez vegertîyan û dev jî erîşa xwe berdand. Gerrilla bi roketan erîşî biribûn ser avahiya hikumetê û hinde sazîyên fermî. Pîrriyên avahiyên dagirkeran hatin rûxandin. Di domana erîşê de, nobedarekî avahiyên hikumetê mir, 2 jî birindar bûn. Weke agahiyên gihan me, her çendî di vî karî de diquxulî jî, nobedarê hatiye kuştin welatparêzekî bag bû. Nobedarê hatiye kuştin, Mele Sadîk Alturk bû, yek birindar jî Huseyîn Alturk û Gurgîn Yaman in.

15- Di 29'ê Tîrmehê de

gerrillayên ARGK jî çend alîyan erîşî birin ser bajarê Mûşê. Avahiyên alaya cendirmeyan dan ber roketan. Her weha avahiyên serleşker û polîsan jî hatin rûxandin. Çend kes di baregehê leşkerî de mirin, diyar nebû.

Her di wê geve de gerrilla erîşekê birin ser qopaniya Dara Sur (Kizilagaç) jî. Qereqola cendirmeyan dan ber roketan û rûxandin. Serbazên di qereqolê de tev hatin kuştin û birindar kirin. Piştî demeke kin, gerrilla çûn gundê Artuxungê û bi gundîyan re civînekê çekirin.

16- Di 30'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK erîşî birin ser navçeya Misricê bajarê Sertê. Gerrilla bi carekê erîşî çend hedefan kirin. Di avahiya saxê eskeriyê de, 15 serbazên dijîmîni hatin kuştin. Komeke gerrillayan bere xwe dabû kargêha tîlê. Nobedarê li hemberê gerrillayan rabû, ye bi nava Haxan Turtuq jî lîngên xwe hate birindar kirin. Lê gerrilla wî nekuştin. Gerrilla kargêha tîlê dan ber agirî û yewitandin. Avahiya saxê eskeriyê jî bi bombeyan hatibû rûxandin. Gava avahî diqewitî, cebîlxaneyê di hîna avahiyê de jî agir girt û peqî. Her weha avahiya depokirina komirê jî bi tevayî yewitî. Ev avahî jî ya hezên leşkerî bû. Gava ev erîş dibûn, koma gerrillayan bangestîyê jî di nava sukkê de belavokan belav kir û hinde axistînan pêşkêşî gel kir. Gava belavok dihatin belav kirin, komeke endamên hezên taybetî erîşî bire ser gerrillayan. Di gerê derketî de endamêkî komên taybetî hate kuştin, hinek jî birindar bûn. Piştî bûyeran hezên dijîmîni bi korî reşandî derdorekî xwe, lê gerrilla jî meş xwe pag ve kişandibûn. Jî ber erîşên hezên dijîmîni hinek xero jî banan ketin û birindar bûn, jineke bi navê Sadîye Kiliç jî bi berîken leşkeran birindar bû.

Piştî çendekê gerrilla avetin ser sazîyên petrole yek li devera Gozeldêrê (Mixribê). Qereqola Gozeldêrê ku dikeve Deqta Gurdîlan bû hedefa roketan û hate rûxandin. Serbazên di qereqolê de jî tev hatin kuştin. Paşê gerrilla 9 navgînên derêxistîna petrole jî dan ber agirî û texrîp kirin. Tenê li vir bi buhayê 3 milyar Lîren Tirkî zirar gihan dijîmîni.

17- Di 30'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK erîşekê birin ser navçeya Hezêro bajarê Amedê. Avahiyên fermî, xaniyên leşkerî û polîsan dan ber roketan. Gelek jî wan hatin rûxandin. Lê em agahdar nebûn, çend kes jî serbazên dijîmîni hatine kuştin an birindar kirin. Gerrilla, di domana erîşê de hinde axistînan jî pêşkêşî gele navçeyê kirin. Piştî bûyerê hezên dijîmîni avetin ser malan û hinde otomobîlên welatparêzan texrîp kirin.

18- Di dawîya meha Tîrmehê de erîşek jî çû ser navenda navçeya Motkî bajarê Bedlîse. Avahiyên fermî hatine rûxandin, le hîna agahiyên berfêreh ber daste me nebûn.

Sund û peymanê serleşkerî.

Wêre Berxwedan

Kela Tîrmehê... Germiya şoreşê... Di havîna 1991'ê de Kurdistan şoreşê dije

Li ser banga ARGK li Amed û navçeyên wê rojên şîrî

Di roja 20'ê Heziranê de li derdora Ezgîler navçeya Dura Hênê êrdima Çewîkê 10 gerrîlayên ARGK di gerê li beramberê dijîmîni de şehîd ketihûn. Lewma ARGK, di roja 2'ê Tîrmehê de banga rojên şîrî kir. 2'ê Tîrmehê di navenda bajarê Amedê, navçeyên Licê û Bismilê de, 4'ê Tîrmehê li Parqînê û 8'ê Tîrmehê li Pasûrê destkar û dikandar, deriyên firotegehên xwe anîn xwarê. Ji şehîdên Ezgîlêrê 4 jîn bûn. Piştî ku welatparêz çûn cendekan anîn, di navçeya Licê de xwepêşdanekê şîrî ya mezin hate dirust kirin. Di vî şîrî de, pêşengê gel şehîd Vedat AYDÎN ji axiftinekê pêşkeş kiribû û bang li 10 hezar mirovî kiribû, ku xwedî li şehîdan derkevin. Li ser vî bangê, li derveyî girtina deriyên dikanan, cih bi cih xwepêşdanên weke grevên xwebirçîhiştinê, xwepêşdan, grevên karkeran û hwd. bi rê ve ketin. Hinek ji wan ev in:

1- Destkarên bajarê Amedê di roja 2'ê Tîrmehê de dikanên xwe girtin. Berî rojê di nava bajêr de belavok hatibûn belav kirin. Li taxên Rezan, Şehîdan, Ofis û Mergêmedê çî dikanek venebû. Her di vî rojê de karker ji kar rawestandî. Di serî de sandîkatên belediye, çakirîna rîyan û petrole tevî li bazarê bûn. Her weha bi tevîbûna 8 sandîkatan grevê xwebirçîhiştinê ji bo 2 rojan çêbû. Grev di rojên 13 û 14'ê Tîrmehê de çêbû. Behtîrî 5 hezar welatparêz xwe li cihê greve ciwandin û dest bi xwepêşdanekê kirin. Dîrûmîyên rizgarîya netewî hatin hangîn.

2- Destkarên navçeya Bismilê dergehên dikanan xwe anîn xwarê. Gelê navçeyê ji xwepêşdanekê girayîl pekanî. Hezên dijîmîni erîş birin ser xwepêşdaran. Gelek welatparêz birîndar bûn, behtîrî 50 kesî ji hatin girtin. Li bazarê girtina deriyên dikanan û xwepêşdana gelê, roja dûv re ji doman. Komên xwepêş û komando bi çekan erîş birin ser gel û di roja duwemîn de, gelek welatparêz bi berikan birîndar bûn. Pîranîya birîndaran ji bo neyîn girtinê, neçûn nexweşxaneyan û birîniyên xwe di malan de dan kewanî. Kesên hatibûn girtinê, roja 3'ê Tîrmehê derxistin pêşîya dadgehe. Pêşîya avahiyê bi careke zivirî weke qadeke xwepêşdanê. Li vir ji hinde şer çêbûn. 5 kes din ji hatin girtin. Ji kesên hatibûn girtin, 31 kesên şiyandin bajarê Amedê.

3- Li navçeya Parqînê ji dergehên dikanan hatin xwarê. Berî rojê Komîteya ARGK a Êrdima Navewî belavokan belav kiribû. Li roja 4'ê Tîrmehê de tenê yek dikan ji nevekiribû.

4- Di roja 5'ê Tîrmehê de bûyerên bi vî rengî li Pasûrê ji çêbûn. Li kîleka girtina deriyên dikanan, ajotkarên mekîneyan ji tevî grevê bûn û mekîneyên xwe kifîd kirin.

5- Di van rojên dawiyê de li derdora Şîlîhê ji xebatên kontrgerilla gelek xwe dan şîrî kirin. Roja 1'ê Tîrmehê otomobîla welatparêz Sîddîk Tan hatibû bombe kirin. Ew, kûrê wî û mehvanele wî birîndar bûn û wan rakirin nexweşxaneyê Amedê. Bi armanca protesto kirina ve hûyêrê û yek weke vî gîrîş gel dest bi grevê xwebirçîhiştinê ya ji bo 3 rojan kirin. Bi hezaran kes tevî grevê bûn û li bazarê roja 7'ê Tîrmehê dawî bû.

6- Di roja 2'ê Tîrmehê de li navenda bajarê Mamûkan êrdima Deralîne grevê xwebirçîhiştinê destpêkir û 4 rojan doma. Behtîrî 50 welatparêz xwe birçî hiştin û dagirkeran protesto kirin. Bi hezaran mirov li cihê grevê kom bûn û qade zivirandin qadeke xwepêşdanê. Sandîkatên karkeran û komeleyên demokratîk piştigirtîya xwe pêşkeş kirin. Grev roja 6'ê Tîrmehê bi xwepêşdanekê girayîl gîha dawîya xwe.

7- Li navçeyên Lîdî û Bazîdê grevên xwebirçîhiştinê çêbûn. Li Lîdî 15 kes, li Bazîdê 50 kes tevî grevê bûn. Bi hezaran mirov çûn serdana wan.

Şerê ARGK di navê wê wê...

Wêne: Berxwedan

9- Di geva 30'ê Heziranê de gerilla bi roketan erîş birin ser qereqola li gunde Hertîvînan navçeya Berwarî. Avahî hate rûxandin, lê diyar nebû, ka mirî û birîndar ji dijîmîni hene yan ne.

10- Di roja 10'ê Tîrmehê de yekîneyên ARGK êrîşekê birin ser qereqolekê di dijîmîni ya li gundê Dêrgeve bajarê Şîmexê. Qereqol dikeve kendalekî Çiyayê Gebarê. Di qereqolê de 13 serbazên dijîmîni hatin kuştin. Paşê gerilla civînekê ji bi gundiyan re çêkirin. Piştî ku gerilla vegeriyan baregeha xwe, hezên dijîmîni dest bi operasyonan kirin. Li gunde Hasretê gundiyeke welatparêz di qada gundê hingavîtin. Gundiyan ku hew hedar kirin, erîş hezên dijîmîni kirin. Serleşker û gelek serbaz bi dar û keviran birîndar kirin.

11- Di roja 27'ê Heziranê de hezên dijîmîni yê li Şapêlê navçeya Şemzînanê bi şarî şerê hevûdu kirin. 2 serbaz ji hevûdu kuştin.

12- Di roja 17'ê Heziranê de li Çiyayê Samedî navçeya Çelê şerê mezî di navbera yekîneyên ARGK û hezên artîşa dagirkeran de çêbû. Dijîmîni helikopteran ji bi kar anî. Gerilla helikopterekê li erde xistin. Serhezarêk, pûrîyek û serleşkerêk din, ku di helikopterê de bûn, mirin. Agahî gihan me ku gelek serbaz ji hatine kuştin.

13- Li devara Dêştan navçeya Çelê, gerilla mayînekê vedan. Serbazên dijîmîni ji ser mayîne derbas bûn. Di encama peqîna mayîne de serbazek mir.

14- Gerilla avêtin ser qereqola dijîmîni ya li gundê Xasê navçeya Licê. Avahî hate hilweşandin. Ji serbazên di qereqolê de gelek hatine kuştin û birîndar kirin.

15- Li derdora Xuya Karan navçeya Xîxêrê yekîneyekê ARGK kete daveke dijîmîni. Şerê derketî, 2 rojan doma. Di vî gerê di roja 10'ê Tîrmehê de, hinek gerilla şehîd ketin. Paşê gerilla dest bi êrîşê kirin. Lêdanen mezin li dijîmîni xistin. Di encamê de 8 gerrîlayên ARGK di berxwedana qehremani de şehîd ketin. Ji dijîmîni ji 2 serleşker, komise-

rek û 2 endamên komên taybetî hatin kuştin. Vê hejmarê dagirkeran dan bihiştandin. Lewma guman heye, ku ji dijîmîni behtîr hatine kuştin.

16- Di navbera serbazên qereqola Şikeftîyan û cerdevanên gundê Xursê û zivînga Hacı Elî de hinde şer û dubendî derketin. Lewma cerdevan di roja 29'ê Heziranê de diçin qereqolê û çekan diavêjin.

17- Di roja 9'ê Tîrmehê de gerilla erîş birin ser şantiya Sîltan Şîmîs navçeya Şemrêxê. Gerilla gundiyan ciwandin û civînekê bi wan re çêkirin. Paşê hemû navgînen dewletê dan ber ajîrî û gewitandin.

18- Li roja 13'ê Tîrmehê de gerilla rîya Cîzîra Botan û Nîsêbîne birî. Gerilla nasnameyên rêwîyan kontrol kirin, axiftînen bangçiyê pêşkeşî rêwîyan kirin û belavokan dan destên wan.

19- Li dora gundê Ayrar navçeya Bêrecûkê êrdima Ruhayê, di encama gîhiyekê de se gerilla rastî erîşekê hezên dijîmîni bûn. Di gerê derketî de 2 gerilla şehîd bûn, yek ji birîndar kete destê dijîmîni. Ji hezên dijîmîni ji 3 serbaz hatin kuştin. Şehîdên ARGK ev in: Tuncer ÇOBAN (ji navenda Bêrecûkê) û Halîl BAYSOZ (ji gundê Çîfîkê).

20- Li derdora navçeyên Bazarçix, Elbîstan û Kurdoxîl, ku gîrêdayê Gûrîgumê (Mereş) ne, hinde şerên dijwar çêdibin. Lêdanên mezin li cerdevanan dikevin. Ji van bûyeran hinek ev in:

Li gunde Çîfîkê navçeya Elbîstanê sîxûrekê dijîmîni wî bi mirîne hatin coza kirin. Li gunde Kulturîer navçeya Elbîstanê 2 jîn û 4 cerdevan hatin kuştin, jinek ji birîndar bû. Li navçeya Çaglayancerî 2 cerdevan û merivêkî wan hatin kuştin. Di roja 14'ê Tîrmehê de li navçeya Bazarçix 6 cerdevan hatin kuştin. Di navbera navçeyên Kurdoxîl û Nûrhakê de şerên dijwar di navbera hezên ARGK û hezên dijîmîni de çêbûn, le hîna agahiyên berfiroh neçûne me.

21- Di roja 12'ê Tîrmehê de Komîteya ERNK li bajare Izmîrê (li Tirkiyê) belavokan belav kir. Bang dihat kirin, ku Kurdên li

Izmîrê dest bi grevê bikin, ji ber ku roja 14'ê Tîrmehê Roja Rûmeta Netewî bû. Ji sedî 90 mirovan bersivê vî bangê dan. Çi kesek neçû kar û dest bi greva xwebirçîhiştinê kirin. Di roja 14'ê Tîrmehê de mîllîsan molotof kokteyl avêtin bankayekê û avahî çewî. Piştî demekê 20 navgînen gumrukê hatin gewitandin. Li dora Êvarî ji minîbusêke fermî hate gewitandin. Bi şer qemiyoneke sazîya tîlîne hate gewitandin û mîllîsan agîr berdan çend navgînen din ên sazîyên fermî. Berî rojê ji greyderê hatibû gewitandin.

22- Di roja 8'ê Tîrmehê de li bagûrê Kurdistanê li nezikê Şeqîlawê, komployek li dijî 18 gerrîlayên ARGK hate birêvebirin. Di vî komploya bi destê Cephaya Kurdistanî de, pêşemîn bi destê PDK-Iraq, 2 şervanên ARGK şehîd ketin. 2 ji birîndar bûn. Şehîdên me ev in: Şentürk YILDIZ (Hewar) ji Bedîse û Abdurrahman DOĞU (Amed). Yek ji birîndaran rêheval Şoreş e, ku bi xwe ji bagûrê rojavaya Kurdistanê (perçeya piçûk) ye. Ji bo şehîdan xwepêşdanekê şîrî li Şeqîlawê hate çêkirin, bi hezaran mirov tevî xwepêşdanê bûn. Xwepêşdêr laneta xwe barandin ser kompleksê karkeran. Komployan ve nêrî yek bi destê PDK-Iraq ne nûn in. Secerê ve partiye, di vî barê de gelekê qirêj e. Le komploya vî dawiyê bi destê Cephaya Kurdistanî çêbûye. Di vî ev cephe zelaliyekê ji vî komploye re bîne û gelê me agahdar bike.

23- Di roja 24'ê Tîrmehê de gerrîlayên ARGK êrîşekê birin ser qereqolekê dijîmîni ya li zozanên Sîlo navçeya Şemzînanê. Şerên dijwar di navbera hezên ARGK û yek dijîmîni de derketin. Topen gîran û roket hatin bikaranîn. Serleşkerêk û 4 serbaz hatin kuştin, gelek serbaz ji birîndar ketin. Le paşê agahî gihan me ku li dora 30 serbazên dijîmîni hatin kuştin, li dora

Destpek di rûpela dawiyê de di navbera hezên ARGK û yek dijîmîni de derket. 2 rojan doma. Ev şer di rojên 24 û 25'ê Heziranê de çêbû. Hejmarê gerrîlayan 11 kes bû. Li derveyî hezên leşkerî, komên taybetî û cerdevanên li Berwarî û Xîxêrê (Şîrwan) ji tevî şerî bûn. Hîna di destpêka şerê de serêkê cerdevanan Mehmûdê Ruhanî hate kuştin. Cerdevanekê ji gundê Şozê ji birîndar bû. Paşê helikopter tevî şerî bûn. Bombeyîrên fîsforê hatin barandin. Di encamê de 4 gerilla ji şehîd ketin. Ji dijîmîni ji serleşkerêk û 3 serbaz hatin kuştin, 2 ji bi xedarî birîndar bûn. Ji gerrîlayan ji 2 birîndar bûn. Piştî bûyerê bi 3 rojan yek ji wan dîna di şerê de şehîd ket. Birîndarê din ji 4 rojan bê av û

xwarin dimîne. Li nezikê Gundê Kevîr diçe ser kehtiyekê û avê vedixwe, lê paşê dile wî dibuhire û li wîr dikeve. Cerdevan wî dibînin û di bin dîdin destê dagirkeran.

8- Di roja 26'ê Heziranê de li zivînga Hacı Elî û gundê Xursê gerrilla agahî diçin ji hînekên re û dixwazin bi wan re bipeyivin. Di rastîniyê de ev bang, cerihanînek bû. Gerilla li benda wan dimînin. Lê ne li cihê şerê xwe danibûn, li cihêkî din gerilla xwe xistibûn kozê de. Piştî demekê leşker û cerdevan cihê şerê dipêçin. Ew kes gîrî kiribûn. Gerilla bi carekê erîş dibin ser wan. Agahî gihan me ku gelek ji serbazên dijîmîni hatine kuştin. Cerdevanê bi navê Derwêş ji xedarî birîndar dibe.

100 serbazên dijîmî birîndar bûn. Di vî bûyerê de têkoşerekî ARGK jî şehîd bû.

25- Di roja 18'ê Tîrmehê de yekeniyeke ARGK li zoma Warî Sipî gundê Hêlê navçeya Qilabê, kete daveke hêzên dijîmî. Di gerê derketî de 4 ji wan jin, 12 gerrillayên ARGK şehîd bûn. Gêrîlla biyaniyên derdorê bûn û ji wir derbas dibûn. Her weha pîraniya wan nuh tevî rêzên ARGK bûbûn.

26- Di roja 20'ê Tîrmehê de li gundê Rîgî Reş bajarê Şîrnexê gerrillayên ARGK ledaneke mezin li hêzên dijîmî xistin. Serleşkerê û 13 serbaz hatin kuştin û gelek ji birîndar bûn. Ji birîndaran 8 xedar birîndar bûbûn û 2 serbazên din jî paşê mirin. Bi vî awayî hejmarên kuştîyên ji dijîmî gûla 16 kesan. Gundê Rîgî Reş cîrane zoma Warî Sipî ye.

27- Di roja 19'ê Tîrmehê de hezen dijîmî li Çiyayê Dêran, ku dikeve Rêbaza Qerîkê navbera Şîrnex û Cizîra Rotan, agir berdan daristanan. Di hezaran hektar dar gewitîn.

28- Di roja 16'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK erîşê birin ser gundê Sipivyanê bajarê Şîrnexê. Keyê gundî serêkê cerdevanan Yusuf Şahîn hate kuştin. Gerîlla civînekê jî bi gundiyan re çêkirin.

29- Gerrillayên ARGK di navbera gundên Serzetê û Heşîkan navçeya Dihê mayîn vedan. Di roja 25'ê Tîrmehê de navgîneke leşkerî ji ser mayîne derbas bû. Serleşkerêk, 2 serbaz û cerdevanek mirin, 5 serbaz jî birîndar bûn. Ji birîndaran jî paşê hinek di nexweşxaneyê de mirin.

30- Di roja 25'ê Tîrmehê de di navbera Dihê û Sêrtê de gerekî mezin çêbû. Gelek serbazên dijîmî hatin kuştin. Di navbera gundê Nîte û Bûkhatê navçeya Dihê jî, navgîneke leşkerî kete dawa gerrillayan. Hemû serbazên di navgîne de hatin kuştin. Paşê hinek hêzên dijîmî hatin hewarê. Di navbera wan û gerrillayan de heya êvarê gerên nuh çêbûn. Di van geran de jî, ji hêzên dijîmî hinek hatin kuştin.

Di riya Kurdistanê serbaze de...

Wêne: Berxwedan

31- Di roja 27'ê Tîrmehê de gerîlla avêtin ser Dihê Kevin. Qereqola dijîmî rûxand. Pîraniya serbazên di qereqolê de mirin. Piştî bûyerê hêzên dijîmî erîşê birin ser bîrî û berivanan. Gelek seawalen gundiyan kuştin.

32- Di roja 23'ê Tîrmehê de cerdevanan gundê Bîdare navçeya Dihê çêkên hildabûn li dijîmîna veşerandin û dev ji cerdevaniye berdan. Li gundê Reşnê jî hêzên dijîmî mayîn vedan, partîzakarê gund Abdulkerîm Pîşkin di encama peqîna mayîne de mir.

33- Di roja 30'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK li Çiyayê Gurê Qerîkê erîşê birin ser saziyên petrolê

yan bajarê Êlihê (Batmanê). Gelek navgîn û hinek bîrên petrolê dan ber agirî û gewitandin.

34- Di roja 22'ê Tîrmehê de, di navenda bajarê Êlihê de sîxûrê navdêr Sabîr Dêgû ji aliyê gerrillayên ARGK hate kuştin.

35- Hêzên dagirker li Êlihê welatparêzekî di hingavtînan de kuştin û paşê cendeke wî avêtin derêkî derveyî bajar. Hinek endamên komên taybetî jî çûn gundên Êlih û Qûblî. Bi navê gerrilla gundiyan tehdîd kirin û dîravan ji wan xwestin.

36- Di roja 30'ê Hezîranê de gerrillayên ARGK bi roketan erîşê birin ser qereqola gundê Hertivînan navçeya Herwarî. Avahî bi tevayî hate rûxandin.

37- Di roja 19'ê Tîrmehê de, di navbera gundên Axêr û Hosyanê navçeya Berwarî de, gerekî mezin di navbera yekeniyeke ARGK û hezen dijîmî de derket. Ev ger 3 rojan doma. Agahî gihan me ku 3 serbaz hatine kuştin. Lê guman heye, ku ev hejmar bilindtir e.

38- Di roja 19'ê Tîrmehê de li gundê Erkendê navçeya Herwarî têkoşerekî ARGK kete daveke dijîmî û şehîd ket.

39- Di roja 22'ê Tîrmehê de li gundê Hosyanê navçeya Berwarî, serbazeke dijîmî hevalekî xwe kuşt û paşê jî xwe bi xwe kuşt.

40- Di roja 26'ê Tîrmehê de, gerrillayên ARGK erîşê birin ser cerdevanên gundê Tenûrê navçeya Berwarî û dest danin ser çêkên 15 cerdevanan.

41- Di roja 29'ê Tîrmehê de, di navbera gundê Beşan navçeya Berwarî û Çiyayê Flerekolê de gerekî dijwar di navbera hêzên ARGK û yekeniyeke dijîmî de derket. Agahî gihan me, ku gelek serbazên dijîmî hatine kuştin.

42- Di van demên dawiyê de, ji ber ku dijîmî nema dikare biparêze, yekeniyeke xwe yen leşkerî ji hinde deveran radike û dirve. Nimûnê: Taburen li gundên Bûkhatê û Xalidîyê navçeya Dihê hatin rakirin. Yekendiyeke li gundên Meylanan û Şuyexanê navçeya Berwarî bi paş ve hatin kişandin. Yekeniyeke li gundên

Çendî gerîlla li dîke, hinde gelê me serbilind dibe...

Wêne: Berxwedan

Wan didin ber dar û keviran û dirûmêyên xwe bi awazî billîl dikin. Leşker jî neçaratiyê dîrevî, le şava dîrevî dîrevî ser gundiyan. Keçeke piçûk birîndar dikeve.

44- Di meha derbasbûyî de kesekî bi navê Kurt li Sêrtê dikin nobedare miduriyeta polîsan Bavê wî Abdullah Kurt di meha Çile de ji aliyê gerîlla hatibû kuştin, ji ber ku sîxûrêkî navdêr bû. Di roja 24'ê Tîrmehê de hinek polîs dijûnê dijwar dikin Kurdan, ku ev xort jî li cem wan bû. Lê xort nema hedarê dike û dijûnê wan li wan vedigerîne. Paşê polîs wî digirin û didin ber lîdane. Ji we rojê heya nuha nayê zanîn çî bi wî xortî kirin.

45- Di dawîya meha Tîrmehê de li nêzîkê gundê Xêrtê bajare Sêrtê gerekî dijwar di navbera hêzên dijîmî û yekeniyeke ARGK de çêbû. 2 serbazên dijîmî hatin kuştin.

46- Di geva 20'ê Tîrmehê de, gerrillayên ARGK di navbera Hezêxê û gundê Xîrabê Şerê de li cihê bi navê Seqîane, davekê avêtin pêşiya hêzên dijîmî. Lê dav bi ser neket. Şerêkî kin çêbû û dawî bu. Hêzên dijîmî hewar xwestin. Hêzên hatibûn hewarê hevûdu, bi şaşî gerê hevûdu kirin. Di encamê de 3 serbaz jî hevûdu kuştin.

47- Di roja 21'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK li nêzîkê gundê Fîsîlê navçeya Hezêxê avêtin ser saziyên petrolê. Sazî û hêzên leşkerî dan ber roketan. Hemû avahiyên li vir hatin rûxandin, 2 jî agir bi wan ket û gewitîn.

48- Di roja 18'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK li nêzîkê Hezêxê davek vedan pêşiya hêzên dijîmî. Di gerê derketî de 4 serbaz hatin kuştin.

49- Li gundê Bafê navçeya Hezêxê, gundî jî bi protesto kirina qirkirina li Amedê xwepeşdanekê çêkirin. Leşkerên di qereqolê de erîşê dibin ser gundiyan. Keyê gundê û 5 gundiyan digirin. Bêhtir 400 zaro û jin erîşê dibin ser qereqolê. Dirûmêyên weke, "Hêzên dagirkeriyê biqesîtin!", "Bijî Serok APO!" û "Bijî PKK" dibangîn. Leşkerên dijîmî nûkarin gundiyan rabîwestandin.

50- Di roja 20'ê Tîrmehê de li Hezêxê 4 hezar welatparêz xwepeşdanekê çêkirin û xwestin, ku serêkê belediyê Abdurrahman Abay der jî, karê xwe berde û istîfâ bike.

51- Di geva 17'ê Tîrmehê de li derdorên navçeya Meherîyê aliyê Omerîyan, bi renge davekê, erîşêkê û gerekî 3 livbazi bi hev re, ji aliyê gerrillayên ARGK hatin pê-

kanîn. Di herse bûyeran de 25 serbazên dagirkeran hatin kuştin.

52- Di roja 18'ê Tîrmehê de, li nêzîkê Mirdîne yekeniyeke dagirkeran kete daveke gerrillayên ARGK. Ji dijîmî gelek serbaz hatine kuştin, lê em agahdarê hejmaran nebûn.

53- Di roja 21'ê Tîrmehê de li gundê Sarê navçeya Mîdyadê mayînek peqî, 9 kes mirin, 7 kes jî birîndar bûn. Hinek ji yên mirîne parêzkare kevin, hinek jî yên nuh in.

54- Di geva 18'ê Tîrmehê de li Nîseblî gerrillayên ARGK reşandin ser otomobîleke polîsan. 2 polîs birîndar bûn. Piştî bûyerê hêzên dijîmî, bi kurtî reşandin der û dorên xwe, zarokekî 4 salî bi destê polîsan hate kuştin. Li dor 30 welatparêz jî hatin girîtin, bi hinceta livbaziya reşandina ser otomobîla polîsan.

55- Di roja 17'ê Tîrmehê de li devera bi navê Kapîçan bajarê Gûrnûnê (Mêrçê), gerrillayên ARGK erîşêkê birin ser navgîneke leşkerî ya dijîmî. Serleşkerêk û 2 serbaz hatin kuştin, serbazên din jî xedarî birîndar bûn.

56- Li nêzîkê gundê Tîlêbel bajarê Cizîra Rotan, navgîneke dijîmî jî ser mayîneke gerîlla derbas bû û bi hewayê de firî. Navgîn bi tevayî texrîb bû. Serleşkerêk di cih de mir, serbazên di navgîne de tev birîndar bûn.

57- Di roja 17'ê Tîrmehê de, di navbera navçeyên Çaldîran, Gîhadîn û Raziê de li Erdîma Serhedanê, li Çiyayên Tendurêkê gerekî dijwar di navbera hezen ARGK û hêzên dijîmî de derket. Ser rojekê doma. Di vî gerî de 20 serbaz û 7 cerdevan hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn. 3 gerrillayên ARGK jî şehîd ketin.

58- Li nêzîkê navçeyên Avkevîr û Gîhadînê di rojên 20 û 21'ê Tîrmehê de du gerî jî hev cûda çêbûn. 4 serbazên dagirkeran hatin kuştin, hinek jî birîndar bûn.

59- Di roja 28'ê Tîrmehê de li navçeya Qamûşan gerîlla avêtin ser gundêk, ku li wir cerdevan hene. Bi gundiyan re civînek hate çêkirin. Gerîlla dest danin ser çêkên du nobedaran daristanan jî.

60- Di roja 18'ê Tîrmehê de li qopaniya Warê Mergê navçeya Dara Hêrê gerekî dijwar di navbera hêzên ARGK û yekeniyeke artêşa dijîmî de derket. Serleşkerêk û 6 serbaz hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn. Di vî bûyerê de cerdevanê navdêr Tahîr Ahmet jî bi xedarî birîndar bû. Her weha 2 gerrillayên ARGK ên qehreman jî şehîd ketin. Navê şehîdekî Şoreş e û ji navçeya Licê ye, şehîde din jî ji gundê

Karêş bajarê Amedê ye.

61- Di roja 21'ê Tîrmehê de li nêzîkê navçeya Gûmgumê bajarê Mûşê, li dorê Pîra Abdurrahman Paşa, gerrillayên ARGK riya Gûmgum û Mûşê birînin. Gerîlla gelek navgînan rawestandin. Axistînan peşkeşî rêwîyan kirin. Di wê navbera de navgîneke leşkerî jî hate cihê bûyerê. Gerîlla navgîne dan ber roketan. Navgîn qulbî. Serleşkerêk û serbazeke xedar birîndar bûn. Paşê hinek hezên dijîmî hatin hewarê. Şerêkî dijwar destpêkir. Gelek serbazên dijîmî hatin kuştin û birîndar kirin. Piştî bûyeran hêzên dagirkeran erîşê birin ser gelê me û 15 gundiyan girtin.

62- Di roja 24'ê Tîrmehê de li devera bi nave Gedîklî, gerrillayên ARGK riya bajarê Mûş û Çewlîkê birînin. Biqasî 100 navgînan rawestandin. Nasnameyên rêwîyan kontrol kirin. Rêwîyan civandin û axistînan peşkeşî wan kirin. Hemû nasnameyan gewitandin. Rêwîyan, gerîlla bi dirûmêya "Lêxe gerîlla lêxe, Kurdistanê avake" oxir kirin.

63- Di roja 28'ê Tîrmehê de gerîlla riya Mûş û Çewlîkê li nêzîkê navçeya Bonqîlanê dîsa birînin. Hemû navgînan rawestandin. Nasname hatin kontrol kirin. Di nava rêwîyan de polîsek, serleşkerêk û 8 serbazên sîvîl jî hebûn. Gerîlla polîs kuştin, ji ber ku yekê şikenceçêker bû. 8 kesên din estî kirin.

64- Di roja 23'ê Tîrmehê de, di navbera navçeyên Licê û Hene de, gerekî derket. Hîna di destpêka gerî de 2 endamên komên taybetî û 2 serbaz hatin kuştin. Hêzên dijîmî helikopteran jî bikaranîn. Helikopterek bû hedefê berikên gerrillayan. Piştî demekê li erdê ket, li navçeya Licê.

65- Di roja 24'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK li bajarê Stambolê taxa Avcılar erîşêkê birin ser qereqola polîsan a bi navê Kanarya. Avahî rûberê texrîbatên mezin bû. Ji polîsan di qereqolê de hinek mirin, hinek jî birîndar bûn. Piştî demekê kin gerîlla navgîneke polîsan dan ber berikên xwe. Ji polîsan di navgîne de 5 li cihê bûyerê mirin, 5 jî birîndar bûn.

66- Di geva 14'ê Tîrmehê de gerrillayên ARGK li bajarê Mersînê reşandin ser otomobîleke polîsan. 3 polîs bi xedarî birîndar bûn.

67- Di roja 17'ê Tîrmehê de li bajarê Antalya sîxûrê bi navê Selahattîn Gorgulu, ku ji Êlihê bû û gelek ziyar ghandibû têkoşîna me, ji aliyê gerrillayên ARGK bi mirîne hate cezakirin.

BINEFŞ MÊRXWAZA KURDISTANÊ YE

Prîştê Mihoyî/ Yêrivan

Şehida Bêrivan li başûrê rojavayê Kurdistanê... Wêneyê Berxwedan

Li ser mîrxwaziya pîreka Kurd di nava dewr û sedsalan de hatîye gotinê. Helbestvan û hozanan, dîrokan û rêwîyan di nava afirandin û rûvîsaren xwe de, ne tenê pesne bedewî, mîvanhuzî, dîlovanî, xîrekî û çalakîya pîreka Kurd dane, lê wusan jî pesne meranî û qehramanîya wê dane. Gel jî, wek dihejîn, ew avetîne serê strananan, li ser wan helbest û serpêhatî pêk anîne. Îro jî wîlo ye.

Navê dota Kurd (di dîne xwe de Yezdî) Bêrivanê, seranserê di Kurdistanê de belav bûye, li ser qehremanîya wê legend tene gili-kirine. Bêrî du salan ew li çiyayê Botanê (Kurdistanê Bakur) gehîd ket. Şehîd ket, lê nav û namûsa xwe xwedî kir.

Kîbû Bêrivan û çima wê dihe-sibînin "Binefş mîrxwaza Kurdistanê?" Navê wê yê rastî Binefş Eşq bû. Ew li Kurdistanê hatibû dîne. Heta di biçûktîya xwe de ew xîm û zordariya diwana Tirkîyê li ser gelê me ditîbû. Pêla siyaseta diwana Tirkîyê ya koç-barkirin û xalkîrîna Kurdistanê dihejê malbata Bêrivanê jî. Zûtîrê mirovên wê jî bi mecbûrî ware kal û bavan dihejîn, mîhacîrî Ewropayê dibîn, di Almanya de cîyê xwe digrin. Binefş çalak û xwîngêrî di dibistana Almanî de dixwîne û xilas dike. Nasîya xwe dide dîrok, çand, îrf, edet û rabûn-rûnîştina vî gelî, lê dîsa rewşa gelê me yê pîrêrandî, decalî û zilmkariya Roma reş jî bira nake, kula welat jî diê wê demayê. Wan salan ew bi aktîvî û dil û can tevî karûbarên kome-lî û rêxistinên PKK dihe. Di komên xwe afirandina bedewî-tîyê de pêşda tê, xebata kêrhatî di nava kurdên Almanya de dike (vê gavê di welatên Ewropa de behîrî niv mîlyon Kurd dimînin, di we jimarê de neazî 80 hezar Kurden Yezdî hene. Behîrî wan li Almanya).

Daxwaza Bêrivanê ew bû, wekî vegere welet, xebatê xût li wir bike. Xatîrê keça welatparez neketin. Zûtîrê wê digînine Roj-hilata Nêzîk, paşê jî Kurdistanê jî bo di nava millet de, xazma di nava pîrekan de xebatê bike.

Bêrivan demeke dirêj xebata xewle (dîz) li wergên Kurdistanê ye. Cihê-cihê, ilahî li Cizira Botan dike. Roje ew li bajarekî ye, li gundekî ye. Ew diçe kiderê jî her carin navekî li xwe dike, cilê xwe diguhêre jî bo nas nekin, di nava keç û xortan de kela millet-hîziyê gur û geş pêşda tîne. Di-wana Tirkîyê pê dihesa, wekî komeke dofen kurd di navçeya

Botanê de xebata xwele pêk-tîne. Lê bi rastî ew tenê Bêrivan bû. Çend heyvan diwan pey wê "komê" digere, lê nikare bibîne. Wê demê di rojnameyên Tirkîyê de her dem nûçeyên wîlo dihatî-ne belavkirîne, wekî gîva "di navçeyê de komeke keçên te-rorîst" xebatê li dijî diwanê di-kîn. Ji bo dê û bawên kurd bidne bîrûmîkirîne, rojnemeyên Tirk bextê xwe digewîstandin, di nava gotar û bangên xwe de dîwîsîn, gîva keçên Kurd bîrû-met in, geş û rojan li çîya û banyan tevî pêşmergeyên xort digerin, di gîkeftan, gelî-gebozan de xew dikin...

Lê gelo rastî wîlo bû? Bêrivan-na keş, ku bext-mîrazê xwe di nava azadîna milletê xwe de didîtin, bi şehîdbûna xwe ve dane îzhatkirîne. û rojnemeyên nê bê geref û namûs ji rojêke Adara sala 1980'an de di wê yeke de hatîne bawerîkirîne. Ew roj ruja şehîdbûna Bêrivanê bû...

Di gundekî Cizira Botanê de, mala welatparêzekî de wê cîvîn derbas dîdîr, xwebata pêkani dida tomerîkirîne, planên paş-wextîyê dida rastkirîne, lê bi xwe jî nîzanîbû, wekî dijmîn ser-hîsa-hîsa ketîye û gund kirîye nava hesarê Bêrivan û hevalên wê pê dihesin. Ew hevala lez jî wê malê derdixe, lê bi xwe jî pêra naqîhîne derkeve, ku xwe li cîhekî vegêre. Dimîne, wek dibê-

jîn, berê xwe bide dijmîn û bi mîrdîrî bibe ger. Cendîme dîrwa-zîn wê sax bigrin. Bêrivan heta guleya dawî li ber xwe dide, nahêle tu eskerek bikeve malê, lo... çend askeran jî dikele. Gul-leya dawî ew jî bo xwe dihele: "Ez pêwîste pê guleya dijmîn neyî-me kuştîne, gerekê saxê-sax ne-kevîne destê gemaran..."

Bêrivan haj fen û feîlên dijmîn hebû. Ewê dizanîbû, wekî bi sax-tî bikeve destê wana, ewê bi namûsa wê hîlîzin, hezar û yek nenera bînine sêrî. Lê namûsa wê namûsa dayîk û zûşkan, na-mûsa bav û biran, namûsa Kur-distanê bû...

Dibêjîn, wekî dijmîn di sa ter-ka kirîti û gemariya xwe nekir. Ewana cinazê Bêrivanê dibîn merkeza navçeyê û gazi du dox-tîran dikin ku "geedetîya bêna-mûsiya keça kurd bîdîn". Piştî lênefirandîne, doxtor bextê xwe nagewîstînin, dertên û dibêjîn: "Me sonda doxtoriyê xwarîye, em geedetîya qelp nikarin bi-dîn..." Bîneîyên qeza Botanê ra-dibîne ser piyan û dewa meytê şehîda xwe dikin. Diwan mecbûr dibê meytê bide, jî ber ku diîrse wekî dibê serhildana gelê çêbe. Dema binaxkirîna Bêrivanê, bi sed hezaran Kurd di cîvîn û de-monstrasyonên mezin çedîdî.

Bi gotîna hevalên Bêrivanê, îro mezalê şehîda Kurdistanê li Cizira Botanê. Ew bûye ziyaret. Xort û keçên bermîraz berî de-watê tene ser mezalê wê, sond dîxun. Yê çêk desta, ku hildî-kîne çîyan, dîsa tenê ser mezalê wê. Hetanî mirovên tawî-bawî, yê bê ewlad-tewlad jî tene ser mezalê wê...

Mîrxasiya Bêrivanê paşwex-tîyê de jî bo gelekan bû nimûne. Xwendekara zanîngeha Diyar-bekrê ya doxtoriyê Zekiye Alka-nê par Adarê, dema çîjna New-rozê ber çavê xelkê agir berî xwe da û geuwîti wek nîşana gîkayê-kirîne li dijî rêjîma Tirkîyê. Qe-rehmanîya Bêrivanê û Zekiye, bû destpêka serhildanên gelen nû li bajar û gundên Kurdistanê. Van her du keçên Kurd mesela mîra-nîya Leyla Qasim wekildandî. Îro bi sedan keçên Kurd li ser axa kal û bavan mesela Bêrivanê û Zekiya ALKANÊ diwekîlînin...

13 Adar 1991

Hejmareke taybetî ya nuh ji Kovara "Doza Karker"

Roja 2'ê Tîrmehê Kovara "Doza Karker" hejmareke taybetî li ser xwe birçîhîştina 14'ê Tîrmehê 1983'an, ku bi biryara kongreya PKK ya çaremîn, bûye "Rojê Rûmeta Netewî" weşand.

Kovar, bi dorîfre-hî li ser berxwedan û lehenyên Hayrî DUR-MUŞ, Kemal PÎR, Ali ÇİÇEK û Akif YILMAZ, a 14'ê Tîrmehê, radiweste.

Di ve hejmareke taybetî ya "Doza Karker" de, hinde biranînen lehenyên 14'ê Tîrmehê hatîne weşandin.

Kovara "Doza Karker", ko-vara Yekîtiya Karkerên Welat-parêzên Kurdistanê ye. Li Libya û bi zîmanê Erebî û Kurdî derdi-

keve. Xebatkarên kovarê bang li hemû welatparêzan dikin, ku nî-vîsîn bi zîmanê Erebî û Kurdî bigîhînin sernîvîsariya kovarê.

Navnîşan:
DOZA KARKER
1' O Box 751290
Libya-Tripoli

Rêkixstin mercê serkeftinê ye

Mehemet Çelîk

Di meha Tebaxa 1990 da wer-çerxan û gohorîneke nû kete nav refîhî gējawên dî, yê Roj-hilata Navîn. Ew jî bi egera girtîna Kwêtê jî hêla hêzên dîktatorê Iraqê ve.

Bi vê girtîna Kwêtê perde jî ser demê herîmiyê vê rêjîmê rabû û kiryar û gunehên wê ewên li derheqê gelê Iraqê bi tevayî û gele Kurd binexasîmîyê kirin.

Ser jî nû ve dezgehên ragehan-dîne roportaj û gotar û vekolîn li ser vê rêjîma faşîst û ya xwe li ser textê fermanrewayê (hakî-mî) girtî bi topîzî û bi kom kuştîn û ternê belavkirin bi gēweyêke keçe çî car ne hîzîkirî. Bêrî hîngê di ker û lal bûn li dermafê kiryar-ên vê rêjîmê, yê hovan e li dijî gele Kurd û qirkirînen bi kom her wekî li Helebçe û li devera Behdî-nan rûday. Di 1988'an de û jî bi jîlî kavîldîrîn û werandîrîna behîr jî 5000 gundan û siyaseta wê ya negîrîs û çepela (vegohazîtin û Erebkîrîna Kurd û Raşîkîrîna bi xurtî). Ev gunehen di dîroka mî-rovetîyê de kem rûday, li peşberî cîhanê dihatê idîrîn. û her ev dezgehên ragehandîne bûn, çav û guhên xwe girtîbûn, û lewma lêva jêrî li lewa jorî nedîda, û her wekî "ne bo hat bîl, ne baran".

Va carê ji kan, kanên... ne...

Bi hêceta kêşa Kwêtê, hêzên Amerîka û hevkarên wê xîzyane Daravê Erebî (xelîcê Erebî) jî bû derêxistîna hêzên Seddamî ji Kwêtê biger. Ketin û pert û per-wazebûna reşekên Seddamî û hevkorên wî, yê pî dixwarî digeri de, bi ser çori û bi kepi nîzmî qebûlîrîna hemî mercên Amerîka û hevalbenden wê ha-vêtîne ber.

Bi hîlweşan û daketîna hêza Seddame faşîst di gerê deravî de û bê serûberbûn û gējawa ketî nav rêzên Parta Haas, mewa da xwegîr bû serhildanên gelêrî li dijî desthelata vê rêjîmê rabûn û serî hildan.

Berhemê vê serhildanê, ew cîh û deverên me yê rêjîmê xîrab û kavîl kirin, ketîne ber gēlîza ho-vaneyê rêjîma faşîst û ter û hîşk bi nevere acotin. Çewan bi deme-ke kîn û kem bajar û gunden didotin rizgarbûne! Her wesa zû jî, ji destîdan û gelê me careke dîn kete ber kîna faşîstên Nexda û bû qurbanê kemal û xelîtiyên part û rêkxîrawên Kurd bi ser keşya ve raperîne rabîdûn. Xelkî tev jî bajar û gundan bi gēweyêke tra-jîdî revîyan û rûbîrî mirîne bûn. Ji helekê ve reşekên Seddamê destîbîzûn û bi gemar û jî hêla dîn bîrî û serma û sul û baran û befra keçe Kurdistanê û bi ser tîxûbê Tirkîyê jî rastî xîm û zora cendîrme û polîsên Tirkîkan bûn. Rêk û kolan li ber gele me girtîn û nehetîan derbasî Kurdistanê ba-

kur bibîn. Heta nehêla birayên bakur harîkariya birayên xwe yê başûr bîken û ew kesên destê harîkariyê jî dîrejkîrî jî hêla Tirkîkan ve hata eşandin û sizadan.

Bi vî awayî gelê me li ser lûxîbî çaverêyî mirîne ma.

Serhildan û raperîna cema-we-rê nerêxistî û netevgerîkîrî li dijî desthelata çendîn verêhîyê û ke-tya nav pêlên zîvrok a gējawên xort, nabîne egera hînde cemar-wer bigêhîte armancên jî bo ra-perî. Belku ziyaneke ekcar mezin û çaverê nekirî wê bête şûnê.

Ev e ne cara, êkê ye gele me li Kurdistanê başûr, rûbîrî vê ke-masîyê bûye û li şûna mîfay jî raperîn û berxwedanên xwe bi-ke, tûşî ziyân û gîkeftînen gîran û qirkirînen bi komî bûye.

Part û rîkxîrawên lîdûr (Be-roy Kurdistanî) xîrbûn jî, çî car pûte ne daye hêza cema-werî û pêngavên tevgerîkîrîn û rêkxistî-na cema-werî nehavêtîne û her dem alîkariya derve bû xwe ki-riye kar û merem. Li dîrî cema-werî rawestîyan û fermên (ewa-mîren) xwe raberî gelî idîrîne. Ev e jî na bîte, eger bû rêkxistîne û kêsana tevaya gelî bû qada xe-hat û goreşê.

Di wî demî de li tevaya baja-rên Kurdistanê başûr serhilda-

nen gelêrî rûdan û gîrîsîn gelî dest bi ser hemû dam û dezgehên dewletê girtîn û reşek û xulamokên rejîme ketîn ber lehîmîsta kîna pîroz a gelî û tev bajarên Kurdistanê ketîn bin kontrola cema-werî serhilday de.

Le heylî û mîxabin vê serhilda-nê çî rêkxistîn û xwe amadekirîn bû ne hatîbû nexşandin û plân-krîrîn. Ne jî hêla cema-werê ser-hilday û ne jî hêla binav "Berey Kurdistanî" ve, kanê piştî dest bi ser bajarada girtîne wê çî bîken? û ew artî û gîrîstîrî rû bîden wê çewa bîne çarekirîn û pa-pora cema-werê serhildayî bige-hîte kînarê. Êrnahîyê û sîd û mîf jê bête wergirtî.

Tîgtekê xuyayê û çendîn cara agkera bûye, hêzên jî cema-werî cuda û dîr jî axa welat nikarî serkeçî û rêberîya cema-werê li hundîr bîken û pêda wîstî û demê rêda diburt li laşê wan ve bête gîrovekirîn û care rekên durust hûbîdanî. Doza gelê me ya rewî jî doza geleklî bîndat û perçekîrî û bê behîr jî masê he-jîyê xwe, êxiste di qalibê masê mîrovî û penahîndî.

Evan rûdana li Kurdistanê başûr dubare gîrîng û rêkxistîn û tevgerîkîrîna gelî, îna zîman û îspatkîrîna, ku rêkxistîn merca serkevtîne ye, jî bo gēhîştîna, armancên gelê me yê rewî û doza wî ya heylî di serxwebûn û azadîbûnê de.

29.05.1991

Enîşka Rêzîmanî

S. Mîçûk

Xeleka -IV-

Berxwedana xeleka derbasbûyî

Zêdera nependî (nediyar):

Di zêdera pendî (diyar) de me digot: Gul a sor, ji ber ku me gulek e bi tenê berçav dikir û me nasdikir kîjan gul e, lê dema em dibejn: Gulek sor, dîsa em li ser gulekê dixafin, lê hema nayê nasikirin kîjan gul e.

Ev bejeya ku bi dawiya nava ve tê girêdan, zêdera nependî jêre tê gotin. Zêdera nependî bi anina: Ek, Eke, Eke, Eki, Ne, Na, Ia, di dawiya nava de tê bikaranîn û rêzanên sazîkirina nav ji bi vî rengî ne:

1 -Dema nav pişkarekî bi pişkber be û nêzîk be:

- Di buhêrkê de "ek" distîne:
Nimûne:

Xortekî gul çînî
Marekî gerdî anî
Azadekî serî hildan
- Di nuhokê de "ek" distîne:
Nimûne:
Xortekî tîfîngê hildigre,
Şoreggerek dijmin ditirîne.
Gayek kayê dixwe

2- Dema nav pişkarekî bi pişkber be û mîza be:

- Di buhêrkê de "ekê" distîne:
Nimûne:

Keçekê mar kuşt.
Buzînekê gir rijand.
Malekê xwarin da şoreggeran
- Di nuhokê de "ek" distîne:
Nimûne:

Keçek nêzîkê dixwe.
Gulek avê vedixwe.
Şerînek teqiyê dirêze.

3- Eger pişk berê durust be:

- Di buhêrkê de "ek" distîne:
Nimûne:

Huqîr sîxurek kuşt.
Perwîn şevêk xwar.
Zêrê nanekê pyand.
- Di nuhokê de navê nêr "ekî" û navê me "ekê" distîne:
Nimûne:
Nêr:
Serokê bajarekî derbas dîke.
Ez nanekî dixum.
Mê:
Soro darekê dibirre.
Mêrivan serîhildanekê diafirîne.
4- Eger nav pişkberê ne durust be:

- Navê meza "ekê" distîne:
Nimûne:

Azad ji keçekê dipirre.
Şivan li bizînekê xist.
- Navê nerza "ekî" distîne:
Soroyê me ji xortekî ditirre.
Herên qoçê xwe li kurekî xist.

ê- Eger nav pişkarekî bê pişkber be, her demê "ek" distîne.
Nimûne:

Xortek çû.
Keçek hat.
Xortek direve.
Gulek dibîqêve.
Kom (Pirjimar)

Di kome de nav: Ne, Na, Ia, distîne. Ev ji li gor van rêzanên jêr tê bikaranîn û saz dibe

1- Eger nav pişkarekî bi pişkber be:

- Di nuhokê de "ne" distîne:
Nimûne:

Xortê sêv dixwarin.
Keçne pembû diçînin.
- Di buhêrkê de "na" distîne:
Nimûne:

Lawna dar birrîn.
Keçna kizwan çînin.
2- Eger nav pişkarekî bê pişkber be, di her çaxan de "in" distîne:
Nimûne:

Xortin hatin, yan jî: Xortine hatin.

3- Eger nav pişkberê durust be:

- Di buhêrkê de "in" distîne:
Nimûne:

Sala darî birrîn.
Memo gurî kuştin
(darne, gurne ji rast in)
- Di nuhokê de "na" distîne:
Nimûne:

Osman leşkera dîkuje
4- Eger nav pişkberê ne durust be, her demê "na" distîne:
Nimûne:
Memo ji kurna pîrî
Di xeleka be de Tîbab
"Kom & Tek"

Bavîtiya Celladan

Zalîfkar Tak

Agrê ku li Botanê pêketibû me-
şiya Kerkûkê. Gulikên buhare
hemû bi hev re vebûn. Nîve geve
rojêk birqî û di nava rojê de
Kawayê Hemdemî derket. Di ri-
ya xelasiyê, riya Kurdan de.

Roja bi gewq çarke din tari bû
Gulîk çûmbîn, daran pel we-
sandin.

Dayîkan bi destê zarok û ze-
çên xwe girtin ber bi çiyayê ve
reviyan.

Erd girîya, ezman berizî, kevir
heliyan, av gewûti...

Dayîkeke macîr:

Kurê min, hewqaa ku ez gi-
riyam hejêrên çavên min zûwa
bûn. Êdî taqeta min nema ku ez
birevim.

Êdî çiya me qebûl nakin... Êdî
zûweta min lîk bû, nikanim za-
royan bîlîm welêt. Heyfa min bi
kurê min ê gehîd nayê. Neyar e,
be minet e, we kurê min bîkujê,
bira bîkujê. Lê belê ewqas xwîn,
ewqas cefa, ewqas gehîd... hemû
bi pariyek nan firotin. Van sero-
ken me yen bêtî, her tişt betal-
hewa idrin. Heyfa min bi wî tê.

Xwîna me gehîden me, cefa me
û jana kezêba me... birin û firo-
tin; me deng nekir, me lam nekir.
Em hawer bûn. Me got em ê
careke din rabin serxwe, em ê
hîn bi hîn bi di û can bixebitin û
doza xwe bi serxinin. Me mal û
mîlkê xwe, zaro û zêçên xwe,
keda erîya xwe kom kir, me
hezeke mezin anî holê. Me bi
destê hev girt. Me şerê nav xwe
birin kir, di ser xwîna kuştîyên
xwe re gav kir. Me got hemû tişt
ji bo xelasiya welêt.

Li Başûrê Kurd careke din hatin xapandin.

Hemû tiştê me amade bûn ji
bo şerê xelasiyê, lê belê serokê
me dipan. Di sala 88'an de, piştî
şerê Iran û Iraqê bi pîrma wan me
serî rakir. Gotin temame, me
hawer kir. Gotin Ewem yare me
ne, piştî xwe dane wana. Da-
wîyê hûn xanin çî bû. Li Helep-
çeyê agir li me barandin.

Zaro û zêç, kal û pir, xort û
keç, bûk û zava bi agirê kîmyayê
qewirandin.

Bi hezaran mirovên me hatin
kuştin. Girîng bû ku em li ser
mîriyên xwe bimana, me kuştî-
yên xwe bînerd bîkîrana, me
gûna kuştîyên xwe bigirtana.
Vane ne miraz in kurê min, lê
belê, em bi hev re hebûn. Ewana
perçeyekî jiyana me bûn. Ku
mîrov nîkaribe li mîriyên xwe
xwedî derkeve, li erde xwe, li
welatê xwe tew nikare xwedî
derkeve.

Me bi kuştîyên xwe re, bi
gehîdên xwe re ne tenê welat, me
jiyana xwe, me keda erîya xwe,
me kezêba xwe di bin potîne
Seddâm de hiştin û em revîyan.
Bawer bike kurê min, em bi se-

rokê xwe hawer bûn, le bele ew
bêfamana bi me ne hawer bûn, bi
Emerîka û bi dewleta Tirk hawer
bûn. Me va rastîya li vir di. Liqê
me dereng hatin serê me. Dema
em tev zaro û zêçên xwe, kal û
pirên xwe di, birqî, tazî û pêxwas
li çiyayê berfîn qelîbîn gûnda
hejên me hatine serê me. Lê belê
dem dereng e. Êdî îro, ji vê
rezîletîyê gûnda em nikarin tiş-
tekî bikin. Çave me dereng vebûn.
Liq dereng hate serê me.

Li lingê min e birin menêre, ev
çiya kurê min?

Xwezîya min bi dilê te te ku tu
kani bigrî, hezaran bîharîni

Tu were li kezêba min bînera.
Kezêba min. Birîna tev mezin,
birîna xedar û ya be derman di
kezêba min de ye. Lingê min ê
bîrîndar ne tişteke kurê min.
Pariyek nan, du heb derman û
pişkêkê rawestim ê bag be. A ku
min bîkujê birîna kezêba min e,
birîna bêt derman.

Tu nîzanî ku min çend kur,
çend xort û çend mirovên xwe di
vê rîyê de fêda kirin. Min fêda
kirin ku di welatêkî serbixwe de
tevî gelê xwe, tevî doat û çîranên
xwe, tevî zaro û zêçên xwe û tevî
mal û malbata xwe azad, wek
mîrovan hîlm. Lê belê hal û
hewalê me yê îro, rezîletîya ku
hatî serê me hemû cîhanê di.
Qesab û celladen gelem me îro
bûne parçeyên mafê me. Yê ku
bi gelem me gû dan xwarin, li gund
û bajaran ajotin, e ku namûsa
me pergal kirin... vî gavê li me
doza bavîtiyê dikin. Ê ku kezêba
min tîne xwar vaye kurê min.

Bi vî lingê xwe yê birin, ez du
hezâr metro meqîyam, hewqasî
din ji dikarim bimeqim. Lê belê bi

vê kezêba xwe ya birin, bi ve
birîna ku di kezêba min de vekî-
rin Êdî nikarin bîjîm... van tovan
bênamûsiyê ji îro pê ve mîkarim
di kezêba xwe de bîhewînim.

LI SER XETÊ

Çiyayê berfîn qeharî
Dayîk revîyan, zarok qelîyan
Hinek pêşmergeyan xwe ji
kendalan wer kirin
Gur zûriyan, kûçik ewhiyan,
bîbî sekinîn, kundan xwandin.
û tarî bariya
Evîndar veqetîyan
Bû cefîna çaqel, rawî,
wawî û eftarî...
Rê qelîqîn, pîrd hîweşîyan,
çam sekinîn, derya mîçîqîn,
kani hîq bûn
U Kurdistanê Başûrê Kurd
careke din xapîyan
Ewr guhiyan...
Ji hêlîna xwînê,
bêhîna barî û dînamîkê paz
rîzyan

7.4.1991

FERHENGOK

Berwar: Dîrok, Mejû,
Erdî rast, Tarîx.
Belavkirin: Wegandin.
Behrem: Nîjaneke giranbûha.
Bendîgeh: Zindan,
Girtîgeh, Hendexane.
Bervedêr: Dadparêz,
Dadvan, Avokat.
Behzad: Giranbûha, Bi-
nîrx, Nîrxdar.
Berma: Şûnma, Kelepor,
Mîras, Mîrat.
Bendav: Avçîk, Sedd,
Berbest, Binavan.
Berjandin: Pîjandin, Bîragîn.
Berqîn: Brîak, Çîrîmandin.
Berrî: Çîrax, Mergîk,
Palas, Kevir.
Berhem: Nîtac.
Bepdar: Kesê ku li tiştêkî

temaze dike, Hevpar, Ortax.
Berkar: Pişkber, Têrker
(di rêzîmanê Kurdî de).
Belengaz: Perîşan,
Bêmal, Gede.
Bîryan: Qerar.
Bîngeh: Bîntar, Eas,
Rînyad, Bîngîne.
Bîzmî: Dîplîm, Indîbat.
Bîgîştî: Bîgîştî,
Vebûn, Vebûna gulan.
Bîxav: Teyger, Xebat, Hereket.
Bîzandî: Îrandîn, Teror, Irîhah.
Bîlîqîgeh: Cîha doktoran.
Bîapor: Xîzmetkar, Xulam,
Berdestî.
Bînekofî: Navend.
Bîneta: Dawî, Dabîrîn, Bestî.
Bîrînapêç: Şaqê ku birîne
pê dipeçîn.

Serpêhatînek ji derdorên Ruhayê

“DE HERIN ŞÊRNO, EZ JÎ BI WE RE...”

23.06.1991 / Brahm K.

Dema Partiya Karkerên Kurdistanê biqeha xwe li hakurê Kurdistanê danî û damezirandina xwe danezane kir, pir tişt hatin guhartin û serûbin bûn. Li ser damezirandinê gelek tişt hatin gotin. Kurd û Kurdistan ketin nava domaneke nû. Dîroka gele Kurdistanê êdî ji nû ve dihat nivîsîn. Rewşa jiyana gel, di demê kurt de xemla xwe guhart. Weke ku di geva tarî de heyv li çardehê hûlê û tariyê hunda bibe, weke ku tava havînê li berfê bide û berfê bihelîne, weke ku ava ji bandevan çiyayên bilind were xwarê û gemara hezaran salan ji rûyên zinaran paqî bike, PKK ji welê biqeha xwe avêt kûriyên xaka niştîman. Li hemberê nezahîyê zanabûn, li hemberê tîrê dîlerî, li hemberê perçebûnê yekbûn, li hemberê netafiyê mafdarî, bûn navên PKK. Ji ber ku PKK, ji roja damezirandina xwe û heya niha, bi buhayê xwîna leheng û keleşan xwedî li mafên gele xwe derdikeve û di vî rîyê de bi hezaran têkoşerên xwe kirîye cangorî û rewandên niştîman. Lewma ji PKK, di demê pîr kurt de bû taca xêrîn di dîle gele Kurd de, bû malê dîroka Kurdistanê. Em tev dizanin, lîna ji sala 1978'an ve, di navbera salên 1978'an û 1980'î de, bi mîladîniya hatina PKK re, goşê Kurd ji heftsalî heya heftesalî, jin-mer û zaro rabûn dîlan û govenda serxwebûnê. PKK, di destê gele me ye bindest de bû çeka hêviyan û tolehildanê.

Naveroka bûyera ku ez ê li jêrê binivîsînim, bi tevayî rast e. Bûyerê di navbera salên 1980'î û 1986'an de li êrdîna Ruhayê qewimiye.

Navçeyeka Ruhayê ya bi navê Bêrecûkê heye. Kesên Kurdistanê hindekî dînasin, dema navê Bêrecûkê dihe ser ziman, hema bi lez darên fîstekên dihebin bira xwe; ew darên fîstekên ku di bin granîya fîstekên de guşî xwar bûne, dihebin ber çavan. Xemla Bêrecûkê û gundên li derdorên wê hema tenê darên fîstekên e. Derbasa gele me ye li navçeyê, bi giranî li ser fîstekên e. Sala ku fîstek bag bîn, gundî ji dîlxweş û dîlxah in. Di salên welê de gundî, kînc û kolên xwe ruh dîkin û salê bi xweşî dibuhurînin. Di ber de ji dibêjin:

"Sala vê sale bi xêr û ber bû, gelê sala were wê çawa be?"

Lê belê sala ku fîstek ne bag bîn, gundî ji ne dîlxweş in; dîlan û seyrên ji kêrê dibînin. Gundî, bi xekê tîr û heftê birçî salên welê dibuhurînin.

Girêdaye Bêrecûkê gundekî bi navê Ç. heye. Weke ji hemû gund û bajarên Kurdistanê, ji vî gundî jî gelek heval di nava rêzên partîye de dihe xwe girtine. Di salên heya 1980'î de, gundiyan Ç. jî, bag rabûn dîlana serxwebûnê. Hîna di wan salan de gundiyan di nava xwe de "Komên Gelî" ava kiribûn. Gundiyan Ç. her salê di nava xwe de bag didan hevûdu û alîkariya partîye dikirin. Bêşa wan ji tene fîstek bûn. Azayekî gund e bi navê Hemo hebû. Temenê wî li dora çil salan bû. Gundiyan ji wî re "Hem" digotin. Bi Tirkî ji navê wî "Hamit" bû. Hemo, mirovekî welatparêz û dilpak dihat nasîn. Baweriya hevalan û gundiyan ji bi wî hebû. Ji

Ev jiyon wê wêro guhartin

Wêro Rerxwedan

ber ve yeke fîstekên para partîye, li mala Hem kom dibûn. Her çendî Hem gelekî alîkariya partîye dikir jî, le raman û birdoza partîye rast û bag nedizanî. Ew, tene li gora gotîneke bavpîran baweriya xwe bi partîye dihanî û digot.

"Tevdana talanê dawet e."

Di dîle xwe de tim weha bi waswas difikirî.

"Hema weha ji derbas bibe bag e. Ka em bînerin, ma wê ji dawîya vî tiştî çî derkeve?"

Carman ji di dîle xwe de van gotinan rêz dikir.

"Wêhe ez bawer nakim, ku ev tişt here serî... le hema bila hebe, belkî deryayek li me vebe."

Heval her rojekê dihatin gund. Dema Hem ew didîtin, xortaniya wî dihat bira wî û baweriya wî jî, bi hevalan hindekî din xurt dibû. Lê belê ji nava hevalan, kêfa wî pîr ji hevalê Bekiro re dihat. Ji ber ku Bekiro gundiya wî bû û ji peyvdana wî bag tîrligilast. Navbera herduwan gelekî xweg bû.

Sala 1980'î ji gundiyan Ç. re, gelekî bi xêr û ber bû. Her derê, bi çîvalan fîstek girtibû. Gundiyan di wext de daran dawexandî, benderên fîstekên xwe danîn, fîstekên xwe raxistî û xîwa kirin û paşê ji kîşandin malan. Dîlê Hemo ji xweg bûbû, bi kêf û gahî di nava gundiyan de digeriya. Dema bi rê ve diçû, ji xwe re stranên dîtêra. Di sere her straneke xwe de, her van gotinan, dikir:

"Apocîyên me
her rojê lîdîzin
Serê dijîmînan jî dîkin
Şerê me maxîna dibe
Barê me giran dibe..."

Vê salê fîstek jî pîr in
Bêşa her kesekî du ser e
Bîla her kesek
du çîvalan tişt bike
û zû uwe para xwe bîne..."

Gundiyan wê salê bêşa xwe, bi dîlê Hem dan. Embara Hem, bi fîstekên para partîye tîrlîbûbû. Ji ber ku di dawîya salê de fîstek li hemû deran kêr dibûn, buhayê

wan ji girantîr dibû. Hem jî, fîstekên para partîye heya dawîya salê nedifiro. Wê sale ji welê kir.

Hîna nebûbû zivistan, di roja 12'ê îlonê sala 1980'î de, cunta leşkerî hatê ser kar û destelati ber xwe ve anî. Partîyê jî taktîka xwe guhart. Pîranîya hevalan derketin derveyî welat. Gelek heval ji hatibûn girtin. Ji gundê Ç. tenê Bekiro mabû, ku derneketî derveyî welat û nehatî girtin. Têkiliyên wî yên bi hevalan re hatibûn birîn. Cunta Tirkîna leşkerî û faşîst, bi terore hukmê xwe li Kurdistanê digerrand. Leşker dihavêtin ser gundan, mirovan diquştin, digirtin û dibirîn, weke ku agir ji devê serbazên "Roni" bibare. Gundiyan Hemo û Bekiro jî, weke peze bê şivan mabûn.

Demêke dirêj derbas bû, le Hemo û Bekiro hevalan nedidîtin. Carman diçûn wan cîhan ku bere heval dihatin wan cîhan û ew li wir didîtin. Le meyre dikirin, ku çî kesek nîn e. Çûyîna wan bê feyde bû, çî hevaley nedidîtin. Çendî dem derbas dibû, hêvî û baweriya Hem û Bekiro jî, bi qorê û hevalan digikest. Kotek û çewandîna leşkeran ji ranedîwentî. Bi hezaran leşker bi ser gundan de digirtin. Di beyaniyan de gundiyan ji nava nivînan radîkîrîn û li benderên gundan ew kom dikirin. Hema diwestin careke din, Kurdan ji ber şîrên xwe derbas bikin. Li pêşîya çavên jinan, mîrên wan dihingavîtin, rûmeta wan erzan dikirin, dikirin ku tev bi germî seriyên xwe biçemînin. Nûçeyên radyo û televîzyonê jî, êvaran tev li ser dîlxwazên APO bûn. Digotin:

"Me koka wan koka. Ji wan kes nema. Behna 'Mehmetçîkên qeh-remân' li ser pişta stuye yê nane ye. Dewleta me xurt e. Kes nikare li ber artêşa me bisekine..."

û gelek fort û zîrtên din jî rêz dikirin.

Roj, meh û sal bi vî rewşê derbas dibûn. Deng ji hevalan nedihat. Hol û qad ji serbazên Tirkîna re mabûn, her derê ji

hevalan vala bûbû. Leşkerên dijîmin heşpên xwe di gundan de çarçavî dibezandin. Ev rewşa nebaş, poşdeyên xwe li Hem û Bekiro ji kiribû. Dê hêvî mabûn û wan ji bawer dikir, ku rast e dawîya partîye hatiye û heval hew vedigerin. Baweriya di dîle wan de roj bi roj behtir bar dikir û diçû. Tîr û be bawerî koçken xwe danbûn dîlên wan. Ewrên req û tarî li ser serên Hem û Bekiro digeriyan. Tîrêjen tariyê hera xwe dabûn kûriyên dîlên wan. Kurm ketibûn canên wan, roj bi roj behtir kurmû dibûn û şûgeya dîlên wan ji aliyê kurman qul dibû.

Di wê hengamê de herduwan biryara xwe dan, ku fîstekên partîye bîfiroqin, bi diravan ji xwe re kargeheke firiketan ava bikin û xwe dewlemend bikin. Hem û Bekiro, ev biryara xwe bi cih anîn. Kargeheke firiketan ava kirin. Roj bi roj diraven wan zede dibûn. Ji kebandîyên xwe re zer û tiştên buha dikirrîn. Delameten welatparêziyê jî, ji bîr kiribûn. Digotin:

"Dewleta Apocîyan ji me re çêbû."

Haya wan ji bayê felekê ji nema bû. Her diçû pozîlindîr dibûn. Tenê difikirîn, ka wê çawa di rojê de çend firiketan zede- bîfiroqin û berfêkên xwe çetir tîlî bikin. Pênc sal bi vî awahî derbas bûn.

Rojekê, bi rewşeke westayî û jarketî, Hem veşeriya malê Şîva ku kebanîya wî Edule amade kiribû, xwar. Li ser cîleke nexşîn xwe dirêj kir. Li televîzyona xwe temage dikir. Roja 28'ê Tabaxê 1986'an bû. Di derengê geve de, dengê ji deriyê Hemo hat. Edule, kebanîya malê, bi lez çû derî veke. Çawa ku derî vekir, qerîn bi wê ket. "Gelek tîrlayabû. Di tariyê de çavên wî li lûlên çekan ketibûn û biadîyabû. Hem ji rabû, bi lez çû ber derî. Gava çavên wî ji lûlên çekan ketin, tîrê kete nava dîlê wî jî. Digot belkî dîlan leşkerên Tirkîna in, hatine. Lê gava bala xwe bag dayê, dît ku hevalbendê wî Bekiro û du pêşmerge re.

Paşê hindekî ser xwe ve hat û got:

- Fermû werin hundir.

Mehvan derbasî hundur bûn û li kêleka wî rûniştin.

Pêşmergeyek gotê

- Em nikarin zêde rûnin, dema me tune ye, divê em herin. Em gervanên Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistanê ne. Di demêkê de me tişteki xwe li cem te hiştibû. Nîha em hatine, tiştên xwe bibîn.

Hem hindekî şag bû. Pişta stuyê xwe xurand. Got:

- Emanetê çî, tu çî debêjî?

Pêşmerge lê veşerand:

- Berî niha bi geş salan fîstekên partîye li cem te...

Hem, bi lez fîm kir:

- Ezê niha ji we re bûyerê bibêjim, ku min çawa şagî kirîye...

Çiroka fîstekên ji serî heya dawiyê got.

Pêşmerge lê zivîrand:

- Bag e! Em çar rojan dem didine we, ku hûn diravên buhayên fîstekên bibîn.

Hem, biryarê peşurand. Çû, di nava du rojan de kargeha firiketan bi 75 milyon Lîren Tirkî fîrot, tevî Bekiro dirav anîn. Roja çaran heval hatin. Hem û Bekiro hemû dirav dan wan. Le hevalan 25 milyon li wî veşerandî û xatîra xwe ji wan xwestin.

Hem li pey pêşmergeyan weha digot:

- Hemo... ha ho! Xwedê tu kani di destê PKK a req de "yaxmîş" neke (nenivîse). Heron bi xwedê PKK wê Kurdistanê bistîne. Gidyano! Ev çawa tiştê berî şag salan ji bîr nekirine. Ji niha û pê ve, canê min sed çaran di oxira we de fîda be. De herin şêrno, ez ji bi we re...

Govenda Çarê

(Ji dîwana xwegorîdîrîn)

Baqî Botanî

Li çiyayên Bata' rojêkê
Mîzîfîniya xêrê bo me hat
Bo rastkirina kar û xebat
Ya ku pê rizgar dibû welat
Hewal' bîdîn
Ev bafî û xwîn

Ji bo azahiya fîyanê
û serxwebûna Kurdistanê
Gubarê gotiya Şîpanê
Were em dî bikin dîlanê
Hewal bîdîn
Ev bafî û xwîn

Kerok' dînalê li ser darê
Sof' bû ji bo te dijîn yarê
Tu nazwexî rebenê, jorê
Dermanê te gotenda çarê
Hewal bîdîn
Ev bafî û xwîn

1- Govenda Çarê: Komîyaya Çarê ya PKK
2- Hewal: Ev komîyaya partîyê bi çavên xwe na bîhat, ew komîyaya xwîna çêddan ji bîr dikir.
3- Kerok: Dengbêjêkî rîzdar
4- Sof: Sof
5- Yari: Kurdistanê

Kurdên Tiblîsê û Koma "Tiyatroya Gelî ya Kurdî"

Berpirsiyarê Komê Mirazê Ozo:
"...Hunera tiyatroyê tenê di Kurdistanê de serbixwe de dikare bigihê wateya xwe ya rast"

Mirazê Ozo

R. Cizîrî

Bajarê Tiblîsê di dîrokê de, ne tenê paytexta welatê Gurcistanê hatiye pejrandin, belê weha ji bûye paytexta kulture, çandî û politîkî ya tevayî welatên Qafqasê. Mîrov bixwaze nexwaze, dibe evîndarê xweşiyê çiya, çem, av û kaniyên wî bajarî. Li ser her du keviyên çemê Kurdî tenê bi çil kilometran ev bajar dirêj dibe. Hawer dikim her mîrovek li vîra dikare bibe helbestevanekî xweş. Xameya her mîrovekî dikare hema bi lez pelan rêz bike, efsane, destan û serpêhatîyan binivîse. Çiyayên bilind ku, dora bajarê mina surhekê pêçane pewanî û parastîna nişan didin û wê brûsknameyê dihatînin mîrov; hêdî-hêdî pêl axê bike, gelekî bi baldarî bimeşe, qederê wê axê zanibe, ev der kaniyekî kulture ye, gelek mîrxasîyan li ber deriyên wî geliye kûr xwîna xwe, li hemberê dî, talanker û erîqbazên Şahîngahan û zarên Osman efendî di perê girêdana mirovatiyê û jiyana azad de bi qehremanî seriyên xwe danîne.

Li rastî li vîra bîhn û hîlma welat gelekî li min dixist. Çar caran min digot belkî ez li kela Mirdînan dînerim. Li peyî min Bîrcan Belek û Pîra Cîzîrî xuya dibûn. Heykele dayîka Gurcistanê ji bilindahiya xwe li tevayî Gurcistanê dînerî, di destê de gûr heye û di destê din de zerika alîr heye. Wate ji wê e. Eger mîroven çavbor werin em ê min her carê bi gûrê berxwedanê bersîva wan bidin û eger mîvanên me yên delal ji bîhn em ê bi dî û can bejin fermî mîvanê delal, keremke sibê xû girê mîhan vexwe, bila gewriya te nehêge. Her carê çavên min bi heykele Dayîka Gurcistanê diket hema havalên bi min re digotin: "Ha... çibû, dixwazî gir vexwî". Ez gelek li wîra mam, min nikarî rojen xwe bejmêrim. Çiqas bi gahî ez gihîbûm wî, dehcaran îhtîr ez bi gahî vegerim.

Li Tiblîsê nêzîka 40 hezar Kurd dimînin. Her çendî hinek goştên Roşî û Gurcî tevî zîmanên wan bibin jî, belê bi gawîya xwe tu dibe belkî hîna duh ji deqta Bîqêrîyê û derorên Wanê hatine vir. Bi rewankî bilind bi kurdîtiya xwe ve girdayî mane. Mevanderwerî, hezkirin û bedewatiya xwe mina koçerên zozanan parastîne û diparêzin jî.

Heta niha gelek mîroven hêja helbestevan, nivîskar wênekêş û hozan li wîra peyd bûne. Xebatên

ten parastîna kulture gelek in. Belê, bi rastî serfiraziyê herî mezin di wî bajarî de, hebûna "Tiyatroya Kurdan a Gelî ye". Ev tiyatroyê ji heta serkariya Gurcistanê ve hatiye nasîkirin û hilgirtina navê gelî di wê pîrê de xwe-şîyê nîx û mîroven gîranbuhaye.

Dema em li wîr bûn bona me koma tiyatroya Kurdî di lîstikên

- "Hezar gûneh", komeke sket-gane, Nivîsevan: Şalîko ye Miraz, sala 1989.

- "Zarîna çiyayê", Nivîskar: Ezîzê Gerdemîrî, sala 1990.

- "Sîncî qîza xwe dide mer", Nivîsevan: Eskere Bûyûk.

- "Fincana ferforî", Nivîsevan: Ezîzê Gerdemîrî.

- "Xwedê jê standî", Nivîsevan: Şalîko ye Miraz, sala 1990.

Dema em rastî Mirazê Ozo hatin, bi rastî hêviyên Mirazê en mezin hebûn, belê derfeten wan ji gelek alîyan ve kêm in. Komekî heta niha destê alîkariyê direjî wan nekiriye. Di xelekeke gelekî teng de digerin. Ji ber ku dîrî welatê xwe kurdîstanê encamên xwe peqeqê dikin. Taybetiya lîstikên wan jî heta niha giraniya xwe berdane ser encamên nivîsevanên cihanê yên gelên din.

Hemû xebatkarên tiyatroyê ev rastî dihanîn ziman: Gîrlîng e dema peyîya me de em bi lîstikên xwe, li ser rewşa îroyîn di Kurdî-

yekemîn payda kirina xwarin û vezirvanîyê. Heta van problemên xwe jî her rojê hevdike. Edî dem namîne ne were tiyatroyê û ne jî tiyatroyê jîro lazim e. Bawer bike jîna min duh çûye hêkan bikre geş sêtan maye û dîre jî bê hêk wegera malê.

Di van 10 salan de, me gelê xwe hîna tiyatroyê kir. Komekî destê xwe li hev dîrî? Çawa perde tê girtin. Îro jî bi alîkariya komeke mîrovan a hîndîk em wê tiyatroyê didomîn. Ez nabêjim ne tiştekî gelekî bag çêkiriye, belê ku me erqas sale kariye wê komê xwedî bikin ev tiştekî mezin e. Dema me dest bi xebatê kir qet kesê nekirî li ba me tunebû. Bê hebûn û tradîsiyon me ev serpêhatî komê ser her kirîye. Niha li ba me bîngehên pêşîntînan mezin hatine danîn.

Berî 20 salan, li vîra kesekî bi Kurdî xeber nedida, bi taybetî xort û sarokên me. Belê her heftê çend saetan li ser me

Niha halê gelê Kurdî di Sovyetê de, hîna ber bi alîyê xirab ve diçe. Gelê me belav dibe, ji cîhê xwe tê derxistin. Mîzabîna ku heta niha me gerkarî û mîraniya Partiya Karkerên Kurdîstanê erqas nedidan. Niha dîl me bi wê gerim dibe, em dîzanin ku rojêkê em ê van lîstikên xwe li ser axa welatê xwe Kurdistanê gîrin bîlêzîna û bona ew rojêkê wêre, em ê jî li vir delametên xwe pêkbin. Em soz didin ku bi çar caran em ê ji rîya welatparîziyê dernekerin û bi hemû derfeten xwe lîstikî nava xebatê rîzgariya netewê Kurdistanê bibin û ji bîr û baweriyên serxwebûn û azadiyê dernekerin.

Em dîxwazîna gelek tiştan çêbikin. Belê destê me naghêje wê yekê. Sala 1991'an li bajarê Tiblîsê rojîna kulture derbas kirin. Gelek bag pêk hatin. Çawa yekemîn bi tiştekî weha li Sovyetê çêdibe, mîzabîna jî wê rojê wê heta îro me nikariye gawêkê din çêbikin. Di meha Gulandê de em dîxwazîna deh salîya tiyatroya xwe derbas bikin. Heta niha me nikariye pîrêkê wê yê teknîkî helbikin. Dibe em nikarin çêkin jî.

di piyasetî (Fincana ferforî) de, me xwest em pîrê herî aktîv di nava Kurdên Sovyetê de helbikin. Hûn dibînin çawa ev pîrêkê weka jana zirav ketî heştiye me, pîrê yekbûna mîletê me ya. Niha bi navê dîna zîrnaxwazên Kurdan wan perçe dikin. Lezma dema di tiyatroya "Fincana ferforî" de Cangîr Axa dibêje: Li hember Roma Rêz gereke em hecarê xwe bihînin Celaliyan. Ev wate jî tê famêkirin ku mîletê me li gora dîna (alî) tu cara nikare ji hev belav dibe. Em Kurd in, koka me Kurd e û em ê bîmînin Kurd. Dîna xuya dike ku çawa salên koçberkirinê û dîriya ji welat kiriye em zîman, folklor, wîf, adet û zargotîna xwe jî bîr bikin.

Meha Herîrana 1990 li Moskoyê me sketçek bi navê "Lîder" pêşkêş kir. Di vîr de carêkê di trafîdiya Kurdan di xîman, çawa gortê me bi hev re û berberiya bona hev kiriye, em ji demê weşîtin û li dawîya herkesê bîmînin. Em jî li vîra katîna destê mîroven weha de ku tenê bona xweşîya xwe ya qezîbî diramin... dîsa ji hunera tiyatroyê tenê di Kurdistanê de serbixwe de dikare bigihê wateya xwe ya rast.

Rast e, serpêhatîya Kurdên Sovyetê di warê tiyatroyê de, xwe gîhandine, bona Kurdan tevayî serfiraziyê mezin e û nişan dide ku çendî gelê me ji axa bav û kalkan dor ketûbe, xurtiya zîmanê me û dewlemendiya çand û hunera me, ew parastîye.

Îroj, ku dengê lingên gîrlîyên ARGK li dora Amedê bilind dibe, hanî hemû Kurdên li dinyayê belav bûne dike bona di meydînan û qadên Amedê de rastî hev bînin, di hembêza gelê xwe de hunerê xwe pêşkêş bikin.

Heta em di Kurdistanê de azad, demokrat, serbixwe û yekbûyî de, rastî hev bînin jî hemû xebatkarên tiyatroya gelî ya Kurdên Tiblîsê re hezar salaven xwe digînin û bi taybetî bona serokê wê Mirazê Ozo. Di hemû karan wan de ji serkeşî û serfiraziyê dixwazim.

Tematîgehê ji tiyatroya "Siyamend û Xecê"

xwe şanî kirin, yek lîstîka Cangîr Axa bû û ya din jî Xasî (Xecû) bû. Tevî hemû kêmaniyên wan jî, mîrov neçare wê komek profesyonel qebûl bike.

- "Tiyatroya Gelî a Kurdan" ku niha di bin serokatîya Mirazê Ozo de xebatên xwe didomîne, ji sala 1979'an ve dest bi kar û barên xwe kiriye. Heta niha 15 lîstikên cure-cure amde kirine, 13 jî wan bi rêzê ev in: - "Sonco qîza xwe dide mer", Nivîskandin: Georg Xupayef, sala 1980.

- "Cînar", Nivîskandin: Georg Xupayef, sala 1980.

- "Siyamend û Xecê", ji nava çanda Kurdî hatiye girtin/ sala 1980.

- "Xasî", Nivîsevan: Mu hael Şaxîzaluf, sala 1981.

- "Zavê ji welatê Der" Nivîsevan: Aşûr Papayan/ sala 1982.

- "Heta hîna erêbe wênegîrîya ye" Utiya Iosêlyan/ sala 1982.

- "Çîqlê sipîdarê", Nivîsevan: Yuri Vispar, sala 1985.

- "Ji saat 3'an heta 6'an" Nivîsevan: Elaxender Çîxaêdêzê/ sala 1986.

- "Mala min ne mala teye" Nivîsevan: Jîrayîr Anananyan/ sala 1987.

- "Rîstê deqe tev Horî (perî)" Nivîsevan: Alexander Pampîlov/ sala 1988.

tanê de bihînin gelê xwe yê li vir. Her çiqas di dema lîstikê de me gelek hewl dîda xwe ku, bi dengîkirin û forma xwe hebûna Kurdan binin zîman. Belê di vî barê de gelek kêmanî hîna xwe berdewam dikin.

Tevî hemû zoriyên maddî, bi rastî mîrov dikare bêje ev tiyatroya yekemîn ku, li gora pevanên tiyatroyê yên klasiîkî dîlê pêşkêş kirin. Tenê li ser bîngeha sedekariya her bîst mîroven tede dixebînin dîmîne ser lingên û bi keftûloft û çûn û hatina Miraz jiyana xwe dewam dikin.

Berî Mirazê Ozo dest bi dengîkirina xwe bike, hîlmeke dirêj kişand û kin were gotin weha got: "heftê sê rojan em kom dibin. Heta niha tenê em çûna Ermenîstan, Kazaxîstan û Moskovê. Zoriyên me pîr in. Hemû endamên tiyatroyê di nava karên qezîbî de dîxibînin. Tenê sê mîrov alîkariyê ji dîwanê (dende-î) digrin. Niha em xebatêkê nûn amade dikin. Li ser berxwedana destana Kela Dîmdîmê... Dema berî, her çendekê me tiştekî nûn diyarî gîrîna gelî dikir, lezma dî derî û pence-nîs ra gelê zîqlê salondê dikin. Belê niha jîmîra mîroven hîna zîr dîbin gelek kêmanî. Em paqde neketîna li gelê me weke hemû gelên Sovyetê niha pîrê wî ya

bi Kurdî xeber dîda û bi wê yekê me gelê xwe hîna zîmanêkê jî kir. Gelek problemên ciwakkî û pîrêkî rojê (aktîv) jî me hel dikirin. Pîvand me jî ew e ku, em bi vîwanê gelê herketî bikin. Pêşî me tiyatroya bona xweşîya mîrovan û derbasîkirina demê valê fam dikir, belê niha em tiyatroya dîbin helkîrîna pîrêkî gel û peydakîrîna merkanîzmên pêşîntîna.

Problêmên me yên tiyatroyê gelek in, di serî de pîrê dîkore cîhê xwe digre. Kînc û cîlê jîna û mîrêna Kurdan em orîjînal çawa ne em nîzanîn. Em gelek dipirsin gelo cîlên azadîyê Kurdan çawan in? Di Kurdistanê de gîr çawa li xwe dikin? Cîlê jînan çawan in? Bi wê pîrê ve jî pîrê maddî (fînanzê) pêşîya me digre. Me hîna nekariye derkerin welatê derê û karûbarên xwe şanî gelê xwe li Europa jî bikin. Ji xwe pîrê çûyîna Kurdistanê li der do-lîxgeriya dagîrkirina hîna ne, ketîye naxê planên me de. Em gelek dîxwazîna komên xwe û hozanên xwe werin vir, bona gelên dora me şanîbin piştî me heye, xurt e û em ne mîletêkî biçûk in. Li vîra gûnehên wan bi me îd, li mîzabîna em 30 mîlyon hîna nebûne xwedîyê dewleta xwe ya netewî.

HEDEFÊN ARGK NIHA BAJAR IN: Di mehekê de êrîş çûn ser 18 bajaran

Xefa Kongreya PKK a Çaremin rêç û zanin e...

Wêne: Berxwedan

Berxwedan

HÊR TIŞT JI BO ENIYA RIZOARIYA NETEWA KURDISTAN

Bal 9
Hijmar 120
11 Tîrmeh 1991
Rêça 2.30 Dê
Rêçayê 15 rûpî

Serokê ERNK Abdullah OÇALAN dibêje:

Mirovê Kurd ji kurdîyatiyê çawa diroze? ●

Bikaranin û politikaya dijmin, hîştine ku mirovên Kurd li ser axa welatê xwe biyan û xerîb bînin. Bîrçûn, tazîbûn û xîzaniyê jiyanê Kurdan xistine nava rewşeke zar û dijwar. Ji ber van egeran (sedeman) mirovên me her tîm li rîyekê digerin, da ku ji welat birevin û dûrî xaka xwe bikevin.

Di dîroka de mirovên Kurd, bê tixûb û sînor li ber xwe dane, jiyanê xwe di cengê de derbas kirine, lê tevayî wan cengan bi qîrîkirîneke hov bi destê dijmin ve, tîkçûne. Ew berxwedanên lehengî, bi ser ne ketine û bi xwînrijandînekê şikine.

Ew berxwedanên, ku mirovên Kurd di dîroka de afirandine, bi gelemperî yê pîşgîrî li hemberê derketîne, Kurd bi xwe bûn. Ango, Kurdan berî dijminan serhildanên me yê dîroka şikandine. Em li vir dibêjin, xîzaniya (xîyaneta) hundirî sedema bîngêhî bûye, di rev û ketîna ku gelek me di dîroka de rastê hatîye. Ji ber vî yekê gotîna "xîyanet" û "Kurd" bi hev re xwe şanî kirin, wekî ku hevûdinê temam bikin.

Xîzaniya hundirî; her weha bûye egera ku gelek me hawerîyê bi xwe neyne û heya, gihaye raddeyekê ku tu rûmetê nedê xwe. Ev jî bû sedema ku "xwe bi xwe înkâr bike." Di gîyanê (rîhê) wî de jî ev nexweşî xuya dibe.

Dema mirovên Kurd li ser kurdîyatiyê dîaxîfîn, tu dibêji hema ne Kurd in. Wekî biyanîyan (xerîban) li kurdîyatiyê dinêrin.

Tirk; xwe şanî dikin, ku di dîroka de, ew jî gelek Kurd paqîjtir û bi rûmettir in. Ev jî dibe sedem, ku hêdî-hêdî mirovên me ji kurdîyatiya xwe birevin, wekî ji lawîrekî hov birevin. Reva jî kurdîyatiyê, ku heya roja îro xwe dirêj îdîye, bûye mîna çandekê (kulturekê) û nîşan (çîlan) jî xwe re hilgirtîye.

Dema em li dîroka termî (resmî) ya dewleta Tirk bînerin, em ê bibînin, ku bi vî awahî destelatiya xwe li ser mirovên me meşandiye.

Ji ber van pîşde û hikariyan (tesîran) em îdîgîhên, ku bi rastî mirovên Kurd hîna negihane welatparêziya rastîn.

Kela Tîrmehê... Germiya şoreşê...

Di havîna 1991'ê de Kurdistan şoreşê dije

1- Di roja 3'ê Tîrmehê de gîrlayên ARGK riya navçeya Pîlemorî (li Dêrsîmê) û bajarê Erzinganê birîn. Hemû mekîne hatin rawestandî. Gerilla hinde axistî pîşgîrî rêwîyan kirin. Paşê leşkerên dijminê hatin cihê bûyerê. Şerek di navbera wan û gîrlayan de derket. Di vî şerê de gîrlayek jî zencî xwe birîndar bû.

2- Di hefteya yekemîn a meha Tîrmehê de hinde şerên dijwar li derdoran navçeya Depê çêbûn. Agahiyên berfireh negihan me. Diyar bû, ku gîrla helikopterekê dijminê li erdê xistine.

3- Di navbera navçeya Depê û deverê Golanê de, li cihê bi navê Bedranê, di roja 8'an jî 9'ê Tîrmehê de hinde şer derketin û çar rojan doman. Serleşkerê û gelek serbaz hatin kuştin. Paşê hezen dijminê bi şagî şerê hevûdu kirin û hînekên jî hevûdu jî kuştin.

4- Li nêzîkê navçeya Siwane ku girêdayê Çewlîkê ye, gîrlayên ARGK 2 dav vedan û bîhtîrî 20 serbazên dijminê kuştin. Dava yekemîn di roja 1'ê Tîrmehê de pêkhat. Yekîniyê komên taybetî kete daveke gîrlayan. Di cemseyekê de ku 9 serbaz hebûn, 6 hatin kuştin, 3 jî birîndar kirin. Dava duwemîn jî di geva 14'ê Tîrmehê de biserket. 2 cemseyên dijminê ketin davê, yek bi tevayî hate gîrlandin, yek jî baq hate texrip kirin. Agahiyên gihan me, ku jî serbazên di cemseyan de bîhtîrî 18 kes hatin kuştin.

5- Li Erdîma Serhedanê li navçeyên Bazîd û Golanê, du êrîşên gîrlayên ARGK ên cûda çûn ser hêzên dijminê. 4 serbaz û 12 endamên komên taybetî hatin kuştin. Cara yekemîn, di roja 27'ê Hezîranê de li nêzîkê Bazîdê

1- Di roja 2'ê Tîrmehê de ARGK êrîşekê bi ser navçeya Milazgîrê, ku girêdayê Mûşê ye. Di şerê derketî de 3 serbazên dijminê hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn. Ji serbazan birîndar 2 serbaz birîndar xedar girtine. Gerilla jî çend alîyan erîş birine ser navçeyê. Hînek avahiyên dagîrkeran rûxandine. Piştî bûyerê hêzên dijminê, biqasî 100 kesên jî mirovên sivîl girtine. Li gundên Milazgîrê jî 60 kes, bi hinceta alîkariya gîrlayan kirine, hatin girtin.

2- Di evîna 6'ê Tîrmehê de yekîniyên ARGK êrîş birin ser navçeya Gîrge Amo (Sîlopya). Lêdanên mezîn li dijminê hatin xistin. Gerilla dora navçeyê girtin û jî alîyekê erîş birin ser sazîyên dagîrkeran, jî alîye din gîrla jî hoparlorên mîzgefte hinde axistî pîşgîrî gelek navçeyê kirin. Di domana erîşê de jî avahiyên dagîrkeran avahiyên dadgehê, xaniyên polîsan, qereqola polîsan û avahiyên serleşkeriya cendirmeyan hatin rûxandî. Di avahiyên serleşkeriya cendirmeyan de bi kêmasî 20 serbaz hatin kuştin. Ên din jî

tev birîndar bûn. Dijmin birîndarên xwe bi helikoptêrên Emerîkanî yê ku li Gîrge Amo bi cih bûne, rakir nexweşxaneyan. Emerîkanî birîndar wan kewandin. Roja dûv re jî dijmin destûr neda, ku rojnamevan bikaribin herin cihê bûyerê. Hêzên Imperyalîstan jî rabûbûn hewar û alîrimê. Ji ura xwe heya serê beyanê nekarin rakevin û xew neketin çavên 3 000 leşkerên Imperyalîstan. Roja 7'ê Tîrmehê serleşkerê yekîniyên Emerîkanî, Frensî, Ingîlîzî û Yekîtiya Netewan, tîra xwe weha raberî rojnamevanan kir: "Bêhtîrî 3 mekan em li bakurê Iraqê man. Li vir me çî bûyerê nedî. Têrê bûyerê çêbû. Ew 3 hefte ne em li vir in, me 2 êrîşên mezîn bi çavên xwe dîtin. Gelek li bakurê Iraqê pir ji me has dikir, lê weka em dibînin, ranc li vir çêda ye." Piştî bûyerê dagîrker hinde nûçeyên derewîn belav kirin û gotin, "Piştî rojêkê di şerê derketî de me 6 gîrla kuştin." Lê ev nûçe bi tevayî ne rast e. Kesên hatine kuştin ne gîrla ne, 6 gundiyên ku berî hûngê bi Dîmahîk di rûpela 25'an de

Jiyana di cengê de pirazîya herî mezin bi xwe ye

li devera bi navê Tuteka Jêrî gîrlayên ARGK daveke vedan. Cemseyê dijminê, ku derketî bû operasyonê, kete davê. Ji 12 endamên komên taybetî yê di cemseyê de çî kes xilas nebû û tev hatin kuştin. Cemse jî bi tevayî hate gîrlandin. Cara duwemîn, di roja 28'ê Hezîranê de di navbera navçeyên Golan û Zûrzan (Çîldîr) de, ku girêdayê Serhedan in, şerek di navbera gîrlayan ARGK û hezen dijminê de derket. Di şerê de 4 serbazên dijminê hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn.

Berî van bûyeran bi çendekê li derdoran Bazîdê şerek derketibû û gîrlayekî ARGK çêd ketibû. Yek jî birîndar ketibû destê dij-

min. Di vî bûyerê li nêzîkê gundê Şîlî de, gîrlayê gîrla ketî hîna nedihat xanin kiye. Niha navê wî diyar bû. Hamîd ONDER (Seyfettîn).

6- Di roja 8'ê Tîrmehê de komê jî gîrlayên ARGK çû gundê Olçûlu erdîma Serhedanê. Gîrla, civîneke berfireh bi gundîyan re çêkirin û wan li ser tekoşîna rîzgariya netewî agahdar kirin. Her di vî rojê de gîrla avetî ser avahiyêke riya trenan. Avahî dan ber agîrî û dest danî ser navgîrî teknîkî. Ev bûyer jî li gundê Demîrkapî navçeya Qîzîmanê çêbûye.

7- Di navbera gundên Şosê û Kîlîse navçeya Berwarî de, şerek Dîmahîk di rûpela 28'an de